

Raiffeisen Bank Shqipëri

Raport Vjetor 2021

Përmbytje

RAPORTI I KËSHILLIT DREJTUES	6
MESAZH NGA DREJTORI I PËRGJITHSHËM	7
MISIONI -VIZIONI -VLERAT	8
PERSPEKTIVAT DHE PLANET PËR VITIN 2022	9
ORGANET DREJTUESE TË BANKËS	10
RAPORTI I DREJTORISË	12
Zhvillimet Ekonomike	12
Rezultatet Financiare	13
Deklarata e oreksit/tolerancës ndaj rrezikut	17
RAPORTI I SEGMENTEVE	18
Divizioni i Produkteve Korporatë	18
RETAIL BANKING – BANKINGU PËR INDIVIDË	21
Zhvillimi i Segmenteve	21
Divizioni i Produkteve	22
Divizioni i Biznesit me Karta dhe Bankingut Digjital	23
Eksperienca e klientit	26
Kanalet e Shitjes dhe Shpërndarjes	27
THESARI DHE BANKINGU I INVESTIMEVE	28
Të ardhurat fikse	28
Tregu i parasë	29
Këmbimi valutor	30
Njësia e shitjeve	31
PËRGJEGJËSIA SOCIALE E KORPORATËS	32
BURIMET NJERËZORE	34
RAPORTI I AUDITORIT TË PAVARUR	42
RAIFFEISEN LEASING SH.A	130
RAIFFEISEN INVEST SH.A	132
NJË VËSHTRIM MBI RAIFFEISEN BANK INTERNATIONAL	134
RRJETI I RAIFFEISEN BANK SHA	135
ADRESA	136

DREJTORIA

e Raiffeisen Bank Sh.a

Christian Canacaris
Drejtore i Përgjithshëm, Kryetar i Drejtorisë

Alexander Zsolnai

Zëvendës drejtor i Përgjithshëm,
Zëvendëskryetar i Drejtorisë

Elona Mullahi (Koçi)

Anëtare e Drejtorisë për Biznesin e Korporatave

Vilma Baçe

Anëtare e Drejtorisë për Biznesin Retail

Erion Serti

Anëtar i Drejtorisë për Teknologjinë e Informacionit
dhe Operacionet

Raporti i Këshillit Drejtues

Zonja dhe Zotërinj,

Viti financiar 2021 ishte "viti i rimëkëmbjes dhe rezistencës". Ekonomia e vendit pësoi një rimëkëmbje të ndjeshme për shkak të lehtësimit të masave frenuese, rritjes së konsumit, investimeve dhe eksporteve, duke sjellë një përmirësim të shpejtë, pas ndikimit të pasojave të rënda të tërmetit në Shqipëri dhe pandemisë globale COVID-19.

Raiffeisen Bank sh.a. pati një ecuri shumë pozitive, duke dëshmuar një rritje të ndjeshme të fitimit neto, duke arritur nivelin e para pandemisë dhe në të njëjtën kohë duke tejkaluar tregun për sa i përket rritjes vjetore të aktiveve. Të gjitha linjat e biznesit kontribuan në rezultatin e bankës dhe gjatë periudhës raportuese totali i depozitave dhe i kredive u rritën, duke e mbajtur likuiditetin dhe pozicionin e kapitalit në një nivel të qendrueshëm. Digjitalizimi i produkteve dhe shërbimeve bankare ka shënuar progres të dukshëm. Në emër të Këshillit Drejtues, unë dëshiroj të shpreh mirënjohjen tonë me rezultatet dhe progresin e arritur, të cilat janë përtej pritshmërive.

Gjatë vitit financiar 2021, anëtarët e Këshillit Drejtues zhvilluan 4 takime. Shkalla e pjesëmarrjes në takimet e mbledhjeve të Këshillit Drejtues ishte 100 për qind.

Këshilli Drejtues monitoroi performancën e biznesit dhe zhvillimin e riskut në Raiffeisen Bank sh.a. mbi baza të rregullta dhe në formë gjithëpërfshirëse. Diskutime të rregullta janë zhvilluar me Këshillin Drejtues mbi mjaftueshmërinë e kapitalit dhe likuiditetit, si dhe mbi drejtimin e biznesit të bankës dhe strategjitë e riskut. Këshilli Drejtues gjithashtu është angazhuar me zhvillimet e mëtejshme në qeverisjen e korporatës dhe ka monitoruar në vijimësi zbatimin e politikave përkatëse. Gjatë aktiviteteve të tij monitoruese dhe këshilluese, Këshilli Drejtues mbajti kontakte të drejtpërdrejta me anëtarët përgjegjës të Drejtorisë, audituesin dhe drejtuesit e funksioneve të kontrollit të brendshëm. Këshilli gjithashtu shkëmbeu vazhdimisht informacion dhe ndau pikëpamjet e tij me përfaqësuesit e autoriteteve mbikëqyrëse për tema të veçanta.

Për më tepër, Drejtoria Qendrore e Raiffeisen Bank sh.a. i paraqiti Këshillit Drejtues raporte të rregullta dhe të hollësishme për çështjet përkatëse në lidhje me performancën në fushat përkatëse të biznesit. Gjatë këtyre takimeve, Këshilli Drejtues mbajti kontakte të ngushta me Kryetarin dhe anëtarët e Drejtorisë. Ata kanë qenë të disponueshëm sa herë që u janë kërkuar diskutime dypalëshe ose shumëpalëshe me anëtarët e Këshillit Drejtues dhe, sipas rastit, me pjesëmarrjen e ekspertëve për çështjet që janë ngritur.

Puna e ndërmarrë së bashku me anëtarët e Drejtorisë u bazua në një marrëdhënie besimi të ndërsjellë dhe u zhvillua me një frymë bashkëpunimi efikase dhe konstruktive. Diskutimet kanë qenë të hapura dhe kritike dhe Këshilli Drejtues i ka miratuar rezolutat, pasi i ka shqyrtuar ato në të gjitha aspektet. Nëse është kërkuar informacion më i detajuar për të shqyrtuar çështje specifike më në thellësi, informacioni i nevojshëm është dërguar pa vonesa tek anëtarët e Këshillit Drejtues.

Këshilli Drejtues ka kryer detyrat e tij të përcaktuara në legjislacionin bankar shqiptar, Statutin e bankës dhe Rregulloren e Këshillit Drejtues. Këshilli Drejtues diskutoi me vëmendje të veçantë çështje me rëndësi për bankën në formën e Temave në Fokus gjatë mbledhjeve të rregullta të Këshillit Drejtues.

Do të doja të përfitoja nga kjo mundësi për të falenderuar në mënyrë të sinqertë Drejtorinë Qendrore dhe të gjithë punonjësit e Raiffeisen Bank sh.a për përpjekjet e tyre të palëkundura dhe gjithashtu klientët tanë për besimin e tyre të vazhdueshëm.

Në emër të Këshillit Drejtues,

Peter Lennkh,
Kryetar i Bordit të Drejtorëve

Mesazhi i Drejtorit të Përgjithshëm

Viti financiar 2021 ka rezultuar të jetë një vit mjaft i suksesshëm për Raiffeisen Bank sh.a., me rezultate shumë të mira të të gjithë treguesve të performancës.

Pavarësisht pandemisë COVID-19 dhe ndikimeve të saj në ekonominë vendase dhe globale, banka qendroi e mirëkapitalizuar dhe me likuiditet të lartë. Falë kontributit të të gjitha linjave të biznesit, fitimi neto pas tatimit (sipas Standardit SNRF) arriti në 3.4 miliardë lekë (ose 28.11 milionë euro) në fund të vitit 2021. Volumi i depozitave është rritur me gati 17 për qind krahasuar me një vit më parë. Aktiviteti kredidhënës u rrit me 21.08 për qind nga viti në vit dhe banka u rendit e dyta me një peshë prej 17.1 për qind të tregut. Raiffeisen Bank ruan pozicionin lider në treg për kredidhënien për individë me një pjesë tregu prej 20.9 për qind, kontributi kryesor vjen nga disbursimet e kredive konsumatore që arritën nivelet e para pandemisë që në muajt e parë të 2021.

Raiffeisen ON, platforma jonë e bankingut digjital vijoi të ketë një performancë të jashtëzakonshme gjatë këtij viti. Platforma është krijuar si për përdoruesit individë ashtu edhe për biznese dhe është pasuruar vazhdimisht me tipare të reja. Edhe këtë vit, Raiffeisen ON është aplikacioni financiar më i shkarkuar dhe më i përdorur në vend, me një depërtim prej 30.2 për qind në bazën e përdoruesve aktivë.

Segmenti i korporatave shënoi rezultate të jashtëzakonshme me huadhënie që arriti 441 milionë euro në fund të vitit 2021, ose 31.4 për qind më e lartë se një vit më parë. Volumet e reja të kredidhënies u rritën me 136 për qind nga viti në vit. Kreditë e gjelbra (ESG) në dhjetor 2021 arritën në 22.8 milionë euro, që përbën 5 për qind të totalit të portofolit të korporatës. Dua të theksoj se Raiffeisen Bank u vlerësua nga klientët e këtij segmenti si Banka më e mirë për bankingun korporatë në vend, bazuar në anketimet e brendshme në lidhje me përvojën e klientit. Banka u vlerësua më shumë se konkurrentët e saj kryesorë falë cilësisë së shërbimit tonë, korrektësisë dhe produkteve novatore.

Për më tepër, ne jemi krenarë që u shërbejmë mbi 480,762 klientëve, individëve dhe bizneseve në të gjithë Shqipërinë duke përmbyllur me lehtësi nevojat e tyre bankare përmes kanaleve tona digjitale dhe duke qenë të pranishëm me rrjetin më të gjerë të degëve dhe ATM-ve në vend. Gjithashtu, ne vijojmë me transformimin digjital për t'i dhënë formë modelit të "bankës së të ardhmes" nëpërmjet degëve "pa shërbime cash- me asistencë njerëzore", ATM-ve multifunksionale dhe planeve të tjera që do të reduktojnë transaksionet me para cash brenda degës dhe do t'i drejtojnë klientët më shumë drejt zgjidhjeve digjitale.

Raiffeisen Invest sh.a. ka përmbyllur vitin financiar 2021 me rezultate mjaft të kënaqshme, pavarësisht vështirësive të këtij viti dhe luhatshmërisë së lartë të tregut. Ajo ruajti pozicionin dominues në tregun shqiptar për fondet e investimeve, me 94 për qind të tregut duke regjistruar rreth 613 milionë euro aktive si në fondet e investimeve, ashtu edhe në fondet e pensioneve vullnetare. Raiffeisen Invest sh.a. ka përparuar drejt transformimit digjital duke prezantuar "Modulin e Investimeve" në platformën digjitale Raiffeisen ON, duke u bërë kështu shoqëria e parë e menaxhimit të aktiveve në treg që ofron shërbime digjitale për klientët e saj.

Gjithashtu, Raiffeisen Leasing sh.a. ka vazhduar të jetë lider në tregun e brendshëm, për dhënie me qira financiare të automjeteve dhe pajisjeve. Shumica e volumeve të reja përbëhen nga subjekte tregtare që kontribuojnë me 83 për qind në volumnin total. Qëllimi i shoqërisë është të forcojë partneritetin afatgjatë me klientët, duke u ofruar atyre mbështetjen efikase që u nevojitet në biznesin e tyre.

Ne kemi pritshmëri që viti 2022 të jetë një vit shumë i mirë pasi Raiffeisen Bank sh.a. ka një pozicion të fortë financiar dhe jemi të gatshëm t'u bëjmë ballë sfidave të reja. Ne do të vijojmë të investojmë më shumë në zgjidhjet digjitale dhe të prezantojmë produkte të reja ose të përmirësuara digjitale në të gjitha segmentet tona bankare. Cilësia e shërbimeve ndaj klientit në të gjitha segmentet tona do të vazhdojë të mbetet prioritet. Gjithashtu, do të vijojmë të fokusohemi në zhvillimin personal të punonjësve tanë.

Në përmbyllje, në emër të Drejtorisë, unë dua të shpreh sinqerisht mirënjohjen time për të gjithë klientët tanë dhe partnerët e biznesit për besimin dhe bashkëpunimin e tyre gjatë vitit 2021. Gjithashtu dëshiroj të shpreh mirënjohjen time për të gjithë punonjësit tanë, për përkushtimin, punën në ekip dhe përpjekjet e tyre drejt përmbylljes së qëllimeve të biznesit. Ne mbetemi të përkushtuar për të vazhduar transformimin dhe përshtatjen për t'u bërë një organizatë pararojë që është gati për epokën e ardhshme të bankingut.

Christian CANACARIS

Drejtor i Përgjithshëm, Kryetar i Drejtorisë

Vizioni & Misioni

Vizioni ynë për vitin 2025

Të jemi grupi bankar më i rekomanduar për shërbimet financiare.

Misioni

Ne transformojmë inovacionin e vazhdueshëm në eksperiencë të shkëlqyer për klientët.

Vlerat

Bashkëpunim

Kur punojmë bashkë, komunikojmë bashkë, dëgjojmë dhe mbështesim njëri tjetrin përfitimet e përbashkëta janë shumë më të mëdha. Synimi ynë është të ndërtojmë vazhdimisht një mjedis mirëkuptimi, respekti dhe besimi reciprok.

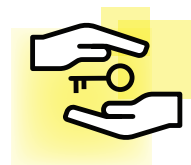
Proaktivitet

Ne besojmë te vizioni ynë për të ardhmen. Nxisim ndryshimin, duke u përqendruar te mundësitë dhe jo pamundësitë. Shkëmbejmë pavendosmërinë me vendosmërinë. Veprojmë, nuk reagojmë.

Të mësuarit

Të mësuarit e vazhdueshëm do të thotë zhvillim personal. Mësojmë nga përvoja, edukimi dhe ndarja e njohurive me njëri-tjetrin.

Përgjegjshmëri

Kur çdonjëri nga ne mbart përgjegjësi për veprimet që ndërmerr ndryshimi rezulton i madh. Individualisht dhe së bashku jemi përgjegjës për vendimet, rezultatet dhe pasojat e veprimeve tona.

Planet dhe Perspektiva për Vitin 2022

Raiffeisen Bank synon të vijojë në vitin 2022 zhvillimin e saj dhe të kontribuojë më tej në ekonominë e vendit, pavarësisht përballjes me kriza të njëpasnjëshme. Përpjekja për të përmirësuar përvojën e klientit dhe për t'u mundësuar klientëve tanë të kenë progres në jetën dhe biznesin e tyre janë misioni primar në botëkuptimin e Raiffeisen. Raiffeisen Bank do të jetë edhe më afër klientit në këto kohë sfiduese duke vlerësuar me vëmendje pozicionin e klientëve tanë, në këto kohë të vështira të krizës energjetike, ku BE-ja është ngërthyer nga rritja e çmimeve globale të gazit natyror, i cili përdoret për ngrohjen e shtëpive dhe për të prodhuar elektricitet.

Transformimi digjital do të jetë synimi kryesor i të gjitha segmenteve tona bankare, si një mundësi për të rritur vlerën e klientëve tanë në këtë mjedis përçarës. Ne do të investojmë më tej në platformat tona digjitale për të ruajtur pozicionin tonë lider duke përfaqësuar bankën më inovative dhe më të avancuar në vend. Në këtë kontekst, ne planifikojmë të pasurojmë platformën tonë digjitale 'Raiffeisen ON' me veçori dhe funksionalitete të reja veçanërisht duke digjitalizuar ofertën tonë të kredive. Më tej, cilësia e shërbimeve ndaj klientit në të gjitha segmentet tona do të vijojë të mbetet prioritet. Segmentet individ, korporata dhe SE do të vazhdojnë të fokusohen në ofrimin e produkteve dhe shërbimeve më të mira të klientëve në treg, si shërbimet bankare digjitale, metodat inovative të pagesës, kreditë, etj.

Ne do të vijojmë të fokusohemi në zhvillimin personal të punonjësve tanë, për të përfunduar standardet më të larta të shërbimit ndaj klientit. Ne vlerësojmë ekspertizën dhe krijojmë një mjedis pune që promovon bashkëpunimin, kreativitetin dhe shpirtin sipërmarrës. Një mënyrë transformuese e punës do të lejojë më shumë bashkëpunim dhe do të rrisë kreativitetin e punonjësve tanë. Ne do të eksperimentojmë me mënyrat e reja pararojë të punës, të cilat po marrin formë në tregjet më të zhvilluara në mbarë botën, duke i ofruar punonjësit tonë mundësinë për të punuar me kohë të pjesshme nga shtëpia. Puna hibride midis zyrës dhe shtëpisë do të kontribuojë më tej në zhvillimin e forcës sonë punëtore. Ndërkohë, ne do të vazhdojmë të përmirësojmë rrjetin e degëve në përputhje me transformimin tonë digjital, për të ofruar degë bashkëkohore dhe miqësore me klientët.

Së fundi, Raiffeisen Bank do të rrisë fokusin e saj në një qasje gjithëpërfshirëse të zbatimit për të gjitha grupet e klientëve me synimin për të kontribuar cilësisht në rritjen e biznesit të RBAL përmes bankingut të përgjegjshëm. Në këtë botë me ndryshim galopant dhe në kuadër të ndryshimeve klimatike, me rritjen e temperaturave që ekspozojnë ndaj fatkeqësive klimatike, ne do të bëjmë më të mirën për të zbatuar operacione bankare me përgjegjësi mjedisore dhe shoqërore në të gjithë Raiffeisen Bank Shqipëri. Raiffeisen Bank do të japë gjithashtu kontributin e saj në këtë ndryshim epokal duke sponsorizuar projekte sociale që shkojnë në të njëjtin drejtim dhe ndihmojnë në zbutjen e ndryshimeve të temperaturës në nivele të menaxhueshme.

Drejtoria

Raiffeisen Bank Sh.a

Christian Canacaris

Drejtor i Përgjithshëm,
Kryetar i Drejtorisë

Alexander Zsolnai

Zëvendësdrejtor
i Përgjithshëm,
Zëvendëskryetar i
Drejtorisë

Elona Mullahi (Koçi)

Anëtare e Drejtorisë për
Biznesin e Korporatave

Vilma Baçe

Anëtar i Drejtorisë për
Biznesin Retail

Erion Serti

Anëtar i Drejtorisë
për Teknologjinë e
Informacionit dhe
Operacionet

Organet Drejtuese të Bankës

KËSHILLI DREJTUES

Këshilli Drejtues është përgjegjës për miratimin dhe kontrollin e zbatimit të politikave dhe strategjive të bankës, në lidhje me planin e biznesit, menaxhimin e rrezikut, buxhetin vjetor, përcaktimin e objektivave afatgjatë të bankës dhe monitorimin e realizimit të këtyre objektivave, monitorimin e efikasitetit të praktikave të drejtimit të bankës dhe kryerjen e ndryshimeve të nevojshme për përmirësimin e këtyre praktikave, etj.

Anëtarët e Këshilli Drejtues

Peter Lennkh	Kryetar
Heinz Wiedner	Zëvendëskryetar
Harald Kreuzmair	Anëtar
Slavoljub Dordevic	Anëtar
Thomas Matejka	Anëtar

KOMITETI I KONTROLLIT

Komiteti i Kontrollit kontrollon dhe mbikëqyr zbatimin e procedurave kontabël dhe të kontrollit të brendshëm të bankës, duke përfshirë edhe procedurat e vendosura nga Banka e Shqipërisë, shqyrton raportet e kontrollit të brendshëm dhe monitoron trajtimin e përfundimeve të dala nga këto raporte; kryen vlerësimin e situatës financiare të bankës, bazuar në raportin e ekspertit kontabël të autorizuar, etj.

Anëtarët e Komitetit të Kontrollit

Heinz Wiedner	Kryetar
Ulf Leichenring	Zëvendëskryetar
Johannes Kellner	Anëtar

KOMITETI I RREZIKUT

Komiteti i Rrezikut këshillon Drejtorinë dhe Këshillin Drejtues në lidhje me strategjinë dhe oreksin e përgjithshëm aktual dhe të ardhshëm të rrezikut, si edhe ndihmon Drejtorinë dhe Këshillin Drejtues për të mbikëqyrur zbatimin e kësaj strategjie nga drejtuesit e lartë të bankës.

Anëtarët e Komitetit të Rrezikut

Thomas Matejka	Kryetar
Harald Kreuzmair	Zëvendëskryetar
Heinz Wiedner	Anëtar

DREJTORIA

Drejtoria organizon dhe drejton në mënyrë të vazhdueshme veprimtarinë e bankës; përcakton dhe delegon detyrat të personeli, si edhe mbikëqyr ushtrimin e përgjegjësi të deleguara, në përputhje me politikat dhe procedurat e miratuara; ndërmer masat e nevojshme për të monitoruar dhe administruar të gjitha rreziqet ndaj të cilave është e ekspozuar banka, në përputhje me strategjitë e miratuara, si dhe siguron që proceset e administrimit të rrezikut të jenë në përshtatje të vazhdueshme me profilin e rrezikut të bankës dhe planin e biznesit të miratuar.

Anëtarët e Drejtorisë

Christian Canacaris
Alexander Zsolnai
Elona Mullahi
Egon Lerchster

Kryetar/Drejtor i Përgjithshëm
Zëvendëskryetar/Zv. drejtor i Përgjithshëm
Anëtare
Anëtar

Raporti i Drejtorisë

Zhvillimet Ekonomike

Ekonomia performoi në mënyrë të shkëlqyer në 2021 duke u rikuperuar shumë shpejt nga rënia me -3,5% në vitin 2020. PBB-ja u rrit me ritëm të përsheptuar prej 8,5% pasi kufizimet e lehtësuara në lëvizjen e njerëzve dhe vaksinimi i vazhdueshëm nxitën konsumin, investimet, të inkurajuara nga një sezon i mirë turistik. Zgjerimi ishte me bazë të gjerë në të gjithë komponentët e shpenzimeve; eksportet e mallrave dhe shërbimeve shënuan rritjen më të madhe me 46,5% në terma vjetorë, të ndjekur nga importet e mallrave dhe shërbimeve me një rritje vjetore prej 31,7%. Kontribuues të tjerë ishin formimi i kapitalit bruto me +19,9%, konsumi publik +8,2% në terma vjetorë dhe konsumi familjar me vetëm 4,1%. Duke parë në perspektivë 2022-shin, ekonomia pritet të ruajë hovin pozitiv, por do të ndikohet nga pasiguria e rritura nga lufta në Ukrainë. Pasoja indirekte të kësaj lufte në ekonomi do të vijnë nëpërmjet rritjes së inflacionit dhe si pasojë dekurajim të konsumit privat, i cili do të çojë në një rritje reale të PBB-së prej 3,4% në terma vjetorë bazuar në parashikimin tonë më të fundit.

Norma e inflacionit në vitin 2021 u rrit mesatarisht në 2,0% krahasuar me 1,6% në vitin 2020, duke mbetur nën objektivin prej 3,0% të Bankës së Shqipërisë. Në pjesën e dytë të vitit, norma e inflacionit filloi të rritet, si pasojë e ngritjes së çmimeve të ushqimeve dhe energjisë elektrike në tregjet botërore. Në muajin dhjetor, inflacioni arriti në nivelin më të lartë të vitit, me 3.7%, me kontributin kryesor nga çmimet e ushqimeve dhe naftës. Gjithashtu, inflacioni bazë u rrit në 2.6% në dhjetor 2021. Politika monetare vazhdoi të jetë lehtësuese me një normë bazë historike të ulët prej 0,5%. Presionet e inflacionit do të jenë të pranishme në vitin 2022, me rreziqe të rritura pas luftës në Ukrainë. Prandaj, Banka e Shqipërisë zgjodhi të veprojë paraprakisht në mars 2022, duke nisur një cikël shtrëngues të politikës monetare për të luftuar presionet e larta të pritshme nga inflacioni dhe për të ruajtur një kurs të qendrueshëm të kursit të këmbimit. Kështu, norma bazë u rrit me 50 pikë bazë në nivelin e tanishëm prej 1,0%. Megjithatë, me forcimin e presioneve të inflacionit, cikli shtrëngues pritet të vazhdojë edhe në pjesën e dytë të vitit 2022.

Efektet e pandemisë në tregun e punës u zbutën në vitin 2021, duke pasur parasysh se shkalla e papunësisë ra në 11,4% në fund të 2021, pasi arriti kulmin në 11,9% në tremujorin e parë të 2021. Megjithatë, shkalla e papunësisë u rrit lehtësisht në krahasim me 11,3% në TM3 2021, përmirësim i arritur nga një sezon i shkëlqyer turistik. Shifra vjetore e papunësisë ra në nivelin e para pandemisë prej 11,5% nga 11,7% në 2020. Për më tepër, shkalla e punësimin u rikuperua në 53,5% në fund të 2021 nga 52% që ishte në 2020 dhe paga mujore bruto u rrit me 8,4% në vit në TM4 2021 (kundër vetëm 2,8% në 2020) duke konfirmuar rimëkëmbjen e tregut të punës.

Politika fiskale vazhdoi të jetë lehtësuese edhe në vitin 2021 për të mbështetur rimëkëmbjen e ekonomisë nga plagët e pandemisë dhe tërmetit. Prandaj, deficitit buxhetor ishte 4,8% e PBB-së në fund të vitit 2021, ose shumë më lart se niveli para-pandemisë prej më pak se 2,0% e PBB-së, por dukshëm më i ulët krahasuar me 6,7% në 2020. Rimëkëmbja e fortë e ekonomisë dhe çmimet më të larta në pjesën e dytë të vitit ndihmuan të ardhurat buxhetore, të cilat u rritën me 19,9% në terma vjetorë në vitin 2021. Nga ana tjetër, shpenzimet buxhetore u rritën me 11,1% në terma vjetorë. Megjithatë, kjo dinamikë nuk u reflektua në borxhin e qeverisë, i cili ra në 73,2% të PBB-së nga 74,5% në vitin 2020. Ne presim që politika fiskale të mbetet lehtësuese në vitin 2022 me një deficit buxhetor prej 4.2% të PBB-së e me një rënie më të shpejtë të borxhit publik në vitet në vijim.

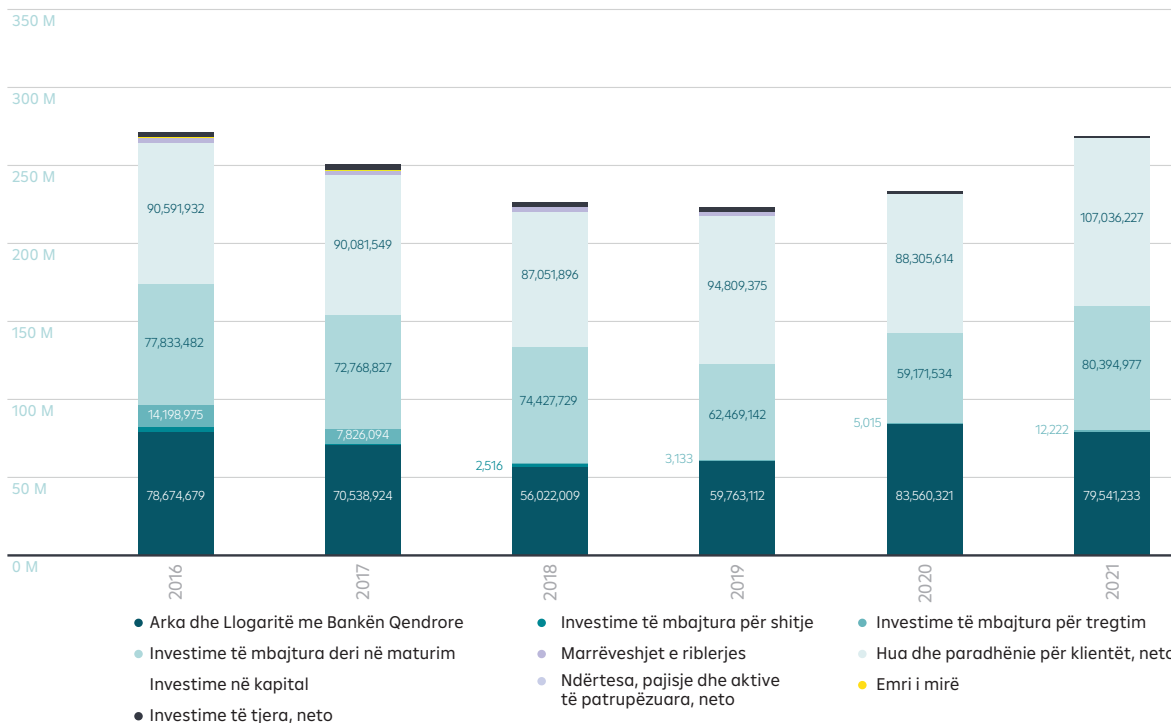
Pozicioni i jashtëm i vendit u përkeqësua lehtësisht në vitin 2021, me deficitin e llogarisë rrjedhëse prej 1,2 miliardë eurosh, duke u zgjeruar me vetëm 2,9% krahasuar me një vit më parë. Llogaria e shërbimeve u rrit nga të ardhurat nga turizmi (2,6 herë më shumë se në vitin 2020), ndërkohë që deficitit tregtar u përkeqësua me 28,4% në terma vjetorë. Në vitin 2021, investimet e huaja direkte arritën në nivelin 1,0 miliardë euro, duke shënuar një rritje vjetore prej 10.2%, ndërsa remitancat shënuan 761 milionë euro, duke u zgjeruar me 13,0% krahasuar me një vit më parë.

Aktiviteti i sektorit bankar u zgjerua ndjeshëm në vitin 2021, me një normë vjetore rritjeje të aktiveve prej 12,1% (7,2% në 2020), kryesisht si pasojë e aktivitetit ndërbanke dhe investimeve në letra me vlerë. Aktiviteti kredidhënës u përsheptua në vitin 2021 duke u rritur me 9,4% në 2021 kundrejt 5,8% në 2020, duke reflektuar zgjerimin e volumit të kredisë në të dy segmentet: individ (10,6%) dhe biznes (8,9%). Përmirësimi i niveleve të besimit nxit një kërkesë më të lartë për kredi dhe së bashku me standardet e relaksuara të kredidhënës favorizuan zgjerimin e aktivitetit kredidhënës. Gjithashtu, potenciali mbetet i lartë me pozicionin e likuiditetit dhe kapitalin në një nivel optimal të nxitur së bashku nga një raport i ulët kredi ndaj depozitave (44,5%). Megjithatë, ka rreziqe negative për kërkesën për kredi (veçanërisht kredi hipotekore dhe për investime) për shkak të rritjes së pasigurisë nga lufta në Ukrainë. Kështu, aktiviteti kredidhënës mund të pengohet disi për shkak të rritjes së inflacionit të pritshëm dhe uljes së konsumit privat.

Rezultatet Financiare

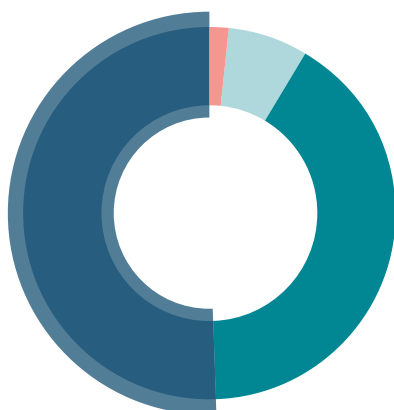
Totali i aktiveve në fund të vitit 2021 ishte 273,400 milionë Lekë (2020: 237,554 milionë Lekë). Në 2021 portofoli i kredisë, përfaqësonte 39 përqind (2020: 37 përqind) të totalit të aktiveve të bankës. Investimet në letra me vlerë përfaqësojnë rreth 29 përqind të totalit të aktiveve në 2021 (2020: 25 përqind). Ndërsa Arkat dhe llogaritë me bankat janë ulur me 5% nga viti në vit.

Struktura e Bilancit - Aktivi
(në '000 LEK)

Totali i huave dhe paradhënieve për klientët në fund të vitit 2021 ishte 116,634 milionë Lekë (2020: 99,440 milionë Lekë) duke përfaqësuar kështu një rritje prej 17 përqind të portofolit të kredisë gjatë këtij viti. Sektori i Korporatave përfaqëson 51 përqind të totalit të portofolit të kredisë dhe zuri vendin kryesor në këtë portofol me një tepricë kredisë prej 59,040 milionë Lekë (2020: 44,506 milionë Lekë). Segmentet e Ndërmarrjeve të Mesme shënuan një rënie prej 29 përqind dhe Ndërmarrjeve të Vogla shënuan një rritje në portofolin e kredisë prej 45 përqind me një tepricë prej 10,145 milionë Lekë (2020: 13,171 milionë Lekë).

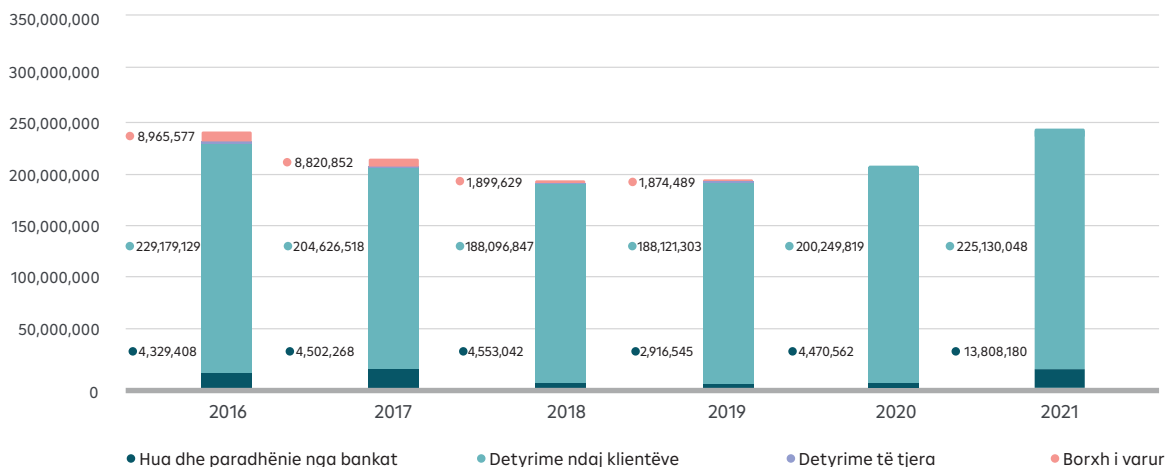
Struktura e Hua dhe Paradhënie për klientët
(në '000 LEK)

Totali i detyrimeve në fund të vitit 2021 ishte 243,249 milionë Lekë (2020: 207,128 milionë Lekë). Në 2021, pjesën më të madhe të detyrimeve e zënë depozitat e klientëve, të cilat përbëjnë rreth 93 përqind (2020: 97 përqind) të totalit të detyrimeve.

Struktura e Bilancit - Pasiv

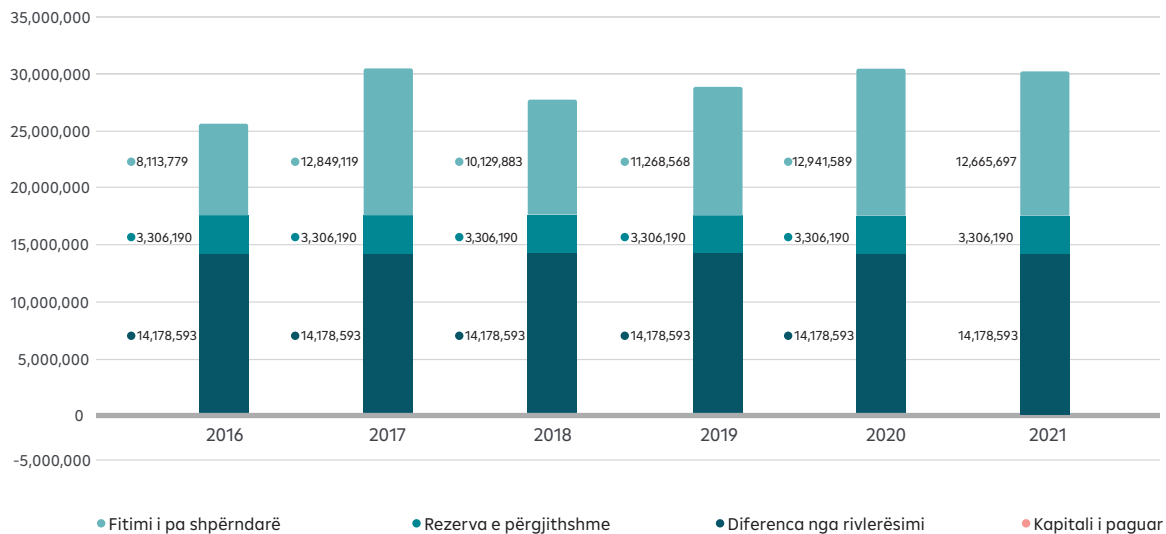
(në '000 LEK)

2021 shënoi një rritje prej 104 përqind të fitimit pas taksës në krahasim me 2020 në 3,412 milionë Lekë (2020: 1,673 milionë Lekë). Dividendi i deklaruar dhe i paguar në 2021 është 3,688 milionë Lekë (2020: 0 milionë Lekë). Grupi ka një profil të qëndrueshëm kapitali me një raport të mjaftueshmërisë së kapitalit prej 20.30 përqind, shumë më tepër se kërkesa minimale rregulatore prej 12 përqind.

Struktura e Kapitalit Aksioner

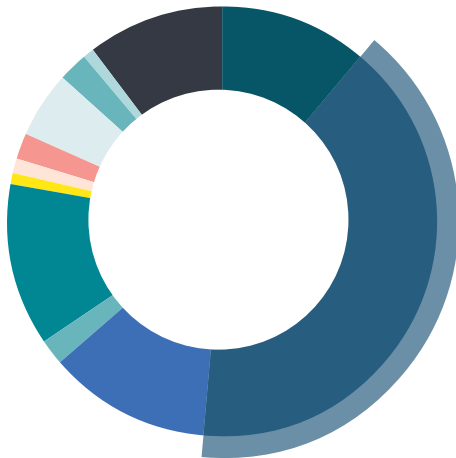
(në '000 LEK)

Shpenzimet administrative në total gjatë 2021 arritën në 2,066 milionë Lekë (2020: 1,839 milionë Lekë). Në vitin 2021 raportit kosto/të ardhura pësoi një rënie nga 56.59 përqind në 52.5 përqind.

Shpenzime operative 2021

(në '000 LEK)

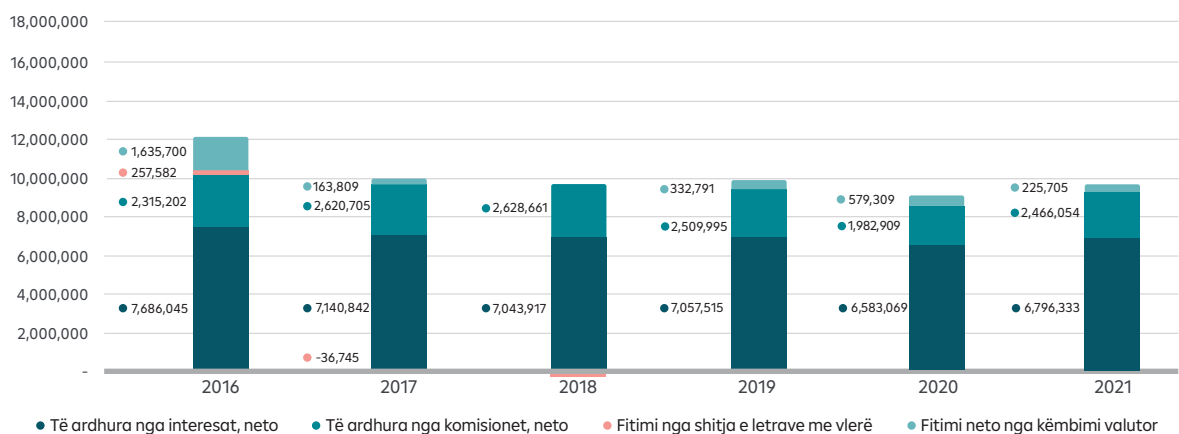

Shpenzime për zyrat	11%
Shpenzime për IT	40%
Tarifa konsulence dhe ligjore	12%
Shpenzimet gjyqësore që nuk mbulohe nga provizionet	0%
Shpenzimet që lidhen me rrezikun e kredisë	2%
Shpenzime marketingu	12%
Shpenzime për komunikim	1%
Pajisje zyre	1%
Shpenzime për makinat	2%
Shpenzime sigurie	5%
Shpenzime udhëtimi	0%
Shpenzime për qiratë	0%
Taksa të tjera	2%
Trajnim Personeli	1%
Shpenzime te ndryshme administrative	10%

Edhe pse të ardhurat neto nga interesat të Grupit kanë pësuar një rritje prej 3.24 përqind dhe totali i bilancit të Bankës u rrit me 15.1 përqind) për shkak të tepricës së likuiditetit, kjo rezultoi në rënien e marzhit të interesit (llogaritur si raport i të ardhurës nga interesat mbi mesataren vjetore të totalit të aktiveve) që është 2.66 përqind në 2021 nga 2.85 përqind në 2020.

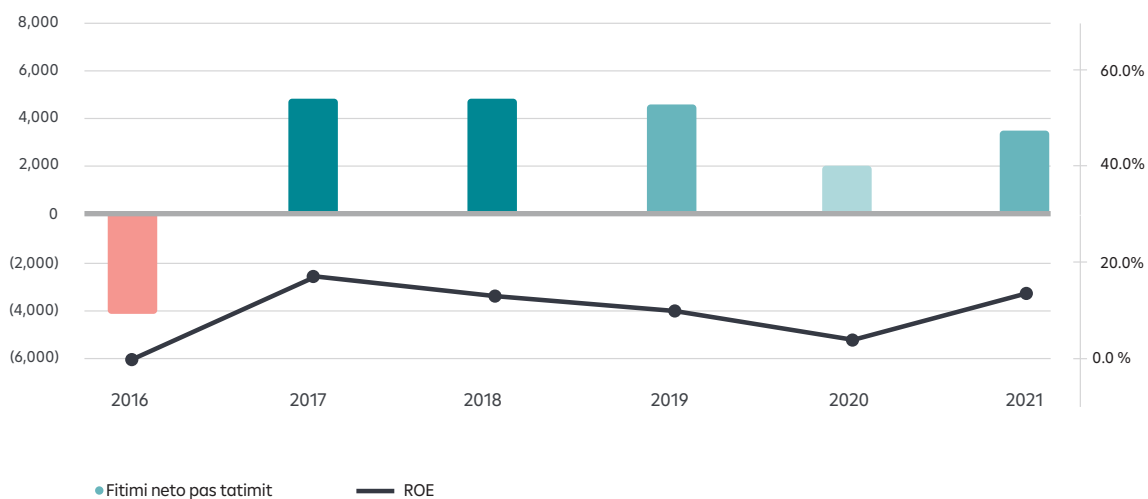
Të ardhura neto

(në '000 LEK)

Fitimi & ROE

(në '000,000 ALL)

Deklarata e oreksit/tolerancës ndaj rrezikut

Struktura e Tolerancës ndaj Rrezikut (RAF) synon t'i ofrojë menaxhimit, së bashku me formulimin dhe miratimin e një Deklarate të Tolerancës ndaj Rrezikut nga lart-poshtë, një instrument për të vendosur dhe kufizuar nivelin e rrezikut të përgjithshëm që banka është e gatshme dhe e aftë të marrë përsipër në mënyrë që të arrijë qëllimet e saj strategjike dhe të biznesit. Ekziston një ndërlidhje e ngushtë me Procesin e Vlerësimit të Brendshëm të Mjaftueshmërisë së Kapitalit (ICAAP) pasi objektivi kryesor i RAF është të harmonizojë objektivat strategjike dhe ato të biznesit me domosdoshmërinë për të përmbushur kërkesat minimale rregullatore të kapitalit në skenarë të pafavorshëm, si dhe në rastin e ngjarjeve të rënda të veçuara të rrezikut dhe për të siguruar që kreditorët e mëdhenj të mos pësojnë humbje në një skenar rreziku ekstrem. Banka e Shqipërisë parashikon që banka të mbajë një sasi minimale kapitali për të gjitha rreziqet e saj materiale. Për të ashtuqajturat rreziqe të Shtyllës 1 (d.m.th. rreziku i kredisë, rreziku i tregut dhe rreziku operacional) parashikohen procedura të qarta sasiore dhe vlerësimi; dhe mbledhja e këtyre rezultateve gjeneron kërkesën për kapital rregullator. Menaxhimi i rrezikut në Raiffeisen Bank duhet të sigurojë që kërkesat e kapitalit rregullator janë përmbushur. Raiffeisen Bank mban kapital më shumë se kërkesa minimale rregullatore si një masë mbrojtëse shtesë për të shmangur ndërhyrjen rregullatore dhe humbjet pasuese të cënimit të reputacionit. Ky nivel kapitali quhet kapaciteti për ndërmarrjen e rrezikut ("RTC") i shprehur ndryshe si Kapitali Rregullator që është shuma e: Kapitali i përbashkët i nivelit 1, kapitali shtesë i nivelit 1, dhe kapitali i nivelit 2. Niveli i kapitalit të mbajtur nga Banka gjithashtu kontribuon në rritjen e aktivitetit të biznesit dhe ecurinë e ardhshme. Meqenëse RTC bazohet kryesisht në tepicën e kapitalit mbi kërkesën për kapital minimal ("MCR"), nevojitet një përkufizim i MCR për konceptin RTC (Deklarata e Tolerancës ndaj Rrezikut). Në përgjithësi, MCR (Kërkesa për Kapital Minimal) është kërkesa e nevojshme për kapitalin rregullator për rreziqet e Shtyllës I (përkatesisht rreziku i kredisë, rreziku i tregut dhe rreziku operacional). Për të pasur një nivel optimal të kapitalit të mbajtur, gjatë vlerësimit të nivelit të RTC-së, aksionerët duhet të jenë të vetëdijshëm se përveç nivelit të MCR-së, Banka mund të përballet edhe me ngjarje të cilat mund të shkaktojnë rreziqe të paparashikuara dhe/ose të pamatshme. Këto lloj rreziqesh vlerësohen sipas kërkesës kapitale të Shtyllës II, e cila përbëhet nga kërkesa për: rrezikun e përqendrimit të kredisë, rrezikun e mbetur, rreziqet që rrjedhin nga çdo faktor i jashtëm mjedisor (d.m.th. stres testi) dhe çdo rrezik të referuar si lloje të tjera të rrezikut, që vlerësohen në baza vjetore përmes procesit të vlerësimit të rrezikut. Duke pasur parasysh paqendrueshmërinë në tregjet financiare dhe mjedisin ekonomik, si dhe paparashikueshmërinë e ngjarjeve të mëdha të rrezikut, oreksi i rrezikut duhet të vendoset nën nivelin e tolerancës ndaj rrezikut me masa mbrojtëse të konsiderueshme në mënyrë që të shmangët një shkelje e shpeshtë e nivelit të synuar të paralajmërimit RTC. Oreksi i rrezikut përkufizohet si kufiri prej 85 përqind i RTC-së së synuar. Toleranca ndaj rrezikut përcaktohet nga kufiri prej 95 përqind i Kapacitetit të synuar për ndërmarrjen e rrezikut. Objektivat përcaktohen në përputhje me Buxhetin dhe Procesin e Planifikimit Afatmesëm dhe përfshin masat mbrojtëse të përshtatshme menaxheriale për të mbuluar luhatshmërinë e zakonshme të kushteve të tregut.

Ekspozimet e ponderuara me rrezikun (në mijë EUR)	2022	2023	2024
Rreziku i Kredisë	892205,97	958742,03	1005244,72
Rreziku i Tregut	10142,00	10166,06	10174,10
Rreziku Operacional	143007,52	147171,90	158295,46

	Dhjetor 2021
Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit Rregullator	20,30%
Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit në përputhje me metodologjinë vendase të ICAAP	19,31%

Raporti i Segmenteve

Divizioni i Produkteve Korporatë

Gjatë vitit 2021, segmenti korporatë vijoi të forcojë pozicionin e tij në tregun vendas. Në nivel segmenti, portofoli i kredisë shënoi një rritje prej 31,4% krahasuar me një vit më parë, duke shënuar një nga vitet më të suksesshme që nga themelimi.

Fitimi neto pas tatimit shënoi një rritje prej 113% krahasuar me një vit më parë, i gjeneruar nga volumet e larta të kredidhënies mbi buxhet dhe në kombinim me volumet e transaksioneve nga produktet e administrimit të cash-it në segmentin korporatë.

U zhvilluan shumë iniciativa dhe fushata për të arritur zonën operacionale të shërbimeve, veçanërisht në aktivitetin kredidhënës, duke rritur me 10% bazën e klientëve huamarrës.

Me qëllim përmirësimin e eksperiencës së klientëve, viti 2021 shënoi një moment historik të rëndësishëm përmes prezantimit të konceptit "skuadrave ndërfunksionale të huadhënies" në zonën e korporatave.

Qëllimi i këtij riorganizimi të brendshëm është të kthehemi në një organizatë të përgjegjshme, të përshtatemi shpejt dhe të krijojmë një përvojë të mirë ndaj klientit. Përshtatja e metodologjisë së Agile nëpërmjet krijimit të ekipeve ndërfunksionale të huadhënies me palë interesi nga divizioni i biznesit, riskut dhe atij ligjor, kontribuon drejtpërdrejt në reduktimin e kohës së nevojshme për procesimet e produkteve të huadhënies.

Së bashku me këtë riorganizim, viti 2021 shënoi një ndryshim në kriteret e segmentimit bazuar në qarkullimin vjetor të klientëve të korporatave, për t'i shërbyer më mirë nevojave të klientit. Aktualisht klientët shërbehen nga dy segmente:

- Korporatat e mëdha
- Korporata të mesme

"Skuadrat ndërfunksionale të huadhënies" monitorojnë nga afër edhe performancën e klientëve, e cila reflektohet në cilësi më të mirë të portofolit.

Si pjesë e strategjisë afatgjatë, Raiffeisen është fokusuar në ndikimin pozitiv në ekonominë e përgjithshme shqiptare nëpërmjet rritjes së standardeve bankare në treg. Në këtë drejtim, Banka ka investuar vazhdimisht në ruajtjen dhe rritjen e një partneriteti afatgjatë të konsoliduar me të gjitha Institucionet Publike, Qeverisjen Qendrore dhe Vendore, duke luajtur një rol thelbësor në mbështetjen e projekteve të rëndësishme infrastrukturore, përmes prezantimit të zgjidhjeve novatore të teknologjisë së informacionit dhe shërbimeve bankare. Kjo sinergji e ka renditur Raiffeisen si bankën partnere kryesore të qeverisë shqiptare.

Dëshmi nga klienti

Energy Financing Team (Zvicër) AG, pjesë e Grupit EFT, filloi bashkëpunimin me Raiffeisen Bank Albania në vitin 2021 për një lehtësi financimi. Ne përfunduam me sukses një transaksion të madh Factoring (financimi) në 2021/2022, i cili shprejsojmë se do të shënojë vetëm marrëveshjen e parë të një partneriteti afatgjatë.

Na ka bërë vazhdimisht përshtypje profesionalizmi dhe mbështetja që ka dhënë ekipi i Raiffeisen Bank Albania. Ata kanë demonstruar njohuri të thella të tregut dhe një kuptim të qartë të tregut të energjisë në Shqipëri. Ekspertiza e ekipit të RB Albania na ka lejuar të zhvillojmë së bashku ide novatore për bashkëpunim.

Personi i kontaktit:

Ivan Jennings

ivan.jennings@eft-group.net

+41 71 226 1039

Njësia e financimit të projekteve dhe Agri Biznesit

Njësia e Financimit të Projekteve është e përkushtuar të vlerësojë nevojat për financim dhe të ndihmojë në lehtësimin e këtyre shërbimeve në lidhje me projektet afatgjata industriale dhe në "Pasuri të paluajtshme", si dhe për transaksionet e strukturuar afatgjata si "shkrirje" dhe "blerje". Gjatë vitit 2021 portofoli i financimit të projektit u rrit ndjeshëm. Ne në RBAL, jemi të hapur për të financuar projekte në të gjithë sektorët, me kusht që projekti të jetë i realizueshëm dhe në përputhje me kriteret tona të kreditimit.

Duke filluar nga viti 2021 dhe në të ardhmen, fokusi ynë është të financojmë projekte sociale dhe të gjelbra, në mënyrë që të jenë të sinkronizuar me transformimin e qendrueshëm mbarëbotëror.

Ne mbetemi të fokusuar të financojmë sektorin e energjisë së rinovueshme, i cili për momentin përfshin projektet e hidrocentraleve dhe paneleve diellore.

Ne jemi vazhdimisht të fokusuar për të rritur bashkëpunimin me klientët tanë, të cilët gjejnë në Raiffeisen Bank një partner të jashtëzakonshëm, duke ofruar produkte dhe zgjidhje të personalizuar në përputhje me praktikën më të mira të tregut. Përvoja profesionale dhe kompetencat e shfaqura gjatë bashkëpunimeve tona, e kanë renditur Bankën Raiffeisen si një partner të vlefshëm mes institucioneve financiare ndërkombëtare, duke u bërë një palë aktive e sindikatave financuese kombëtare dhe ndërkufitare.

Në një mjedis dinamik tregu, cilësitë kryesore që na dallojnë janë kreativiteti, kompetenca dhe transformimi i vazhdueshëm.

Financimi i agri biznesit - Një tjetër histori suksesi ishte marrëveshja e nënshkruar në Mars 2019 ndërmjet RBAL, BERZH dhe Qeverisë Shqiptare, duke e mbështetur portofolin e kredisë në vlerën 35 milionë euro. Duke marrë në konsideratë zhvillimin e tregut, ne jemi duke negociuar me BERZH për të zgjeruar spektrin e financimit, duke përfshirë edhe sektorin e turizmit. Ky bashkëpunim është në përputhje edhe me politikën e qeverisë sonë për të mbështetur sektorin e bujqësisë dhe turizmit.

Në vazhdimësi të bashkëpunimit tonë me BERZH-n, në shtator 2020 ne kemi nënshkruar një tjetër marrëveshje për ndarjen e rrezikut financiar në vlerën 50 milionë euro. Marrëveshja synon të rrisë portofolin e kredisë së Bankës për të ndihmuar korporatat të jenë të suksesshme dhe konkurruese në treg, por njëkohësisht duke mbajtur nën kontroll aktivitetet e ponderuara me risk.

Njësia e Menaxhimit të Produkteve të Likuiditeteve

1- Skanoni kodin QR për pagesën e faturave elektronike

Banka Raiffeisen, me një fokus të përhershëm tek inovacioni, vazhdon ofrimin e produkteve për klientët e saj. Risia më e fundit në digjitalizimin e produkteve dhe proceseve për klientët e biznesit si një domosdoshmëri për të lehtësuar punën e përditshme për shkak të ligjit rregullator të qeverisë për fiskalizimin, është edhe mundësia për të skanuar kodin QR nga aplikacioni mobile në faturën elektronike.

Duke skanuar kodin QR nëpërmjet kamerës së aplikacionit celular RON, të gjitha të dhënat që përmban fatura elektronike plotësohen automatikisht. Ky është një funksion i ri i prezantuar nga banka Raiffeisen, duke na renditur si Bankën e parë në tregun shqiptar që lehtëson mënyrën për të paguar faturat elektronike me një klikim.

2- Çelja e llogarive online

Për herë të parë në Shqipëri, shoqëritë do të kenë mundësinë të aplikojnë online për një llogari të re dhe për një llogari shtesë në monedha të ndryshme. Platforma jonë digjitale ofron një mundësi të tillë duke qenë gjithmonë një hap para inovacionit dhe duke ofruar funksionalitete të reja me synim lehtësimin e aktivitetit ditor të bizneseve, automatizimin dhe shkurtimin e proceseve. Kurseni kohë, trafik, radhë dhe punë nga komforti i zyrës suaj.

3- Limitet e financimit dhe kërkesat për disbursim

Gjatë vitit 2021, ne kemi pasuruar platformën tonë me shërbime të reja për Produktet e huadhënies për klientët tanë të biznesit. Ne jemi banka e parë në Shqipëri që i ofrojmë tashmë klientëve tanë biznes mundësinë për të parë përmes platformës sonë digjitale një pasqyrë të të gjithë limiteve të financimit të miratuara nga banka, detajet përkatëse, produktet e disbursuara për çdo kontratë dhe limitet e disponueshme për përdorim. Nëpërmjet këtij funksionaliteti të ri, klientët mund të bëjnë një kërkesë për disbursim për pjesën e papërdorur të limitit ekzistues, duke plotësuar dy formularë disbursimi të një produkti të ri dhe rritjen e shumës së një produkti ekzistues.

Produktet e Financave Tregtare

Njësia e Financave Tregtare dhe Financimit Afatshkurtër ka vijuar edhe gjatë vitit 2021 të mbështesë klientët e saj Korporatë në të gjitha çështjet që lidhen me realizimin e transaksioneve në fushën e Financave Tregtare dhe me përdorimin e produkteve të Financimit Afatshkurtër.

Ne kemi ruajtur pjesën tonë të tregut në Produktet e Financave Tregtare gjatë vitit 2021, falë ekipit tonë të përkushtuar që mbështet dhe këshillon nga afër klientët tanë, për të kuptuar dhe strukturuar më mirë nevojat e tyre për këto produkte, dhe për të minimizuar riskun në tregtinë ndërkombëtare.

Raiffeisen Bank ka vijuar të ruajë një nivel të lartë specializimi, i cili përmirësohet në mënyrë të vazhdueshme përmes trajnimit të rregullt të specialistëve, mbështetjes së bankës Raiffeisen Bank International AG, Vjenë, bashkëpunimit me bankat e rrjetit si dhe duke shfrytëzuar strukturat e saj të balancuara dhe kanalet e gjera të shpërndarjes.

Gjatë vitit 2021, Njësia e Produkteve të Financave Tregtare dhe Financimit Afatshkurtër, në bashkëpunim me forcën shitëse, ka intensifikuar komunikimin me klientët e segmentit Korporatë të bankës për të rritur nivelin e tyre të njohjes së produktit të Faktoringut (financimit) dhe avantazhet e përdorimit të tij, si dhe për të nxitur këtë segment klientësh që të konsiderojë produktin e Faktoringut (financimit) si një mundësi alternative për financimin dhe menaxhimin më efektiv të nevojave të tyre afatshkurta për likuiditet.

Retail Banking

Zhvillimi i Segmenteve

Segmenti i Klientëve Individë

2021 vazhdoi të ishte një vit sfidues. Situata e zgjatur e pandemisë solli pasiguri të lartë në shumë aspekte të jetës shoqërore dhe ekonomike, duke na përballur me sfida të reja, nevoja të reja të klientëve, mënyra të reja të ofrimit të produkteve dhe shërbimeve tona dhe për rrjedhojë dhe me pritshmëri të tjera të klientëve ndaj shërbimit bankar. Pavarësisht kësaj, ne arritëm të rritim bazën tonë të klientëve me 13%, duke forcuar marrëdhënien dhe duke rritur aktivitetin e tyre me bankën.

Arritje shumë e rëndësishme është që klientët tanë pagamarrës shënuan një rritje me 5%, me një performancë pozitive në të dy sektorët, atë publik dhe privat, duke treguar qendrueshmërinë dhe pozicionin tonë lider në këtë treg. Fokusi për segmentin individë vazhdon të jetë rritja e veprimtarisë bankare të klientëve, nxitja e marrëdhënieve primare dhe afrimi i klientëve të rinj, kryesisht të moshave të reja të popullatës.

Segmenti Premium

Banka Raiffeisen udhëheq tregun bankar në shërbim të avancuar të klientëve Premium që prej vitit 2010. Aktualisht janë afërsisht 12 000 klientë në segmentin Premium me kërkesa të ndryshme bankare, duke filluar nga kërkesat primare e deri tek ato më komplekse, të cilat kërkojnë këshillim të plotë financiar. Menaxherët e dedikuar Premium janë të lokalizuar në 15 degë në qytetet më të mëdha të vendit, të cilët jo vetëm që ofrojnë një shërbim të personalizuar, por janë të trajnuar edhe në këshillimin financiar.

Për të përmbushur edhe më mirë nevojat e këtij segmenti, ne prezantuam në fund të vitit 2020 shërbimin në distancë Premium Direct, duke qenë banka e parë në vend që ofrojmë një platformë të përparuar komunikimi e cila gjithashtu ofron mbështetje në aktivitetet e përditshme për kategorinë më të mirë të klientëve tanë.

Segmenti i Ndërmarrjeve të Vogla (SE)

Gjatë vitit 2021 segmenti SE ka patur një performancë shumë të mirë. Volumi i aseteve shënoi një rritje prej 15.3% krahasuar me të njëjtën periudhë të vitit paraardhës, duke ruajtur edhe cilësinë e portofolit.

Me dedikimin e të gjithë ekipit, u rrit numri i klientëve dhe veçanërisht baza e klientëve huamarrës me 9%. Fokusi ynë për vitin 2022 do të jetë thjeshtëzimi i mëtejshëm i produkteve dhe shërbimeve si dhe nisja e fushatave për kreditë e para-aprovuara/përzgjedhura, të jemi më fleksibël dhe të përmbushim nevojat e klientëve.

Si pjesë e Raiffeisen Bank International, bankingu i përgjegjshëm, u bë pjesë e strategjisë sonë dhe është një prioritet kyç për Retail. Ne jemi të përkushtuar për një të ardhme të qendrueshme duke ofruar kredi të gjelbra/mjedisore për klientët tanë SME. Përveç kredive të gjelbra/mjedisore, në biznesin SME, kontributi social është i një rëndësie të veçantë.

Segmenti Mikro

Viti 2021 ishte viti i parë i plotë ku modeli i ri i shitjeve dhe shërbimeve Mikro funksionoi plotësisht dhe kjo u reflektua në rezultatet e mira të arritura gjatë këtij viti. Karakteristikat e reja të produkteve dhe veçanërisht fokusi në fushatat e kredive të para-aprovuara/përzgjedhura që u prezantuan ne treg gjatë vitit 2021, ndihmuan në më shumë se dyfishimin e volumit të aseteve në segmentin Mikro dhe në arritjen e një niveli katërfish më të lartë të volumit të disbursimeve të reja.

Jo vetëm në kredidhënie, por edhe në bankungun e përditshëm, u hodhën ne treg paketat e reja të llogarive, të cilat u krijuan posaçërisht me synimin për të plotësuar nevojat e klientëve dhe për të përmirësuar përfitueshmërinë e këtij segmenti. Nëpërmjet paketave të reja, u rrit numri i klientëve të rinj dhe si dhe baza e klientëve që kryejnë transaksione në platformën digjitale, duke përfituar nga dobitë e paketave të krijuara enkas për ta. Gjithashtu në segmentin Mikro, të ardhurat neto nga interesat tejkaluan nivelin e buxhetuar.

Për vitin 2022 fokusi ynë kryesor do të mbetet në aktivitetin kredidhënës. Ne synojmë të sjellim produkte të reja për klientët tanë veçanërisht në industri të tjera ku nuk jemi të shumë aktivë si Agri dhe më e rëndësishmja, do të punojmë drejt digjitalizimit të produkteve të kredisë. Synimi ynë është të vazhdojmë të jemi të pranishëm dhe të mbështesim klientët tanë fizikisht dhe në formë digjitale, bazuar në nevojat e tyre dhe natyrën e tyre të aktivitetit. Përmirësimi i proceseve tona të brendshme për të rritur efikasitetin dhe për të lehtësuar jetën e klientëve tanë, për të promovuar Biznesin e Gjelbër dhe për të mbajtur premtimin tonë për të qenë një bankë e përgjegjshme do të jenë shtytësit tanë kryesorë gjatë vitit 2022.

Divizioni i Produkteve

Depozitat me Afat dhe Produktet e Kursimit

Edhe gjatë vitit 2021, depozitat e klientëve Individë mbetën burimi më i madh i pasiveve të bilancit tonë. Normat e interesit të tregut vazhduan të qendronin në nivele shumë të ulëta gjatë vitit 2021, edhe për shkak të likuiditetit të tepërt në sistemin bankar. Si pasojë, normat e interesit të Depozitave me Afat vazhduan të ishin në nivelet më të ulëta të mundshme. Raiffeisen Bank ishte në gjendje t'u ofronte klientëve opsione alternative për menaxhimin e pasurisë së tyre, përmes shoqërisë sonë të menaxhimit të aseteve, Raiffeisen Invest, shoqëria më e madhe në treg që ofron fonde investimi për publikun. Shumica dërrmuese e klientëve tanë vazhduan të besonin në bankën tonë, duke mbajtur depozitat e tyre pranë nesh, pavarësisht normave të ulëta të interesit. Sidoqoftë, një pjesë e konsiderueshme e bazës sonë të klientëve vendosën të investonin në Fondet e Raiffeisen Invest, duke iu mundësuar të fitonin kthime më të mira vjetore, shumë më lartë se normat e tregut të Depozitave me Afat. Fondet Raiffeisen Invest, të ofruara në të gjithë rrjetin tonë të degëve, gjithashtu tërhoqën klientë të rinj dhe fonde nga burime të tjera. Kombinimi i produkteve tradicionale të kursimeve bankare dhe Fondeve të Investimit të Raiffeisen Invest u dha individëve më shumë zgjedhje dhe mundësi për të rritur kursimet e tyre.

Kreditë për Individë

2021 ishte viti që riformësoi industrinë bankare dhe transformoi çdo pikëpamje të të bërit biznes. Duke lënë pas një vit të vështirë, ku pandemia ndryshoi qoftë jetët tona, qoftë biznesin, ne e filluam vitin me shumë pritshmëri dhe objektiva të qarta për të përmbushur.

Gjatë 2021, kredidhënia për segmentin individ u rrit ndjeshëm. Volumet e reja u rriten me 184% krahasuar me vitin 2020. Kjo rritje u vu re në të gjithë produktet e kredisë për individë, duke na konfirmuar edhe njëherë si lider në kredidhënie dhe pasiguar dhe një pozicion shumë të favorshëm për atë të siguruar në tregun shqiptar.

Në fund të dhjetorit, pjesa e tregut për kreditë e reja të pasiguruara arriti në nivelin 41,28% (29,32% në fund të vitit 2020), ndërkohë që në kreditë e siguruara arritëm të kemi 15,47% (7,97% në fund të vitit 2020).

Pandemia na mësoi të përshtatem me nevojat e reja të klientëve tanë. Për t'i përmbushur këto, ne u fokusuam në automatizimin e proceseve dhe në digjitalizimin e kredidhënies.

Përvoja dhe përmbushja e kënaqshme e pritshmërive të klientit mbeten fokusi ynë primar dhe ne jemi duke kërkuar vazhdimisht mënyra të reja për të përmirësuar procesin e aplikimit për kredi. Gjatë 2021, hasëm sërish pasiguri për shkak të COVID-19 dhe shumë sfida për të përballuar, por ne vijuam të punojmë vazhdimisht për automatizimin e proceseve dhe digjitalizimin për t'i ofruar klientëve tanë produktet e duhura për ta, edhe ne kushtet e një pandemie globale.

Mënyra e re e të punuarit në organizatë ka dëshmuar tashmë përfitimet e saj. Me metodologjinë Agile, ne jemi në gjendje të mbledhim zërin e klientit, të propozojmë një zgjidhje dhe çfarë është më e rëndësishme, e vërtetojmë atë përsëri me klientët tanë.

Skuadra e kredive të pasiguruara këtë vit u fokusua në lehtësimin e rrugëtimit të klientit për të marrë këtë produkt. Me prezantimin vitin e kaluar të vendimit automatik në kredinë personale, ku kredia miratohet direkt në degë dhe klientët mund të marrin kredinë e tyre me vetëm një vizitë në degë, ne sot mund të themi me bindje të plotë që u kemi përmbushur një premtim klientëve tanë. Ne ofrojmë kredi në 30 minuta. Sot rreth 60% e kredive tona miratohen automatikisht dhe klientët mund të aksesojnë fondet e tyre në 30 minuta.

Kredidhënia digjitale po ashtu ka qenë në fokusin e skuadrës këtë vit. Nënshkrimi elektronik ishte një faktor vendimmarrës në kredidhënie digjitale. Gjatë këtij viti, ne prezantuam në treg 4 produkte tërësisht digjitale për kredinë personale.

Në dhjetor 2021, rreth 29% e kredive të reja erdhën nga kanale digjitale. Ne jemi angazhuar të përmirësojmë eksperiencën e klientëve tanë duke i dhënë atyre mundësinë e marrjes së një kredie personale direkt nga aplikacioni ynë digjital, pa pasur nevojë të paraqiten në degët tona.

Viti 2021 ka qenë një vit sfidues nga pikëpamja e kredihënies së kredive hipotekore, veçanërisht ato me qëllimberje banesash. Vështirësi ka pasur dhe financimi për kredi konsumatore me hipotekë për shkak të pasigurisë së krijuar në çdo sektor. Pas 2 vitesh tepër të vështira, pandemia e Covid-19, menjëherë pas tërmetit, solli një klimë aspak të favorshme për rezultate në kredihënien e siguruar. Pavarësisht situatës së krijuar, Banka vijoi me kredihënien për klientët për blerje shtëpie, kryesisht me financim kredish nga programe në bashkëpunim me disa Bashki në vend, të cilësuar si "Kredi për familje të reja", duke u përpjekur të financojë përfituesit e interesuar. Gjatë 2021 vijoi projekti për kreditë e buta me Ministrinë e Financave, duke sjellë një prurjetë kënaqshme të kredive nga ky program që në muajt e parë, duke ndezur dritën jeshile për vitin në vijim. Paralelishtme këtë, skuadra e kredive të siguruara vijoi diskutimet për ta kthyer situatën e kufizimeve të kredihënies njësoj si para pandemisë.

Fokusi kryesor gjatë 2021 lidhur me kredinë hipotekoreka qenë përmirësimi në procesin e kredihënies së kredive të siguruara, duke pasur në fokus kënaqësinë e klientit. Automatizimi i proceseve të brendshme, ofrimi i lehtësirave për klientin, pranimi i dokumenteve nëpërmjet kanaleve të miratuara elektronike dhe standardizimi i dokumentacionit kanë qenë aktivitetet kryesore të skuadrës. Në fund të 2021, ne arritëm t'i ofrojmë klientit procedim të kredive në kohë rekord për standardet e bankës. Mundëm të nxirnim një vendim për kredinë në 13 ditë dhe të siguronim paratë për llogari të klientit në 16 ditë.

Matja e kënaqësisë së klientit dhe nisma që lidhen me transparencën nga pikëpamja e klientit, promovimi dhe ndërgjegjësimi lidhur me kreditë hipotekorekanë qenë qasjet e përhershme të skuadrës së kredive të siguruara. Duke ofruar në treg një qasje komplet të re për këto produkte, kënaqësia e klientit për këto produkte është në nivele maksimale. Indeksi i klientëve promovues për kredi të siguar në fund të vitit 2021 shënon nivelin 91 nga 100, ndërkohë që kënaqësia e klientëve tanë shënon nivelin 4,86 nga 5.

Në ditët e sotme, bota ka nevojë për ndryshime të qëndrueshme për një të ardhme më të gjelbër. Shoqëritë duhet të punojnë fort për ta arritur këtë.

Raiffeisen Bank Albania është e përkushtuar ndaj bankingut të përgjegjshëm për një të ardhme të qëndrueshme. Kjo është arsyeja pse ne jemi një pionier krenar i bankingut të përgjegjshëm.

Si bankierë të përgjegjshëm, ne mbështesim klientët tanë në Shqipëri me produkte financiare të qëndrueshmedhe njohuri gjithëpërfshirëse.

Në 2021, portofoli ynë i produkteve të gjelbra përfshin katër produkte në përputhje me direktivat ESG: Kredi Ekspres; Kredi për Blerje Shtëpie, Kredi Konsumatore me Hipoteke dhe Kredi e Pasiguar.

Ne jemi përpjekur të ofrojmë produktet më të dobishme të huadhënies, bazuar në praktikat më të mira në këtë industri.

Me anë të këtyre produkteve, ne përqijemi të mbështesim klientët tanë për të financuar aktivitete që kontribuojnë në:

- qytete dhe komunitete të qëndrueshme
- energji të gjelbër
- ndërtesa të gjelbra
- arsim, etj.

Ne i shohim klientët tanë si partnerët më të mirë në këtë rrugëtim. Duke ofruar njohuri për ESG dhe duke rritur ndërgjegjësimin social, ne angazhohemi së bashku për një të ardhme të qëndrueshme.

Divizioni i Biznesit me Karta dhe Bankingut Digjital

Biznesi me karta

Biznesi i kartave njohu një përmirësim të ndjeshëm gjatë vitit 2021 krahasuar me një vit më parë, ndonëse kufizimet e pandemisë Covid 19 ishin ende të pranishme. Digjitalizimi i produkteve të kartave, debitit dhe kreditit ishte një nga strategjitë kryesore ku Raiffeisen Bank Albania është fokusuar vazhdimisht për të ofruar përvojën më të mirë si përdorues për klientët tanë. Prandaj, gjatë vitit 2021 kemi prezantuar Aplikacionin Online për Kartë Debiti dhe Produkte e kredisë. Ky kanal i ri digjital është shumë i lehtë, i përshtatshëm dhe miqësor për përdoruesit u dedikua për klientët tanë.

Mbajtësit e kartave RBAL vazhduan të kërkonin dhe të aplikojnë për instrumentin Inteligjent të pagesës pa kontakt dhe ne u përballëm me një rritje të konsiderueshme të shitjeve me pothuajse 4 herë më shumë kundrejt vitit 2020 për produktin e kartës së kreditit. Përdorimi i kësaj pajisjeje inteligjente dëshmoi të ishte shumë më i lartë, me gati 7 herë më shumë për këtë produkt dhe kjo performancë rikonfirmoi se RBAL është ende lider në treg në inovacion dhe produktet tona të reja janë përqafuar shumë mirë nga klientët tanë.

Rezultatet e biznesit të kartave të vitit 2021 tregojnë qartë tendencën në rritje të viteve të fundit, veçanërisht për produktet e Kartës së Debitit që kryejnë transaksione përmes POS-ve. Pothuajse 20% më shumë volum transaksionesh

me Kartën e Debitit të kryera gjatë vitit 2021 kundrejt vitit 2020, por kjo rritje është +55% në transaksionet me POS, gjë që dëshmon rezultatet e mira të strategjisë së bankës për digjitalizimin e shërbimeve dhe kalimin e transaksioneve nga cash në ato në POS. Rezultate shumë të mira janë shënuar edhe për portofolin e kartave të kreditit. +41% më shumë volum transaksionesh janë kryer gjatë vitit 2021 krahasuar me vitin 2020 me kartë krediti dhe kryesisht nëpërmjet pajisjeve POS.

Ofrimi i përvojës më të mirë të klientit për mbajtësit e kartave tona ishte në fokusin e bankës. Zbatimi i një mënyre të re, të shpejtë, të përshtatshme dhe të sigurt të dërgimit të PIN-it përmes SMS për mbajtësit e kartave ishte një nga investimet e realizuara me sukses gjatë vitit 2021 dhe e hedhur në treg për mbajtësit e kartës së debitit dhe kreditit.

Rrjeti i POS

Gjatë vitit 2021, Banka Raiffeisen vazhdoi të fokusohet në zgjerimin e përdorimit të POS dhe përfitimit që rrjedh prej tij, duke forcuar kryesisht prezencën në kategorinë e tregtarëve të mëdhenj dhe të mesëm, por edhe duke zgjeruar portofolin e segmentit mikro. +80% tregtarë të rinj përfaquan përdorimin gjatë 2021 krahasuar me 2020 duke arritur kështu +32% rritje të portofolit të tregtarëve POS.

Rezultatet e të dhënave të transaksioneve POS të vitit 2021 konfirmuan një rritje të ndjeshme dyshifrore prej 53% në vëllimet e kryera përmes rrjetit tonë POS. Është e rëndësishme të përmendet se kufizimet pandemike kanë ndikuar në sjelljen e përdorimit të POS të klientëve në krahasim me transaksionet me para në dorë.

Tregtia Elektronike

Të kesh në fokus strategjinë e digjitalizimit, me fokus për Raiffeisen Bank Albania, nënkupton ofrimin e kanaleve digjitale për transaksionet e pagesave të klientëve. Në këtë mënyrë, ne zgjerojmë portofolin e tregtisë elektronike me +64% në 2021 kundrejt vitit 2020. Raiffeisen Bank bën investime të konsiderueshme për të ofruar standardin më të avancuar të sigurisë së pagesave për procesin e blerjes në internet nëpërmjet Teknologjisë 3-D Secure. Raiffeisen Bank mbetet lider i tregut për shërbimin e tregtisë elektronike në tregun shqiptar me një rritje prej 52% të vëllimit të transaksioneve kundrejt vitit 2020.

Rrjeti i ATM

Raiffeisen Bank ruan bindshëm pozicionin lider në treg me rrjetin më të madh të ATM-ve në vend. Rrjeti i ATM-ve është duke u optimizuar vazhdimisht për t'iu shërbyer më mirë nevojave të klientëve tanë, duke marrë parasysh kërkesat e larta të klientëve veçanërisht në vendndodhjet me trafik më të lartë. Shërbimi ATM ofrohet për të gjitha kartat e lëshuara globalisht nën markat VISA, VISA Electron, PLUS, MasterCard, Maestro dhe Cirrus.

Funksionaliteti Cash-In (depozitimi i parave cash) ka qenë një shërbim shumë i suksesshëm gjatë vitit 2021 me një rritje të fortë prej +158% të vëllimit të transaksioneve nga viti në vit dhe më shumë se dyfish në numrat e transaksioneve. Tani ka 96 ATM në të gjithë vendin që u mundësojnë klientëve tanë të depozitojnë 24/7 në llogaritë e tyre pa pasur nevojë të vizitojnë fizikisht një degë.

Përmirësimi i funksioneve digjitale të ATM-ve është pjesë e ekosistemit bankar në shumë kanale të Raiffeisen Bank, duke synuar rritjen e disponueshmërisë dhe përdorimit të kanaleve bankare digjitale 24/7 në rrjetin tonë të ATM-ve dhe në qendrat e vetë-shërbimit. Transaksionet pa kontakt të kryera nëpërmjet ATM-ve RBAL janë një avantazh në tregun shqiptar i zbatuar gjatë vitit 2021 dhe i përfaqëuar shumë mirë nga klientët tanë.

Bankingu Digjital

Raiffeisen Bank Albania i ka dhënë përparësi kryesore digjitalizimit dhe për të arritur këtë, ka hartuar një strategji ambicioze për të shndërruar përvojën bankare të klientit, duke ofruar një dimension digjital shumëdimensional.

Ndërsa teknologjia po fiton rëndësi në çdo aspekt të jetës së klientëve tanë, Raiffeisen Bank ishte e para në treg që njohu urgjencën e menjëhershme për të digjitalizuar produktet dhe shërbimet e saj, me qëllimin për t'iu ofruar klientëve të saj shërbime me qasje të përshtatshme, duke i lejuar ata të veprojnë me lehtësi dhe pa pengesa në platformën digjitale, pavarësisht se cilin kanal përdorin si kompjuter, laptop, celular, e deri te ATM dhe Termialet e Vetë-Shërbimit.

Viti 2021 vazhdoi si vit i vështirë për shkak të rasteve të reja të COVID, ndërkohë që shumë njerëz po rrisnin kërkesën për shërbime online dhe këshillim në distancë, pa prezencë fizike.

Gjatë vitit 2021, Raiffeisen Albania ishte banka e parë në Shqipëri që ofroi shërbimin Premium Direct nëpërmjet platformës RaiConnect. Unik në tregun tonë, RaiConnect është një mënyrë e re dhe e sigurt për të komunikuar në internet. Klientët tanë Premium mund të: flasin, shkëmbejnë dokumente, të kryejnë takime me punonjës të bankës, duke vendosur një komunikim interaktiv. Për më tepër, përmes RaiConnect, klientët Premium mund të marrin këshillim për planet dhe investimet e tyre financiare, sa herë që janë në distancë. Synimi është zgjerimi i këtij shërbimi për më

shumë klientë dhe, në të njëjtën kohë, zhvillimi i përvojës më të mirë të klientit duke ofruar produkte 'end-to-end' së shpejti.

Ne ishim të angazhuar për të krijuar një eksperiencë gjithëpërfshirëse digjitale për klientët e rinj, duke konsideruar që duhet ta ofronim këtë eksperiencë edhe me cilësi, dhe duke respektuar kuadrin ligjor dhe duke përfaqësuar Bankën e parë në vend që ofron këtë lloj shërbimi. Të gjitha këto sfida frymëzuan skuadrën tonë të dedikuar digjitale ta ndërmarin këtë nismë.

Procesi dhe eksperiencia digjitale e klientëve të rinj është e thjeshtë, ku në më pak se 15 minuta klientët mund të përfundojnë procesin e hapjes së llogarisë nga shtëpia/vendndodhja e tyre, ku mbizotëron kriteri i sigurisë për të qenë i mbrojtur nga kontakti fizik me njerëzit. Në bashkëpunim me partnerin tonë Evrotrust, i cili mbulon shërbimin e firmës elektronike në këtë proces, ne arritëm të tejkalonim sfidat ligjore në lidhje me identifikimin dhe nënshkrimin e dokumenteve në distancë.

Ne nuk u kufizuar vetëm në angazhimin e klientit për hapjen e një llogarie online, por gjithashtu ofrimin e një mundësie për të aplikuar për një produkt kryesor si kredi personale, kartë debiti apo kredi dhe në të ardhmen produkte të tjera, për t'i dhënë një shtysë thelbësore shitjes së produkteve bankare online.

Duke ndjekur edhe tendencat më të fundit të aplikacioneve financiare dhe si lider në treg për inovacionin e shërbimeve bankare, ofrimi i funksionaliteteve të tjera si:

- Aplikimi për kartë debiti nga aplikacioni Digjital dhe faqja zyrtare e internetit

Në platformën Raiffeisen On:

- Aplikim për kartë krediti të miratuar paraprakisht
- Aplikim për kredi personale për kategori pagamarrës dhe jo-pagamarrës
- Kërkesë për para në "Kuik"
- Hyrje në aplikacion me "Fingerprint" apo "Face ID"
- Blerja e kuotave të fondeve të investimit për investitorët ekzistues
- Këmbimet valutore preferenciale u ofruan me një dizajn të ri dhe miqësor për klientin
- "Shpenzimet e mia" për më shumë kontroll dhe detaje në lidhje me shpenzimet e klientit.

Digjitalizimi përveçse kërkesë dhe domosdoshmëri, është edhe një diferencues në treg në mënyrë që të mbajmë ritmin e bankave direkte digjitale dhe të përqafojmë e edukojmë tendenca të reja.

Gjatë vitit 2021, numri i klientëve që janë pjesë e platformës Raiffeisen ON arriti në 58% të totalit të individëve aktivë. Është e rëndësishme të përmendet penetrimi i bankngut celular në 30,2% të totalit të individëve aktivë. Për herë të parë, përqindja e kredive digjitale arriti 13% në platformën dhe faqen e internetit Raiffeisen On, që ishte një tjetër histori suksesi që sapo filloi.

Jemi të përkushtuar që në vitet e ardhshme të ketë më shumë shitje digjitale për produkte dhe shërbime të ndryshme. Transformimi digjital në bankën tonë do t'i ndihmojë klientët të afrohen me gjeneratat dhe të rinjtë e mijëvjeçarit, të cilët janë edhe më të aftë në lidhje me teknologjinë.

Pagesat

Numri i transaksioneve të pagesave të kryera nëpërmjet platformës digjitale Raiffeisen ON vijon të rritet me ritme të shpejta. Situata pas pandemisë ka "mësuar" klientët që çdo ditë e më shumë të shmanjin radhët në degë dhe t'u drejtohen platformave online si Raiffeisen ON Mobile dhe WEB. Transferrat e klientëve Individë nëpërmjet Raiffeisen ON janë rritur me 135% në krahasim me vitin 2020. Përmirësime të tjera në procese janë kryer për t'u përshtatur më mirë ndryshimeve të shpejta nga situata e pandemisë së Covid-19, si dhe për t'ua bërë klientëve sa më të thjeshtë aktivitetin e tyre me bankën.

Bancassurance

Në datën 31.10.2016, Bordi i Autoritetit të Mbikëqyrjes Financiare licencoi Raiffeisen Bank për ushtrimin e veprimtarisë së brokerimit në sigurime për klasat e Jetës dhe të Jo-Jetës. Raiffeisen Bank ishte banka e parë në treg e licencuar si Broker në Sigurime. Nëpërmjet stafit të bankës të licencuar si broker fizik kryhet veprimtaria e brokerimit në sigurime, në emër dhe për llogari të Raiffeisen Bank.

Duke përdorur rrjetin ekzistues të degëve dhe forcën aktuale shitëse, aktiviteti i brokerimit për produktet e sigurimit, që filloi të zhvillohet në kuadër të kësaj licencë, kontribuon në vijimësi në uljen e riskut për portofolin e kredive të siguruar dhe të pasiguruara, si dhe në rritjen e të ardhurave nga komisionet për segmentin Individë duke kontribuar mbi 12% të total të ardhurave nga komisionet gjatë 2021. Të ardhurat nga aktiviteti i brokerimit në vitin 2021 u rritën me 161% krahasuar me 2020 ose 20% krahasuar me 2019 meqë gjatë 2020 vuajtëm edhe pasojat e pandemisë Covid-19.

Eksperienca e klientit

Banka ka qenë në transformim të vazhdueshëm vitet e fundit, me fokus zhvillimin e produkteve dhe shërbimeve inovatore, si dhe ofrimin e kanaleve të reja të shërbimit.

Për ne, vëmendja ndaj klientëve dhe adresimi i nevojave të tyre, është një nga detyrat primare. Përgjatë 2021, shqetësimet dhe sugjerimet e klientëve, janë mbledhur rregullisht nëpërmjet 3 shtyllave për mbledhjen e zërit të klientëve: NPS për veprimtarinë e përditshme, Sugjerime dhe Ankesa. Këto, janë ndarë brenda organizatës në mënyrë aktive, për të rritur ndërgjegjësimin ndaj shërbimit të klientëve.

Ne jemi ndër të paktat banka në treg që ofrojmë mbështetje online 24/7, nëpërmjet Asistentes Virtuale RONA, duke zëvendësuar kështu kanalet tradicionale të komunikimit, me kanale më inovatore. Vetëm gjatë 2021, RONA ka patur rreth 268,000 ndërveprime me klientë, nëpërmjet kanaleve të ndryshme si faqja zyrtare e bankës, Messenger, WhatsApp, dhe Viber.

Krijimi i një kulture me në qendër klientin, është thelbësor për përbushjen e misionit tonë. Për këtë, gjatë 2021, rreth 21% e punonjësve të bankës, në Drejtorinë e Përgjithshme dhe Degë, kanë marrë pjesë në trajnimin e Eksperiencës së Klientëve, në një modul të veçantë të krijuar enkas për Grupin RBI.

Menaxhimi i marrëdhënies me klientin – CRM

Zhvillimet në CRM, përgjatë vitit 2021, shënuan një hap të rëndësishëm në ndërtimin e platformave bashkëkohore, të integruara me shumë kanale digjitale komunikimi. Tashmë, klientët tanë nuk kanë nevojë të kërkojnë mënyra alternative për të komunikuar me bankën, ne sigurohemi që të mund t'i adresojmë nevojat e klientëve nëpërmjet kanaleve digjitale që ata përdorin më shumë në jetën e tyre të përditshme.

Qëllimi ynë ndër vite ka qenë fokusimi në nevojat e klientëve dhe ofrimi i shërbimeve të duhura në kohën e duhur.

Shërbimet tona më të reja, mundësojnë që nëpërmjet komunikimeve digjitale, klientët të jenë në dijeni në mënyrë frekvente, për sjelljen e tyre financiare, si dhe t'u ofrojmë ide se si mund të arrijnë qëllimet e tyre, ose të marrin vendime më të mira financiare.

Qendra e Kontaktit

Qendra e Kontaktit të Raiffeisen Bank zhvillon aktivitetin e saj të fokusuar në dy drejtime kryesore; shqyrtimin e kërkesave të klientëve nëpërmjet telefonatave hyrëse dhe kanaleve të tjera alternative si email, Chatbot, mediat sociale, Evrotrust dhe kanalin elektronik Raiffeisen ON; zhvillimin e fushatave telemarketing/informuese/pyetësorë për produktet dhe shërbimet e bankës.

Qendra e Kontaktit ofron shërbim 24 orë në 7 ditë, duke siguruar informacion mbi produktet dhe shërbimet e bankës, sipas nevojave të klientëve të identifikuar nëpërmjet telefonatave dhe kanaleve të tjera alternative të komunikimit. Kjo njësi ofron asistencë për të gjitha produktet dhe shërbimet e bankës, ku mund të përmendim kartat e debitit dhe kreditit, kreditë, shërbimet e POS & e-Commerce, ATM, kanalet elektronike si: Mobile Banking/ Internet Banking si dhe autentifikimin e klientëve për të drejtën e nënshkrimit digjital nëpërmjet Evrotrust dhe shërbimit online për klientët e rinj në MyRaiffeisen.al.

Qendra e Kontaktit luan një rol shumë të rëndësishëm në aktivitetin monitorues për produktet e kartave dhe bankingut digjital, duke ndihmuar në parandalimin e rasteve të mashtrimit. Gjatë vitit 2021, Qendra e Kontaktit ka ofruar shërbim 24/7 për të gjithë klientët e bankës, kryesisht individë dhe biznese të vogla dhe të mesme, duke qenë një pikë e rëndësishme kontakti në të gjitha kanalet e komunikimit. Stafi i Qendrës së Kontaktit ka trajtuar rreth 156 000 kërkesa të klientëve dhe u ka ofruar atyre një shërbim shumë të mirë në lidhje me kartat, kanalet digjitale dhe produktet e shërbimit e reja të bankës. Gjithashtu, bazuar në strategjinë e CRM-së, njësia e Telemarketing kontakton klientët e përzgjedhur, nëpërmjet telefonit, për oferta të dedikuara që janë pjesë e menaxhimit të marrëdhënieve me klientët e bankës. Gjatë vitit 2021, janë kryer rreth 124 fushata me një total prej 176 161 klientë të synuar ose rreth 13 përqind më shumë në krahasim me vitin 2020. Objektivat kryesore të Qendrës së Kontaktit janë ofrimi i zgjidhjeve në një kohë të shkurtër për kërkesat e klientëve tanë, duke përmirësuar cilësinë e shërbimit dhe të sigurojë shitje dhe të ardhura të reja, ndërsa rrjedhimisht rrit bazën e klientëve!

Kanalet e Shitjes dhe Shpërndarjes - 2021

Raiffeisen Bank vazhdon të jetë lider në treg me rrjetin më të madh të degëve në Shqipëri, 74 degë dhe agjenci të shpërndara në 43 qytete, duke mbuluar pjesën më të madhe të vendit. Rrjeti i degëve mbështetet nga 24 Zona të Vetë-Shërbimit të bashkëngjitura në degët kryesore të pajisura me ATM derdhje/tërheqje, 5 më shumë krahasuar me një vit më parë.

17 degë në të gjithë vendin kanë një kënd Premium, ku një menaxher i dedikuar për klientët Premium, ofron këshillim dhe shërbime për klientët Premium në një hapësirë private të dedikuar vetëm për këtë grup klientësh. Shërbimi Premium Direct, nëpërmjet aplikacionit RaiConnect, vazhdon të zgjerohet si një kanal, i krijuar për komunikim shtesë, duke ofruar këshillim dhe shërbime në distancë për klientët Premium të bankës.

Rruajtja e standardeve të larta në të gjitha pikat bankare nëpërmjet investimeve ka vazhduar të jetë një shtyllë kryesore e bankës për të ofruar hapësirë komode shërbimi dhe privatësi për klientët. Gjatë vitit 2021, u përfunduan disa projekte zhvillimore të degëve. Raiffeisen Bank vijon të investojë në rrjetin e degëve që të ofrojë një shërbim superior ndaj klientit.

Gjatë vitit 2021, Raiffeisen Bank ka zgjeruar në 6 degë të tjera konceptin e bankingut digjital (pa Cash), duke e rritur numrin nga 2 në 8. Degët digjitale, të pajisura me tableta, ofrojnë të gjithë shumëllojshmërinë e produkteve dhe shërbimeve bankare, me përjashtim të shërbimit cash, i cili ofrohet përmes ATM-ve. Stafit është fokusuar në edukimin digjital të klientëve, duke i nxitur ata drejt përdorimit të platformës digjitale, si dhe duke u dëshmuar atyre përdorimin që të kryejnë transaksione në kanalet digjitale dhe në ATM. Koncepti hibrid i degës, prezantuar gjatë vitit 2021, është një kombinim i degës standarde dhe digjitale, me orë të reduktuara të shërbimit cash dhe fokus të shtuar në shitjet dhe edukimin digjital të klientëve.

Të gjitha degët tona janë pajisur me shërbim Wi-Fi falas për klientët në kuadër të digjitalizimit të proceseve bankare, duke u shërbyer klientëve për përdorimin e kanaleve digjitale bankare. Klientët mund të shkarkojnë platformën Raiffeisen ON për një eksperiencë më të shpejtë bankare si dhe aplikacionin My Raiffeisen për hapjen e një llogarie të re bankare.

Raiffeisen Bank vazhdon bashkëpunimin e suksesshëm me Postën Shqiptare për transaksionet e depozitimeve kesh. Një zyrë e re postare është shtuar në listën e zyrave postare që ofrojnë depozitime bankare cash për klientët tanë, duke arritur në 31 zyra postare në të gjithë vendin ku banka nuk është e pranishme.

Trajnimi i stafit të degëve ka qenë në fokus të vazhdueshëm gjatë 2021, bazuar në nevojat e identifikuar në Matricën e Aftësive, prioritetet e bankës për digjitalizimin dhe kredidhënien. U ofrua paketa e trajnimit për Digjitalizimin, për rritjen e ndërgjegjësimit mbi zhvillimet digjitale dhe risitë. Stafit i shitjes u trajnua mbi kredidhënien për klientët Mikro, ndërkohë që menaxheret e marrëdhënieve Premium nisën të afronin klientët Mikro në bankingun e përditshëm.

Të punuarit Agile në degë u pilotua me sukses si një risi në Shqipëri, me rezultate dhe opinion shumë të mirë nga ana e stafit.

Raiffeisen Bank është banka më e madhe që ofron shërbimin për financimin e shpejtë pranë dyqaneve Retail, duke qenë prezent në 33 vendndodhje, deri në fund të vitit 2021. 5 vendndodhje të reja dhe 4 pika të reja shitjeje në vendndodhjet ekzistuese (kryesisht mobilieri dhe shërbime) janë shtuar për klientët tanë, duke rritur përfitimet që ata marrin, të kombinuar me shërbimin e standardit më të lartë.

Thesari dhe Bankingu i Investimeve

Të Ardhurat Fikse

Viti 2021 ishte një vit pasigurie, pritshmërie dhe shprese për rikthim në normalitet pas fillimit të pandemisë së COVID-19 në vitin 2020. Ishte një vit që dëshmoi përsëri vështirësitë që shoqërojnë marrjen e vendimeve për investime, bazuar në parashikimet se në çfarë drejtimi do të shkojnë tregjet.

Pas daljes nga një 2020 e paqëndrueshme, investitorët ishin në kërkim të sinjaleve se në cilin drejtim po shkonte ekonomia globale. Rritja e niveleve të vaksinimit dhe lehtësimi i kufizimeve që lidheshin me pandeminë, u pasuan nga një përmirësim i situatës ekonomike, por shfaqja e varianteve të reja solli sfida të reja për rimëkëmbjen e ekonomisë. Pavarësisht këtyre sfidave, ekonomia shqiptare u përmirësua ndjeshëm gjatë vitit 2021, duke treguar shenja të tranzicionit nga rimëkëmbja në tejkalimin e shifrave të saj para pandemisë. Megjithatë, rimëkëmbja u shoqërua me rënie të fuqisë punëtore, probleme në zinxhirin e furnizimit dhe rritje të inflacionit. Norma vjetore e inflacionit arriti në vlerën e 3,7 përqind në fund të vitit, duke shënuar nivelin më të lartë të dekadës së fundit.

Politika monetare ka vijuar të mbetet në kahun lehtësues gjatë të gjithë vitit, e përcjellë përmes nivelit më të ulët historik të normës bazë së të interesit, normë e cila është mbajtur e pandryshuar në nivelin 0,50 për qind dhe përmes rritjes së injektimit të likuiditetit në sistem, në përpjekje për të ofruar stimujt e nevojshëm për nxitjen e rritjes ekonomike dhe mbajtjen nën kontroll të inflacionit.

Si rezultat, viti 2021 u karakterizua nga një rënie në normat e interesit për letrat me vlerë në të gjitha maturitetet, gjë që pati efekt në performancën e portofolit tonë gjatë këtij viti dhe në strategjinë tonë të investimeve për periudhën në fjalë.

Pavarësisht të gjitha sfidave të hasura gjatë këtij viti, portofoli ynë i investimeve ka ndjekur strategjinë e përgjithshme të grupit për të qenë në përputhje me rregullatorët financiarë të Bashkimit Evropian dhe kërkesat e tyre. Trajtimi i aktiveve të ponderuara me rrezik ka qenë në fokus, duke ndikuar objektivat tona për investimet me të ardhura fikse. Qëllimi ynë kryesor ka qenë ruajtja e qendrueshmërisë së nivelit të investimeve, duke qenë gjithmonë në përputhje me çdo rregullator vendor dhe Evropian. Struktura e portofolit tonë pësoi disa ndryshime gjatë vitit 2021, pasi ne mundëm të rrisim investimet në obligacione në monedhë të huaj, duke përfituar nga hapësira që na krijoi garancia e BERZH-it, dhe gjithashtu në këtë periudhë ne u përqendruam veçanërisht në investime në letra me vlerë me maturim 2 deri në 3 vjet.

Gjatë këtij viti, banka jonë ka vijuar të kontribuojë në zhvillimin e mëtejshëm të tregut dytësor të titujve të qeverisë shqiptare, duke rritur volumet e tregtuara brenda bankave. Pjesëmarrja në ankandet standard (benchmark) me maturitet 3 dhe 5 vjet është ekskluzive për krijuesit e tregut, megjithatë edhe pse ne nuk jemi ende pjesë e panelit, këto investime zënë një pjesë të konsiderueshme të portofolit tonë dhe ne i tregtojmë ato në mënyrë të vazhdueshme në tregun sekondar në mënyrë që ta pasurojmë dhe diversifikojmë atë më tej, por gjithashtu edhe për të kontribuar në zhvillimin e një tregu sekondar të mirëkonsoliduar në vendin tonë.

Ky vit u karakterizua nga paqëndrueshmëri e lartë në normat e interesit për të gjithë llojet e investimeve. Normat filluan të ulen ndjeshëm në tremujorin e tretë të vitit, për të arritur pikën më të ulët në tremujorin e fundit të vitit 2021. Luhajtjet e konsiderueshme në normat e interesit dhe tendenca në rënie në gjysmën e dytë të vitit në të gjitha maturitetet u ndikua nga niveli i lartë i likuiditetit në tregun vendas dhe mungesa e alternativave të investimeve të tepricës së monedhës vendase.

Gjatë gjithë vitit 2021, ne kemi qenë shumë aktivë në tregun sekondar si dhe të shitjes me pakicë të klientët individë, veçanërisht në ankandet e drejtpërdrejta, me banka dhe institucione financiare vendase dhe ndërkombëtare, duke gjeneruar fitim të lartë nga tregtimi në atë treg. RBAL edhe gjatë këtij viti ka ofruar shërbimin e kujdestarisë për klientët e saj.

Tregu i Parasë

Njësia e Tregut të Parasë si pjesë e rëndësishme e Dhomës së Transaksioneve në departamentin e Thesarit ka luajtur një rol aktiv në objektivin e RWA të Bankës për vitin 2021, duke përdorur instrumente të ndryshme për ruajtjen e rezervës minimale të detyruar në Bankën Qendrore. Njësia ka kontribuar në vazhdimësi për ruajtjen e raportit të likuiditetit në nivelin e kërkuar sipas rregullores së Bankës së Shqipërisë.

Portofoli i Tregut të Parasë gjatë gjithë vitit 2021 është menaxhuar në mënyrën më të mirë të mundshme dhe janë përdorur maturime të tilla që kanë respektuar të gjitha kufizimet e vendosura, duke siguruar dhe përbushur në çdo moment nevojat e bankës dhe klientëve të bankës për likuiditet në çdo monedhë.

Kjo njësi ka kontribuar në administrimin afatshkurtër të likuiditetit, duke rritur numrin e transaksioneve ndërbankare, në tregjet e brendshme dhe ndërkombëtare, si dhe duke zhvilluar më tej aktivitetin ndërbankar duke përdorur instrumente të ndryshëm.

Pavarësisht përpjekjeve të vogla të tregjeve për rimëkëmbje gjatë vitit 2021, në një mjedis të vazhdueshëm me norma të ulëta interesi, Njësia e Tregut të Parasë ka bërë përpjekjet maksimale për të menaxhuar me sukses likuiditetin afatshkurtër dhe për të arritur një performancë të mirë.

Krahas aktivitetit të zakonshëm kredihënës, gjatë vitit 2021, një pjesë e likuiditetit tonë është investuar në titujt shtetërore në tregjet ndërkombëtare, si një alternativë investimi tërheqëse me normën më të mirë të kthimit.

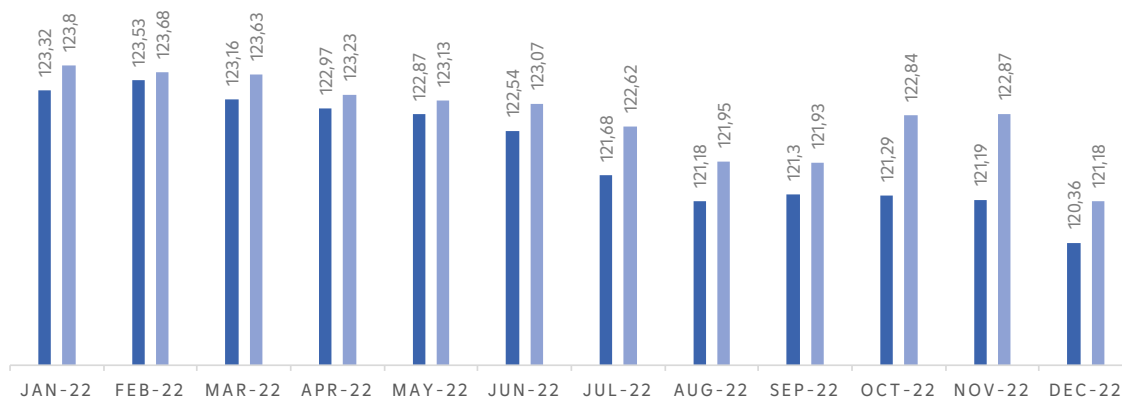
Si pjesë aktive dhe e nevojshme e një tregu lokal ende në zhvillim, Njësia e Tregut të Parasë vazhdoi të kontribuonte çdo ditë për botimet TRIBID / TRIBOR. Këto kuota janë një aspekt shumë i rëndësishëm i zhvillimit të tregut vendor, duke reflektuar aktivitetin e tij dhe TRIBID/TRIBOR, dhe janë gjithashtu një çështje e rëndësishme në parashikimin dhe interpretimin e situatave të tregut.

Njësia e Tregut të Parasë jep vazhdimisht kontributin e saj, në mënyrë që të ketë ndikime të mëtejshme në zhvillimin e tregut, instrumentet dhe mundësitë e investimit në afat të shkurtër.

Këmbimi Valutor

Edhe ky vit që kaloi ishte një vit pasigurie, parashikimi dhe shpresash për një kthim në një shkallë normaliteti pas fillimit të pandemisë COVID-19 në 2020. Ishte një vit që tregoi përsëri vështirësinë e marrjes së vendimeve për investime bazuar në parashikime se ku do të shkojnë tregjet. Duke dalë nga një 2020 e paqëndrueshme, edhe këtë vit që e vështirë të identifikohet se në cilin drejtim po shkonte ekonomia globale. Shpërndarja e vaksinave dhe lehtësimi i bllokimeve u pasuan nga një rikthim ekonomik, por shfaqja e varianteve të reja ishte përsëri një pengesë për rimëkëmbjen. Pavarësisht këtyre sfidave, produkti i brendshëm bruto global u rrit, duke përfunduar tranzicionin nga rimëkëmbja në zgjerim dhe përfundimisht duke tejkaluar kulmin e tij para pandemisë.

Në tregun vendas, në gjysmën e parë të vitit 2021 situata ka qenë më e qëndrueshme. Luhatjet kanë qenë shumë të vogla si rrjedhojë e një kërkese/oferte të balancuar për monedhën Evropiane. Ndërkohë, gjatë gjysmës së dytë të vitit, shohim një dobësim të lekur kundrejt monedhës Evropiane. Dobësimi i lekur ka ardhur si rrjedhojë e të gjitha arsyeve që përmendëm më sipër në lidhje me pasigurinë e së ardhmes ekonomike të vendit, nga politikat e ndryshme që ndiqnin vendet për menaxhimin e pandemisë si dhe nga politikat monetare të ndjekura nga FED dhe ECB etj. Gjithsesi, gjysma e dytë e vitit ka qenë më e qëndrueshme, tregjet kanë qenë më optimiste për një periudhë në rritje, pasi vaksinat janë shpërndarë gjerësisht dhe ekonomia po rihapet plotësisht.

Edhe pse një vit me shumë luhatje në tregun valutor vendas, Njësia e Këmbimeve Valutore ka menaxhuar me kujdes pozicionin valutor dhe të gjitha rreziqet që lidhen me të. Kjo është arritur duke u bazuar në analiza profesionale të tregjeve financiare, duke e mbyllur vitin me rezultate shumë të mira.

Dollari Amerikan ka ndjekur të njëjtin trend si në tregun ndërkombëtar, por më tepër është ndikuar nga teprica e likuiditetit në valutën e tregun vendas. Njësia e Këmbimit Valutor ka dhënë mbështetjen e saj maksimale në tregun lokal, me mbajtjen e një kuotimi konkurrues në ofertë/kërkese në tregun ndërbankar dhe me klientët.

Volumet e veprimeve të këmbimit valutor kanë vazhduar të jenë të larta veçanërisht në veprimet EUR/USD në nivelet e 190 milionë euro në muaj. Në këtë sukses, një ndikim të madh ka pasur dhe platforma digjitale ku, nëpërmjet së cilës, në këtë periudhë pandemie janë kryer rreth 80% e transaksione me këmbim për klientët.

Njësia e Shitjeve

Nisur nga suksesi i përdorimit të shërbimeve online për produktet e thesarit dhe kërkesat në rritje nga klientët, kemi arritur të shtojmë shërbimet e ofruara nëpërmjet platformës digjitale dhe të rrisim cilësinë e këtyre shërbimeve. Gati 85% e shërbimeve të thesarit kryhen nga klientët nëpërmjet platformës online, duke optimizuar në maksimum kohën e klientëve si dhe në përfitimin e çmimeve më të mira. Edhe pse 2021, ishte përsëri një vit i vështirë përsëri në pandemi, Njësia e Shitjes së Thesarit e mbylli me rezultate të larta. Në fokus të tyre qendrongjithmonë përmbushja e nevojave të klientëve në përputhje me politikat dhe strategjitë e bankës. Ky vit i vështirë e dëshmoi në mënyrën më të mirë të mundshme, duke treguar se sa të orientuar jemi në kundërt kërkesave të klientëve, për t'u ofruar të gjitha kanalet e mundshme ku ata mund të plotësojnë kërkesat e tyre me çmimet më të mira në treg. Stafi ynë i dedikuar, profesional dhe bashkëpunues, së bashku me të gjitha kanalet e biznesit të Raiffeisen Bank, luajtën një rol kyç në arritjen e këtij qëllimi.

Departamenti i Shitjeve të Thesarit vazhdon të jetë lider në tregun financiar shqiptar, duke ofruar çmimet më konkurruese në treg.

Përgjegjësia Sociale e Korporatës

Raiffeisen Bank në Shqipëri ka një histori të gjatë dhe kulturë korporate të fortë në mbështetjen e zhvillimit të qendrueshëm. Gjatë vitit 2021 vazhduam të tregojmë angazhimin tonë në mbështetjen e problemeve sociale, promovimin e jetës kulturore dhe mbrojtjen e mjedisit. Ne besojmë fort se duke kombinuar biznesin me investimin në shoqëri dhe dëshirën për të sjellë një ndikim pozitiv po kontibuojmë në mirëqenien afatgjatë të komunitetit dhe në ndërtimin e një të ardhmeje të begatë për të gjithë.

Përgjatë vitit 2021 kemi mbështetur mbi 65 projekte në fusha të ndryshme.

Edukimi i brezave të rinj, veçanërisht ai financiar, ishte një fushë ku vëmendja jonë ishte veçanërisht e dedikuar përgjatë vitit që lamë pas. Realizuam 11 projekte për edukimin, gjithëpërfshirjen dhe arsimimin e barabartë. Ndër projektet, do të veçonim mbështetjen e dy qendrave sociale ditore në bashkëpunim me fondacionin "H. Stepic CEE Charity", ku marrin mësim mbi 200 fëmijë nga shtresat e marginalizuara. Për të dytin vit me radhë mbështetëm Institutin e Nxënësve që nuk shikojnë me pajisje kompjuterike. Ofruam 150 bursa në qendrën Inovatore Tumo për fëmijët e shtresave të nevojshme. "Edukimi Financiar në epokën digjitale" dhe "Njihuni me paranë" ishin dy projekte ku u trajnuan mbi mbi 400 nxënës të disa shkollave në Tiranë.

Një vëmendje të veçantë i kushtuam sektorit të shëndetësisë, si një prej sektorëve më të rëndësishëm duke mbështetur disa projekte, si pajisja e spitalit Shkodër me një aparaturë echo, instalimi i sistemit të ngrohjes në spitalin Sarandë dhe pajisjen me disa aparatura të Maternitetit të spitalit Lezhë.

Kontributi i Raiffeisen Bank në rehabilitimin e ambientitku jetojmë dhe përmirësimin e cilësisë së jetesës ka qenë i konsiderueshëm dhe konsistent. Këtu përmendim 19 projekte, duke veçuar rehabilitimin e një këndi rekreativ në lagjen nr.4 në qytetin e Sarandës, pajisjen kopshtit Nr.1 në qytetin e Kukësit me 165 krevate si edhe dhurimin e 250 pakove me ushqime për familjet në nevojë me rastin e festave të fundvitit.

Mbrojtja e mjedisit dhe rritja e sensibilizimit në këtë drejtim ka qenë një tjetër sferë ku kemi lënë gjurmën tonë. Është pastruar mbi 10 km vijë bregdetare në 4 zona bregdetare, Durrës, Vlorë, Lezhë dhe Shkodër falë kontributit të mbi 200 vullnetarëve dhe stafit të bankës, me qëllim jo vetëm pastrimin, por edhe nxitjen e vullnetarizmit si formë veprimi dhe edukimi qytetar e mjedisor.

Arti dhe kultura si një pjesë thelbësore e emancipimit të një shoqërie, u promovuan nga banka me anë të kontributit të dhënë për realizimin e një sërë projektesh në këtë fushë. Ndër më të rëndësishmit do të veçonim mbështetjen e Teatrit Kombëtar në kalendarin artistik të vitit, mbështetjen e kalendarit artistik të Teatrit të Kukullave, sponsorizimin e edicionit të 10-tëtë koncertit "Tre tenorët", Zâ Fest, etj.

Projekte të tjera të rëndësishme që përkrahin turizmin apo jetesën e shëndetshme përmes sporteve ishin "South Outdoor Festival", "Maratona e Tiranës", "Voskopja Trails", etj.

Raiffeisen Bank e konsideron shumë të rëndësishme Përgjegjësinë Sociale të Korporatës dhe si e tillë do të mbetet e përkushtuar për të dhënë kontributin e saj për t'u bërë pioniere e zhvillimit të qendrueshëm të shoqërisë në Shqipëri.

Objektivat e Zhvillimit të Qendrueshëm

68%

e projekteve në përputhje me këto objektiva

arritjet kryesore

OBJEKTIVI 3
Shëndeti dhe Mirëqenia
5 projekte

OBJEKTIVI 4
Edukimi Cilësor
14 projekte

OBJEKTIVI 11
Qytete dhe Komunitete të Qendrueshme
20 projekte

Burimet Njerëzore

Me një staf prej 1265 punonjësish, Raiffeisen Bank është një nga punëdhënësit më të fuqishëm dhe më të mirë në Shqipëri, duke krijuar një mjedis konkurrues për sa i përket kompensimit, zhvillimit dhe motivimit të stafit.

Rekrutimi dhe Përzgjedhja e Stafit

Gjatë vitit 2021, procesi i rekrutimit dhe përzgjedhjes së stafit synoi përzgjedhjen e një stafi të kualifikuar, me eksperiencë dhe aftësi profesionale në të gjitha nivelet e shërbimit në bankë, duke mbajtur komunikim të drejtpërdrejtë dhe të vazhdueshëm me menaxherët të linjës. Kjo për të kuptuar më mirë nevojat dhe kërkesat, për t'u njohur me objektivat ku do të fokusohesh tërheqja e talentëve, duke identifikuar aftësitë dhe kompetencat e duhura.

Në mënyrë që të plotësojmë nevojat e biznesit në të gjitha fushat e veprimit, kemi punësuar një total prej 124 punonjësish të rinj.

Për të vlerësuar dhe përzgjedhur kandidatët më të mirë dhe profesionistët më të mirë në treg, gjatë situatës së pandemisë kemi aplikuar modalitetin e intervistave online dhe formateve të dhënies së feedback-ut online. Kemi aplikuar një proces rekrutimi të strukturuar prej disa fazash: testet teknike, logjike dhe/ose psikometrike si dhe testet e personalitetit. Kandidatët e përzgjedhur në këto faza bëhen pjesë e proceseve intervistuese, ku paneli është i përbërë nga supervizorët e departamentit/menaxherët të distrikteve dhe përfaqësues nga Divizioni i Burimeve Njerëzore.

Për Raiffeisen Bank, fokusi kryesor mbetet promovimi dhe zhvillimi i punonjësve të saj. Kandidatët e brendshëm, në bazë të performancës së tyre, u konsideruan si potenciali kryesor për pozicionet e lira të shpallura në bankë. Për vitin 2021, 35% e kandidatëve fitues për pozicionet e shpallura vakante kanë qenë punonjës të brendshëm. Kjo gjë krijon mundësi zhvillimi dhe ndërtimi të një karriere të suksesshme brenda institucionit dhe rritjen e motivimit të brendshëm të punonjësit.

Për të përbushur nevojat për staf në pozicione të nivelit bazë, në rrjetin e degëve dhe në zyrat qendrore, janë konsideruar me prioritet punonjës të punësuar nga shoqëri të jashtme, 30% e të cilëve u përzgjedhën për të plotësuar vendet vakante. Gjithashtu, studentët në Programin e Praktikës dhe studentët e programit DSA ishin burimi kryesor për plotësimin e këtyre pozicioneve.

Programi i praktikës

Raiffeisen Bank ka krijuar traditën e saj të programit të praktikës së studentëve. Synimi i këtij programi është të tërheqë studentët të cilët shfaqin një nivel të lartë motivimi, vullneti dhe dëshire për të punuar në një mjedis financiar. Banka është e angazhuar ndaj Përgjegjësisë Sociale të Korporatës dhe programi i praktikës është një element i rëndësishëm i saj. Në mirëpresim studentët nga universitetet në të gjithë vendin, në mënyrë që ata të mësojnë në praktikë mënyrën se si funksionon banka dhe t'i ndihmojmë ata të përgatiten për tregun e punës.

Programi i Studentëve për Shitjet Direkte - DSA

Programi i Studentëve DSA gjatë vitit 2021 ka konsoliduar bashkëpunimin midis bankës dhe shumë universiteteve në vend, duke ftuar të marrin pjesë 196 studentë. Fokusi i këtij programi, i nisur nga Departamenti i Shitjeve dhe Marrëdhënieve Direkte, është rritja e shitjeve të produkteve të ndryshme në degë. Studentëve të përzgjedhur, të cilët punojnë si Agjentë të Shitjeve Direkte, u ofrohet trajnim dhe mbështetje nga shitës me eksperiencë gjatë gjithë programit njëvjeçar. Në fund të programit, ata fitojnë njohuri për produktet dhe proceset bankare dhe janë kandidatë potencialë për pozicionet e lira në bankë.

Ky program ka nxitur dhe shtuar biznesin në degë si dhe ka qenë një prurje shumë e mirë për plotësimin e vendeve të lira.

Programi "Key Academy"

Qëllimi i Programit "Key Academy" është të tërheqë talente potenciale të cilët më pas plotësojnë vendet vakante në Divizionin e IT, për të krijuar kandidatë potencialë për vendet vakante në Divizionin e IT-së. Në këtë program u përzgjedhën dhe u regjistruan 18 studentë - 100 përqind e të cilëve u rekrutuan në vendet vakante në Divizionin e IT-së.

Punonjës me kontratë të përkohshme nga shoqëri të jashtme

Gjate vitit 2021, Raiffeisen Bank ka vijuar bashkëpunimin me një shoqëri të jashtme, duke punësuar 63 punonjës, sipas kërkesave të rrjetit të degëve dhe departamenteve në zyrat qendrore.

Këta punonjës marrin trajnime teorike dhe në punë (on job), për të përmbushur në mënyrë efikase kërkesat e pozicioneve përkatëse. Punonjësit më të mirë inkurajohen për t'u bërë pjesë e procesit të rekrutimit për nevojat e bankës për staf të brendshëm.

Trajnimi

Në bankën tonë, aktivitetet e të mësuarit dhe zhvillimit në 2021 vijuan në një kombinim hibrid të modaliteteve online dhe atij në klasë. Vazhdimi i situatës së pandemisë edhe gjatë 2021, nuk na pengoi të promovonim dhe të vinim theksin në konceptin e të vetëmësuarit dhe mendësisë së të mësuarit në mënyrë të vazhdueshme.

Nëpërmjet komunikimit dhe kurseve të përzgjedhura, ne synuam që të ofronim një kontribut pozitiv në sigurinë psikologjike dhe mirëqenien e stafit tonë.

Banka ka mundësuar një varietet programesh trajnimi online dhe iniciativa të zhvillimit personal dhe profesional. Gjatë 2021, janë organizuar 7603 ditë trajnimi dhe 100% e stafit ka marrë pjesë në të paktën 1 sesion trajnimi. Edukimi i lidhshëm dhe menaxhimit është një tjetër fokus i Bankës Raiffeisen. Ne investuam në shumë programe trajnimi në modelet e reja të lidhshëm si: lidhshëm gjithëpërfshirës, lidhshëm në kohë krizash, menaxhimi i skuadrave në distancë, etj. Programet e trajnimit për mendësinë Agile, të mundësuar gjatë 2021, synuan që të mbështesnin stafin tonë që të përqafojnë lehtësisht mendësinë e zhdërvjellët dhe mënyrat e reja të të punuarit.

Divizioni i Burimeve Njerëzore mbështet qëllimet afatgjata të biznesit, duke zbatuar Strategjitë e Menaxhimit të Talenteve dhe të Planifikimit të Pasuesve. Banka është e fokusuar në identifikimin e punonjësve që dëshmojnë potencial të lartë arritjesh dhe performancë të qëndrueshme dhe zbaton plane që i përshtaten zhvillimit të tyre, me qëllim që të sigurojë angazhim afatgjatë të stafit.

Politika e shpërblimit të Grupit Bankar

Politikat e shpërblimit të Grupit Bankar hartohen nga Divizioni i Burimeve Njerëzore dhe miratohen nga Drejtoria dhe Këshilli Drejtues. Përfshirja nga ky rregull bëhet vetëm në rastin e përcaktimit dhe miratimit të elementit variabël (bonus) për punonjësit e Raiffeisen Leasing, ku struktura përgjegjëse për përcaktimin dhe aprovimin e tij është Këshilli Drejtues i Raiffeisen Leasing.

Fokusi i politikës së shpërblimit është plotësimi i standardeve ndërkombëtare me qëllim krijimin e një strukture kompensimi të drejtë dhe transparente sipas kërkesave aktuale të enteve rregullatore. Politika e shpërblimit e Grupit Bankar është në përputhje të plotë me politikën dhe nxit frymën e menaxhimit të një risku efektiv, duke mos inkurajuar tejkalimin e niveleve të përcaktuara. Kjo politikë është në të njëjtën linjë me strategjinë e biznesit, objektivat, vlerave dhe interesave afat-gjatë të grupit RBI dhe të Grupit Bankar në Shqipëri.

Raiffeisen Bank Sh.a (përfshihet Raiffeisen Leasing) çdo vit identifikon funksionet/punonjësit me ndikim material në profilin e riskut të bankës. Këta punonjës përcaktohen si "Staf i Identifikuar" (Identified Staff) dhe procesi i tyre përzgjedhës bazohet në kërkesat/direktivat e grupit. Kategoritë e "Staf i Identifikuar" (Identified Staff) janë si më poshtë:

1. Material ose "Staf i Identifikuar" (Identified Staff) me ndikim të plotë. Kjo kategori ka një ndikim material direkt në profilin e riskut të bankës, sepse niveli i riskut i cili mund të jetë individual ose në grup, mund të ketë një ndikim thelbësor në rezultatet dhe pasqyrat financiare të bankës. Numri i punonjësve, të cilët plotësojnë këto kritere, është 47 dhe përfshin Anëtarët e Bordit Drejtues, Anëtarët e Drejtorisë, Anëtarët e Komitetit të Auditit si dhe disa Drejtues të nivelit të mesëm.

2. Pjesërisht Material ose "Staf i Identifikuar" (Identified Staff) me ndikim jo të plotë. Kjo kategori ka një ndikim në profilin e riskut të bankës, por jo domosdoshmërisht në një mënyrë të drejtpërdrejtë. Numri i punonjësve, të cilët plotësojnë këto kritere, është 27 dhe përfshin disa Drejtues të nivelit të mesëm.

Paga dhe përfitimet e tjera mbi pagën, përcaktohen në mënyrë të tillë që të sigurojnë nivele të kënaqshme dhe konkurruese. Politika e ndjekur në përcaktimin e sistemit dhe strukturës së pagave duhet të realizojë dhe garantojë

Paga dhe përfitimet e tjera mbi pagën, përcaktohen në mënyrë të tillë që të sigurojnë nivele të kënaqshme dhe konkurruese. Politika e ndjekur në përcaktimin e sistemit dhe strukturës së pagave duhet të realizojë dhe garantojë arritjen e 5 objektivave kryesore:

- Shpërblimi për performancën dhe cilësinë e punës.
- Ruajtjen e një pozicioni konkurrues në treg. Kompensimi i përgjithshëm duhet të jetë në kuadratin (quartile) e tretë të tregut lokal (midis 50 dhe 75 përqind).
- Motivimin e punonjësve nëpërmjet shpërblimit (pagës) të diferencuar për përgjegjësi, pozicione pune dhe aftësi profesionale.
- Përfitimet shtesë duhet të jenë konkurruese, por jo kryesuese në treg.

Shpenzimet për pagat në totalin e kostos së personelit dhe buxhetit në tërësi, të jenë në parametra të pranueshëm.

Për një kategori të caktuar pozicionesh, paga është e përbërë nga dy elemente:

- Paga bazë
- Paga variabël

Struktura e pagës bazë

- Përfaqëson të ardhurat bruto, duke përjashtuar bonuset dhe përfitimet e tjera shtesë;
- Administrohen në bazë të niveleve të pagës, të cilat bazohen në strukturën e gradës, nivelin e jetesës në vend dhe të dhënat e tregut;
- Rritja e pagave është e lidhur ngushtë me rezultatin e performancës individuale. Kjo do të thotë që çdo punonjësi i lind e drejta për të përfituar rritje page kur niveli i performancës individuale është mbi 3.5 (vlera maksimale është 5). Përqindja e rritjes së pagës nuk do të jetë më e lartë se 25 përqind e pagës bruto.

Paga Variabël (Bonusi i Përgjithshëm / Bonusi Vjetor)

Paguhet apo përfitohet vetëm nëse plotësohen të gjitha kriteret rregullatore pranuese, të parashikuara në Politikën e Shpërblimit.

- Është e lidhur ngushtë me rezultatet e performancës së Grupit RBI (1/3); Bankës (2/3); Individit (mbi 3.5);
- Ka një kufi, në mënyrë që të sigurohet një menaxhim i buxhetit brenda parametrave të arsyeshëm, pa shkelur parimin e shpërblimit të performancës së lartë;
- Nuk do të jetë më e lartë se: 16 përqind e pagës bazë vjetore për të gjitha pozicionet që janë të përfshira në bonusin vjetor;
- Nëse shuma totale e Kompensimit Variabël në terma vjetore tejkalon nivelin e 50'000 Euro si dhe një të tretën e shpërblimit total vjetor, për kategorinë "Identified Staff" do të aplikohet një skemë e ndryshme pagese.

Në rastet e një performance financiare negative, bonusi vjetor mund të reduktohet apo anulohet.

Paga Variabël (Skemat Nxitëse me Risk të ulët)

- Është e lidhur ngushtë me rezultatet e performancës së Individit (mbi 70 përqind realizim objektiv);
- Ka një kufi, në mënyrë që të sigurohet një menaxhim i buxhetit brenda parametrave të arsyeshëm, pa shkelur parimin e shpërblimit të performancës së lartë.
- Nuk do të jetë më e lartë se: 30 përqind e pagës bazë 3-mujore për të gjitha pozicionet që janë të përfshira në skemat nxitëse (shitëse dhe mbështetëse)

Tabelë 19**: Format dhe elementët e shpërblimit për Këshillin Drejtues (çdo fund viti)
(shumat në lekë '000)

Vlera totale e agreguar e pagesave dhe shpërblimeve për vitin aktual fiskal	E menjëhershme/ për periudhën aktuale Viti 2021	Për periudha të kaluara Viti 2020
Elementë të pandryshueshëm të shpërblimit	12,497	12,544.98
Cash/bonus	12,497	12,544.98
Aksione		
Të tjera		
Elementë të ndryshueshëm të shpërblimit		
Cash/bonus		
Aksione		
Të tjera		

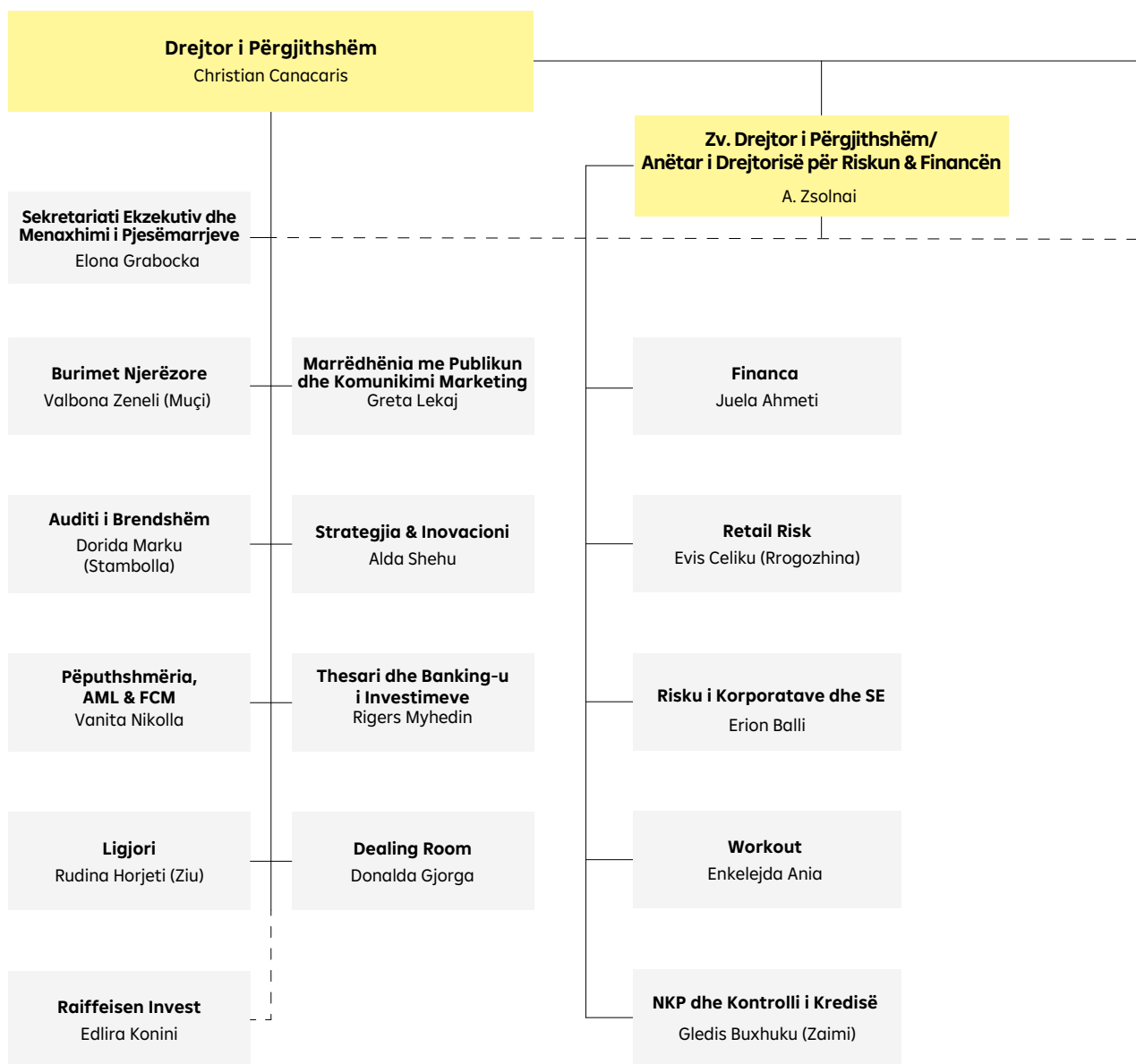
** Kjo tabelë do të plotësohet më vete për a) Këshillin Drejtues dhe b) drejtuesit ekzekutivë.

Tabelë 19**: Format dhe elementët e shpërblimit për Drejtuesit ekzekutivë (çdo fund viti)
(shumat në lekë '000)

Vlera totale e agreguar e pagesave dhe shpërblimeve për vitin aktual fiskal	E menjëhershme/ për periudhën aktuale Viti 2021	Për periudha të kaluara Viti 2020
Elementë të pandryshueshëm të shpërblimit	200,977	209,413
Cash/bonus	177,949	183,888
Aksione		
Të tjera	22,998	25,525
Elementë të ndryshueshëm të shpërblimit	28,932	7,933
Cash/bonus	28,932	7,933
Aksione		
Të tjera	0	0

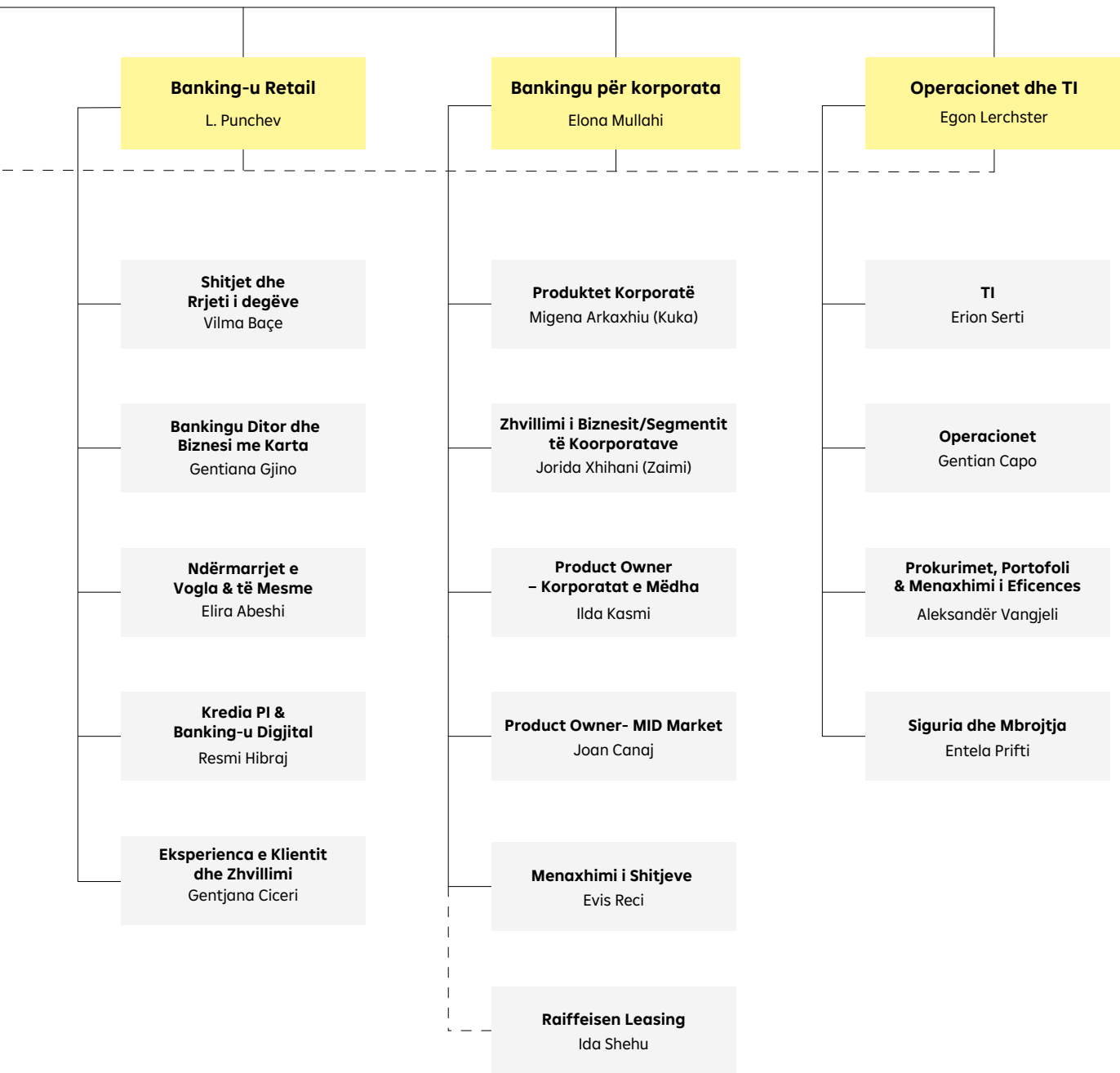
** Kjo tabelë do të plotësohet më vete për a) Këshillin Drejtues dhe b) Drejtuesit Ekzekutivë.

Struktura Organizative e Raiffeisen Bank

Struktura organizative e bankës siguron një ndarje të qartë të detyrave, përgjegjësi dhe raportimit, sipas modelit të tre linjave të kontrollit:

- i. Linja e pare e frontit (Biznesi)
- ii. Rreziku Operacional, Funksonet e Pëputshmërisë, Kontrolltet financiare, Sistemi i Kontrollit të Brendshëm, etj.
- iii. Auditi i Brendshëm

Struktura e Rrezikut është e pavarur nga linjat e biznesit dhe njësite e tjera të brendshme që kontrollojnë. Struktura e Përputhshmërisë është e pavarur nga linjat e biznesit dhe njësite e tjera të brendshme që kontrollojnë.

Raiffeisen Bank sh.a. vepron në përputhje me parimet bazë të drejtimit të përgjegjshëm dhe efektiv sipas kërkesave të rregullores së Bankës së Shqipërisë "Mbi parimet bazë të drejtimit të bankave dhe degëve të bankave të huaja dhe kriteret për miratimin e administratoreve të tyre".

Përmbajtje

Raiffeisen Bank Sh.a.
Pasqyrat financiare të konsoliduara
për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021

(me raportin e audituesve të pavarur)

Raporti i audituesve të pavarur	42
Grupi	44
Pasqyra e konsoliduar e fitim humbjes dhe e të ardhurave gjithëpërfshirëse	45
Pasqyra e konsoliduar e pozicionit financiar	46
Pasqyra e konsoliduar e ndryshimeve në kapital	47
Pasqyra e konsoliduar e flukseve të parasë	48
Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare të konsoliduara	49
Deklarata e përfaqësuesve ligjorë	129

Deloitte Audit Albania sh.p.k

Rruga e Kavajes, ish parku i mallrave, Kompleksi Delijorgji,
Godina L
Tirana, Albania
Tel: +355 4 45 17 920
Fax: +355 4 45 17 990
www.deloitte.com/al

Raporti i Audituesve të Pavarur

Aksionarëve dhe Drejtimit të Raiffeisen Bank Albania SHA,

Opinion

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të konsoliduara të Grupit Raiffeisen ("Grupi"), të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar më 31 dhjetor 2021 dhe pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në kapital dhe pasqyrën e flukseve të parasë për vitin e mbyllur në këtë datë, si dhe një përmbledhje të politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe shënime të tjera shpjeguese.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare të konsoliduara paraqesin drejtë, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Grupit më 31 dhjetor 2021 si dhe performancën e tij financiare dhe flukset e parasë për vitin e mbyllur në këtë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF").

Baza për opinionin

Ne e kryem auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit ("SNA"-të). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në paragrafin e emërtuar "Përgjegjësitë e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare" të këtij raporti. Ne shprehim pavarësinë tonë nga Grupi në përputhje me Kodin Ndërkombëtar të Etikës së Kontabilistëve Profesionistë i vendosur nga Bordi i Kontabilistëve për Standardet Ndërkombëtare të Etikës (përfshirë Standardet Ndërkombëtare të Pavarësisë) (kodi "BKSNE") dhe me kërkesat etike të aplikueshme për auditimin e pasqyrave financiare në Shqipëri, si edhe, kemi përmbushur përgjegjësitë tona të tjera etike në përputhje me këto kërkesa dhe me kodin BKSNE.

Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të mbështetur bazën për opinionin tonë të auditimit.

Çështje të tjera

Pasqyrat financiare të Grupit më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020 janë audituar nga një auditor tjetër i cili ka shprehur një opinion të pamodifikuar mbi ato pasqyra financiare më 11 qershor 2021.

Informacione të tjera

Drejtimi është përgjegjës për informacionet e tjera. Informacionet e tjera përfshijnë informacionet që paraqiten në Raportin Vjetor, i për gatitur nga Drejtimi i Grupit në përputhje me Nenin 53 të Ligjit Nr. 9662, datë 18 dhjetor 2006 "Mbi Bankat në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar dhe me Nenet 17 dhe 19 të Ligjit Nr. 25/2018, "Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare", por këto informacione nuk përfshijnë pasqyrat financiare dhe raportin tonë të auditimit mbi këto pasqyra. Raporti Vjetor pritet të na vihet në dispozicion pas datës së raportit tonë të auditimit. Opinioni ynë mbi pasqyrat financiare të konsoliduara nuk mbulon informacionet e tjera dhe ne nuk shprehim konkluzione që japin siguri lidhur me këto informacione. Në lidhje me auditimin e pasqyrave financiare të konsoliduara ne kemi përgjegjësinë të lexojmë informacionet e tjera të identifikuara më lart kur të na vihen në dispozicion dhe të vlerësojmë nëse këto informacione kanë mospërputhje materiale me pasqyrat financiare apo me kuptueshmërinë që kemi marrë gjatë auditimit ose në rast se përmbajnë anomali materiale. Kur të lexojmë Raportin Vjetor, nëse ne arrijmë në përfundimin se këto informacione përmbajnë anomali materiale, atëherë, ne na kërkohet të raportojmë mbi këtë fakt palëve të ngarkuara me qeverisjen.

Përgjegjësitë e drejtimit dhe palëve të ngarkuara me qeverisjen për pasqyrat financiare

Drejtimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare të konsoliduara në përputhje me SNRF-të, si edhe për sistemin e kontrollit të brendshëm, i cili në masën që përcaktohet nga drejtimi, është i nevojshëm për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare të konsoliduara pa anomali materiale, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve. Në përgatitjen e pasqyrave financiare të konsoliduara, drejtimi është përgjegjës për vlerësimin e aftësisë së Grupit për të vazhduar aktivitetin e tij në bazë të parimit të vijimësisë, të paraqesë në shënime shpjeguese, nëse është e aplikueshme, çështje që lidhen me vazhdimësinë e aktivitetit të Grupit, dhe të përdorë parimin kontabël të vijimësisë, përveç rasteve kur drejtimi ka ose për qëllim të likuidojë aktivitetin, ose të ndërpresë operacionet, ose nuk ka asnjë alternativë tjetër reale, përveç se sa më lart. Palët e ngarkuara me qeverisjen janë përgjegjëse për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Grupit.

Përgjegjësitë e Audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare Konsoliduara

Objektivat tona janë të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimeve apo gabimeve, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomalitë mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare

Si pjesë e auditimit në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe ruajmë skepticizmin tonë profesional gjatë gjithë procesit të auditimit. Gjithashtu, ne:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rrezikun e anomalive materiale në pasqyrat financiare, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve, hartojmë dhe zbatojmë procedurat përkatëse në përgjigje të këtyre rreziqeve, si edhe marrim evidenca të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të krijuar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të një anomalie materiale, si pasojë e mashtrimit është më i lartë se rreziku i mos zbulimit të një anomalie si pasojë e gabimit, për shkak se, mashtrimi mund të përfshijë fshehje të informacionit, falsifikim të informacionit, përvetësime të qëllimshme, keqinterpretime, apo shkelje të kontrollit të brendshëm.
- Marrim një kuptueshmëri të sistemeve të kontrolleve të brendshme të aplikueshme për procesin e auditimit me qëllim hartimin e procedurave të auditimit të përshtatshme me rrethanat, por jo për të shprehur një opinion mbi efektivitetin e sistemeve të kontrolleve të brendshme të Grupit.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyetueshmërinë, e çmuarjeve kontabël të kryera si edhe paraqitjen e shënimeve shpjeguese përkatëse të hartuara nga drejtimi.
- Shprehemi në lidhje me përshtatshmërinë e parimit të vijimësisë të përdorur nga drejtimi, dhe bazuar në evidencat e marra gjatë auditimit, nëse një pasiguri materiale ekziston, atëherë mund të shkaktojë dyshime të rëndësishme mbi aftësinë e Grupit për të vazhduar në vijimësi. Në rast se ne arrijmë në konkluzionin që një pasiguri materiale ekziston, ne duhet të tërheqim vëmendjen në raportin tonë të auditimit me referencë në shënimin shpjegues përkatës, ose, nëse shënime shpjeguese nuk janë të përshtatshme, ne duhet të modifikojmë opinionin tonë. Përfundimet tona jepen mbi bazën e evidencës së auditimit të marrë deri më datën e raportit të auditimit. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet në të ardhmen mund të shkaktojnë ndërprerje të aftësisë së Grupit për vazhduar në vijimësi.
- Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, duke përfshirë shënime shpjeguese dhe nëse pasqyrat financiare prezantojnë transaksionet dhe ngjarjet thelbësore në një mënyrë që arrin prezantimin e drejtë.

Marrja e mjaftueshme e evidencave të përshtatshme auditimi në lidhje me informacionin financiar të entiteteve ose aktiviteteve të biznesit brenda Grupit për të shprehur një opinion mbi pasqyrat financiare të konsoliduara. Ne jemi përgjegjës për drejtimin, mbikëqyrjen dhe kryerjen e auditimit të grupit. Ne mbetemi përgjegjës vetëm për opinionin tonë të auditimit.

Ne komunikojmë me palët e ngarkuara me qeverisjen e Grupit, ku përveç çështjeve të tjera, komunikojmë edhe qëllimin dhe kohën e planifikuar të auditimit, gjetjet kryesore të auditimit, përfshirë çdo mangësi të rëndësishme në sistemin e kontrollit të brendshëm që është identifikuar gjatë auditimit tonë.

Deloitte Audit Albania SHPK

Rruga e Kavajes, ish parku i mallrave, Kompleksi Delijorgji, Godina L, Tiranë, Shqipëri

Numër unik identifikimi i subjektit (NUIS): L41709002H

Enida Cara

Partner Angazhimi

Auditues ligjor

16 June 2022

Tiranë, Shqipëri

Grupi

Këto pasqyra financiare të konsoliduara janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2021 për Raiffeisen Bank sh.a. dhe filialet e saj ("Grupi"). Grupi përfshin shoqërinë mëmë - Raiffeisen Bank Sh.a. (në vijim "Banka" ose "Shoqëria Mëmë") dhe dy filialet e saj plotësisht të zotëruara Raiffeisen Leasing sh.a. dhe Raiffesien Invest - Shoqëria Administruese e Fondeve të Pensioneve dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a. ("Raiffeisen INVEST").

Raiffeisen Bank sh.a është një institucion bankar i themeluar në përputhje me Ligjin 9901 "Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare" datë 14 prill 2008 dhe me Ligjin 9662 "Për Bankat në Republikën e Shqipërisë" datë 18 dhjetor 2006 si edhe ligje të tjera të aplikueshme. Banka është krijuar dhe themeluar në Shqipëri dhe vepron vetëm në Shqipëri. Raiffeisen Bank Sh.a. është një degë në pronësi 100% të Raiffeisen Bank International AG, Austri, e cila është shoqëria mëmë përfundimtare .

Aktivitetet kryesore të biznesit të Grupit janë operacionet bankare me pakicë, ofrimi i qirave financiare për shoqëritë dhe individët dhe grumbullimin dhe investimin e fondeve të pensioneve vullnetare brenda Republikës së Shqipërisë. Më 31 dhjetor 2021, Banka operon nëpërmjet një rrjeti bankar prej 74 pikash shërbimi, (2020: 76 pika shërbimi) në të gjithë Shqipërinë, të cilat drejtohen nga 3 rrethe (2020: 6 rrethe) dhe nuk ka aktivitete jashtë shtetit.

Pasqyra e konsoliduar e fitim humbjes dhe e të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021

në mijë LEK	Shënim	2021	2020
Të ardhurat nga interesat llogaritur me metodën e interesit efektiv		7,060,570	6,836,762
Të ardhurat të tjera nga interesat		556	684
Shpenzime për interesa		(264,793)	(254,377)
Të ardhurat nga interesat, neto	[1]	6,796,333	6,583,069
Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet		3,840,073	3,187,580
Shpenzimet për tarifa dhe komisione		(1,374,019)	(1,204,671)
Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet, neto	[2]	2,466,054	1,982,909
Humbje tregtare neto	[3]	225,705	579,309
Të ardhura të tjera operative		40,970	47,582
Shpenzime të tjera operative		(286,255)	(179,072)
Humbje të tjera operative, neto	[4]	(245,285)	(131,490)
Të ardhurat operative, neto		9,242,807	9,013,797
Shpenzime të përgjithshme administrative	[5]	(5,170,001)	(5,092,796)
Masat e veçanta qeveritare	[6]	(693,141)	(655,953)
Rimarrje e zhvlerësimeve financiare, neto	[7]	757,124	(1,188,692)
Fitimi para tatimit		4,136,789	2,076,356
Tatimi mbi fitimin	[8]	(724,534)	(403,335)
Fitimi për vitin		3,412,255	1,673,021
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse për vitin		-	-
Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse		3,412,255	1,673,021

Pasqyra e konsoliduar e të ardhurave gjithëpërfshirëse duhet lexuar së bashku me shënimet, në faqet 42 deri në 129, të cilat janë pjesë përbërëse të këtyre pasqyrave financiare të konsoliduara.

Pasqyra e konsoliduar e pozicionit financiar më 31 dhjetor 2021

Aktive

në mijë LEK	Shënime	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Arka, banka qendrore dhe depozita të tjera pa afat	[9]	42,813,051	56,327,181
<i>Letra me vlerë të borxhit</i>		80,394,977	59,171,534
<i>Hua dhe paradhënie për institucionet financiare</i>		36,728,182	27,233,140
<i>Hua dhe paradhënie për klientët</i>		107,036,227	88,305,614
Aktive financiare – me kosto të amortizuar	[10]	224,159,386	174,710,288
Aktive financiare – me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	[11]	12,222	5,015
Emri i mirë	[12]	92,783	92,783
Aktive tatimore aktuale		-	193,328
Aktive afatgjata materiale, neto	[13]	3,163,777	2,880,126
Aktive afatgjata jomateriale, neto	[13]	1,623,371	1,470,260
Aktive të riposeduara	[14]	712,457	1,054,297
Aktive të tjera	[15]	822,832	821,096
Aktive totale		273,399,879	237,554,374

Detyrime dhe kapitali aksionar

Detyrime	Shënim	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Depozitat nga bankat			
<i>Depozitat nga klientet</i>		13,808,180	4,470,562
<i>Detyrime të tjera financiare</i>		225,130,048	200,249,819
<i>Detyrimet financiare – me kosto të amortizuar</i>		3,096,467	1,526,216
Provizione për detyrimet	[16]	242,034,695	206,246,597
Detyrimet tatimore të shtyra	[17]	383,447	290,551
Detyrime tatimore aktuale	[18]	26,314	23,665
Detyrime të tjera	[19]	147,831	-
Totali i detyrimeve	[20]	657,112	567,189
Kapitali aksionar		243,249,399	207,128,002
Kapitali aksionar			
Rezerva të tjera		14,178,593	14,178,593
Fitimi i pashpërndarë	[21]	3,306,190	3,306,190
Totali i kapitalit aksionar	[21]	12,665,697	12,941,589
Totali i detyrimeve dhe kapitalit aksionar		30,150,480	30,426,372
Totali i detyrimeve dhe kapitalit aksionar		273,399,879	237,554,374

Këto pasqyra financiare të konsoliduara janë miratuar nga Bordi Drejtues i Grupit më 8 Qershor 2022 dhe u nënshkruan në emër të tij nga:

Christian Canacaris
Drejtor Ekzekutiv

Alexander Zsolnai
Nën kryetar i Bordit të Drejtimit

Pasqyra e konsoliduar e pozicionit financiar duhet lexuar së bashku me shënimet, në faqet 42 deri në 129, të cilat janë pjesë përbërëse të këtyre pasqyrave financiare të konsoliduara.

Pasqyra e konsoliduar e ndryshimeve në kapital më 31 dhjetor 2021

në mijë LEK	Kapitali aksionar	Rezerva të tjera	Fitimi i pashpërndarë	Totali
Kapitali më 1 janar 2020	14,178,593	3,306,190	11,268,568	28,753,351
Fitimi për vitin	-	-	1,673,021	1,673,021
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-	-
Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin	-	-	1,673,021	1,673,021
Kapitali më 31 dhjetor 2020	14,178,593	3,306,190	12,941,589	30,426,372
Kapitali më 1 janar 2021				
Pagesat e dividendëve	-	-	(3,688,147)	(3,688,147)
Fitimi për vitin	-	-	3,412,255	3,412,255
Ndryshime të tjera	-	-	-	-
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-	-
Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin	-	-	3,412,255	3,412,255
Kapitali më 31 dhjetor 2021	14,178,593	3,306,190	12,665,697	30,150,480

Pasqyra e konsoliduar e ndryshimeve në kapital duhet lexuar së bashku me shënimet, në faqet 42 deri në 129, të cilat janë pjesë përbërëse të këtyre pasqyrave financiare të konsoliduara.

Pasqyra e konsoliduar e flukseve të parasë për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021

në mijë LEK	Shënim	2021	2020
Paratë dhe ekuivalentët e saj më 1 Janar	[9]	64,799,985	42,269,288
Aktivitetet operative:			
Fitimi para tatimit		4,136,789	2,076,356
Rregullimet për rakordimin e fitimit/humbjes pas tatimit me flukset e parasë nga aktivitetet operative:			
Amortizimi i aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara dhe të patrupëzuara	[5]	709,958	770,307
Zhvlërësimi dhe anulimi i zhvlërësimit të aktiveve	[7]	(831,111)	1,145,689
Provizionet neto për detyrimet dhe humbjet nga zhvlërësimi		73,986	43,002
Të ardhurat nga interesi, neto	[1]	(6,795,264)	(6,583,069)
Interesi i arkëtuar		6,264,157	3,438,221
Interesi i paguar		(1,173,230)	(205,753)
Tatimi mbi të ardhurat		(351,835)	-
Efekt nga ndryshimi i kursit të këmbimit		(246,708)	(40,057)
Fitimi nga shitja e aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara dhe të patrupëzuara		(24,414)	(16,121)
Ndryshimet në aktivet dhe detyrimet që rrjedhin nga aktivitetet operative pas rregullimeve për pozicionet jo-monetare:		-	-
Paksimi i balanceve të kufizuara	[9]	(2,071,895)	(1,267,605)
Aktivitet financiarë – me kosto të amortizuar	[10]	(18,212,389)	8,981,496
Aktive financiare – me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	[11]	(7,207)	(2,162)
Aktive tatimore aktuale		-	(94,120)
Aktive të tjera	[15]	339,982	340,050
Detyrimet financiare – me kosto të amortizuar	[16]	37,318,481	13,912,306
Provizionet për detyrimet dhe detyrimet	[17]	18,525	(41,822)
Detyrime të tjera	[20]	59,737	(51,666)
Fluksi i parasë neto nga aktivitetet operative		19,207,562	22,405,052
Aktivitetet investuese:			
Blerja e investimeve në letra me vlerë dhe aksione		(42,159,321)	(32,556,636)
Blerja e aktiveve aktiveve të qëndrueshme materiale dhe jomateriale		(1,118,175)	(1,143,766)
Të ardhurat nga investime në letra me vlerë dhe aksione të maturuara		21,675,762	35,909,900
Të ardhurat nga aktivet fikse materiale dhe jo-materiale		12,761	17,916
Fluksi i parasë neto nga aktivitetet investuese		(21,588,973)	2,227,414
Aktivitetet e financimit:			
Flukse dalese të borxhit të varur	[16]	-	(1,865,100)
Flukse dalëse të qerave		(266,796)	(276,726)
Pagesat e dividendëve		(3,688,147)	-
Fluksi i parasë neto nga aktivitetet e financimit		(3,954,943)	(2,141,826)
Paraja dhe ekuivalentët e saj më 1 Janar	[9]	64,799,985	42,269,288
Efekt i ndryshimeve të kursit të këmbimit		246,708	40,057
(Rënia)/rritja neto gjatë vitit		(6,336,354)	22,490,640
Paraja dhe ekuivalentët e saj më 31 dhjetor	[9]	58,710,339	64,799,985

Pasqyra e konsoliduar e flukseve të mjeteve monetare duhet lexuar së bashku me shënimet, në faqet 42 deri në 129, të cilat janë pjesë përbërëse të këtyre pasqyrave financiare të konsoliduara.

Shënime shpjeguese të pasqyrave financiare të konsoliduara

Parimet bazë të pasqyrave financiare të konsoliduara

Parimet e përgatitjes

Pasqyrat financiare të konsoliduara përgatiten në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF) të publikuara nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (BSNK).

Grupi ka konsideruar ndikimin e Covid 19 në përgatitjen e pasqyrave të saj financiare. Ndërsa fushat specifike të gjykimit mund të mos ndryshojnë, ndikimi i Covid - 19 rezultoi në zbatimin e gjykimit të mëtejshëm brenda atyre zonave për shkak të natyrës evolucionare të pandemisë dhe përvojës së kufizuar të ndikimeve ekonomike dhe financiare të një ngjarjeje të tillë. Gjithashtu, ndryshime të rëndësishme në vlerësimet janë bërë në matjen e aktiveve dhe pasiveve të njësive ekonomike.

Në pasqyrat financiare të konsoliduara, filialet - të cilat janë ato shoqëri në të cilat Grupi, drejtpërdrejt ose tërthorazi, zotëron më shumë se gjysmën e të drejtave të votës ose ka fuqi të ushtrisë kontroll mbi veprimtaritë operacionale - janë konsoliduar plotësisht. Pasqyrat financiare të konsoliduara mund të aksesohen në website nga <http://www.raiffeisen.al/>. Përdoruesit e këtyre pasqyrave financiare individuale duhet t'i lexojnë ato së bashku me pasqyrat financiare të konsoliduara të Grupit më dhe për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2021 me qëllim të marrjes së informacionit të plotë mbi pozicionin financiar, rezultatet e operacionale dhe ndryshimet në pozicionin financiar të grupit si një i tërë.

Burimet kryesore të pasigurisë së vlerësimit dhe gjykimit kritike kontabël

Nëse vlerësimet janë të nevojshme për kontabilizimin dhe matjen sipas SNRF-ve, ato bëhen në përputhje me standardet përkatëse. Ato bazohen në përvojën e kaluar dhe në faktorë të tjerë, siç janë planifikimi dhe pritjet ose parashikimet e ngjarjeve të ardhshme që duket të jenë të mundshme. Vlerësimet dhe supozimet themelore shqyrtohen në mënyrë të vazhdueshme. Ndryshimet në vlerësimet që prekin vetëm një periudhë do të merren në konsideratë vetëm në atë periudhë. Nëse periudhat e raportimit në vijim gjithashtu preken, ndryshimet do të merren në konsideratë në periudhën aktuale dhe në vijim. Supozimet kritike, vlerësimet dhe gjykimet e kontabilitetit janë si më poshtë:

Zhvlerësimi i aktiveve financiare

Zbatimi i politikave kontabël të Grupit kërkon gjykime kontabël të drejtimit. Grupi vlerëson në bazë të parashikimit humbjet e pritura kreditore të lidhura me aktivet e saj si instrumenta borxhi të mbartura me koston e amortizuar dhe me ekspozimin që rrjedhin nga angazhimet e huasë dhe kontratat e garancisë financiare. Llogaritja e humbjeve të pritshme kreditore (HPK) kërkon përdorimin e vlerësimeve kontabël që sipas përkufizimit nuk përputhen gjithmonë me rezultatet aktuale. Shuma e zhvlerësimit që do të alokohet varet nga ndryshimi në rrezikun e deshtimit të një instrumenti financiar pasi të jetë njohur. Për të përcaktuar shumën e zhvlerësimit, parametrat e rëndësishëm të rrezikut të kredisë si PM (Probabiliteti i Mospagesës), HM (Humbja në rast Mospagese) dhe EM (Ekspozimi në rast Mospagese), si dhe informacione të orientuara drejt së ardhmes (parashikimet ekonomike) vlerësohen nga drejtimi. Zbritja për rreziqet e kredisë rregullohet për këtë humbje të pritshme në çdo datë raportimi. Metodot për përcaktimin e shumës së zhvlerësimit shpjegohen në seksionin Zhvlerësimi i përgjithshëm (SNRF 9) nën Parimet e Njohjes dhe Matjes. Për detaje shtesë mbi zhvlerësimin e aktiveve financiare, referojuni shënimit 26 Humbja e Pritshme e Kredisë dhe shënimit 35 Rreziqet e Kredisë.

Parimi i Vijmësisë

Gjatë fillimit të vitit 2020, në nivel global u përhap pandemia e COVID-19. Që prej 31 dhjetorit 2019, pasojat e përhapjes së COVID-19 kanë ndikuar negativisht ofertën dhe kërkesën e produkteve kryesore të Bankës, dhe për rrjedhojë, rezultatet operative të saj janë ndikuar negativisht. Në mars të vitit 2020, qeveria e Shqipërisë mori masa drastike duke pezulluar të gjitha aktivitetet që nuk ishin jetësore. Megjithëse, veprimtaritë e Bankave nuk u pezulluan, pandemia krijoi vonesa në pagesa në disa nga klientët e Bankës. Banka e Shqipërisë ka njoftuar një "moratorium pagese", prandaj klientët që do të përballen me probleme të likuiditetit mund të kërkojnë një shtyrje të shlyerjes së detyrimeve të tyre ndaj bankave deri më 31.08.2020. Qeveria shqiptare njoftoi dy garanci sovranë për të mbështetur të gjithë bizneset që po përballeshin me probleme likuiditeti dhe do të kërkonin financim. Programi i parë synonte të financonte menjëherë "pagesat e pagave" për punonjësit e biznesit ndërsa i dyti parashikon një mbështetje afatgjatë të biznesit që përballlet me çështje që lidhen me bllokimin nga pandemia COVID-19.

Aktiviteti i Grupit ka vazhduar pa pezullim gjatë vitit 2021, dhe ka pasur një ecuri relativisht të qëndrueshme në arkëtueshmërinë e klientëve. Për vitin 2021, Grupi pret një rritje të portofolit të kredive joperformuese për shkak të rënies ekonomike. Pas shfaqjes së pandemisë COVID-19, Grupi ka analizuar ndryshimet makro-ekonomike dhe pasqyruar këto ndryshime në testet e stresit të përdorura për të përshkruar ndikimin e COVID-19 në llogaritjen e Humbjes së Pritshme të Kredisë.

Grupi konsideron në vlerësimin e mjaftueshmërisë së kapitalit të tij të brendshëm skenarin e stresit në llogaritjen e kërkesës së kapitalit për rrezikun e tregut në lidhje me portofolin e tij të investimeve, shumica e të cilave maten me kosto të amortizuar. Luhata në vlerat e drejta pritet të ketë një ndikim minimal në rezultatet e Grupit për shkak të

BURIMET KRYESORE TË PASIGURISË SË VLERËSIMIT DHE GJYKIMET KRITIKE KONTABËL - VAZHDIM PARIMI I VIJIMËSISË - VAZHDIM

madhësisë së vogël të portofolit të Grupit të matur me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes.

Grupi e konsideron rrezikun e likuiditetit në planet e rimëkëmbjes, në procesin e vlerësimit të mjaftueshmërisë së kapitalit të brendshëm, duke vendosur kufij të përcaktuar mirë për oreksin e tij për rrezik. Grupi përcakton që burimet e tij kapitale janë të disponueshme.

Grupi kryen rregullisht, ushtrime të testit të stresit, për të provuar ndikimin e mundshëm të treguesve makroekonomikë në pozicionin kryesor financiar të grupit, performancën dhe pajtueshmërinë rregullatore. Këto teste stresi janë përqendruar kryesisht në ndikimin që disa skenarë makro dhe mikroekonomikë të përshkruara mund të kenë në portofolin e kredisë, duke qenë burimi kryesor i të ardhurave, pozicioni financiar i Grupit, përfshirë edhe rrezikun e tregut. Në këto analiza janë përdorur modelet zyrtare të parashikimit të vlerësimit të rrezikut të brendshëm të Bankës Qendrore dhe të Grupit.

Testet dinamike kryhen për të vlerësuar efektin që një rritje / ulje e ngjashme gjate goditjes së klientit do të kishte në secilin prej pasqyrave të aktiveve, detyrimeve dhe zërave të fitimit dhe humbjes, për një periudhë specifike kohore.

Konflikti i vazhdueshëm ushtarak në Ukrainë dhe sanksionet e lidhura me të, të synuara kundër Federatës Ruse, mund të kenë ndikim në ekonominë evropiane dhe globalisht. Banka nuk ka ndonjë ekspozim të rëndësishëm të drejtpërdrejtë ndaj Ukrainës, Rusisë apo Bjellorusisë. Megjithatë, ndikimi në situatën e përgjithshme ekonomike mund të kërkojë rishikime të supozimeve dhe vlerësimeve të vecanta. Kjo mund të çojë në sistemime materiale të vlerës kontabël të aktiveve dhe detyrimeve të caktuara në të ardhmen. Në këtë fazë, drejtimi nuk është në gjendje të vlerësojë me besueshmëri ndikimin pasi ngjarjet po shpalosen çdo ditë. Ndikimi afatgjatë do të duhet të vlerësohet vazhdimisht për sa i përket vëllimeve të tregtimit, flukseve monetare dhe përfitimit.

Drejtimi i Grupit ka bërë një vlerësim mbi aftësinë e Grupit për të vazhduar aktivitetin ekonomik sipas parimit të vijimësisë duke marrë në konsideratë të gjithë faktorët e përmendur më lart dhe është konfident që Grupi ka burime të mjaftueshme për të vazhduar aktivitetin në të ardhmen e parashikueshme. Për më tepër, Drejtimi nuk është në dijeni për ndonjë pasiguri materiale që mund të hedhë dyshime të konsiderueshme mbi aftësinë e Bankës për të vazhduar aktivitetin e saj ekonomik. Prandaj, Pasqyrat Financiare individuale vazhdojnë të jenë të përgatitur në bazë të parimit të vijimësisë. Për shënime shpjeguese shtesë mbi drejtimin e kapitalit referojuni shënimit 46.

Vlera e drejtë e instrumenteve financiare

Vlera e drejtë është çmimi i marrë për shitjen e një aktivi ose i paguar për të transferuar një detyrim në një transaksion të rregullt ndërmjet pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes. Kjo vlen pavarësisht nëse çmimi mund të vëzhgohet drejtpërsëdrejti ose është vlerësuar në bazë të një metode matjeje. Në përcaktimin e vlerës së drejtë të një aktivi ose detyrimi, Grupi merr në konsideratë disa karakteristika të aktivitetit ose detyrimit (p.sh. gjendjen dhe vendndodhjen e aktivitetit ose kufizimet në shitjen dhe përdorimin e një aktivi) nëse pjesëmarrësit e tregut do të konsideronin gjithashtu karakteristikat në përcaktimin e çmimit për blerjen e aktivitetit përkatës ose për transferimin e pasivitetit në datën e matjes. Kur tregu për një instrument financiar nuk është aktiv, vlera e drejtë përcaktohet duke përdorur një teknikë vlerësimi ose model të çmimeve. Për metodat dhe modelet e vlerësimit, përgjithësisht përdoren vlerësime të varura nga kompleksiteti i instrumentit dhe disponueshmëria e të dhënave të bazuara në treg. Inputet e këtyre modeleve rrjedhin nga të dhënat e tregut të vëzhgueshme aty ku është e mundur. Në rrethana të caktuara, rregullimet e vlerësimit janë të nevojshme për të llogaritur faktorë të tjerë, si rreziku i modelit, rreziku i likuiditetit ose rreziku kreditor. Modelet e vlerësimit janë përshkruar në shënimet në seksionin mbi instrumentet financiare - gjatë njohjes dhe parimeve të matjes.

Veç kësaj, vlerat e drejta të instrumenteve financiare shpalosen në shënimin (22) Vlera e drejtë e instrumenteve financiare.

Vlera neto e realizueshme e kolateraleve të riposduara

Kolaterale të riposduara paraqesin aktivitetet e pasurive të patundshme të marra nga Grupi në shlyerjen e kredive të vonuara të cilat klasifikohen si inventarë në përputhje me SNK 2 "Inventarët". Aktivitetet fillimisht njihen me vlerën e drejtë kur merren dhe maten me vlerën më të ulët të kostos dhe vlerës neto të realizueshme dhe çdo zhvlerësim njihet në fitim ose humbje. Grupi rivlerëson këto aktive në baza vjetore duke përdorur një ekip të përbërë nga vlerësues të jashtëm të pavarur dhe vlerësues të certifikuar të brendshëm, të cilët kanë kualifikime të duhura profesionale dhe përvojë të fundit në vendin dhe kategorinë e pronës që vlerësohet. Kjo shpaloset në notën (14).

Aktive për tatime të shtyra

Aktivitetet tatimore të shtyra njihen vetëm në masën që është e mundshme që në të ardhmën të jetë e disponueshme fitimi i mjaftueshëm i tatuueshëm, ndaj të cilit mund të përdoren humbjet tatimore, kreditë tatimore ose diferencat e përkohshme të zbritshme. Për këtë qëllim përdoret një periudhë planifikimi prej pesë vjetësh. Ky vlerësim kërkon gjykime të rëndësishme dhe supozime që duhet të bëhen nga drejtimi. Në përcaktimin e shumës së aktiveve tatimore të shtyra, drejtimi përdor informacionin e kapacitetit tatimor historik dhe informacionin e përfitueshmërisë dhe, nëse është relevante, rezultatet operative të parashikuara në bazë të planeve të miratuara të biznesit, duke përfshirë një rishikim të periudhës së transferimit të pranueshëm.

BURIMET KRYESORE TË PASIGURISË SË VLERËSIMIT DHE GJYKIMET KRITIKE KONTABËL - VAZHDIM PARIMI I VIJIMËSISË - VAZHDIM

Tatimet e shtyra nuk janë raportuar veçmas në pasqyrën e të ardhurave dhe janë shpalosur nën (8) Tatimet mbi të ardhurat. Në të kundërt, tatimet e shtyra janë paraqitur veças në pasqyrën e pozicionit financiar në shënimet nën (18) Aktivet tatimore.

Politikat e kontabilitetit në lidhje me COVID-19

Moratoriumet e pagesave

Shqipëria ishte pjesë e vendeve që aplikuan moratorium pasi rastet e Covid-19 u rritën në vend. Moratoriumi e parë në Shqipëri u miratua me vendim të përbashkët të Kryeministrit dhe Guvernatorit të Bankës së Shqipërisë për një periudhë 3 muaj mars - maj 2020. Një i dytë menjëherë ndoqi të parën për 3 muaj shtesë qershor - gusht 2020. Të dy moratori-umet ishin me zgjedhje, por gjithashtu jo të detyrueshme për bankat, që kishin vendimin përfundimtar për të pranuar ose jo kërkesën e klientit për të qenë pjesë e ndonjërit prej moratoriumeve. Sidoqoftë bankat ishin shumë të hapura për të pranuar kërkesën e klientëve. Për moratoriumin e parë, me vendim të Bordit Drejtues, Raiffeisen Bank Albania ven-dosi të pranojë të gjitha kërkesat në të gjitha segmentet e biznesit. Për moratoriumin e dytë, Grupi mori vendimin bazuar në argumente dhe dha informacione që justifikojnë kërkesën.

Moratoriumet e pagesave nuk konsiderohen se shkaktojnë automatikisht një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë (SICR). Në vend të kësaj, Grupi do të vazhdojë të zbatojë kriteret e saj të përcaktuara të vlerësimit që përbëhen nga informacione cilësore dhe pragje sasore.

Programet direkte të qeverisë

Qeveria shqiptare mbështeti bizneset dhe individët privatë të prekur nga pandemia me masa dhe mekanizma të ndryshëm. Dy prej tyre si një program garancie për bizneset. Programi i parë ishte një garanci dhe një skemë e plotë që mbulonte financimin e pagave deri në 3 muaj (mars - maj) me një kufi për një pagë maksimale prej rreth 1,200 EUR. Kohëzgjatja e këtij programi tashmë ka përfunduar.

Skema e dytë ofroj një garanci deri në 60% të shumës së principalit, kufiri maksimal i një shoqërie afërsisht 2,4 milion EUR. Kompanitë mund ta përdorin huanë për investime dhe financim të kapitalit qarkullues. Afati I këtij programi ka përfunduar në fund të qershor 2021.

Përmbledhje e huave të modifikuara në lidhje me programet e qeverisë direkte

Tabelat e mëposhtme ofrojnë një përmbledhje të aktiveve të modifikuara të Bankës më 31 Dhjetor 2021.

Në mijë LEK	Niveli 2			Niveli 3				
	Modifikimi i përkohshëm dhe i përhershëm	Rifinancimi	Totali	HPK	Modifikimi i përkohshëm dhe i përhershëm	Rifinancimi	Totali	HPK
Korporatat Jo-financiare	2,570,074	2,062,685	4,632,759	468,460	4,629,225	-	4,629,225	3,436,300
Individuale	1,036,293	-	1,036,293	140,181	537,727	-	537,727	338,386
Total	3,606,367	2,062,685	5,669,052	608,641	5,166,952	-	5,166,952	3,774,686

Përkthimi në monedhë të huaj

Pasqyrat e konsoliduara financiare të Grupit janë përgatitur në LEK, e cila është monedha funksionale e Grupit. Monedha funksionale është monedha kryesore e mjedisit ekonomik në të cilin operon Grupi.

Transaksionet në monedhë të huaj janë konvertuar në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në datën e transaksioneve. Aktivët dhe detyrimet monetare të shprehura në valuta të huaja në datën e raportimit janë rikthyer në kursin funksional me kursin e këmbimit në atë datë.

Fitimi ose humbja në valutë në zërat monetarë është diferenca midis kostos së amortizuar në monedhën funksionale në fillim të periudhës, e rregulluar me interes efektiv dhe pagesat gjatë periudhës dhe koston e amortizuar në monedhë të huaj të përkthyer me kursin e këmbimit në fund të periudhës. Aktivët dhe detyrimet jo-monetare të shprehura në monedha të huaja që maten me vlerën e drejtë, konvertohen në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në datën e përcaktimit të vlerës së drejtë. Diferencat në valutë të huaj që rrjedhin nga konvertimi njihen në fitim ose humbje.

Normat e aplikueshme zyrtare të Grupit (LEK në njësinë e monedhës së huaj) për monedhat kryesore në 31 dhjetor 2021 dhe 31 dhjetor 2020 ishin si më poshtë:

	2021		2019	
	Më 31 dhjetor	Mesatar 1 Janar- 31 dhjetor	Më 31 dhjetor	Mesatar 1 Janar- 31 dhjetor
Normat në LEK për njësitë				
Njësia monetare e Bashkimit Evropian (EUR)	120.76	124.07	123.70	124.07
Dollari amerikan (USD)	106.54	108.66	100.84	108.66

Ju lutemi vini re se politikat e tjera kontabël të grupit janë shpalosur në "Parimet e njohjes dhe matjes" në faqen 66.

Zbatimi i standardeve të reja dhe të rishikuara

Me përjashtim të ndryshimeve më poshtë, Grupi ka zbatuar vazhdimisht politikat e kontabilitetit në të gjitha periudhat e paraqitura në këto pasqyra financiare të konsoliduara.

Standartet e reja te hyra në fuqi më 1 janar 2021

Disa deklarata të kontabilitetit të cilat janë bërë efektive nga 1 Janari 2020 dhe për këtë arsye janë miratuar nuk kanë një ndikim të rëndësishëm në rezultatet financiare ose pozicionin e Grupit.

Standartet e reja të mëposhtme, ndryshimet në standartet ekzistuese dhe interpretimi i lëshuar nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (BSNK) janë në fuqi për periudhën aktuale të raportimit:

- Ndryshime të SNRF 9 "Instrumentat Financiare", SNK 39 "Instrumentet Financiare - Njohja dhe Vlerësimi", SNRF 7 "Instrumentet financiare: Dhënia e informacioneve shpjeguese", SNRF 4 "Kontratat e sigurimeve" dhe SNRF 16 "Qirate – Reforma e Standardit të Normave së Interesit – Faza e 2 (ne fuqi për periudhat raportuese me fillim në 1 janar 2021)
- Ndikimi i aplikimit fillestar të Koncesioneve të Qirasë lidhur me COVID-19 përtej 30 Qershorit 2021—ndryshimi i SNRF 16
- Ndryshime të SNRF 16 "Qiratë" - aplikimit fillestar të Koncesioneve të Qirasë lidhur me COVID-19 (në fuqi nga 1 Prill 2021 për vitin financiar që fillon më 1 janar 2021)
- Ndryshime të SNRF 4 "Kontratat e Sigurimeve" – Zgjatja e përjashtimeve të përkohshme në aplikimin e SNRF 9 (data e përfundimit të përjashtimeve të përkohshme nga IFRS 9 është shtyrë më 1 janar 2023).
- Ndikimi i aplikimit fillestar të Koncesioneve të Qirasë lidhur me COVID-19 përtej 30 qershor 2021—ndryshime te SNRF16

Këto ndryshime nuk kanë një ndikim të rëndësishëm në këto Pasqyra Financiare dhe për këtë arsye nuk janë bërë shpalosje.

Standartet, ndryshimet dhe Interpretimet e Standardeve ekzistuese që nuk janë ende efektive dhe nuk janë miratuar herët nga Grupi.

Në datën e autorizimit të këtyre pasqyrave financiare, standartet e reja të mëposhtme, ndryshimet në standartet ekzistuese dhe interpretimet e reja ishin në fuqi, por nuk janë ende efektive:

- SNRF 17 Kontratat e Sigurimit - Efektive për periudhat e raportimit vjetor që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2023
- SNRF 16 Qiratë - Koncesionet e qirave të lidhura me Covid-19 për periudhën pas 30 Qershorit 2021 (efektive për periudhat e raportimit vjetor që fillojnë më ose pas datës 1 prill 2021. Zbatimi i mëparshëm lejohet, duke përfshirë në pasqyrat financiare të paautorizuara ende për lëshim në datën e ndryshimeve në standart.)
- Ndryshimet në SNRF 10 Pasqyrat Financiare të Konsoliduara dhe SNK 28 Investimet në Pjesëmarrësit dhe Sipërmarrjet e Përbashkëta - Shitja ose Kontributi i Aseteve ndërmjet një Investitori dhe Shoqëruesit të tij ose Sipërmarrjeve të Përbashkëta - Data e hyrjes në fuqi nuk është caktuar ende
- Ndryshimet në SNK 1 Paraqitja e Pasqyrave Financiare-Klasifikimi i Detyrimeve si Aktuale ose Jo-Aktuale- Data e hyrjes në fuqi fillon më ose pas datës 1 janar 2023
- Ndryshimet në SNRF 3 Kombinimet e Biznesit - Referenca në Kuadrin Konceptual - Efektive në ose pas 1 Janarit 2022 - me aplikim të hershëm të lejuar
- Ndryshimet në SNK 16 Aktivët afatgjatë materiale - Të ardhurat përpara përdorimit të synuar - Data e hyrjes në fuqi fillon më ose pas 1 janarit 2022, me aplikimin e hershëm të lejuar
- Ndryshimet në SNK 37 Provizionet, Detyrimet e Kushtëzuara dhe Aktivët Kontingjente—Kontrata të rënda—Kostoja e përmbushjes së një kontrate- Data e hyrjes në fuqi fillon më ose pas 1 janarit 2022, me aplikimin e hershëm të lejuar

- Përmirësimet vjetore të standardeve të SNRF 2018-2020—Ndryshimet në SNRF 1 Miratimi për herë të parë i Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar, SNRF 9 Instrumentet Financiare, SNRF 16 Qiratë dhe SNK 41 Bujqësia - Data e hyrjes në fuqi fillon më 1 janar ose pas datës 20. lejohe aplikimi i hershëm
- Ndryshimet në SNK 1 Paraqitja e Pasqyrave Financiare dhe Deklarata e Praktikës SNRF 2 Bërja e gjykimeve të materialitetit-Shpalosja e politikave kontabël- Ndryshimet në SNK 1 janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë më 1 janar 2023 ose pas, me aplikim më të hershëm të lejuar dhe zbatohen në mënyrë prospektive.
- Ndryshimet në SNK 8 Politikat Kontabël, Ndryshimet në Vlerësimet Kontabël dhe Gabimet—Përkufizimi i Vlerësimeve Kontabël. Ndryshimet janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2023 për ndryshimet në politikat kontabël dhe ndryshimet në vlerësimet kontabël që ndodhin në ose pas fillimit të asaj periudhe, me aplikim të mëhershëm të lejuar.
- Ndryshimet në SNK 12 Tatimet mbi të Ardhurat - Tatimi i Shtyrë në lidhje me Aktivitet dhe Detyrimet që rrjedhin nga një Transaksion i Vetëm - në fuqi për periudhat e raportimit vjetor që fillojnë më ose pas 1 janarit 2023, me aplikim më të hershëm të lejuar.

Drejtimi parashikon që të gjitha njoftimet përkatëse do të miratohen për periudhën e parë që fillon në ose pas datës efektive të publikimit.

SHËNIME PËR PASQYRËN E TË ARDHURAVE GJITHËPËRFSHIRËSE

1. TË ARDHURA NGA INTERESAT, NETO

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Të ardhura nga interesat		
Aktive financiare - kosto e amortizuar	7,015,387	6,782,122
Aktive të tjera	43,818	52,825
Të ardhura nga interesat mbi detyrimet financiare	1,365	1,815
Të ardhurat nga interesat me metodën e interesit efektiv	7,060,570	6,836,762
Të ardhura të tjera nga interesat	556	684
Totali i të ardhurave nga interesi	7,061,126	6,837,446
Shpenzime për interesat		
Detyrimet financiare - kosto e amortizuar	(49,900)	(99,149)
Shpenzimet e interesit për aktivet financiare	(194,494)	(132,153)
Shpenzimet e interesit për detyrimet e qirasë	(20,399)	(23,075)
Shpenzimet totale të interesit	(264,793)	(254,377)
Të ardhura nga interesat, neto	6,796,333	6,583,069

Të ardhurat nga interesi duke përdorur normën efektive të interesit të njohur për fazën 3 në 2021 janë 142 milionë LEK (2020: 156 milionë LEK). Shpenzimet e interesit nga aktivet financiare janë interesi negativ i vendosjeve. Rritja e shpenzimeve të interesit për aktivet financiare ka të bëjë me rritjen e vendosjeve gjatë vitit 2021 (për më shumë detaje referojuni shënimit 11).

2. TË ARDHURA NGA TARIFAT DHE KOMISIONET, NETO

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Klringu, shlyerja dhe shërbimet e pagesave	2,406,877	1,946,746
Kredi për biznesin	128,364	91,297
Letrat me vlerë	12,848	15,445
Transaksionet në valutë të huaj	209,587	165,608
Të tjera	1,065,743	953,220
Të ardhurat totale nga komisionet nga kontratat me klientët	3,823,419	3,172,316
Kontratat e garancisë financiare dhe angazhimet e huasë	16,654	15,264
Të ardhurat totale nga komisionet	3,840,073	3,187,580
Klringu, shlyerja dhe shërbimet e pagesave	(940,441)	(894,052)
Kredi dhe garanci për biznesin	(143,092)	(52,262)
Të tjera	(290,486)	(258,357)
Totali i shpenzimeve të komisioneve nga kontratat me klientët	(1,374,019)	(1,204,671)
Të ardhura nga tarifatat dhe komisionet, neto	2,466,054	1,982,909

Shërbimet e kleringut, shlyerjes dhe pagesave

Të ardhura të tilla krijohen kryesisht nga komisionet e transfertave, të cilat janë një nga burimet kryesore të të ardhurave të Grupit. Ai përfshin komisione të ndryshme të aplikuara për lloje të ndryshme klientësh, si individë, mikro, SME dhe klientë të korporatave, secili ka tarifën e veta specifike. Të ardhura të tilla njihen në momentin që transfertat porositet dhe përpunohet.

Komisionet e biznesit të kredisë

Të ardhurat e biznesit nga kreditë përbëhen vetëm nga komisionet që lidhen me produktet e huasë si tarifën e shlyerjes së parakohshme, tarifën e shlyerjes së vonuar, komisionet nga vlerësimi i kolateralit, komisioni për ndryshimin e kolateralit etj.

Shërbimet e Kujdestarisë

Grupi ofron shërbime të kujdestarisë për klientët e saj dhe hyn në ankande obligacionesh në emër të tyre kur një urdhër ngrihet. Bazuar në llojin e klientit dhe shumën e blerë, tarifën paguhen për shërbimin e ofruar.

Transaksionet e këmbimit valutor

Të ardhurat nga transaksionet e këmbimit valutor përfaqësojnë të ardhura nga tregtimi. Këto komisione ngarkohen nga klientët që kërkojnë nga Grupi të shkëmbejë valutë për ta. Të ardhura të tilla njihen në një moment kohor.

Të tjera

Në të ardhurat e tjera përfshihen të ardhurat e Administratës, të cilat përfaqësojnë tarifën e menaxhimit të aseteve dhe konsiderohen si të ardhura nga shërbimet e kryera për pensionet/fondet e investimeve në administrim. Këto të ardhura njihen me kalimin e kohës. Pothuajse e gjithë pjesa tjetër e të ardhurave të tjera përbëhet nga tarifën e ndërmjetësimi të mbledhura nga shërbimet e sigurimit të ofruara për klientët. Banka është licencuar nga autoriteti i mbikëqyrjes financiare në Shqipëri për të ofruar shërbimet e ndërmjetësimi të sigurimeve për klientët që e kërkojnë atë. Grupi punon me disa kompani sigurimesh si agjentë të tyre për të ofruar shërbime të tilla dhe mbledh një tarifë prej tyre çdo muaj.

3. HUMBJET TREGTARE NETO

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Fitimet / (humbjet) neto të aktiveve dhe pasiveve financiare - vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	8,780	14,669
Letrat me vlerë të borxhit	8,780	14,669
Diferencat e këmbimit, neto	216,925	564,640
Totali	225,705	579,309

4. HUMBJE TË TJERA OPERATIVE, NETO

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Fitimet për mosnjohjen e aktiveve jo financiare	-	3,924
Të ardhurat neto nga qiraja nga aktivet materiale afatgjata për investim, duke përfshirë qiratë operative (pasurive të patundshme)	5,174	6,417
Të ardhura të ndryshme operative	35,796	37,241
Të ardhura të tjera operative	40,970	47,582
Shpenzime për kolateralët e riposeduara	(169,037)	(79,727)
Humbjet për mosnjohjen e aktiveve jo financiare	(1,858)	-
Shpenzimet alokimi për provigjoneve të tjera	(8,247)	(6,045)
Shpenzime të ndryshme operative	(107,113)	(93,300)
Shpenzime të tjera operative	(286,255)	(179,072)
Totali	(245,285)	(131,490)

Vlera e shpenzimeve të ndryshme operative lidhet me rezultatin nga aktivitetet e tjera operative të bankës. Më së shumti lidhet me shpenzimet nga përfundimi i kontratës së qirasë së ndërtesës, shpenzimet humbje nga fshirja e debitorëve, humbjet nga mashtrimi, humbjet nga operacionet në cash, humbjet në transaksionet ATM-POS. Gjatë vitit 2021 ka një rritje të shpenzimeve të ndryshme operative për faktin se humbjet nga shitja e aktiveve të riposeduara janë 80 milionë lekë (2020: 43 milionë lekë).

5. SHPENZIME TË PËRGJITHSHME ADMINISTRATIVE

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Shpenzime stafi	(2,393,924)	(2,483,495)
Shpenzime të tjera administrative	(2,066,118)	(1,838,994)
Amortizimi i mjeteve të qëndrueshme të trupëzuara dhe të patrupëzuara	(709,959)	(770,307)
Totali	(5,170,001)	(5,092,796)

5.1 Shpenzime stafi

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Paga	(2,062,591)	(2,147,980)
Kostot e sigurimeve shoqërore dhe taksat e lidhura me stafit	(233,616)	(233,935)
Shpenzime të tjera shoqërore vullnetare	(42,080)	(23,308)
Shpenzime për kontribute në planet e pensioneve të përcaktuara (Nota 5.1.1)	(16,871)	(15,905)
Shpenzime stafi nën programin e shpërblimit të shtyrë	(37,146)	(4,364)
Përfitimet e ndërprerjes së punës (Nota 5.1.1)	(1,620)	(58,003)
Totali	(2,393,924)	(2,483,495)

5.1.1 Shpenzime për kontribute në planet e pensioneve të përcaktuara

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Anëtarët e bordit menaxhues dhe stafi i lartë	(8,656)	(13,104)
Punonjës të tjerë	(9,835)	(60,804)
Totali	(18,491)	(73,908)

5.2 Shpenzime të tjera administrative

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Shpenzime per IT	(820,682)	(593,246)
Shpenzime ligjore, konsultime dhe këshilluese	(248,196)	(236,012)
Reklamim, PR dhe shpenzime promocionale	(247,948)	(272,778)
Shpenzime për mirëmbajtje zyrash	(235,172)	(254,215)
Shpenzime të ndryshme administrative	(200,683)	(272,464)
Shpenzime të sigurisë	(109,631)	(18,995)
Shpenzimet për rrezikun e kredisë	(51,128)	(34,120)
Shpenzime taksa të tjera	(44,296)	(43,059)
Shpenzime të makinave	(38,630)	(36,690)
Shpenzime të trajnimit për stafin	(20,063)	(23,242)
Shpenzime të komunikimit	(17,866)	(17,216)
Furnizime të zyrës	(15,448)	(16,872)
Shpenzime për qiratë	(10,255)	(11,783)
Shpenzime të udhëtimit	(6,120)	(7,111)
Shpenzimet gjyqësore që nuk mbulojnë nga provizionet	-	(1,191)
Totali	(2,066,118)	(1,838,994)

Shpenzimet e IT përbëhen nga mirëmbajtja e softuerit, kostot e funksionimit të IT, shpenzimet e ATM-ve, etj. Rritja në krahasim me vitin e kaluar është kryesisht për shkak të rritjes së shpenzimeve për zhvillimin e IT.

5. SHPENZIME TË PËRGJITHSHME ADMINISTRATIVE -VAZHDIM

5.3 Amortizimi i mjeteve të qëndrueshme të trupëzuara dhe të patrupëzuara

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara	(497,858)	(553,828)
Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara	(212,101)	(216,479)
Totali	-709,959	(770,307)

6. MASAT E VEÇANTA QEVERTARE

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Kontributi për fondin e nderhyrjes së jashtëzakonshme	(102,538)	(101,719)
Tarifat e sigurimit të depozitave	(590,603)	(554,234)
Totali	(693,141)	(655,953)

Kontributi për fondin e nderhyrjes së jashtëzakonshme është në përputhje me ligjin "Për rimëkëmbjen dhe ndërhyrjen në banka në Republikën e Shqipërisë" dhe aktet nënligjore përkatëse, ku secila bankë në Shqipëri paguan një kontribut vjetor të llogaritur në mënyrë ndarje proporcionale me tregun përkatës, për krijimin e një niveli të caktuar të fondit të ndërhyrjes emergjente. Ky fond llogaritet nga Banka e Shqipërisë dhe administrohet nga Agjencia e Sigurimit të Depozitave (ASD) në përputhje me politikën e investimeve të instrumenteve financiare të fondit.

7. RIMARRJE/HUMBJE E ZHVLERËSIMIT TË AKTIVEVE FINANCIARE

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Huatë dhe paradhëniet	714,462	(1,084,232)
Letrat me vlerë të borxhit	116,648	(61,458)
Angazhimet e huasë, garancitë financiare dhe angazhimet e tjera të dhëna	(73,986)	(43,002)
Totali	757,124	(1,188,692)

8. TATIMI MBI FITIMIN

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Tatimi aktual mbi të ardhurat	(721,885)	(384,391)
Aktive tatimore të shtyra	(2,649)	(18,944)
Totali	(724,534)	(403,335)

Tabela e mëposhtme tregon marrëdhënien midis fitimit përpara taksës dhe barrës tatimore efektive:

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Fitimi para tatimit	4,136,788	2,076,356
Shpenzimet teorike të tatimit mbi të ardhurat duke përdorur normën tatimore 15%	620,518	311,453
Efekti tatimor:		
Të ardhura të përjashtuara nga tatimi	(9,063)	(534)
Shpenzimet jo të zbritshme	124,824	108,275
Paksimi tatimit nga humbjet e mbartura për të cilin nuk është llogaritur tatimi i shtyrë	(11,745)	(15,859)
Barra efektive e taksave	724,534	403,335
Shkalla e taksës efektive në përqindje	14.92%	16.0%

SHËNIME PËR PASQYRËN E POZICIONIT FINANCIAR

9. ARKA, BANKA QENDRORE DHE DEPOZITA TË TJERA PA AFAT

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Arka	8,189,459	9,380,323
Balancat në bankat qendrore:	32,327,265	45,985,573
nga e cila, balancat e kufizuara - Rezerva e detyrueshme	20,644,479	18,573,120
Depozita të tjera pa afat në bankë	2,296,327	961,285
nga e cila, balancat e kufizuar si garanci bankare	179,978	179,442
Totali	42,813,051	56,327,181

Arka, banka qendrore dhe depozita të tjera pa afat përfshijnë para në dorë, llogaritë rrjedhëse dhe rezervat e detyrueshme në Bankën Qendrore të Shqipërisë, si dhe depozitat pa afat në bankat që paguhen menjëherë.

Rezervat e detyrueshme me Bankën Qendrore nuk janë për përdorim të përditshëm nga Grupi dhe përfaqësojnë një depozitë minimale rezervë, të kërkuar nga Banka Qendrore e Shqipërisë. Kjo rezervë llogaritet si një përqindje e caktuar ndaj depozitave të klientëve që ndryshon sipas valutës apo afatit të maturimit. Norma e rezervës së detyruar në Lek është përkatësisht 7.5% dhe 5% e depozitave të klientëve në Lek me afat maturimi jo më të gjatë se 12 muaj dhe nga 12 muaj deri në 2 vjet. Norma e rezervës së detyruar në valutë është përkatësisht 12.5% dhe 20% e depozitave të klientëve në valutë kur ato janë nën 50% dhe mbi 50% e depozitave të klientëve gjithsej.

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë aktive financiare shumë likuide me maturitet fillestar prej tre muajsh ose më pak nga data e blerjes që i nënshtrohen një rreziku të parëndësishëm të ndryshimeve në vlerën e tyre të drejtë dhe përdoren nga Banka në administrimin e angazhimeve të saj afatshkurtra. Një pasqyrë e parasë dhe ekuivalentëve të saj të përfshira në pasqyrën e flukseve monetare paraqitet më poshtë:

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Arka (Shënimi 9 më lart)	8,189,459	9,380,323
Balancat në bankën qendrore, pa përfshirë rezervën e detyrueshme (Shënimi 9 më lart)	11,682,786	27,412,453
Depozita të tjera pa afat, pa përfshirë balancat e kufizuara (Shënimi 9 më lart)	2,116,349	781,843
Hua dhe paradhënie ndaj bankës qendrore (Shënimi 10 më poshtë)	6,035,130	6,180,462
Hua dhe paradhënie të tjera ndaj bankave të tjera (Shënimi 10 më poshtë)	30,686,615	21,044,904
Totali i parasë dhe ekuivalenteve të saj të përfshira në pasqyrën e flukseve monetare	58,710,339	64,799,985

10. AKTIVE FINANCIARE – ME KOSTO TË AMORTIZUAR

	31 dhjetor 2021		31 dhjetor 2020		
në mijë LEK	Vlera kontabël bruto	Zhvlërimi i akumuluar	Vlera kontabël bruto	Zhvlërimi i akumuluar	Vlera kontabël
Letrat me vlerë të borxhit	80,423,392	(28,415)	80,394,977	(145,063)	59,171,534
Institucione qeveritare	76,797,811	(28,199)	76,769,612	(144,852)	51,024,725
Bankat	3,625,581	(216)	3,625,365	(211)	8,146,809
Hua dhe paradhënie	153,356,184	(9,591,775)	143,764,409	(11,127,080)	115,538,754
Bankat qendrore	6,035,185	(55)	6,035,130	(293)	6,180,462
Qeveritë e përgjithshme	240	(2)	238	(2)	165
Bankat	30,686,946	(330)	30,686,616	(66)	21,044,904
Korporata të tjera financiare	6,438	-	6,438	(2)	7,774
Korporatat jo-financiare	69,178,321	(6,659,868)	62,518,453	(8,216,370)	49,453,076
Personale	47,449,056	(2,931,522)	44,517,534	(2,910,347)	38,852,373
Totali	233,779,578	(9,620,192)	224,159,386	(11,272,143)	174,710,288
			185,982,431	(11,272,143)	174,710,288

11. AKTIVE FINANCIARE - TË PËRCAKTUARA ME VLERË TË DREJTË
NËPËRMJET FITIMIT OSE HUMBJES

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Letrat me vlerë të borxhit	12,222	5,015
Totali	12,222	5,015

Bonot e thesarit më 31 dhjetor 2021 kanë të bëjnë me bonot e thesarit me kupon zero të Qeverisë së Shqipërisë, me rendimentet që variojnë nga 1.45% në 2.2% në vit (31 Dhjetor 2020: Bonot e thesarit me kupon zero të qeverisë së Shqipërisë me rendimente duke filluar nga 1.5% në 2.25%).

12. EMRI I MIRË

Gjatë vitit 2009, Raiffeisen Bank bleu 100% të aksioneve të Raiffeisen INVEST - Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a. ("Raiffeisen INVEST"), për një shumë prej 109,648 mijë Lek. Blerja është miratuar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare në bazë të vendimit Nr.30, të datës 26 mars 2009, i regjistruar në Regjistrin Kombëtar Shqiptar më 23 prill. Raiffeisen INVEST ka një kapital të paguar prej 90 milionë lekësh më 31 dhjetor 2021 (2020: 90 milione leke).

Emri i mirë në datën e blerjes është llogaritur si tejkallim i kostos së kombinimit të biznesit mbi aktivet neto të identifikuar të njësisë të blerë, duke rezultuar në një shumë prej 92,783 mijë Lek. Aktivet neto të identifikuar të njësisë të blerë në datën e blerjes kanë përafshuar vlerën e tyre të drejtë në një shumë prej 16,865 mijë Lek.

Emri i mirë testohet për zhvlerësim të paktën njëherë në vit ose sa herë ka indikacione për zhvlerësim. Më 31 dhjetor 2021, vlera kontabël e njësisë gjeneruese të parave në të cilën është shpërndarë emri i mirë, nuk e tejkalon shumën e rikuperueshme të saj dhe për këtë arsye emri i mirë nuk është zhvlerësuar. Asnjë humbje nga zhvlerësimi nuk është njohur në pasqyrën e konsoliduar të të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2021 (2020: Zero).

13. AKTIVE TË QËNDRUESHME TË TRUPËZUARA DHE TË PATRUPËZUARA

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara	3,163,777	2,880,126
Toka dhe ndërtesat që përdoren nga Grupi për qëllimet e veta	627,560	582,759
Toka dhe ndërtesa të tjera (aktive afatgjata materiale për investim)	85,124	95,889
Mobiljet e zyrës, pajisjet dhe mjetet e tjera fikse materiale	984,882	930,287
E drejta e përdorimit të aseteve (RoU)	1,466,211	1,271,191
Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara	1,623,371	1,470,260
Programe dhe licenca	1,623,371	1,470,260
Totali	4,787,148	4,350,386

Softueri për artikullin përmban një softuer të zhvilluar brenda vendit, me vlerë 89,316 mijë lekë (2020: 62,847).

Vlera e drejtë e pronave të investimeve të bartura me modelin e kostos më 31 dhjetor 2021 është 51,994 mijë lekë, 31 dhjetor 2020 është 60,453 mijë lekë.

Të ardhurat e qirasë nga aktivet afatgjata materiale për investim prej 5,174 mijë Lek (2020: Lek 6,417 mijë) janë njohur në të ardhura të tjera operative neto.

në mijë LEK	Kostoja e blerjes				Më 31 dhjetor 2021
	Në 1 Janar 2021	Shtesa	Pakesime	Transferime	
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara	6,594,534	1,224,851	(955,800)	-	6,594,535
Toka dhe ndërtesat që përdoren nga Grupi për qëllimet e veta	1,109,926	86,486	(42,740)	-	1,109,926
Toka dhe ndërtesa të tjera (aktive afatgjata materiale për investim)	126,269	-	(7,721)	-	126,269
Mobiljet e zyrës, pajisjet dhe mjetet e tjera fikse materiale	3,551,755	317,711	(222,914)	-	3,551,756
E drejta e përdorimit të aseteve (RoU)	1,806,584	820,654	(682,425)	-	1,806,584
Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara	3,466,589	365,942	(2,327)	-	3,466,965
Programe dhe licenca	3,466,589	365,942	(2,327)	-	3,466,965
Totali	10,061,123	1,590,793	(958,127)	-	10,693,789

13. AKTIVE TË QËNDRUESHME TË TRUPËZUARA DHE TË PATRUPËZUARA - VAZHDIM

Aktive të qëndrueshme janë si më poshtë:

në mijë LEK	Amortizimet dhe zhvleresimet			Vlera kontabël më	
	I akumuluar	Amortizimi i akumuluar për aktivet e shitura	Shpenzimi i vitit	Riklasifikime	Më 31 dhjetor 2021
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara	((3,714,407))	497,546	(482,947)	-	3,163,777
Toka dhe ndërtesat që përdoren nga Grupi për qëllimet e veta	(527,166)	40,286	(39,232)	-15,006	627,560
Toka dhe ndërtesa të tjera (investime në pronë)	(30,380)	2,277	(5,321)	15,006	85,124
Mobiljet e zyrës, pajisjet dhe mjetet e tjera fikse materiale	(2,621,467)	204,435	(244,638)	-	984,882
E drejta e përdorimit të asetëve (RoU)	(535,394)	250,548	(193,756)	-	1,466,211
Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara	(1,996,330)	1,598	(212,101)	-	1,623,371
Programe dhe licenca	(1,996,330)	1,598	(212,101)	-	1,623,371
Totali	(5,710,737)	499,144	(695,048)	-	4,787,148

Grupi njohu më 31 dhjetor 2021 "aktive të qëndrueshme të patrupëzuara të krijuara brenda Bankës" në përputhje me SNK 38 në vlerën prej 89,316 mijë Lek. Ato janë kosto stafi dhe kosto të tjera të rëndësishme në lidhje me zhvillimin e programeve të përdorura brenda vitit kalendarik 2021.

në mijë LEK	Kostoja e blerjes				Më 31 dhjetor 2020
	Në 1 janar 2020	Shtesa	Pakesime	Transferime	
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara	6,362,911	1,087,663	(856,039)	-	6,594,535
Toka dhe ndërtesat që përdoren nga Grupi për qëllimet e veta	1,341,050	348,710	(600,982)	21,147	1,109,926
Toka dhe ndërtesa të tjera (aktive afatgjata materiale për investim)	146,785	-	-	20,516	126,269
Mobiljet e zyrës, pajisjet dhe mjetet e tjera fikse materiale	3,377,802	395,182	(220,597)	-631	3,551,756
E drejta e përdorimit të asetëve (RoU)	1,497,274	343,771	(34,460)	-	1,806,584
Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara	3,099,307	382,539	(14,881)	-	3,466,965
Programe dhe licenca	3,099,307	382,539	(14,881)	-	3,466,965
Totali	6,362,911	1,087,663	(856,039)	-	6,594,535

Zhvillimet e aktiveve të qendrueshme janë si më poshtë :

në mijë LEK	Amortizimet dhe zhvleresimet			Vlera kontabël
	I akumuluar	Amortizimi i akumuluar për aktivet e shitura	Shpenzimi i vitit	31 dhjetor 2020
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara	(3,674,278)	511,091	(551,224)	2,880,127
Toka dhe ndërtesat që përdoren nga Grupi për qëllimet e veta	(760,498)	290,980	(42,643)	582,760
Toka dhe ndërtesa të tjera (investime në pronë)	(39,162)	-	(6,225)	95,889
Mobiljet e zyrës, pajisjet dhe mjetet e tjera fikse materiale	(2,603,126)	210,685	(229,028)	930,287
E drejta e përdorimit të asetëve (RoU)	(271,492)	9,426	(273,328)	1,271,191
Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara	(1,793,852)	13,627	(216,479)	1,470,261
Programe dhe licenca	(1,793,852)	13,627	(216,479)	1,470,261
Totali	(5,468,130)	524,718	(767,703)	4,350,388

Grupi jep me qira zyra të ndryshme, kontrata IT dhe ATM. Kontratat e qirasë zakonisht perpilohen për periudha fikse nga 1 vit deri në 5 vjet, por kanë mundësi zgjatjeje. Të gjitha qiratë njihen si një aktiv me të drejtë përdorimi dhe një detyrim përkatës që nga data kur aktivi i marrë me qira bëhet i disponueshëm për përdorim.

E drejta e përdorimit të aktiveve sipas kategorive të artikujve bazë analizohet si më poshtë:

	Ndërtesa	Kontrata IT	ATM	Total
Vlera kontabël më 31 Dhjetor, 2020	1,263,393	1,833	10,378	1,275,604
Shtesa	796,779	2,646	21,228	820,653
Mbyllje e parakohshme	(427,593)	-	-	(427,593)
Vlera e amortizimit	(187,617)	(2,234)	(12,602)	(202,453)
Vlera kontabël më 31 Dhjetor, 2021	1,444,962	2,245	19,004	1,466,211

Dalja totale e parave për qiratë në vitin 2021 ishte 276,904 mijë LEK (2020: 280,509 mijë LEK). Ju lutemi shikoni shënimin 1 dhe 40 për shpalosjet e detyrimeve të qirasë. Shuma totale e shpenzimeve të qirave afatshkurtra dhe me vlerë të ulët në vitin 2021 është 10,255 mijë LEK (2020, 11,873 mijë LEK). Ju lutemi referojuni shënimin 5.2.

14. AKTIVE TË RIPOSEDUARA

Kolaterale të riposeduara përfaqësojnë pasuri të patundshme të perfituara nga Grupi për shlyerjen e kredive të papaguara. Grupi pret të shesë kolaterale në të ardhmen të afert. Kolaterale nuk plotësojnë përkufizimin e aktiveve afatgjata të mbajtura për shitje dhe klasifikohen si inventarë në përputhje me SNK 2 "Inventarët". Kolaterale fillimisht njihen me vlerën e drejtë kur janë perfituara.

Kolaterali i riposeduar, neto, përbëhet nga:

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Kolaterale të riposeduara	1,405,851	1,642,669
Zhvleresimi kolateralit të riposeduar	(693,394)	(588,372)
Totali	712,457	1,054,297

15. AKTIVE TË TJERA

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Parapagimet dhe të ardhura të shtyra	260,732	313,941
Aktive të tjera	562,100	507,155
Totali	822,832	821,096

Kolateralet e riposeduara përfaqësojnë pasuri të patundshme të perfituara nga Grupi për shlyerjen e kredive të papaguara. Grupi pret të shesë kolateralet në të ardhmen të afert. Kolateralet nuk plotësojnë përkufizimin e aktiveve afatgjata të mbajtura për shitje dhe klasifikohen si inventarë në përputhje me SNK 2 "Inventarët". Kolateralet fillimisht njihen me vlerën e drejtë kur janë perfituar.

16. DETYRIMET FINANCIARE – ME KOSTO TË AMORTIZUAR

Tabela në vijim paraqet ndarjen e depozitave nga bankat dhe klientët sipas produktit dhe një pasqyrim të letrave me vlerë të lëshuara:

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Detyrime ndaj bankave	13,808,180	4,470,562
Llogari rrjedhëse / depozita njëditore / të shlyeshme me njoftim	9,825,558	1,694,196
Depozitat me afat maturimi	3,982,622	2,776,366
Borxhi i varur	-	-
Depozitat nga klientët	225,130,048	200,249,819
Llogari rrjedhëse / depozita njëditore / e shlyeshme me njoftim	186,904,258	156,918,642
Depozitat me afat maturimi	38,225,790	43,331,177
Detyrime të tjera financiare	1,668,497	225,073
Qiramarrësi i detyrimeve të qirasë:	1,427,970	1,301,143
Totali	242,034,695	206,246,597

Tabela e mëposhtme tregon efektet monetare dhe jo-monetare për detyrimet që rrjedhin nga aktivitetet financuese sipas SNK 7 më 31 dhjetor 2021:

Në mijë Lek	31 dhjetor 2020	Hyrjet	Kontrata të reja	Dividend i deklaruar	Daljet	Interesi i përlog-aritur	Efekt ndryshimeve të kursit të këmbimit	31 dhjetor 2021
Borxhi i varur	-	-	-	-	-	-	-	-
Qiramarrësi i detyrimeve të qirasë	1,301,143	-	397,915	-	(266,796)	20,352	(24,644)	1,427,970
Dividend i paguar	-	-	-	3,688,147	(3,688,147)	-	-	-
Total	1,301,143	-	397,915	3,688,147	(3,954,943)	20,352	(24,644)	1,427,970

16. DETYRIMET FINANCIARE – ME KOSTO TË AMORTIZUAR - VAZHDIM

Tabela e mëposhtme tregon efektet monetare dhe jo-monetare për detyrimet që rrjedhin nga aktivitetet financuese sipas SNK 7 më 31 dhjetor 2020:

Në mijë Lek	31 dhjetor 2019	Hyrjet	Kontrata të reja	Dividend i deklaruar	Daljet	Interesi i përlogarit	Efekt ndryshimeve të kursit të këmbimit	31 dhjetor 2020
Borxhi i varur	1,874,489	-	-	-	(1,865,100)	(47,939)	38,550	-
Qiramarrësi i detyrimeve të qirasë	1,220,555	-	315,726	-	(276,726)	23,069	18,519	1,301,143
Dividend i paguar	-	-	-	-	-	-	-	-
Total	3,095,044	-	315,726	-	(2,141,826)	(24,870)	57,069	1,301,143

Tabela në vijim paraqet ndarjen e balancave me bankat dhe klientët sipas segmenteve të biznesit dhe borxhit të varur:

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Institucione qeveritare	6,806,812	3,310,089
Bankat	3,201,236	1,681,086
Korporata të tjera financiare	10,606,944	2,789,476
Korporata jo-financiare	44,446,843	34,144,441
Individët	173,876,393	162,795,288
Totali	238,938,228	204,720,380

17. PROVIZIONE PËR DETYRIMET

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Provizione për zërat jashtë bilancit	199,048	124,930
Provizione për detyrimet dhe angazhimet jashtë bilancit	199,048	124,930
Shpenzime të përlogaritura për stafin	150,607	131,829
Pagesa bonusi	113,799	63,844
Pushimet e pa marra	36,808	67,985
Provizione të tjera	33,792	33,792
Çështje ligjore dhe tatimore	33,692	33,692
Provizione të tjera	100	100
Totali	383,447	290,551

17. PROVIZIONE PËR DETYRIMET - VAZHDIM

Tabela në vijim tregon ndryshimet në provizionet për detyrimet dhe pagesat në vitin raportues, ku nuk përfshihen rezerva për zërat jashtë bilancit sipas SNRF 9 prej 199,048 mijë LEK, te cilat janë paraqitur në shenimin (28) Zhvillimi i provizioneve.

Në mijë Lek	1 janar 2021	Alokimet	Rimarjet	Përdorimet	Diferencat e këmbimit	31 dhjetor 2021
Shpenzime te perlllogaritura për stafin	131,829	89,289	-31,956	-38,555	-	150,607
Pagesa bonusi	63,845	88,509	-	-38,555	-	113,799
Pushimet e pamarra	67,984	780	-31,956	-	-	36,808
Provizione të tjera	33,792	-	-	-	-	33,792
Çështje ligjore dhe tatimore	33,692	-	-	-	-	33,692
Provizione të tjera	100	-	-	-	-	100
Totali	165,621	89,289	-31,956	-38,555	-	184,399

18. AKTIVET/PASIVET TATIMORE TË SHTYRA

Aktivet / Pasivet tatimore të shtyra rrjedhin nga zërat e mëposhtëm:

në mijë LEK	31 dhjetor 2020	Të njohura në fitim ose humbje	31 dhjetor 2021
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara dhe të patrupëzuara	(25,264)	(5,804)	(31,068)
Totali	(25,264)	(5,804)	(31,068)

në mijë LEK	31 dhjetor 2019	Të njohura në fitim ose humbje	31 dhjetor 2020
Aktivet të qëndrueshme të trupëzuara dhe të patrupëzuara	(9,028)	(16,236)	(25,264)
Totali	(9,028)	(16,236)	(25,264)

19. DETYRIME TATIMORE AKTUALE

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Detyrime tatimore aktuale	147,831	-
Totali	147,831	-

20. DETYRIME TË TJERA

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Të ardhurat e shtyra dhe shpenzimet e përlllogaritura	238,218	199,078
Detyrime ndaj punonjësve	55,678	112,876
Detyrime të tjera tatimore	95,829	69,652
Detyrime të ndryshme	267,387	185,583
Totali	657,112	567,189

21. KAPITALI AKSIONAR

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Kapitali aksionar	14,178,593	14,178,593
Rezerva të tjera	3,306,190	3,306,190
Fitimet e pashpërndara	12,665,697	12,941,589
nga të cilat, fitimi për vitin	3,412,255	1,673,021
Totali	30,150,480	30,426,372

Zhvillimi i kapitalit paraqitet në pasqyrën e ndryshimeve të kapitalit.

Kapitali i nënshkruar

Kapitali i Mëmës është 100,397,823 Euro i përbërë nga 7,000 aksione (2020: 7,000 aksione). Kapitali i Mëmës është 14,178,593 mijë Lek dhe vlera nominale e çdo aksioni është 2,025,513 Lekë (2020: 14,178,593 mijë Lekë e përbërë nga 7,000 aksione me vlerë nominale prej 2,025,513 Lekë secila). Konvertimi i kapitalit u miratua me vendimet e Asamblesë së Përgjithshme të Aksionerit të datës 25 janar 2016.

Rezerva të tjera

Rezerva ligjore përcaktohet nga shpërndarja e fitimit neto pas tatimit në përputhje me ligjin nr.9901, datë 14.04.2008 "Për sipërmarrësit dhe shoqëritë tregtare".

Rezerva rregullatore përcaktohet në përputhje me vendimin e Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë nr. 69, datë 18 dhjetor 2014.

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Rezerva rregullatore	1,852,979	1,852,979
Rezervat ligjore	1,453,211	1,453,211
Totali	3,306,190	3,306,190

Shpërndarja e dividendëve:

Në datën 22 janar 2021 asambleja e përgjithshme miratoi pagesën e shumës 2,804,157,895 LEK si dividend nga llogaria "Fitimet e mbajtura" (500,494 dividend për aksion).

Në datën 2 shtator 2021 asambleja e përgjithshme miratoi pagesën e shumës 882,989,474 LEK si dividend nga llogaria "Fitimet e mbajtura" (126,141 dividend për aksion).

SHËNIME PËR INSTRUMENTET FINANCIARE

22. VLERA E DREJTË E INSTRUMENTEVE FINANCIARE

Matja e vlerës së drejtë në Grup bazohet në burimet e jashtme të të dhënave. Instrumentet financiare të matura në bazë të çmimeve të kuotuar të tregut janë kryesisht letra me vlerë të listuara. Këto instrumente financiare janë caktuar në Nivelin I të hierarkisë së vlerës së drejtë.

Nëse përdoret një vlerë e tregut dhe tregu nuk mund të konsiderohet të jetë një treg aktiv në funksion të likuiditetit të kufizuar, instrumenti financiar themelor i caktohet Nivelit II të hierarkisë së vlerës së drejtë. Nëse nuk janë në dispozicion çmime të tregut, modelet e vlerësimit të bazuara në të dhënat e tregut të vëzhgueshme përdoren për matjen e këtyre instrumenteve financiare. Këto të dhëna të vëzhgueshme të tregut janë kryesisht përsëritja e kurbës së kthimeve, përhapja dhe luhatshmëria e kreditit.

Nëse vlera e drejtë nuk mund të matet duke përdorur çmime mjaft të rregullta të tregut (Niveli I) ose duke përdorur

modele vlerësimi të bazuara tërësisht në çmimet e tregut të vëzhgueshëm (Niveli II), atëherë parametrat individuale të inputeve të cilat nuk janë të vëzhgueshme në treg vlerësohen duke përdorur supozime të përshtatshme. Nëse parametrat që nuk janë të vëzhgueshëm në treg kanë një ndikim të rëndësishëm në matjen e instrumentit financiar themelor, ajo i caktohet Niveli III i hierarkisë së vlerës së drejtë. Këto parametra matjeje, të cilat nuk janë të vëzhgueshme rregullisht, janë kryesisht perhapjet e kreditit të nxjerra nga vlerësimet e brendshme.

Caktimi i instrumenteve të caktuara financiare në kategoritë e nivelit kërkon vlerësim të rregullt, veçanërisht nëse matja bazohet në të dy parametrat e vëzhgueshëm dhe gjithashtu në parametrat që nuk janë të dukshëm në treg. Klasifikimi i një instrumenti mund gjithashtu të ndryshojë me kalimin e kohës për të marrë parasysh ndryshimet në likuiditetin e tregut dhe kështu transparencën e çmimeve.

Vlera e drejtë e instrumenteve financiare të raportuara me vlerën e drejtë

Në tabelat e mëposhtme, instrumentet financiare të raportuara me vlerën e drejtë në pasqyrën e pozicionit financiar janë grupuar sipas zërave në pasqyrën e pozicionit financiar dhe klasifikohen sipas kategorive të matjes. Një dallim është bërë nëse matja bazohet në çmimet e kuotuar të tregut (Niveli I), ose nëse modelet e vlerësimit bazohen në të dhënat e tregut të vëzhgueshme (Niveli II) ose në parametrat që nuk janë të dukshëm në treg (Niveli III). Zërat janë caktuar në nivele në fund të periudhës raportuese.

Aktivet	2021			2020		
	Niveli I	Niveli II	Niveli III	Niveli I	Niveli II	Niveli III
Në mijë Lek						
Aktivet financiare - vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes			12,222			5,015
Letrat me vlerë të borxhit			12,222			5,015

Informacion cilësor për vlerësimin e instrumenteve financiare në Nivelin III

Aktivet 2021	Vlera e drejtë në mijë LEK	Teknika e vlerësimit	Te dhena të rëndësishme jo të vëzhgueshme	Diapazoni i te dhenave jo të vëzhgueshme
Aktivet financiare - vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	-			
Bonot e thesarit, obligacione me kupone fikse	12,222	Metoda e skontimit së flukseve të parasë (SFP)	Normat bazë të LEK- yjeldet e ankandevë -B.Thesari	0.59% - 1.51%
Totali				

Vlera e drejtë e instrumenteve financiare që nuk janë raportuar me vlerën e drejtë

Instrumentet financiare në tabelën në vijim nuk administrohen në bazë të vlerës së drejtë dhe për këtë arsye nuk maten me vlerën e drejtë në pasqyrën e pozicionit financiar. Për këto instrumente vlera e drejtë llogaritet vetëm për qëllimet e dhënies së informacionit në shënimet dhe nuk ka ndikim në pasqyrën e veçantë të pozicionit financiar ose në pasqyrën e të ardhurave të veçanta. Me futjen e SNRF 9, llogaritja e vlerës së drejtë të llogarive të arkëtueshme dhe detyrimeve të pa raportuara me vlerën e drejtë u riklasifikua dhe, ndër të tjera, faktorët e inputeve përdoren gjithashtu edhe në modelet që nuk janë të vëzhgueshme në treg por që kanë një ndikim të rëndësishëm në vlerën e llogaritit. Një metodë e thjeshtuar e llogaritjes së vlerës së drejtë për portfolet me pakicë dhe jo pakicë aplikohet për të gjitha transaksionet afatshkurtra (transaksionet me afat maturimi deri në 3 muaj). Vlera e drejtë e këtyre transaksioneve afatshkurtra do të jetë e barabartë me vlerën kontabël të produktit. Për transaksionet e tjera aplikohet metodologjia e përshkruar në seksionin e titulluar Vlera e drejtë e instrumenteve financiare të raportuara me vlerën e drejtë.

2021 Në mijë Lek	Niveli I	Niveli II	Niveli III	Vlera e drejtë	Vlera kontabël	Diferencat
Aktivet						
Aktivet financiare - kostoja e amortizuar	-		224,508,546	267,321,597	266,972,437	349,160
Paraja dhe ekuivalentët e saj	-		-	42,813,051	42,813,051	-
Letrat me vlerë të borxhit	-	-	80,744,137	80,744,137	80,394,977	349,160
Hua dhe paradhenie	-	-	143,764,409	143,764,409	143,764,409	-
Detyrimet						
Detyrimet financiare - kostoja e amortizuar	-	-	242,022,822	242,022,822	242,034,695	(11,873)
Depozitat	-	-	238,926,355	238,926,355	238,938,228	(11,873)
Detyrime të tjera financiare	-	-	3,096,467	3,096,467	3,096,467	-

Si rezultat i ndryshimit në paraqitjen e pasqyrës së pozicionit financiar, përgatitja e një krahasimi të drejtpërdrejtë të vitit paraprak do të kërkonte kosto dhe përpjekje të panevojshme.

2020 Në mijë Lek	Niveli I	Niveli II	Niveli III	Vlera e drejtë	Vlera kontabël	Diferencat
Aktivet						
Aktivet financiare - kostoja e amortizuar	-	-	232,107,641	232,107,641	231,037,469	1,070,172
Paraja dhe ekuivalentët e saj	-	-	56,327,181	56,327,181	56,327,181	-
Letrat me vlerë të borxhit	-	-	60,241,706	60,241,706	59,171,534	1,070,172
Hua dhe paradhenie	-	-	115,538,754	115,538,754	115,538,754	0
Detyrimet						
Detyrimet financiare - kostoja e amortizuar	-	-	206,236,047	206,236,047	206,246,596	(10,549)
Depozitat	-	-	204,709,831	204,709,831	204,720,380	(10,549)
Detyrime të tjera financiare	-	-	1,526,216	1,526,216	1,526,216	-

Niveli I Çmimet e tregut të kuotuar

Niveli II Teknikat e vlerësimit të bazuara në të dhënat e tregut

Niveli III Teknikat e vlerësimit nuk bazohen në të dhënat e tregut

23. ANGAZHIMET E HUASË, GARANCITË FINANCIARE DHE ANGAZHIMET E TJERA

Tabela e mëposhtme tregon angazhimet e dhëna për kredinë, garancitë financiare dhe angazhimet e tjera të dhëna.

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Angazhimet per kredi të dhëna	17,498,943	14,687,332
Garancitë financiare të dhëna dhe zotimet e tjera të dhëna	7,948,185	7,128,504
Totali	25,447,128	21,815,836
Provizionet për zërat jashtë bilancit sipas SNRF 9	(199,048)	(124,930)

Tabela e mëposhtme tregon shumën nominale dhe provizionet për detyrimet jashtë bilancit nga angazhimet dhe garancitë financiare sipas SNRF 9.

2021 Në mijë Lek	Vlera nominale			Provizionet për zërat jashtë bilancit sipas SNRF 9		
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
Banka qendrore	-	-	-	-	-	-
Bankat	2,523,959	-	-	11	-	-
Korporata të tjera financiare	-	-	-	-	-	-
Korporatat jofinanciare	17,905,415	1,218,125	70,073	68,519	17,904	69,865
Individët	3,679,702	25,364	24,490	20,059	2,063	20,627
Totali	24,109,076	1,243,489	94,563	88,589	19,967	90,492

2020 Në mijë Lek	Vlera nominale			Provizionet për zërat jashtë bilancit sipas SNRF 9		
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
Banka qendrore	-	-	-	-	-	-
Bankat	1,845,787	-	-	3	-	-
Korporata të tjera financiare	77,420	-	-	955	-	-
Korporatat jofinanciare	13,845,773	2,339,666	20,414	28,392	24,728	20,218
Individët	3,603,767	49,586	33,423	22,014	2,353	26,266
Totali	19,372,747	2,389,252	53,837	51,364	27,081	46,484

24. ANALIZA E CILËSISË SË KREDISË

Analiza e cilësisë së kredive të aktiveve financiare është vlerësimi i probabilitetit të mospagimit të aktiveve në një çast kohor. Duhet të theksohet se për aktivet financiare në Nivelin 1 dhe 2, për shkak të natyrës relative të rritjes së ndjeshme të rrezikut të kredisë, nuk është domosdoshmërisht rasti që aktivet e Nivelit 2 kanë një vlerësim më të ulët të kredisë sesa aktivet e Nivelit 1, edhe pse është zakonisht ky rast. Lista e mëposhtme jep një përshkrim të grupit të aseteve sipas probabilitetit të mospagesës:

- Shkëlqyeshëm janë ekspozimet që tregojnë një aftësi të fortë për të përmbushur angazhimet financiare, me probabilitet të mospagesës të papërfillshëm ose zero (vargu me PH 0,0000 - 0,0300 për qind).
- Të fortë janë ekspozimet që tregojnë një kapacitet të fortë për të përmbushur angazhimet financiare, me probabilitet të mospagesës të papërfillshëm ose të ulët (vargu me PH 0.0300 - 0.1878 për qind).
- Mirë janë ekspozimet të cilat demonstrojnë një kapacitet të mirë për të përmbushur angazhimet financiare, me rrezik të mospagesës të ulët (varg PH 0.1878 - 1.1735 për qind).
- Kënaqshëm janë ekspozimet të cilat kërkojnë një monitorim më të afërt dhe tregojnë një aftësi mesatare dhe të drejtë për të përmbushur angazhimet financiare, me rrezik të mospagesës të moderuar (vargu i PH 1.1735 - 7.3344 për qind).
- Nën standardet janë ekspozime të cilat kërkojnë shkallë të ndryshme të vëmendjes së veçantë dhe rreziku i mospagesës është më shqetësues (vargu i PH-së 7.3344 - 100.0 për qind).
- Kredia e zhvlerësuar është ekspozime të cilat janë vlerësuar si të zhvlerësuara (vargu i PH-së është 100.0 për qind).

Tabela në vijim tregon vlerat kontabël të aktiveve financiare - kostoja e amortizuar sipas kategorive të klasifikimit dhe niveleve:

2021	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Në mijë Lek	HPK 12 mujore	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës	
i shkëlqyer	2,316,362	-	-	2,316,362
i fortë	35,086,519	17,332	-	35,103,851
i mirë	117,345,678	758,286	-	118,103,964
i kënaqshëm	50,374,949	2,580,164	-	52,955,113
nënstandarte	5,060,329	4,509,475	-	9,569,804
Kredia e zhvlerësuar	-	-	9,861,541	9,861,541
I papërcaktuar	5,479,218	389,725	-	5,868,943
Vlera kontabël bruto	215,663,055	8,254,982	9,861,541	233,779,578
Zhvlerësimi i akumuluar	(856,481)	(1,097,688)	(7,666,023)	(9,620,192)
Vlera kontabël	214,806,574	7,157,294	2,195,518	224,159,386

2020	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Në mijë Lek	HPK 12 mujore	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës	
i shkëlqyer	1,908,303	22,906	-	1,931,209
i fortë	20,902,185	67,213	-	20,969,398
i mirë	85,476,089	1,565,904	-	87,041,993
i kënaqshëm	44,837,008	6,189,193	-	51,026,201
nënstandarte	4,179,392	6,156,768	-	10,336,160
Kredia e zhvlerësuar	-	-	12,296,832	12,296,832
I papërcaktuar	1,981,382	320,774	78,483	2,380,639
Vlera kontabël bruto	159,284,359	14,322,758	12,375,315	185,982,432
Zhvlerësimi i akumuluar	(829,495)	(1,205,809)	(9,236,839)	(11,272,143)
Vlera kontabël	158,454,864	13,116,949	3,138,476	174,710,289

Kategoria e pa klasifikuar përfshin aktivet financiare për disa konsumatorë të pakicës për të cilët nuk ka asnjë vlerësim. Vlerësimi është i bazuar në faktorë cilësorë.

24. ANALIZA E CILËSISË SË KREDISË - VAZHDIM

Tabela në vijim tregon vlerat nominale të angazhimeve jashtë bilancit sipas kategorive dhe niveleve të klasifikimit:

2020	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Në mijë Lek	HPK 12 mujore	HPK gjatë gjithë jetës	HPK gjatë gjithë jetës	HPK 12 mujore
i shkëlqyer	127,226	-	-	127,226
i fortë	2,514,980	2,139	-	2,517,119
i mirë	9,670,524	174,018	-	9,844,542
i kënaqshëm	7,463,025	391,261	-	7,854,286
Nënstandarte	452,914	609,268	-	1,062,182
Kredia e dëmtuar	-	-	94,563	94,563
I papërcaktuar	3,880,407	66,803	-	3,947,210
Totali	24,109,076	1,243,489	94,563	25,447,128
Provizionet për zërat jashtë bilancit sipas SNRF 9	(88,589)	(19,967)	(90,492)	(199,048)

Kategoria e pashembullt përfshin angazhime jashtë bilancit për disa klientë me pakicë për të cilët nuk ka asnjë vlerësim vlerësimi. Vlerësimi bazohet në faktorët cilësor.

2020	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Në mijë Lek	HPK 12 mujore	HPK gjatë gjithë jetës	HPK gjatë gjithë jetës	HPK 12 mujore
i shkëlqyer	77,884	43,673	-	121,557
i fortë	2,300,140	28,116	-	2,328,256
i mirë	8,397,904	160,095	-	8,557,998
i kënaqshëm	6,395,397	1,442,131	-	7,837,528
Nënstandarte	298,035	691,757	-	989,792
I zhvlerësuar	-	-	25,516	25,516
I papërcaktuar	1,903,386	23,480	28,321	1,955,187
Totali	19,372,746	2,389,252	53,837	21,815,835
Provizionet për zërat jashtë bilancit sipas SNRF 9	(51,364)	(27,081)	(46,484)	(124,929)

Kategoria e papërcaktuar përfshin angazhimet jashtë bilancit për disa klientë me pakicë për të cilët nuk ka vlerësime të disponueshme. Prandaj, vlerësimi bazohet në faktorë cilësorë.

25. KOLATERALI DHE EKSPLOZIMI MAKSIMAL

NDAJ RREZIKUT TË KREDISË

Duhet të theksohet se vlerat e kolateralit të paraqitura në tabela janë të kufizuara në vlerën kontabël më të madhe të aktivitetit financiar. Tabela e mëposhtme tregon aktivet financiare me kosto të amortizuara që janë subjekt i zhvlerësimit:

2021 Në mijë Lek	Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut	Vlera e drejtë e kolateralit	Ekspozimi i rrezikut të kredisë jashtë kolateralit
Banka qendrore	6,035,130	-	6,035,130
Qeveria	76,747,623	-	76,747,623
Bankat	34,311,980	-	34,311,980
Korporatat e tjera financiare	3,683,965	-	3,683,965
Korporatat jofinanciare	62,105,916	24,392,349	37,713,567
Individët	45,198,894	18,694,551	26,504,343
Angazhimet /garancitë e lëshuara	25,735,675	5,581,419	20,154,256
Totali	253,819,183	48,668,319	205,150,864

2020 Në mijë Lek	Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut	Vlera e drejtë e kolateralit	Ekspozimi i rrezikut të kredisë jashtë kolateralit
Banka qendrore	6,180,462	0	6,180,462
Qeveria	51,008,741	0	51,008,741
Bankat	29,191,713	0	29,191,713
Korporatat e tjera financiare	3,312,761	0	3,312,761
Korporatat jofinanciare	49,140,712	21,517,027	27,623,685
Individët	39,427,509	16,335,866	23,091,643
Angazhimet /garancitë e lëshuara	22,736,801	3,020,593	19,716,208
Totali	200,998,699	40,873,486	160,125,213

Tabela në vijim përmban detajet e ekspozimit maksimal të aktiveve financiare në Nivelin 3 dhe kolateralin përkatës:

2021 Në mijë Lek	Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut (Niveli 3)	Vlera e drejtë e kolateralit (Niveli 3)	Ekspozimi i rrezikut të kredisë jashtë kolateralit (Niveli 3)	Zhvlerësimi
Korporatat jofinanciare	1,643,830	1,246,597	397,233	(5,666,220)
Individët	750,132	256,264	493,867	(1,999,804)
Angazhimet / garancitë e lëshuara	94,562	460	94,103	(90,492)
Totali	2,488,524	1,503,321	985,203	(7,756,516)

2019 Në mijë Lek	Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut (Niveli 3)	Vlera e drejtë e kolat- eralit (Niveli 3)	Ekspozimi i rrezikut të kredisë jashtë kolateralit (Niveli 3)	Zhvlerësimi
Korporatat jofinanciare	2,522,084	1,988,974	533,110	(7,324,807)
Individët	795,407	304,506	490,901	(1,912,032)
Angazhimet / garancitë e lëshuara	53,837	398	53,439	(46,484)
Totali	3,371,328	2,293,878	1,077,450	(9,283,323)

26. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË

Matja e humbjeve të pritshme kreditore pasqyron një shumë të drejtë dhe një vlerë të ponderuar me probabilitetin që është përcaktuar duke vlerësuar një sërë rezultatesh të mundshme, vlerën në kohë të parasë kohore të parasë dhe informacionin e arsyeshëm dhe mbështetës që është në dispozicion pa kosto ose përpjekje në datën e raportimit për ngjarjet e kaluara, kushtet aktuale dhe parashikimet e kushteve të ardhshme ekonomike.

Qasja e përgjithshme

Matja e zhvlerësimit për humbjen e pritshme kreditore së aktiveve financiare të matura me koston e amortizuar dhe vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse është një fushë që kërkon përdorimin e modeleve komplekse dhe supozimeve të rëndësishme për kushtet e ardhshme ekonomike dhe mënyrën e pagesës. Gjykime të rëndësishme kërkohen në zbatimin e kërkesave kontabël për matjen e humbjeve të pritshme të kredisë, ndër të tjera:

- Përcaktimi i kritereve për rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë
- Zgjedhja e modeleve dhe supozimeve të përshtatshme për matjen e humbjeve të pritshme të kredisë
- Vendosja e numrit dhe peshave relative të skenarëve të ardhshëm për secilin produkt / treg dhe humbjet e pritura të kredisë të ndërlidhura
- Krijimi i grupeve të aktiveve financiare të ngjashme me qëllim matjen e humbjeve të pritura të kredisë.

Rreziku kreditor është rreziku i mundshëm për të pësuar humbje financiare nëse klientët, ose palët e tjera dështojnë të përmbushin detyrimet e tyre kontraktuale ose nuk e bëjnë këtë në kohë. Rreziku kreditor lind kryesisht nga huatë ndërbankare, komerciale dhe personale, si dhe nga angazhimet e huasë, por mund të lindë edhe nga garancitë financiare të dhëna, si garancitë e kredisë dhe letrat e kreditit.

Rreziqet e tjera kreditore lindin nga investimet në letrat me vlerë të borxhit dhe nga aktivitetet tregtare (rreziqet e kredisë tregtare), si dhe nga balancat e shlyerjes me palët e tregut dhe marrëveshjet e anasjellta të riblerjes.

Modelet aplikohen për të vlerësuar gjasat e mospagesës, raportet shoqëruese të mospagimit dhe korrelacionet e mospagimit ndërmjet palëve. Banka mat rreziqet e kredisë duke përdorur probabilitetin e mospagimit (PM), ekspozimin në mungesë (EM) dhe humbjen e dhënë (HM).

SNRF 9 përshkruan një model me tre faza për zhvlerësimin bazuar në ndryshimet në cilësinë e kredisë nga pika e njohjes fillestare. Një instrument financiar që nuk është i zhvlerësuar nga kredia në njohjen fillestare klasifikohet përgjithësisht në Fazën 1. Nëse pas njohjes fillestare identifikohet një rritje e konsiderueshme e rrezikut të kredisë, instrumenti financiar zhvendoset në Fazën 2. Nëse instrumenti financiar konsiderohet i zhvlerësuar nga kredia, më pas zhvendoset në Fazën 3.

Për instrumentet financiare në Fazën 1, humbja e pritshme e kredisë matet me një shumë të barabartë me pjesën e humbjeve të pritshme të kredisë gjatë gjithë jetës që rezultojnë nga ngjarjet e mospagimit të mundshme brenda dymbëdhjetë muajve të ardhshëm dhe të njohura në fitim ose humbje. Instrumentet në Fazat 2 ose 3 kanë humbjet e tyre të pritshme kreditore të matura bazuar në totalin e humbjeve të pritshme të kredisë mbi baza jetësore. Sipas SNRF 9, kur matni humbjet e pritshme të kredisë, është e nevojshme të merren parasysh informacionet e ardhshme. Për aktivet financiare të blera ose të krijuara të zhvlerësuar nga kredia (POCI), humbja e pritshme e kredisë matet gjithmonë mbi bazën e jetës.

Rritja e konsiderueshme e rrezikut të kredisë

Grupi konsideron që një instrument financiar ka pësuar një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë kur një apo më shumë nga kriteret e mëposhtme sasiore, cilësore ose suportuese janë përmbushur:

Kriteret sasiore

Nëse rreziku kreditor është rritur ndjeshëm gjatë jetës së pritshme të instrumentit financiar, rreziku i një mospagimi në datën e raportimit (Kurba PM përgjatë jetës) duhet të krahasohet me rrezikun e një mospagimi në njohjen fillestare (kurba PM përgjatë jetës së ardhshme) plus kritere cilësore shtesë, si p.sh. 30 ditë vonesë ose masa të tjera ndihmuese. Duke pasur parasysh natyrën e ndryshme të produkteve të shitjeve me pakicë dhe atyre me shumicë, metodat për vlerësimin e rritjeve të rëndësishme potenciale të rrezikut të kredisë gjithashtu ndryshojnë pak.

Për t'i bërë të krahasueshme dy kurbat për rrezikun e kredisë të klientëve me pakicë, PM -të zvogëlohen në PM -të vjetore. Një rritje e konsiderueshme e rrezikut të kredisë ndodh nëse rritja e PM është 250 për qind ose më shumë. Për maturimet më të gjata, pragu prej 250 për qind reduktohet për të llogaritur efektin e maturimit.

Për ekspozimet e shitjeve me pakicë, PM -të e mbetura kumulative krahasohen si diferenca logit midis PM -së gjatë gjithë jetës në datën e raportimit dhe PM -së gjatë gjithë jetës në kushtet fillestare për të mbijetuar deri në datën e raportimit. Një rritje e konsiderueshme e rrezikut të kredisë konsiderohet se ka ndodhur kur kjo diferencë logit është mbi një prag të caktuar. Nivelet e pragut llogariten veçmas për çdo portofol, i cili mbulohet nga modele individuale të PM -së përgjatë jetës të bazuara në vlerësim.

Grupi po zhvillon një metodologji të rregulluar për ekspozimet me pakicë pas zbatimit të paketës së riparimit të ECB/EBA IRB në modelet e brendshme (Shtylla 1) dhe pritet të zbatohet brenda TM2 2022.

Kriteret cilësore

26. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË (VAZHDIM)

Grupi përdor kritere cilësore krahas kritereve sasiore për të njohur një rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë për të gjitha portfolet materiale. Lëvizja në Fazën 2 realizohet kur plotësohen kriteret e mëposhtme.

- Për korporatën, qeverinë qendrore, bankën dhe portfolet e financave të projektit, një transferim kryhet nëse huamarrësi plotëson një ose më shumë nga kriteret e mëposhtme:
- Identifikimi i shenjave të para të përkeqësimit të kredisë në sistemin e paralajmërimit të hershëm
- Ndryshimet në kushtet e kontratës si masë tolerance
- Faktorët e jashtëm të rrezikut me një ndikim potencialisht të rëndësishëm në aftësinë shlyese të klientit

Vlerësimi i një rritjeje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë përfshin informacione për të ardhmen dhe kryhet në baza tremujore në nivel transaksioni individual për të gjithë klientët e korporatave, qeverive qendrore, bankat dhe portfolet financiare të projekteve.

Për portfolet e shitjeve me pakicë, një transferim në Fazën e 2 bëhet nëse huamarrësi plotëson një ose më shumë nga kriteret cilësore të mëposhtme:

- Flamuri i paralajmërimit
- Parazgjedhja e ekspozimit material (> 20 për qind e ekspozimit total) të të njëjtit klient në një produkt tjetër (segment PI)

Qasje holistike – e zbatueshme për rastet kur informacioni i ri bëhet i disponueshëm për një segment ose pjesë të portfolit dhe ky informacion nuk është përfshirë ende në sistemin e vlerësimit. Nëse identifikohen raste të tilla, drejtimi mat këtë portfol me humbjet e pritshme të kredisë gjatë gjithë jetës (si një vlerësim kolektiv).

Vlerësimi i rritjes së ndjeshme të rrezikut të kredisë përfshin informacione për të ardhmen dhe kryhet në baza mujore në nivel transaksioni individual për të gjitha portfolet e shitjes me pakicë.

Ndalesat

Një ndalesë kryhet dhe instrumenti financiar konsiderohet se ka pësuar një rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë nëse huamarrësi ka më shumë se 30 ditë vonesë për pagesat e tij kontraktuale. Në disa raste të kufizuara, supozimi se aktivet financiare të cilat janë me më shumë se 30 ditë vonesë duhet të zhvendosen në Fazën 2, hidhet poshtë.

Përgjashtimi i rrezikut të ulët të kredisë

Në raste të përgjedhura për letrat me vlerë të borxhit kryesisht nga qeveritë qendrore, Grupi përdor përgjashtimin e rrezikut të ulët të kredisë. Të gjitha letrat me vlerë që paraqiten me rrezik të ulët kredie kanë një vlerësim të barabartë me shkallën e investimit ose më të mirë, d.m.th. minimumi i S&P BBB-, Moody's Baa3 ose Fitch BBB-. Grupi nuk ka përdorur përgjashtimin e rrezikut të ulët të kredisë për asnjë klient në sektorin e biznesit.

Përkufizimi i aktiveve të zhvlerësuarra dhe me vonesë (i pashlyer)

Grupi vlerëson se një aktiv financiar i cili është subjekt i mospagesës është plotësisht i përafuar me përkufizimin e aktivitetit të zhvlerësuar.

Treguesit e "kreditit të zhvlerësuar" sipas SNRF 9 vlerësohen duke iu referuar faktorëve nxitës sasiorë dhe cilësorë. Së pari, një huamarrës konsiderohet me vonesë në shlyerje, nëse vlerësohet se ka një vonesë më shumë se 90 ditë në shlyerjen e pagesës. Së dyti, një huamarrës konsiderohet të jetë me vonesë në shlyerje nëse është në vështirësi të konsiderueshme financiare dhe nuk ka gjasa të shlyejë plotësisht ndonjë detyrim kredie. Përkufizimi i shlyerjes me vonesë është zbatuar vazhdimisht për të modeluar probabilitetin e mospagimit (PM), ekspozimin në mospagesës (EM) dhe humbjen nga mospagesa (HM) përgjatë llogaritjeve të humbjeve të pritshme të bankës.

Shpjegimi i inputeve, supozimeve dhe teknikave të vlerësimit

Humbja e pritshme e kredisë matet në bazë të një periudhe 12-mujore ose përgjatë gjithë jetës, në varësi të faktit nëse ka ndodhur një rritje e konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga njohja fillestare ose nëse një aktiv konsiderohet i zhvlerësuar. Grupi përfshin parashikimet për kushtet e ardhshme në përcaktimin e PM-së 12-mujore dhe përgjatë gjithë jetës, EM dhe HM. Këto supozime ndryshojnë sipas llojit të produktit. Humbjet e pritshme të kredisë janë produkti i skontuar i probabilitetit të mospagesës (PM), humbjes të mospagesës (HM) dhe ekspozimit të mospagesës (EM). Për skontimin e HPK përdoret norma efektive e interesit.

Baza për të gjitha vlerësimet e parametrave përbërës të HPK të retail-it janë modelet respektive Shtylla I / II të zhvilluara brenda kuadrit të Basel-it.

Probabiliteti i mospagesës (PM)

26. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË (VAZHDIM)

Probabiliteti i mospagesës paraqet mundësitë që një huamarrës të mos përmbushë detyrimet e tij financiare gjatë dymbëdhjetë muajve të ardhshëm ose përgjatë kohës së mbetur të detyrimit. Në përgjithësi, probabiliteti i mospagimit përgjatë jetës llogaritet duke përdorur probabilitetin rregullator dymbëdhjetë mujor të mospagimit, duke zbritur çdo rregullim të matur, si pikënisje. Më pas përdoren metoda të ndryshme statistikore për të gjeneruar një vlerësim se si do të zhvillohet profili i mospagimit nga pika e njohjes fillestare përgjatë gjithë jetës së huasë ose portofolit të huave. Profili i pashlyer ose me vonesë në shlyerje bazohet në të dhënat historike dhe funksionet parametrike. Modele të ndryshme janë përdorur për të vlerësuar profilin e shumave të huadhënies së pashlyer dhe këto mund të grupohen në kategoritë e mëposhtme:

- Klientët e korporatave, financimi i projekteve dhe institucionet financiare: Profili i mospagimit krijohet duke përdorur një qasje të regresionit parametrik të mbijetesës (Weibull). Informacioni i mëtejshëm përfshihet në probabilitetin e mospagimit duke përdorur modelin me një faktor Vasicek. Rregullimi i normës së mospagimit bazohet në metodologjinë Kaplan Maier me rregullim të tërheqjes.
- Huadhënia në retail dhe kreditë hipotekore: Profili i mospagimit krijohet duke përdorur regresionin parametrik të mbijetesës në kornizat konkurruese të rrezikut. Informacioni i mëtejshëm përfshihet në probabilitetin e mospagimit duke përdorur modelet satelitore.
- Qeverite Qendrore, qeveritë lokale dhe rajonale, kompanitë e sigurimeve dhe sipërmarrjet e investimeve kolektive: Profili i mospagesës krijohet duke përdorur një qasje të matricës së tranzicionit. Informacioni i mëtejshëm përfshihet në probabilitetin e mospagimit duke përdorur modelin me një faktor Vasicek.

Në raste të caktuara ku disa inpute nuk janë plotësisht të disponueshme, grupimi, mesatarizimi dhe krahasimi i të dhënave përdoret për llogaritjen.

Humbja e mospagesës (HM)

Humbja në rast mospagese, paraqet pritshmerinë që ka Grupi për shkallën e humbjes lidhur me ekspozimin e mospagimit. Kjo humbje varion sipas produktit apo palës së tretë nga e cila rrjedh. Humbja nga mospagimi shprehet si përqindje për njësi ekspozimi në kohën e mospagimit. Ajo llogaritet në bazë 12 mujore ose përgjatë gjithë jetës, ku humbja nga mospagimi 12-mujor është përqindja e humbjes që pritët të pësohet nëse ndodh mospagimi në 12 muajt e ardhshëm dhe humbja nga mospagimi gjatë jetës është përqindja e humbjes që pritët të pësohet nëse mospagimi ndodh gjatë jetës së mbetur.

Modele të ndryshme janë përdorur për të vlerësuar humbjen në rast mospagese të kredisë së mbetur, të cilat mund të grupohen sipas kategorive të mëposhtme:

- Modeli shtetëror: humbja në rast mospagimi është përlllogaritur duke përdorur burimet e tregut, pasi nuk ka të dhëna të mjaftueshme për humbjet për segmentin shtetëror. Metoda bazohet në ngjarje të jashtme të mospagesës në sektorin shtetëror për periudhën midis 1998 dhe 2015. Vetëm GDP rezultoi të kishte një ndikim të rëndësishëm.
- Për klientët korporata, financimet e projekteve, institucionet financiare, qeveritë lokale dhe rajonale, shoqëritë e sigurimeve, humbja në rast mospagese krijohet duke aktualizuar fluksat e mjeteve monetare që duhet të ëhuamarrësit gjatë një periudhe dymbëdhjetë mujore ose gjatë gjithë jetës. Kur është e rëndësishme, supozimet e ripagimit / ri-financimit të hershëm konsiderohen gjithashtu në llogaritje.
- Për produktet me shumë pagesa, ekspozimi i mospagimit parashikohet duke marrë llogarinë aktuale të tërheqjeve dhe duke shtuar një faktor konvertimi kreditor, i cili lejon tërheqjet e pritura të mbetura deri në kohën e shlyerjes. Marzhet rregullatorë hiqen nga faktori i konvertimit të kredisë. Në rrethana të kufizuara ku disa të dhëna nuk janë plotësisht në dispozicion, krahasimi i të dhënave përdoret për llogaritjen.

Faktori i zbritjes (D)

Në përgjithësi, aktivet financiare dhe aktivet jashtë pasqyrës së pozicionit financiar, të cilat nuk janë leasing ose aktiv financiar i zhvlerësuar që në blerje ose në krijim (POCI), norma e skontimit e përdorur në llogaritjen e humbjes së pritshme të kredisë është norma efektive e interesit ose një përafrim i saj.

Llogaritja

Për kreditë në Fazën 1 dhe 2, humbja e pritshme e kredisë është produkti i PM, HM dhe EM shumëfish i probabilitetit për të mos mospaguar para periudhës kohore të konsideruar. Ky i fundit shprehet me funksionin e mbijetesës S. Kjo llogarit vlerat e ardhshme të humbjeve të pritshme kreditor të cilat më pas zbriten në datën e raportimit dhe përmblihen. Vlerat e llogaritura të humbjeve të pritshme të kredisë peshohen më pas sipas skenarit të ardhshëm.

Janë përdorur modele të ndryshme për të vlerësuar provizionet në Fazën 3, dhe këto mund të grupohen në kategoritë

26. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË (VAZHDIM)

e mëposhtme:

- Klientët e korporatave, financimet e projekteve, institucionet qeveritare, institucionet financiare, qeveritë lokale dhe rajonale, kompanitë e sigurimit dhe sipërmarrjet e investimeve kolektive: Vlerësimi i fluksit të mjeteve monetare të ardhshme për provizionet e Fazës 3 bëhet nga menaxherët me eksperiencë dhe llogaritja e provizioneve bëhet nga sistemi ynë lokal.
- Për kreditë me pakicë, zhvlerësimet e Fazës 3 përcaktohen për shumicën e njësive të Grupit duke llogaritur vlerësimin më të mirë statistikor të derivuar të humbjes së pritshme të rregulluar për kostot indirekte.

Karakteristikat e përbashkëta të rrezikut kreditor

Vlerësimi i rritjes së konsiderueshme i rrezikut kreditor dhe llogaritja e humbjeve të pritshme kreditore, të dyja përfshijnë parashikimet për kushtet e ardhshme. Grupi ka kryer analiza historike dhe ka identifikuar variablat kryesorë ekonomikë që ndikojnë në rrezikun e kredisë dhe humbjet e pritura të kreditit për çdo portofol.

Këto variabla ekonomikë dhe ndikimi i tyre lidhur me probabilitetin e mospagimit, humbja e mospagimit dhe ekspozimi i mospagimit varion nga lloji i kategorisë. Parashikimet e këtyre variablave ekonomike (skanari bazë ekonomik) sigurohen nga RBI Raiffeisen Research në baza tremujore dhe japin pikëpamjen më të mirë të ekonomisë gjatë tre viteve të ardhshme. Informacionet e mëtejshme përfshijnë gjithashtu orën e kredisë që përdoret për përmirësimin e regresionit, i cili riprodhon gjendjen aktuale të ciklit të kredisë dhe rrjedhjen e dukshme të zhvillimit të ciklit të kredisë. Pas tre vjetësh, për të projektuar variablat ekonomikë për jetëgjatësinë e plotë të secilit instrument, është përdorur një përjasje e kthimit mesatar, që do të thotë se variablat ekonomikë kanë tendencë të jenë një normë mesatare afatgjatë ose një mesatare afatgjatë norma e rritjes deri në maturim. Ndikimi i këtyre variablave ekonomikë në probabilitetin e mospagimit, humbjes së mospagimit dhe ekspozimit të mospagimit është përcaktuar duke kryer regresionin statistikor për të kuptuar ndikimin e ndryshimeve që këto variabla kanë pasur historikisht në normat e mospagesës dhe në komponentët e humbjes në rast mospagimi dhe në ekspozimin në rast mospagese.

Përveç skenarit bazë ekonomik, Raiffeisen Research, një departament i njësive ekonomike mëmë, vlerëson gjithashtu një skenar optimist dhe një pesimist për të siguruar kapjen e jo-linearitetit. Grupi ka arritur në përfundimin se tre ose më pak skenarë arrijnë të identifikojnë në mënyrë të përshtatshme jo-linearitetin. Gjykimi i ekspertëve për rreziqet josistematike është zbatuar edhe në këtë proces në nivel të Raiffeisen Research në koordinim me menaxhimin e rrezikut të Grupit, duke rezultuar në rregullime selektive të skenarëve optimistë dhe pesimistë.

Ashtu si me çdo parashikim ekonomik, projeksionet dhe mundësitë e ndodhjes i nënshtrohen një shkalle të lartë pasigurie të qenësishme dhe për këtë arsye rezultatet aktuale mund të jenë dukshëm të ndryshme nga ato të parashikuara. Grupi i konsideron këto parashikime se përfaqësojnë vlerësimin e tij më të mirë të rezultateve të ardhshme dhe mbulojnë çdo jo-linearitet dhe asimetri të mundshme brenda portofoleve të ndryshme të Grupit.

Për zhvillimin e një modeli makroekonomik, u përdorën një sërë variablash makroekonomikë përkatës. Modeli i përdorur është një model regresioni linear me synimin për të shpjeguar ndryshimet ose nivelin e normës së mospagimit. Llojet e mëposhtme të makro-variablave u konsideruan si nxitës të ciklit të kredisë: rritja reale e PBB-së, norma e papunësisë, norma 3-mujore e tregut të parasë, yield-i i obligacioneve shtetërore 10-vjeçare, indeksi i çmimeve të banesave, normat e këmbimit valutor dhe norma e inflacionit të IHÇK-së. Për çdo vend (ose portofol në rast ekspozimi me pakicë), një grup përkatës përcaktohet bazuar në aftësinë për të shpjeguar normat e mospagimit të vëzhguara përgjatë kohës. Nëpërmjet ciklit, PM -të mbivendosen me rezultatet e modelit makroekonomik për të pasqyruar gjendjen aktuale dhe të pritshme të ekonomisë. Për HM, modeli makro zbatohet në normat themelore të kurbës d.m.th., një perspektivë pozitive makroekonomike rrit normat e kurbës dhe kjo redukton HM. Për ekspozimet me pakicë, HM është modeluar në një mënyrë të ngjashme me normën e mospagimit drejtpërdrejt ose nëpërmjet komponentëve të tillë si norma e kurbës, kurba e humbjeve, si dhe humbja e parikuperueshme. HM-të mesatare afatgjata janë mbivendosur me rezultatet e modeleve makro për të pasqyruar gjendjen aktuale dhe të pritshme të ekonomisë. Ponderimet e caktuara për secilin skenar në fund të vitit raportues janë si më poshtë: 25 për qind optimistë, 50 për qind skenarë bazë dhe 25 për qind skenarë pesimistë. Këto peshime u ruajtën dhe nuk u përdorën skenarë të mëtejshëm si rezultat i pandemisë COVID-19.

Pas rritjes së fortë, COVID-19 është përsëri në rritje. Duke qenë se vaksinat janë ende nën nivelet e dëshiruara, rreziqet për një dobësim tjetër ekonomik gjatë dimrit 2021/2022 janë rritur. Rimëkëmbja e fortë në tre tremujorët e parë të 2021 do të ngadalësohet në vitin 2022, por rritja ekonomike do të mbetet mbi mesataren për shumicën e vendeve. Në skenarin bazë supozohet se shumica e vendeve do të arrijnë nivelet e para krizës në vitin 2022. Krahas pandemisë, ndërprerjet e zinxhirit të furnizimit dhe inflacioni i lartë i energjisë janë një rrezik për rritjen ekonomike.

Rimëkëmbja e fortë e ekonomisë është turbulluar nga ngjarjet e fundit gjeopolitike në Ukrainë. Ndikimi i drejtpërdrejtë i luftës pritet të jetë i ulët për shkak të ndërlidhjeve të kufizuara tregtare midis 3 vendeve më të përfshira në konflikt. Megjithatë, goditja indirekte në çmimet e naftës, duke ushqyer drejtpërdrejt inflacionin dhe, rrjedhimisht, konsumin privat po ndihet tashmë nga popullsia. Prandaj, ne kemi ulur projeksionin tonë fillestar për ekonominë prej 4.4% në një rritje më të moderuar prej 3.4% në 2022. Konsumi privat, që supozohej të ishte shtytësi i ekonomisë në vitin 2022, pritet të kufizohet nga një normë më e lartë inflacioni. dhe një sezon turistik më të dobët krahasuar me supozimet fillestare.

Rregullimet e pas-modelit dhe faza e mbledhjes

26. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË (VAZHDIM)

Mbivendosjet dhe faktorë të tjerë rreziku

Në situatat kur parametrat ekzistues të të dhënave, supozimet dhe modelimi nuk mbulojnë të gjithë faktorët përkatës të rrezikut, rregullimet pas modelit dhe faktorët shtesë të rrezikut janë llojet më të rëndësishme të mbivendosjeve. Ky është përgjithësisht rasti kur ka rrethana të përkohshme, kufizime kohore për të përfshirë në mënyrë adekuate informacionin e ri përkatës në vlerësimin ose ri-segmentimin e portofolit dhe nëse kreditë individuale brenda një portofoli kredie zhvillohen ndryshe nga sa pritej fillimisht. Për shkak të situatës aktuale pandemike, është e nevojshme të pasqyrohen rreziqe shtesë në zhvlerësim.

Të gjitha këto rregullime miratohen nga Komiteti i Rrezikut të Grupit (GRC).

Për modelet qendrore në segmentin e korporatave, rreziku shtesë është konsideruar duke përdorur faktorët e rrezikut, ndërsa në segmentin lokal të shitjes me pakicë, rreziqet janë aplikuar në krye të modeleve. Për ekspozimet me pakicë, rregullimet pas modelit janë llojet kryesore të mbivendosjeve të aplikuara për llogaritjen e humbjeve të pritshme të kredisë. Në përgjithësi, rregullimet pas modelit janë vetëm një zgjidhje e përkohshme për të shmangur shtrembërimet e mundshme. Drejtimi ka vlerësuar njohjen dhe llogaritjen e rregullimeve pas modelit deri në 2023. Mbivendosjet përkatëse për vitin 2021 janë paraqitur në tabelën më poshtë dhe të ndara sipas kategorive përkatëse.

December 31, 2021	HPK e mod- eluar 000 lekë	Rregullimet Pas-modelit						Total
		Lidhur me COVID-19		Të tjera		Total		
Banka qendrore	154	-	0%	-	0%	-	0%	154
Qeveria	28,202	-	0%	-	0%	-	0%	28,202
Bankat	559	-	0%	-	0%	-	0%	559
Korporatat e tjera financiare	34	-	0%	-	0%	-	0%	34
Korporatat jofinanciare	698,862	212,336	30.4%	-	0%	212,336	30.4%	911,198
Individët	816,628	247,066	30.3%	-	0%	247,066	30.3%	1,063,694
Total	1,544,438	459,402	29.7%	-	0%	459,402	29.7%	2,003,840

Rregullimet pas modelit rezultuan në provizione shtesë të fazës 1 dhe 2 prej 459,402 mijë lekësh, nga të cilat 459,402 mijë lekë janë të lidhura me COVID-19.

Rregullimet pas modelit

Rregullimet pas modelit të lidhura me COVID-19 pasqyruan ndikimin kolektiv në sektorët që u goditën më shumë nga pandemia: turizmi, hotelet, industritë e ardhshme, si dhe automobilat, udhëtimet ajrore, nafta, gazi, pasuritë e paluajtshme dhe disa industry të mallrave të konsumit. Efektet ishin për shkak të rënies së kërkesës, ndërprerjeve të zinxhirit të furnizimit dhe masave për kontrollimin e krizës. Rregullimet e lidhura pas modelit përfshijnë një vlerësim cilësor të ekspozimeve për rritjen e pritshme të konsiderueshme të rrezikut të kredisë dhe transferimin e tyre të mëvonshëm nga Faza 1 në Fazën 2. Kriteret për identifikimin e ekspozimeve të tilla bazoheshin kryesisht në industritë e listuara më sipër (për NVM-të) dhe industritë e punësimit (për familjet) dhe më tej, kur është e nevojshme, me informacion në lidhje me zbatimin e masave specifike të kufizimit. Rregullimet pas modelit anulohen pasi rreziqet janë materializuar duke transferuar llogaritë e arkëtueshme të prekura në Fazën 3 ose nëse rreziqet e pritshme nuk materializohen.

Në vitin 2021, rregullimet pas modelit të COVID-19 për klientët e korporatave u zëvendësuan me metodologjinë më të diferencuar të faktorit të rrezikut të përshkruar më poshtë. Gjithashtu ka nisur edhe reduktimi gradual i rregullimeve të modeleve të lidhura me COVID-19 për familjet dhe kjo pritet të përfundojë në mesin e vitit 2022 në varësi të masave kufizuese dhe specifike të tjera të vendosura nga qeveria. Llogaritë ose nuk do të jenë paguar deri në këtë kohë ose nuk do të konsiderohen më si rrezik i shtuar kredie dhe rregullimi do të anulohet.

Faktorë të tjerë rreziku

26. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË (VAZHDIM)

Për klientët e korporatave, efektet shtesë të humbjes së pritshme të kredisë janë ndërtuar në humbjet e pritshme të kredisë të modeluara me anë të një matrice industrie, specifike të vendit ose, nëse është e nevojshme, me anë të faktorëve të tjerë të veçantë të rrezikut. Në krye të pamjes ekzistuese specifike të vendit, ne përdorim një diferencim të bazuar në industri për të moduluar më tej parametrat e rrezikut. Kjo matricë e industrisë kombinon një gjendje afatshkurtër të industrisë brenda ciklit ekonomik dhe rrugën e rimëkëmbjes në një horizont trevjeçar. Për shembull, për hotelet, PBB-ja përcakton perspektivën makroekonomike, ndërsa matrica e industrisë tregon një skenar pesimist dhe, në krye të kësaj, zënia e faktorit të rrezikut të veçantë nxit nivelin e ngritur të zhvlerësimeve të Fazës 2. Një komponent tjetër i informacionit të ardhshëm është vonesa kohore e fluksit hyrës ndaj ekspozimit jofunksional dhe Faza 3 për shkak të masave kufizuese dhe mbështetëse. Efekti i njëhershëm i përdorimit të metodologjisë më të diferencuar ka kompensuar plotësisht mbivendosjen e mëparshme.

Faktorë të tjerë rreziku

Supozimet më të rëndësishme që ndikojnë në ndjeshmërinë e lejimit të humbjeve të pritshme të kredisë janë si më poshtë:

- Produkti i brendshëm bruto (të gjitha portofolet)
- Norma e papunësisë (të gjitha portofolet)
- Norma afatgjata e obligacioneve të qeverisë (kryesisht portofole të shitjes jo me pakicë)

Në tabelën e mëposhtme jepet një krahasim midis zhvlerësimit të akumuluar të raportuar për humbjet e pritshme të kredisë për aktivet financiare në Nivelin 1 dhe 2 (peshuar nga 25 për qind sipas skenarit optimist, 50 për qind sipas skenarit bazë dhe 25 për qind sipas skenarit pesimist) dhe pastaj çdo skenar i ponderuar me 100 për qind më vete. Skenarët optimistë dhe pesimistë nuk pasqyrojnë raste ekstreme, por mesataren e skenarëve që shpërndahen në këto raste. Ky informacion është dhënë për qëllime ilustruese.

2021	31/12/2021	100%	100%	100%
Në mijë Lekë	(25/50/25%)	Optimist	Bazë	Pesimist
Zhvlerësimi i akumuluar (Niveli 1 & 2)	2,003,782	1,937,589	1,991,959	2,093,622
2020	31/12/2020	100%	100%	100%
Në mijë Lekë	(25/50/25%)	Optimist	Bazë	Pesimist
Zhvlerësimi i akumuluar (Niveli 1 & 2)	1,474,619	1,282,419	1,480,324	1,655,408

26. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË (VAZHDIM)

Fshirjet nga bilanci

Kreditë dhe letrat me vlerë të borxhit fshihen (pjesërisht ose plotësisht) kur nuk ka mundësi të arsyeshme për tu rikuperuar. Kjo ndodh kur huamarrësi nuk ka më të ardhura nga operacionet dhe vlerat kolaterale nuk mund të gjenerojnë flukse të mjaftueshme të mjeteve monetare për të shlyer shumat që janë subjekt i fshirjes nga bilanci. Për ekspozimin e shoqërive në falimentim, kreditë zhvlerësohen në vlerën e kolateralit nëse shoqëria nuk gjeneron flukse monetare nga aktiviteti i tij operativ. Biznesi me pakicë merr në konsideratë faktorët cilësorë. Në rastet kur nuk është bërë pagesa për një vit, shumat e papaguara çregjistohen kurse aktivet e zhvlerësuara mund të vazhdojnë të jenë subjekt i veprimeve përmbarimore.

Për ekspozimin e shoqërive të vlerësuara si biznes që nuk pritet të zbatojnë parimin e vijmësisë, kreditë janë zhvlerësuar në vlerën e kolateralit nëse shoqëria nuk gjeneron flukse të mjeteve monetare nga biznesi i saj operacional. Biznesi me pakicë merr në konsideratë faktorët cilësorë. Në rastet kur nuk janë kryer pagesa për një vit, shumat e papaguara janë fshirë këtu. Shumat kontraktuale të papaguara të aktiveve financiare të cilat janë fshirë gjatë periudhës raportuese dhe që ende i nënshtrohen veprimtarisë së përmbarimit janë jomateriale/ janë në mijë lekë.

27. EKSPOZIMI BRUTO SIPAS NIVELEVE

Portofoli i kredisë i Grupit është shumë i larmishëm në aspektin e tipit të klientëve, rajonit gjeografik dhe industrisë. Përqendrimit e emrave të vetëm janë gjithashtu të administruara në mënyrë aktive (bazuar në konceptin e klientëve të lidhur të grupit) me kufizime dhe raportim të rregullt. Si pasojë, përbërja e portofolit është e lartë. Tabela e mëposhtme tregon aktivet financiare - koston e amortizuar bazuar në palët dhe Nivelet përkatëse. Kjo tregon fokusin e Grupit në shoqëritë jofinanciare dhe individët:

2021 Në mijë Lek	Vlera kontabël bruto			Vlera e akumuluar			HPK Raporti i mbulimit		
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
Banka qendrore	6,035,185	-	-	(55)	-	-	0.00%	0.00%	0.00%
Institucionet qeveritare	76,797,981	70	-	(28,201)	(1)	-	0.04%	0.81%	0.00%
Bankat	34,312,527	-	-	(546)	-	-	0.00%	0.00%	0.00%
Korporata të tjera financiare	6,438	-	-	-	-	-	0.01%	0.00%	0.00%
Korporatat jofinanciare	56,647,711	5,395,994	7,134,616	(450,113)	(543,532)	(5,666,222)	0.79%	10.07%	79.42%
Individët nga te cilat kredi hipotekore	41,863,213	2,858,918	2,726,925	(377,566)	(554,155)	(1,999,801)	0.90%	19.38%	73.34%
	18,202,467	1,533,993	391,885	(165,184)	(258,072)	(256,224)	0.91%	16.82%	65.38%
Total	215,663,055	8,254,982	9,861,541	(856,481)	(1,097,688)	(7,666,023)	0.40%	13.30%	77.74%
2020 Në mijë Lek	Vlera kontabël bruto			Vlera e akumuluar			HPK Raporti i mbulimit		
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
Banka qendrore	6,180,755	-	-	(293)	-	-	0.00%	0.00%	0.00%
Institucionet qeveritare	51,169,744	-	-	(144,855)	-	-	0.28%	0.00%	0.00%
Bankat	29,191,990	-	-	(277)	-	-	0.00%	0.00%	0.00%
Korporata të tjera financiare	7,776	-	-	(2)	-	-	0.02%	0.00%	0.00%
Korporatat jofinanciare	36,726,134	11,266,311	9,677,001	(241,882)	(649,680)	(7,324,807)	0.66%	5.77%	75.69%
Individët nga te cilat kredi hipotekare	36,007,959	3,056,447	2,698,314	(442,186)	(556,129)	(1,912,032)	1.23%	18.20%	70.86%
	15,696,195	1,058,487	495,454	(209,354)	(200,792)	(314,343)	1.33%	18.97%	63.45%
Total	159,284,358	14,322,758	12,375,315	(829,495)	(1,205,809)	(9,236,839)	0.52%	8.42%	74.64%

Tabela e mëposhtme tregon detyrimet e kushtëzuara dhe angazhimet e tjera jashtë bilancit nga palët dhe nivelet. Kjo nxjerr në pah fokusin e Grupit ndaj shoqërive jofinanciare:

2020 Në mijë Lek	Vlera nominale			Provizionet për zërat jashtë bilancit sipas SNRF 9			Raporti i mbulimit HPK		
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
Banka Qendrore	-	-	-	-	-	-	0.00%	0.00%	0.00%
Bankat	2,523,959	-	-	11	-	-	0.00%	0.00%	0.00%
Institucionet qeveritare	-	-	-	-	-	-	0.00%	0.00%	0.00%
Korporata të tjera financiare	-	-	-	-	-	-	0.00%	0.00%	0.00%
Korporatat jo-financiare	17,905,415	1,218,125	70,073	68,519	17,904	69,865	-0.38%	-1.47%	-99.70%
Individë	3,679,702	25,364	24,490	20,059	2,063	20,627	-0.55%	-8.13%	-84.23%
Totali	24,109,076	1,243,489	94,563	88,589	19,967	90,492	-0.37%	-1.61%	-95.70%
2020 Në mijë Lek	Vlera nominale			Provizionet për zërat jashtë bilancit sipas SNRF 9			Raporti i mbulimit HPK		
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
Banka Qendrore	-	-	-	-	-	-	0.00%	0.00%	0.00%
Bankat	1,845,787	-	-	3	-	-	0.00%	0.00%	0.00%
Institucionet qeveritare	-	-	-	-	-	-	0.00%	0.00%	0.00%
Korporata të tjera financiare	77,420	-	-	955	-	-	-1.23%	0.00%	0.00%
Korporatat jo-financiare	13,845,773	2,339,667	20,414	28,393	24,728	20,219	-0.21%	-1.06%	-99.04%
Individë	3,603,767	49,586	33,423	22,014	2,353	26,266	-0.61%	-4.75%	-78.59%
Totali	19,372,747	2,389,253	53,837	51,365	27,081	46,485	-0.27%	-1.13%	-86.34%

28 EKSPozIMI BRUTO SIPAS NIVELEVE VAZHDIM

Tabela në vijim tregon vlerën kontabël bruto dhe zhvlerësimin e aktiveve financiare - koston e amortizuar që janë zhvendosur nga matja në bazë të humbjeve të pritshme 12-mujore në matje në bazë të humbjeve të pritshme gjatë jetës ose anasjelltas:

2021 Në mijë Lek	Vlera kontabël bruto		Zhvlerësimet		Raporti i mbulimit HPK	
	12 muaj HPK	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës	12 muaj HPK	HPK përgjatë gjithë jetës
Transferimi nga HPK 12 mujore në HPK përgjatë gjithë jetës	-	-	-	-	-	-
Korporatat jo-financiare	(1,837,526)	1,837,526	(59,811)	162,399	3.25%	8.84%
Individë	(1,354,124)	1,354,124	(39,910)	367,811	2.95%	27.16%
Transferimi nga HPK përgjatë gjithë jetës në HPK 12 mujore	-	-	-	-	-	-
Korporatat jo-financiare	5,099,327	(5,099,327)	72,985	(256,549)	1.43%	5.03%
Individë	1,036,443	(1,036,443)	20,069	(236,303)	1.94%	22.80%

2020 Në mijë Lek	Vlera kontabël bruto		Zhvlerësimet		Raporti i mbulimit HPK	
	12 muaj HPK	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës	12 muaj HPK	HPK përgjatë gjithë jetës
Transferimi nga HPK 12 muaj në HPK përgjatë gjithë jetës	-	-	-	-	-	-
Korporatat jo-financiare	(5,935,976)	5,935,976	(57,387)	340,119	0.97%	5.73%
Individë	(2,288,328)	2,288,328	(50,063)	623,686	2.19%	27.26%
Transferimi nga HPK përgjatë gjithë jetës në HPK 12 muaj	-	-	-	-	-	-
Korporatat jo-financiare	1,019,667	(1,019,667)	7,366	(30,220)	0.72%	2.96%
Individë	1,057,013	(1,057,013)	42,082	(220,128)	3.98%	20.83%

29. ZHVLERËSIMI

Tabela e mëposhtme tregon zhvlerësimin e kredive dhe obligacioneve në kategorinë e matjes së aktiveve financiare-koston e amortizuar dhe aktivet financiare.

Në mijë Lek	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	POCI	Totali
	12 muaj HPK	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës		
1 janar 2021	829,526	1,205,775	7,335,241	1,901,598	11,272,141
Rritja për shkak të vendit të origjinës dhe të blerjes	171,169	9,210	129,072	-	309,451
Zvogëlimi për shkak të mosnjohjes	(14,590)	(16,494)	(925,745)	(11,226)	(968,055)
Ndryshimet për shkak të ndryshimit të rrezikut të kredisë (neto)	(129,057)	(85,521)	657,491	(320,071)	122,842
Ndryshimet për shkak të ndryshimit të vlerësimit në metodologjinë e institucionit	-	-	-	-	-
Zvogëlimi i zbritjes për shkak të fshirjeve	(569)	(15,284)	(1,099,758)	(576)	(1,116,187)
31 dhjetor 2021	856,479	1,097,686	6,096,301	1,569,725	9,620,192

Në mijë Lek	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	POCI	Totali
	12 muaj HPK	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës		
1 janar 2020	802,280	675,644	7,143,642	1,800,612	10,422,178
Rritja për shkak të vendit të origjinës dhe të blerjes	113,924	43,369	156,302	-	313,595
Zvogëlimi për shkak të mosnjohjes	(35,629)	(51,871)	(600,190)	-	(687,690)
Ndryshimet për shkak të ndryshimit të rrezikut të kredisë (neto)	(50,772)	347,754	1,361,233	103,632	1,761,847
Ndryshimet për shkak të ndryshimit të vlerësimit në metodologjinë e institucionit	-	201,442	(138,159)	-	63,283
Zvogëlimi i zbritjes për shkak të fshirjeve	(309)	(10,529)	(587,588)	(2,646)	(601,072)
31 dhjetor 2020	829,494	1,205,809	7,335,240	1,901,598	11,272,141

Tabela e mëposhtme tregon zhvillimin e provizioneve për angazhimet e huasë, garancitë financiare dhe angazhimet e tjera:

Në mijë Lek	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
	12 muaj HPK	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës	
1 janar 2021	51,364	27,081	46,485	124,930
Rritja për shkak të vendit të origjinës dhe të blerjes	70,926	9,355	93,555	173,836
Zvogëlimi për shkak të mosnjohjes	(9,726)	(3,919)	(38,118)	(51,763)
Ndryshimet për shkak të ndryshimit të rrezikut të kredisë (neto)	(23,975)	(12,550)	(11,430)	(47,955)
Ndryshime për shkak të përditësimit të metodologjisë së institucionit	-	-	-	-
31 dhjetor 2021	88,589	19,967	90,492	199,048

29 ZHVLERËSIMI (VAZHDIM)

Në mijë Lek	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
	12 muaj HPK	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës	
1 janar 2020	53,736	8,956	19,206	81,898
Rritja për shkak të origjinimit dhe të blerjes	43,977	13,483	-	57,460
Zvogëlimi për shkak të mosnjohjes	(17,977)	(11,795)	-	(29,772)
Ndryshimet për shkak të ndryshimit të rrezikut të kredisë (neto)	(32,637)	17,478	28,671	13,512
Ndryshime për shkak të përditësimit të metodologjisë së institucionit	4,265	(1,041)	(1,392)	1,832
31 dhjetor 2020	51,364	27,081	46,485	124,930

30. STATUSI "ME VONESË"

Në tabelën në vijim janë paraqitur kërkesat dhe borxhet në vonesë të matur me kosto të amortizuar ose me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse:

2021	Vlera kontabël								
	Aktive në vonesë pa rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga njohja fillestare (Niveli 1)			Aktive në vonesë me rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga njohja fillestare por jo të zhvlerësuara (Niveli 2)			Aktive me vonesë të zhvlerësuara (Niveli 3)		
Në mijë Lek	≤ 30 ditë	> 30 ditë	> 90 ditë	≤ 30 ditë	> 30 ditë	> 90 ditë	≤ 30 ditë	>30 ditë	>90 ditë
Korporata jo financiare	2,335,664	-	-	678,980	143,885	-	633,248	45,766	431,388
Individë	592,504	-	-	158,051	217,616	-	59,015	28,757	413,860
Totali	2,928,168	-	-	837,031	361,501	-	692,263	74,523	845,248

2020	Vlera kontabël								
	Aktive në vonesë pa rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga njohja fillestare (Niveli 1)			Aktive në vonesë me rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga njohja fillestare por jo të zhvlerësuar (Niveli 2)			Aktive me vonesë të zhvlerësuara (Niveli 3)		
Në mijë Lek	≤ 30 ditë	> 30 ditë	> 90 ditë	≤ 30 ditë	> 30 ditë	> 90 ditë	≤ 30 ditë	>30 ditë	>90 ditë
Korporata jo financiare	995,292	-	-	1,704,805	995,324	-	384,398	48,129	1,631,753
Individë	557,700	-	-	260,038	197,749	-	119,676	20,592	386,633
Totali	1,552,992	-	-	1,964,843	1,193,073	-	504,074	197,253	2,018,386

31. NDARJA SIPAS MATURITETIT TË MBETUR

Aktive	Aktivet afatshkurtra			Aktivet Afatgjata	
	Pa afat	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
2021 Në mijë Lek					
Arka, banka qendrore dhe llogari të tjera pa afat	22,165,330	3,241	-	-	-
Aktivet financiare - kosto e amortizuar	22,227	67,772,201	41,883,982	91,525,309	32,575,859
Aktivet financiare - vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	-	889	11,333	-	-
Aktive të tjera	-	22,505	-	-	-
Totali	22,187,557	67,798,836	41,895,315	91,525,309	32,575,859
Detyrime	Detyrime afatshkurtra			Detyrimet afatgjata	
2021 Në mijë Lek	Pa afat	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
Detyrime financiare - kosto e amortizuar	197,563,843	15,769,142	26,889,031	1,434,195	378,484
Detyrime të tjera	61,726	213,125	-	-	-
Totali	197,625,569	15,982,267	26,889,031	1,434,195	378,484
Aktive	Aktivet afatshkurtra			Aktivet Afatgjata	
2020 Në mijë Lek	Pa afat	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
Arka, banka qendrore dhe llogari të tjera pa afat	37,754,061	3,537,118	-	-	-
Aktivet financiare - kosto e amortizuar	16,148	49,022,952	38,875,860	76,759,120	21,161,363
Aktivet financiare - vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	-	1,278	3,737	-	-
Aktive të tjera	-	24,604	-	-	-
Totali	37,770,209	49,048,834	38,879,597	76,759,120	21,161,363
Detyrime	Detyrime afatshkurtra			Detyrimet afatgjata	
2019 Në mijë Lek	Pa afat	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
Detyrime financiare - kosto e amortizuar	159,716,931	14,642,434	30,439,830	1,231,831	215,571
Detyrime të tjera	21,415	171,138	0	0	0
Totali	159,738,346	14,813,572	30,439,830	1,231,831	215,571

32. VOLUMET NË MONEDHË TË HUAJ

Në mijë Lek	31/12/2021	31/12/2020
Aktivët	124,316,775	98,200,885
Detyrimet	111,905,726	84,878,975

Për detaje të mëtejshme mbi ekspozimet në valutë dhe analizën e ndjeshmërisë, referojuni Shënimit "36 Rreziku i Tregut" më poshtë.

ADMINISTRIMI I RREZIKUT

Administrimi aktiv i rrezikut është një kompetencë thelbësore e Grupit. Për të identifikuar, matur dhe administruar në mënyrë efektive rreziqet, Grupi vazhdon të zhvillojë sistemin gjithëpërfshirës të administrimit të rrezikut. Administrimi i rrezikut është një pjesë integrale e administrimit të përgjithshëm të bankave. Kryesisht, përveç kërkesave ligjore dhe rregullative, ai merr parasysh natyrën, shkallën dhe kompleksitetin e aktiviteteve të biznesit të Grupit dhe rreziqet që rezultojnë. Raporti i rrezikut përshkruan parimet dhe organizimin e administrimit të rrezikut dhe përshkruan ekspozimin aktual të rrezikut në të gjitha kategoritë e rrezikut material.

33. PARIMET E ADMINISTRIMIT TË RREZIKUT

Grupi ka një sistem të parimeve dhe procedurave të rrezikut në vend për matjen dhe monitorimin e rrezikut, i cili synon kontrollin dhe administrimin e rreziqeve materiale në Grup. Politikat e rrezikut dhe parimet e administrimit të rrezikut janë të përcaktuara nga Bordi Drejtues. Parimet përfshijnë politikat e mëposhtme të rrezikut:

- Administrimi i integruar i rrezikut: Kredia, vendi, tregu, likuiditeti dhe rreziqet operacionale administrohen si rreziqe kryesore në bazë të Grupit. Për këtë qëllim, këto rreziqe maten, kufizohen, grumbullohen dhe krahasohen me kapitalin e mbulimit të rrezikut në dispozicion.
- Planifikimi i vazhdueshëm: Strategjitë e rrezikut dhe kapitali i rrezikut rishikohen dhe miratohen gjatë procesit të buxhetimit dhe planifikimit njëvjeçar, duke i kushtuar vëmendje të veçantë parandalimit të përqëndrimeve të rrezikut.
- Kontrolli i pavarur: Mirëmbahet një personel i qartë dhe ndarja organizative midis veprimeve të biznesit dhe të gjitha aktiviteteve të administrimit të rrezikut ose kontrollit të rrezikut.
- Kontrolli "ex ante" dhe "ex post": Rreziqet maten vazhdimisht brenda fushës së shitjes së produktit dhe matjes së performancës së rregulluar nga rreziku. Në këtë mënyrë sigurohet që biznesi në përgjithësi kryhet vetëm nën konsideratat e kthimit të rrezikut dhe se nuk ka nxitje për të marrë rreziqe të larta.

Njësitë individuale të administrimit të rrezikut të Grupit zhvillojnë strategji të detajuara të rrezikut, të cilat përcaktojnë objektiva më konkrete të rrezikut dhe standarde specifike në përputhje me këto parime të përgjithshme. Strategjia e përgjithshme e rrezikut të Grupit rrjedh nga strategjia e biznesit e Grupit dhe kërkesa e rrezikut dhe shton aspekte të rëndësishme të rrezikut ndaj strukturës së planifikuar të biznesit dhe zhvillimit strategjik. Këto aspekte përfshijnë, për shembull, kufijtë strukturorë dhe objektivat e raportit të kapitalit që duhet të përmbushen në procesin e buxhetimit dhe në fushën e vendimeve të biznesit.

Objektivat më specifike për kategoritë individuale të rrezikut janë vendosur në strategjitë e detajuara të rrezikut. Për shembull, strategjia e rrezikut të kredisë e Grupit përcakton kufijtë e portofolit të kredisë për segmentet dhe përcakton autoritetin e miratimit të kredisë për aplikimet me limit.

34. ORGANIZIMI I ADMINISTRIMIT TË RREZIKUT

Bordi Drejtues i Grupit siguron organizimin e duhur dhe zhvillimin e vazhdueshëm të administrimit të rrezikut. Ai vendos se cilat procedura duhet të përdoren për identifikimin, matjen dhe monitorimin e rreziqeve dhe merr vendime drejtuese sipas raporteve dhe analizave të rrezikut. Bordi Drejtues mbështetet në kryerjen e këtyre detyrave nga njësitë e administrimit të rrezikut të pavarur dhe komisionet e veçanta.

Funksionet e administrimit të rrezikut kryhen në nivele të ndryshme në Grup. Grupi zhvillon dhe zbaton konceptet përkatëse si institucioni i kreditit "mëmë". Njësitë e administrimit të rrezikut zbatojnë politikat e rrezikut për llojet specifike të rrezikut dhe marrin vendime aktive drejtuese brenda buxheteve të miratuara të rrezikut për të arritur objektivat e vendosura në politikën e biznesit. Për këtë qëllim, ata monitorojnë rreziqet që rezultojnë nga përdorimi i mjeteve standarde të matjes dhe i raportojnë ato tek njësitë qendrore të administrimit të rrezikut nëpërmjet ndërfaqeve të përcaktuara. Divizioni qendror i Kontrollit të Rrezikut Bankar merr funksionin e kontrollit të pavarur të rrezikut të kërkuar nga ligji bankar. Përgjegjësitë e tij përfshijnë zhvillimin e një kuadri të gjerë të Grupit për administrimin e rrezikut të Grupit (duke integruar të gjitha llojet e rrezikut) dhe përgatitjen e raporteve të pavarura mbi profilin e rrezikut për Komitetin e Rrezikut të Bordit Mbikëqyrës, Bordit të Administrimit të Grupit dhe drejtuesve të njërive individuale të biznesit. Ai gjithashtu mat kapitalin e kërkuar të mbulimit të rrezikut për njësi të ndryshme të Grupit dhe llogarit përdorimin e buxheteve të kapitalit të rrezikut të alokuar në kuadrin e mjaftueshmërisë së kapitalit të brendshëm.

Komitetet e rrezikut

Komiteti i Rrezikut të Grupit është organi më i lartë vendimmarrës për të gjitha fushat e Grupit lidhur me rrezikun. Ai vendos për metodat e administrimit të rrezikut dhe për konceptet e kontrollit të përdorura përgjithësisht për Grupin dhe për nënndarjet kyçe dhe është përgjegjës për zhvillimin e vazhdueshëm dhe zbatimin e metodave dhe parametrave për përcaktimin e rrezikut dhe për përmirësimin e instrumenteve drejtuese. Kjo gjithashtu përfshin përcaktimin e rrezikut, buxhetet dhe kufizimet e ndryshme të rrezikut në nivelin e përgjithshëm të Grupit, si dhe monitorimin e situatës aktuale të rrezikut në lidhje me limitet e brendshme të mjaftueshmërisë së kapitalit dhe rreziqet përkatëse. Ai miraton aktivitetet e administrimit të rrezikut dhe kontrollit (siç është shpërndarja e kapitalit të rrezikut) dhe këshillon Këshillin Drejtues në këto çështje. Komiteti i Aktiveve/Detyrimeve të Grupit vlerëson dhe administron strukturën e pozicionit financiar dhe rrezikun e likuiditetit dhe përcakton standardet për çmimet e transfertave të fondeve të brendshme. Në këtë kontekst ai luan një rol të rëndësishëm në planifikimin e financimit afatgjatë dhe mbrojtjes së normave të interesit strukturor dhe të kursit të këmbimit valutor.

Komiteti i Rrezikut të Tregut kontrollon rreziqet e tregut që rrjedhin instrumentet e mbajtura për shitje dhe mbajtura në maturim dhe përcakton kufijtë përkatës dhe proceset. Kryesisht, mbështetet në raportet e fitimit dhe humbjes, rreziqet e llogaritura, përdorimi i limitit, si dhe rezultatet e analizave të skenarit dhe testet e stresit në lidhje me rreziqet e tregut.

Komiteti i Kreditit përbëhet nga përfaqësues të stafit të zyrave shërbimit dhe të zyrave mbështetëse në varësi të llojit të klientit (klientët e korporatave, bankat, institucionet qeveritare dhe shitjet me pakicë). Komitetet përcaktojnë kriteret specifike të huadhënies për segmente të ndryshme të klientëve dhe marrin të gjitha vendimet e kredive në lidhje me ato segmente në lidhje me procesin e miratimit të kredisë (në varësi të vlerësimit dhe madhësisë së ekspozimit).

Komiteti i kredive me probleme është komiteti më i rëndësishëm në procesin e vlerësimit dhe vendimmarrjes në lidhje me huatë problematike. Komiteti përfshin kryesisht autoritetet vendimmarrëse; kryetari i tij është Drejtori Kryesor i Rrezikut (DKR) i Grupit. Anëtarët e mëtejshëm me të drejtë vote janë ata anëtarë të Bordit Drejtues përgjegjës për divizionet e konsumatorëve, Drejtori Financiar (CFO) dhe divizioni përkatës dhe menaxherët e departamenteve nga administrimi i rrezikut dhe administrimi i ekspozimeve të veçanta (të përfshira në proces).

Komiteti i Administrimit dhe Kontrollit të Rrezikut Operacionale të Grupit përbëhet nga përfaqësues të fushave të biznesit (klientët e shitjes me pakicë, të tregut dhe të korporatave) dhe përfaqësues të Pajtueshmërisë (duke përfshirë krimin financiar), Sistemin e Kontrollit të Brendshëm, Operacionet, Sigurinë dhe Kontrollin e Rrezikut, nën kryesimin e DKR. Ky komitet është përgjegjës për administrimin e rrezikut operacional të Grupit (duke përfshirë rrezikun e sjelljes). Ai nxjerr dhe vendos strategjinë e rrezikut operacional bazuar në profilin e rrezikut dhe strategjinë e biznesit dhe gjithashtu bën vendime lidhur me veprimet, kontrollet dhe pranimin e rrezikut.

Sigurimi i cilësisë dhe auditimi i brendshëm

Sigurimi i cilësisë në lidhje me administrimin e rrezikut ka të bëjë me sigurimin e integritetit, qëndrueshmërisë dhe saktësisë së proceseve, modeleve, llogaritjeve dhe burimeve të të dhënave. Kjo na shërben për tu siguruar që Grupi i përmbahet të gjitha kërkesave ligjore dhe se mund të arrijë standardet më të larta në operacionet e administrimit të rrezikut. Të gjitha këto aspekte koordinohen nga Divizioni i Pajtueshmërisë Bankare, i cili analizon sistemin e kontrollit të brendshëm në mënyrë të vazhdueshme dhe - nëse veprimet janë të nevojshme për të adresuar ndonjë mangësi - është gjithashtu përgjegjës për përcjelljen e zbatimit të tyre.

Dy funksione shumë të rëndësishme në sigurimin e mbikëqyrjes së pavarur kryhen nga divizionet e Auditimit dhe Pajtueshmërisë: Auditimi i pavarur i brendshëm është një kërkesë ligjore dhe një shtyllë qendrore e sistemit të kontrollit të brendshëm. Auditimi i brendshëm periodikisht vlerëson të gjitha proceset e biznesit dhe kontribuon në mënyrë të konsiderueshme për sigurimin dhe përmirësimin e tyre. I dërgon raportet e tij drejtpërdrejt në Bordin

34. ORGANIZIMI I ADMINISTRIMIT TË RREZIKUT (VAZHDIM)

Drejtues të Grupit, i cili i diskuton ato në baza të rregullta në mbledhjet e tij të Bordit.

Zyra e Përputhshmërisë është përgjegjëse për të gjitha çështjet që kanë të bëjnë me përmbushjen e kërkesave ligjore në plotësim dhe si pjesë integrale të sistemit të kontrollit të brendshëm. Kështu, monitorohet edhe përputhja me rregulloret ekzistuese për operacionet ditore.

35. ADMINISTRIMI I RREZIKUT TË PËRGJITHSHËM TË GRUPIT

Mbajtja e një niveli adekuat të kapitalit është një objektivi kryesor i Grupit. Kërkesat e kapitalit monitorohen rregullisht bazuar në nivelin e rrezikut të matur sipas modeleve të brendshme dhe në zgjedhjen e modeleve të përshtatshme merret parasysh rëndësia e rreziqeve që vlerësohen çdo vit. Ky koncept i administrimit të rrezikut të përgjithshëm të Grupit siguron përmbushjen e kërkesave të kapitalit si nga perspektiva rregullative (qëndrueshmëria dhe parimi i vijueshmërisë) dhe nga perspektiva ekonomike (vlerësimi objektivi). Kështu që ajo mbulon aspektet sasiore të procesit të vlerësimit të mjaftueshmërisë së kapitalit të brendshëm (ICAAP) siç kërkohet ligjërisht. Procesi i plotë i ICAAP i Grupit auditohet nga Auditimi i Brendshëm gjatë procesit të rishikimit mbikëqyrës në baza vjetore.

Që prej 31 dhjetorit 2019, përhapja e COVID-19 ka pasur ndikim të madh në shumë ekonomi në mbarë globin. Në shumë vende, bizneset po detyrohen të ndërpresin ose kufizojnë aktivitetet për periudha të gjata ose të pacaktuara kohore. Masat e marra për të përmirësuar përhapjen e virusit, përfshirë ndalimet e udhëtimit, karantinat, distancimin shoqëror dhe mbylljen e shërbimeve jo thelbësore kanë shkaktuar ndërprerje të rëndësishme për bizneset në të gjithë botën, duke rezultuar në një ngadalësim ekonomik. Tregjet globale të aksioneve kanë pësuar gjithashtu një paqëndrueshmëri të madhe dhe një ngadalësim të ndjeshëm.

Qeveria ka njoftuar për dhënien e një garancie sovrane për të gjitha bizneset të cilat po përballen me probleme të likuiditetit dhe do të kenë nevojë për financim. Për më tepër, Banka e Shqipërisë ka njoftuar se klientët që do të përballen me probleme të likuiditetit mund të kërkojnë shtyrjen e shlyerjes së detyrimeve të tyre ndaj Bankave për një periudhë 3 mujore. Kohëzgjatja dhe ndikimi i pandemisë COVID-19, si dhe efektiviteti i masave të qeverisë dhe bankës qendrore, mbeten ende të vështira të përcaktohen në kohë. Nuk është e mundur të vlerësohet me besueshmëri kohëzgjatja dhe ashpërsia e këtyre pasojave, si dhe ndikimi i tyre në pozicionin financiar dhe rezultatet e Bankës për periudhat e ardhshme.

Korniza e sjelljes të rrezikut (KSR) kufizon rrezikun e përgjithshëm të Grupit në përputhje me objektivat strategjike të Grupit dhe cakton kapitalin e rrezikut të llogaritur sipas kategorive të ndryshme të rrezikut dhe zonave të biznesit. Qëllimi kryesor i KSR është të kufizojë rrezikun, veçanërisht në skenarët e kundërt dhe për rreziqet kryesore të njëanshme në mënyrë të tillë që të sigurojnë pajtueshmëri me raportet minimale rregullatore. Rrjedhimisht, KSR bazohet në tri shtyllat e ICAAP (vlerësimi objektivi, vijimësia e biznesit, parimin e vijmësisë) dhe përcakton limitet e rrezikut të përqendrimit për llojet e rrezikut të identifikuar si të rëndësishme në vlerësimin e rrezikut. Përveç kësaj, qëndrimi ndaj rrezikut i vendosur nga Bordi Drejtues dhe strategjia e rrezikut të Grupit dhe zbatimi i tij raportohen rregullisht në Komitetin e Rrezikut të Bordit Mbikëqyrës.

Objektivi	Rreziku	Teknika e matjes	Niveli i besimit
Perspektiva e vlerësimit të synuar	Rreziku i mos plotësimit të kërkesave nga huadhënësit kryesor të Grupit	Humbja e papritur për horizontin e rrezikut njëvjeçar (kapitali ekonomik) nuk mund të tejkalojë nivelin aktual të kapitalit dhe detyrimeve të varura	99.92 % rrjedh nga probabiliteti i vlerësimit të objektiveve të mospagimit
Perspektiva e biznesit në vijimësi	Rreziku i mosplotësimit të kërkesës së kapitalit rregullator sipas CRR	Kapaciteti i ndërmarrjes së rrezikut (fitimet e projektuar plus kapitali që tejkalon kërkesat rregullatore) nuk mund të tejkalojë vlerën e rrezikut të Grupit (horizont rreziku një vjeçar)	95 % duke reflektuar gatishmërinë e pronarëve për të ofruar fonde shtesë vetjake
Perspektiva e qëndrueshmërisë	Rreziku i rënies nën një raport të qëndrueshëm të nivelit të 1 gjatë gjithë ciklit ekonomik	Projeksionet e kapitalit dhe të ardhurave për një periudhë planifikuese trevjeçare bazuar në supozimet e një rënie të konsiderueshme ekonomike	85-90 % bazuar në vendimet e mundshme të administrimit për të ulur rrezikun përkohësisht ose për të rritur kapitalin aksioner shtesë

36. RREZIKU I KREDISË

Rreziku kreditor është rreziku më i madh për bizneset e Grupit. Rreziku kreditor nënkupton rrezikun e humbjes financiare nëse ndonjë nga klientët ose palët e treta nuk i përmbush detyrimet kontraktuale ndaj Grupit. Rreziku kreditor vjen kryesisht nga huatë dhe paradhëniet ndaj bankave, huatë dhe paradhëniet për klientët, angazhimet e huadhënies dhe garancitë financiare të dhëna. Grupi gjithashtu është i ekspozuar ndaj rreziqeve të tjera të kredisë që rrjedhin nga investimet në letrat me vlerë të borxhit dhe ekspozimet e tjera të lidhura me aktivitetet tregtare, marrëveshjet e shlyerjes dhe transaksionet e anasjellta të riblerjes.

Për fundin e vitit 2020, Banka pret një rritje të portofolit të kredive jo-performuese për shkak të rënies ekonomike. Pas shfaqjes së emergjencës së pandemisë COVID-19, grupi po analizon ndryshimet makroekonomike dhe do të pasqyrojë këto ndryshime në Stress-testet e përdorura për të përshkruar ndikimin e COVID-19 në llogaritjen e Humbjeve të Pritshme të Kredisë.

Ekspozimi total i kredisë i përdorur në administrimin e portofolit përfshin të dyja ekspozimet në dhe jashtë pasqyrës së pozicionit financiar përpara aplikimit të faktorëve të konvertimit të kredisë dhe kështu përfaqëson ekspozimin total të kredisë. Ai nuk zvogëlohet nga efektet e zbutjes së rrezikut të kredisë, si garancitë ose kolaterali fizik, efekte që megjithatë konsiderohen në vlerësimin e përgjithshëm të rrezikut të kredisë. Ekspozimi total i kredisë është përdorur- nëse nuk është shprehur ndryshe- për t'u referuar ekspozimeve në të gjitha tabelat e mëposhtme në raportin e rrezikut.

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin total të kredisë, duke përfshirë edhe zërat jashë bilancit të klasifikuar sipas segmenteve.

në mijë Lekë	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Korporatat	71,025,331	52,332,003
Financimi i projekteve	4,839,225	5,377,549
Klientet me pakicë	63,685,989	61,615,243
Bankat	47,328,709	41,464,582
Qeveria	115,160,503	103,336,072
Total	302,039,757	264,125,449

Ekspozimi i përgjithshëm i kredisë përfshin bilancet e parave të gatshme në bankat qendrore dhe depozitat e tjera të kërkesave në banka (Shënimi 9), aktivet financiare me kosto të amortizuar (Shënimi 10) dhe angazhimet e kredisë, garancitë financiare të dhëna dhe angazhimet e tjera të dhëna (Shënimi 21).

Portofoli i kredisë – klientët korporata

Modelet e brendshme të vlerësimit për klientët e korporatave marrin parasysh parametrat cilësorë, raportet e ndryshme nga deklarata e pozicionit financiar dhe raportet e fitimit që mbulojnë aspekte të ndryshme të aftësisë kreditore të klientëve për industri dhe vende të ndryshme. Përveç kësaj, modeli për korporatat më të vogla gjithashtu përfshin një komponent të sjelljes së llogarisë.

Tabela e mëposhtme tregon totalin e vlerësimit të brendshëm të ekspozimit ndaj kredisë (korporatat e mëdha, korporatat e mesme dhe korporatat e vogla). Për qëllime prezantimi, notat individuale të shkallës së vlerësimit janë kombinuar në nëntë klasifikime kryesore.

Në mijë Lekë	31 dhjetor 2021	%	31 dhjetor 2020	%
1 Rrezik minimal	5,479,055	7.71%	-	0.00%
2 Gjendje e shkëlqyer e kredisë	-	0.00%	-	0.00%
3 Gjendje shumë e mirë e kredisë	143,660	0.20%	61,206	0.12%
4 Gjendje e mirë e kredisë	1,288,178	1.81%	805,149	1.54%
5 Gjendje e shëndoshë e kredisë	27,396,761	38.57%	14,817,290	28.31%
6 Gjendje e pranueshme e kredisë	23,807,222	33.52%	14,830,148	28.34%
7 Gjendja marxhinale e kredisë	7,509,321	10.57%	9,655,244	18.45%
8 Gjendja e dobët e kredisë / nënstandard	4,242,976	5.97%	3,074,929	5.88%
9 Gjendje shumë e dobët e kredisë / e dyshimtë	987,828	1.39%	1,076,900	2.06%
10 E zhvlerësuar	157,463	0.22%	8,010,355	15.31%
NR E paklasifikuar	12,867	0.02%	781	0.00%
Totali	71,025,331	100.00%	52,332,002	100.00%

36. RREZIKU I KREDISË (VAZHDIM) PORTOFOLI I KREDISË – KLIENTËT KORPORATA - VAZHDIM

Modeli i vlerësimit për financimin e projektit ka pesë klasa dhe merr parasysh probabilitetet individuale të mospagimit dhe kolateralin në dispozicion. Ndarja e ekspozimit të financimit të projektit të Grupit është paraqitur në tabelën e mëposhtme:

në mijë LEK	31 dhjetor 2020	%	31 dhjetor 2020	%
6.1 Profili i shkëlqyeshëm i rrezikut të projektit - rrezik shumë i ulët	865,624	17.89%	1,194,951	22.22%
6.2 Profili i mirë i rrezikut të projektit - rrezik i ulët	3,557,951	73.52%	3,591,597	66.79%
6.3 Profili i pranueshëm i rrezikut të projektit - rreziku mesatar	1	0.00%	125,498	2.33%
6.4 Profili i dobët i rrezikut të projektit - rreziku i lartë	-	0.00%	-	0.00%
6.5 E zhvlerësuar	415,649	8.59%	465,503	8.66%
NR E paklasifikuar	-	0.00%	-	0.00%
Totali	4,839,225	100.00%	5,377,549	100.00%

Tabela më poshtë jep një ndarje të ekspozimit total të kredisë për korporatat dhe financimin e projektit sipas industrisë:

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	%	31 dhjetor 2020	%
Prodhim	22,913,969	30.20%	18,034,294	31.25%
Furnizimi me energji, gaz, avull dhe ujë të ngrohtë	16,726,339	22.05%	8,518,269	14.76%
Prodhim	15,425,247	20.33%	13,152,491	22.79%
Ndërtim	8,249,836	10.87%	7,465,556	12.94%
Transport, magazinim dhe komunikim	4,047,201	5.33%	3,566,463	6.18%
Pasuri e paluajtshme	2,644,539	3.49%	2,385,024	4.13%
Shërbime të pavarura/teknike	25,300	0.03%	47,937	0.08%
Ndërmjetësimi financiar	18,508	0.02%	35	0.00%
Industritë e tjera	5,813,617	7.66%	4,539,483	7.87%
Total	75,864,556	100.00%	57,709,552	100%

Portofoli i kredisë - Klientë me pakicë

Klientet me pakicë janë të ndarë në individë privatë dhe ndërmarrje të vogla dhe të mesme (NVM). Për klientet me pakicë përdoret një sistem me dy pikë, i përbërë nga vlerësimi fillestar dhe ad hoc i bazuar në të dhënat e klientit dhe të vlerësimit të sjelljes bazuar në të dhënat e llogarisë. Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin e kredisë së Grupit ndaj klientëve me pakicë:

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	%	31 dhjetor 2020	%
Klientët me pakicë - individë privatë	51,180,180	80%	45,449,495	74%
Klientët me pakicë - entitetet e vogla dhe të mesme	12,505,809	20%	16,165,749	26%
Total	63,685,989	100%	61,615,244	100%

36. RREZIKU I KREDISË (VAZHDIM) PORTOFOLI I KREDISË - KLIENTË ME PAKICË - VAZHDIM

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin total të kredisë për klientët me pakicë (individët privatë dhe mikro-kompanitë) sipas vlerësimit të brendshëm:

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	%	31 dhjetor 2020	%
0.5 Rrezik minimal	1,263,628	2.38%	1,074,072	2.30%
1.0 Gjendje e shkëlqyer e kredisë	1,085,955	2.04%	974,658	2.08%
1.5 Gjendje shumë e mirë në kredi	4,937,617	9.29%	2,949,757	6.31%
2.0 Gjendje e mirë e kredisë	15,548,149	29.25%	11,211,241	23.97%
2.5 Gjendje e shëndoshë e kredisë	12,437,240	23.39%	12,567,469	26.87%
3.0 Gjendje e pranueshme e kredisë	4,468,453	8.41%	5,241,973	11.21%
3.5 Gjendje marginale e kredisë	2,141,344	4.03%	2,041,402	4.36%
4.0 Gjendje e dobët e kredisë / nën standard	1,220,303	2.30%	1,314,321	2.81%
4.5 Gjendje shumë e dobët e kredisë / e dyshimtë	818,644	1.54%	1,244,445	2.66%
5.0 E zhvlerësuar	2,624,224	4.94%	2,548,352	5.45%
NR E paklasifikuar	6,618,187	12.45%	5,602,300	11.98%
Totali	53,163,744	100%	46,769,990	100%

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin total të kredisë ndaj klientëve me pakicë (ndërmarrjet e vogla) sipas vlerësimit të brendshëm:

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	%	31 dhjetor 2020	%
1 Rrezik minimal	191,240	1.82%	198,222	1.28%
2 Gjendje e shkëlqyer e kredisë	180,962	1.68%	401,168	2.77%
3 Gjendje shumë e mirë në kredi	996,046	9.68%	550,975	3.58%
4 Gjendje e mirë e kredisë	1,439,251	13.32%	884,175	5.91%
5 Gjendje e shëndoshë e kredisë	1,570,949	15.51%	3,297,956	22.86%
6 Gjendje e pranueshme e kredisë	2,078,156	20.59%	2,883,418	19.63%
7 Gjendje marginale e kredisë	1,717,766	15.69%	3,039,315	20.54%
8 Gjendje e dobët e kredisë / nën standard	995,386	9.07%	1,589,566	10.22%
9 Gjendje shumë e dobët e kredisë / e dyshimtë	334,782	2.83%	909,412	5.92%
10 E zhvlerësuar	1,013,303	9.76%	1,088,512	7.27%
NR E pa klasifikuar	4,404	0.04%	2,535	0.02%
Totali	10,522,245	100.00%	14,845,254	100.00%

Tabela më poshtë tregon ekspozimin total të kredisë me pakicë sipas produktit:

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	%	31 dhjetor 2020	%
Kreditë hipotekore	23,486,220	36.88%	20,469,686	33.22%
Kreditë personale	20,810,192	32.68%	18,241,566	29.61%
Financimi i NVM-ve	9,967,274	15.65%	14,380,902	23.34%
Overdraft	5,326,092	8.36%	4,488,349	7.28%
Karta Kreditit	2,228,649	3.50%	2,432,437	3.95%
Kreditë për makina	1,867,562	2.93%	1,602,303	2.60%
Total	63,685,989	100%	61,615,243	100%

36. RREZIKU I KREDISË (VAZHDIM)

Portofoli i kredisë – Bankat

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin total të kredisë sipas klasifikimit të brendshëm për bankat (duke përfshirë bankën qendrore). Për shkak të numrit të vogël të klientëve (psh. mospagesave të vëzhguara), probabiliteti i mospagimit të klasifikimit individual në këtë klasë të aktiveve llogaritet bazuar në një kombinim të të dhënave të brendshme dhe të jashtme.

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	%	31 dhjetor 2020	%
1 Rrezik minimal	365,380	1%	2,126,202	5%
2 Gjendje e shkëlqyer e kredisë	21,032,031	44%	16,398,349	40%
3 Gjendje shumë e mirë në kredi	10,847,000	23%	5,150,408	12%
4 Gjendja e mirë e kredisë	4,201,001	9%	4,109,715	10%
5 Gjendja e shëndoshë e kredisë	1,139,081	2%	4,048,211	10%
6 Gjendje e pranueshme e kredisë	873,941	2%	23,514	0%
7 Gjendje marginale e kredisë	107,744	0%	107,748	0%
8 Gjendje e dobët e kredisë / nën standard	533,598	1%	120,001	0%
9 Gjendje shumë e dobët e kredisë / e dyshimtë	-	0%	0	0%
10 E zhvlerësuar	-	0%	0	0%
NR E pa klasifikuar	8,228,933	17%	9,380,434	23%
Totali	47,328,709	100.00%	41,464,582	100.00%

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin total të kredisë ndaj bankave (duke përfshirë bankën qendrore) sipas produktit:

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	%	31 dhjetor 2020	%
Hua dhe paradhenie	2,299,523	5%	966,747	2%
Obligacionet	3,625,581	8%	8,147,020	20%
Repo	1,182,874	2%	1,184,562	3%
Tregu i parasë	29,504,072	62%	19,860,408	48%
Te tjera	10,716,659	23%	11,305,845	27%
Total	47,328,709	100%	41,464,582	100%

Portofoli i kredisë – Qeveritë qendrore

Një tjetër klasë e aktiveve formohet nga qeveritë qendrore, banka qendrore dhe komunat rajonale, si dhe subjektet e tjera të sektorit publik. Tabela më poshtë jep një ndarje të ekspozimit total ndaj qeverive qendrore (duke përfshirë bankën qendrore) sipas vlerësimit të brendshëm:

36. RREZIKU I KREDISË (VAZHDIM)

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	%	31 dhjetor 2020	%
A2 Gjendje shumë e mirë e kredisë	3,639,251	3.16%	1	0.00%
A5 Gjendje e mirë e kredisë	105,837,718	91.90%	103,169,748	99.84%
C1 Gjendje e shkëlqyer e kredisë	2,346,921	2.04%	-	0.00%
C2 Gjendje shumë e mirë e kredisë	1,404,256	1.22%	-	0.00%
C3 Gjendje shumë e mirë e kredisë	5	0.00%	-	0.00%
C4 Gjendje e mirë e kredisë	1,210,908	1.05%	-	0.00%
N E paklasifikuar	721,444	0.63%	166,323	0.16%
Totali	115,160,503	100.00%	103,336,072	100.00%

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin total të kredive ndaj sovranëve (duke përfshirë bankën qendrore) sipas produktit:

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	%	31 dhjetor 2020	%
Hua dhe paradhënie	32,327,505	28.07%	45,985,739	44.50%
Obligacionet	76,797,813	66.69%	51,169,577	49.52%
Tregu i parave	6,035,185	5.24%	6,180,755	5.98%
Total	115,160,503	100.00%	103,336,072	100.00%

Ekspozimet jo-performuese (EJP-se)

Tabela në vijim paraqet ekspozimet jo-performuese duke përfshirë së bashku ekspozimet të humbura dhe jo të humbura.

në mijë LEK	EJP		Raporti i EJP		Raporti i mbulimit të EJP	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Korporatat jofinanciare	7,159,055	9,751,207	10.35%	16.91%	80.10%	75.61%
Individët	2,674,168	2,718,253	0.10%	6.48%	75.39%	73.16%
Hua dhe paradhënie	9,833,223	12,469,460	6.25%	5.28%	78.93%	74.08%
Obligacionet	9,833,223	12,469,460	6.25%	5.28%	78.93%	74.08%

Huatë me probleme (HP)

Sipas Nenit 178 CRR, përkufizimi i humbjes dhe i huave me probleme (HP) shkaktohet nëse mund të supozohet se një klient nuk ka gjasa të përmbushë detyrimet e tij të huasë në bankë ose nëse debitori ka kaluar së paku 90 ditë për çdo detyrim material të huasë në bankë. Për klientët jo-retail, dymbëdhjetë tregues të ndryshëm përdoren për të identifikuar një ngjarje të paracaktuar. Për shembull, një ngjarje humbjeje zbatohet nëse një klient përfshihet në procedurat e paaftësisë paguese ose të ngjashme, nëse ka qenë e nevojshme të njihet një zhvlerësim ose zbritje e drejtpërdrejtë mbi një hua të klientit ose nëse administrimi i rrezikut të huasë ka gjykuar një llogari të arkëtueshme të mos jetë tërësisht i rikuperueshëm ose njësisia e testimit po konsideron një ristrukturim.

36. RREZIKU I KREDISË (VAZHDIM)

Tabela e mëposhtme tregon pjesëmarrjen e huave me probleme (HP) në klasat e aktiveve të përcaktuara (duke përfshirë zërat jashtë gjendjes financiare):

në mijë LEK	HP		Raporti HP		Raporti i mbulimit HP	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Korporatat jofinanciare	7,158,993	9,751,014	2.07%	16.66%	80.79%	76.13%
Individet	2,674,168	2,718,253	0.10%	6.48%	75.97%	75.10%
Totali i jo-bankave	9,833,161	12,469,267	0.32%	12.23%	78.93%	74.70%
Totali	9,833,161	12,469,267	0.32%	12.23%	78.93%	74.70%

Tabelat e mëposhtme tregojnë ndryshimet në kreditë me probleme në klasat e aktiveve të përcaktuara (duke përfshirë zërat jashtë bilancit):

në mijë LEK	Më 1 janar 2021	Shtesa	Zvogëlime	Më 31 dhjetor 2021
Korporatat jofinanciare	9,751,014	600,558	(3,192,579)	7,158,993
Individet	2,718,254	563,173	(607,259)	2,674,168
Totali i jo-bankave	12,469,268	1,163,731	(3,799,838)	9,833,161
Bankat	-	-	-	-
Total	12,469,268	1,163,731	(3,799,838)	9,833,161

Në zvogëlime përfshihen ripagimet, fshirjet dhe daljet nga kategoria e HP.

në mijë LEK	Më 1 janar 2020	Shtesa	Zvogëlime	Më 31 dhjetor 2020
Korporatat jofinanciare	10,101,172	1,133,819	(1,483,977)	9,751,014
Individet	2,427,948	858,570	(568,264)	2,718,254
Totali i jo-bankave	12,529,120	1,992,389	(2,052,241)	12,469,268
Bankat	-	-	-	-
Total	12,529,120	1,992,389	(2,052,241)	12,469,268

Përqëndrimi i rrezikut

Portofoli i kredisë së Grupit është shumë i diversifikuar në aspektin e rajonit gjeografik dhe të industrisë. Përqëndrimet e ekspozimeve janë gjithashtu të administruara në mënyrë aktive (bazuar në konceptin e grupeve të klientëve të lidhur) përmes kufizimeve dhe raportimit të rregullt. Si rezultat, diversifikimi i portofolit është i lartë. Si pjesë e riorganizimit strategjik të Grupit, strukturat kufizuese për rrezikun e përqëndrimit u rishikuan për secilin segment të klientëve. Ndarja rajonale e ekspozimeve pasqyron diversifikimin e gjerë të biznesit të kredisë në tregjet e Grupit.

36. RREZIKU I KREDISË (VAZHDIM)

Tabela në vijim tregon shpërndarjen e ekspozimeve të kredisë në të gjitha klasat e aktiveve nga vendi i huamarrësit, të grupuara sipas rajoneve:

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	%	31 dhjetor 2020	%
Republika Çeke	53	0.00%	4,434,178	1.71%
Poloni	3,625,628	1.20%	3,713,794	1.43%
Austri	23,918,002	7.92%	7,496,405	2.89%
Bashkimi Evropian	1,831,856	0.61%	1,864,591	0.72%
Gjermani	4,212,816	1.39%	8,990,972	3.47%
Britania e Madhe	88,149	0.03%	682	0.00%
Francë	4,358,068	1.44%	162,178	0.06%
Holandë	1,151,617	0.38%	0	0.00%
Itali	58,720	0.02%	1,810	0.00%
Rumani	1,031	0.00%	249	0.00%
Bullgari	29	0.00%	3	0.00%
Shqipëri	249,563,530	82.63%	230,693,320	88.94%
Tjetër	5,392,237	1.79%	1,676,513	0.65%
Zvicër	3,414,594	1.13%	123,707	0.05%
Amerika e Veriut	3,003,330	0.99%	208,995	0.08%
Pjesa tjetër e Botës	1,420,097	0.47%	2,813	0.00%
Totali	302,039,757	100.00%	259,370,210	100.00%

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin e kredisë në të gjitha klasat e aktiveve sipas monedhës:

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	%	31 dhjetor 2020	%
Euro (EUR)	112,170,074	37.53%	95,242,580	36.72%
SHBA-Dollar (USD)	22,068,851	7.38%	12,990,647	5.01%
Franga zvicerane (CHF)	335,077	0.11%	465,830	0.18%
Leku shqiptar (ALL)	159,741,875	53.45%	146,130,390	56.34%
Monedha të tjera të huaja	4,531,130	1.52%	4,540,763	1.75%
Total	298,847,007	100.00%	259,370,210	100.00%

36. RREZIKU I KREDISË (VAZHDIM)

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin e përgjithshëm të kredisë të Grupit bazuar në industrinë e klientëve:

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	%	31 dhjetor 2020	%
Bankat dhe sigurimet	85,871,710	28.43%	34,925,623	13.47%
Individët private	51,203,183	16.95%	46,652,699	17.99%
Administrata publike dhe institucionet e mbrojtjes dhe sigurimeve shoqërore	69,192,857	22.91%	52,770,797	20.35%
Tregtia me shumicë dhe tregtia me komision (përveç tregtimit të makinave)	524,239	0.17%	574,639	0.22%
Prodhime të tjera	-	0.00%	-	0.00%
Aktivitetet e pasurive të paluajtshme	2,892,871	0.96%	2,519,497	0.97%
Ndërtim	10,511,203	3.48%	9,610,423	3.71%
Aktivite të tjera të biznesit	6,590,531	2.18%	54,407,667	20.98%
Tregti me pakicë, përveç riparimit të automjeteve	25,863,370	8.56%	24,896,375	9.60%
Furnizimi me energji, gaz, avull dhe ujë të ngrohtë	16,882,908	5.59%	8,632,510	3.33%
Prodhimi i metaleve bazë	15,429,987	5.11%	14,349,571	5.53%
Transport tjetër	5,234,655	1.73%	4,365,965	1.68%
Transporti tokësor, transporti nëpërmjet tubacioneve	422,322	0.14%	386,456	0.15%
Prodhimi i produkteve ushqimore dhe pijeve	-	0.00%	-	0.00%
Prodhimi i makinerive dhe pajisjeve	171,910	0.06%	225,177	0.09%
Shitja e automjeteve	52,898	0.02%	35,690	0.01%
Nxjerrja e naftës së papërpunuar dhe gazit natyror	3,475,257	1.15%	2,997,509	1.16%
Industritë e tjera	7,719,856	2.56%	2,019,612	0.78%
Totali	302,039,757	100%	259,370,210	100%

Rreziku i palës së tretë

Grupi përcakton rrezikun e palës së tretë si rrezik i humbjeve të mundshme që rrjedhin nga dështimi i palës së tretë në kryerjen e pagesave kontraktuale.

37. RREZIKU I TREGUT

Grupi përcakton rrezikun e tregut si rrezik i humbjeve të mundshme që rrjedhin nga ndryshimet në çmimet e tregut të pozicioneve të tregtimit dhe të investimeve. Vlerësimet e rrezikut të tregut bazohen në ndryshimet në kurset e këmbimit, normat e interesit, përhapjet e kredisë, çmimet e kapitalit dhe të mallrave dhe parametrat e tjerë të tregut (p.sh. luhatjet e nënkuptuara). Rreziqet e tregut nga sektori i klientëve transferohen në sektorin e Thesarit duke përdorur metodën e çmimit të transferimit. Thesari është përgjegjës për administrimin e rreziqeve strukturore të tregut dhe për respektimin e kufirit të përgjithshëm të Grupit. Sektori i Tregjeve të Kapitalit është përgjegjës për tregtinë e pronarit, për bërjen e tregut dhe për biznesin tregtar në tregun e parasë dhe në produktet e tregut të kapitalit.

37. RREZIKU I TREGUT (VAZHDIM)

Organizimi i administrimit të rrezikut të tregut

Të gjitha rreziqet e tregut maten, monitorohen dhe administrohen në nivel Grupi.

Komiteti i Rrezikut të Tregut është përgjegjës për çështjet strategjike të administrimit të rrezikut të tregut. Ai është përgjegjës për administrimin dhe kontrollin e të gjitha rreziqeve të tregut në Grup. Kufiri i përgjithshëm i Grupit vendoset nga Bordi Drejtues në bazë të kapacitetit të marrjes së rrezikut dhe buxhetit të të ardhurave. Ky kufi ndahet në nën kufij në koordinim me ndarjet e biznesit sipas strategjisë, modelit të biznesit dhe qasjes ndaj rrezikut.

Departamenti i Administrimit të Rrezikut të Tregut siguron që vëllimi i biznesit dhe lloji i produkteve përputhen me strategjinë e përcaktuar të Grupit. Ai është përgjegjës për zbatimin dhe rritjen e proceseve të administrimit të rrezikut, infrastrukturës dhe sistemeve të administrimit të rrezikut, manualeve dhe teknikave të matjes për të gjitha kategoritë e rrezikut të tregut dhe rrezikun e kredisë që rrjedh nga ndryshimet e çmimeve të tregut në transaksionet derivative. Për më tepër, Administrimi i Rrezikut të Tregut në mënyrë të pavarur mat dhe raporton të gjitha rreziqet e tregut në baza ditore.

Të gjitha produktet në të cilat mund të mbahen pozicionet e hapura janë të shënuara në katalogun e produkteve. Produktet e reja shtohen në këtë listë vetëm pas përfundimit me sukses të procesit të miratimit të produktit. Aplikacionet e produktit kontrollohen tërësisht për çdo rrezik. Ato miratohen vetëm nëse produktet e reja mund të zbatohen në sistemet e administrimit të rrezikut të Grupit në "front and back office".

Grupi përdor një qasje gjithëpërfshirëse të administrimit të rrezikut si për librin tregtar ashtu dhe për atë bankar (qasja e totalit të kthimit). Prandaj, rreziku i tregut administrohet në mënyrë të qëndrueshme në të gjitha librat tregtar dhe bankar. Treguesit e mëposhtëm maten dhe kufizohen në baza ditore në sistemin e administrimit të rrezikut të tregut:

- Vlera në rrezik (VR) - (niveli i besueshmërisë: 99 për qind, horizonti i rrezikut: një ditë) Vlera në rrezik është instrumenti drejtues kryesor i rrezikut të tregut në tregjet likuide dhe situatat normale të tregut. VR matet bazuar në një qasje simulimi hibrid në të cilën llogariten 5,000 skenarë. Qasja kombinon avantazhet e një simulimi historik dhe simulimi Monte-Carlo dhe nxjerr parametrat e tregut nga 500 ditë të të dhënave historike. Supozimet e shpërndarjes përfshijnë karakteristika moderne si grupimet e paqëndrueshme dhe ndryshime të rastësishme të kohës, gjë që ndihmon në ndërtimin e saktë të shpërndarjeve me shtrirje të madhe dhe asimetrike, si edhe faktorëve të rrezikut të normës bazë të interesit. Rezultatet e vlerës në rrezik nuk përdoren vetëm për të kufizuar rrezikun, por edhe në shpërndarjen e kapitalit ekonomik.
- Ndjeshmëria (ndaj ndryshimeve në kurset e këmbimit dhe normat e interesit, gama, vega, çmimet e kapitalit dhe të mallrave). Kufijtë e ndjeshmërisë janë për të siguruar që përqëndrimet të shmangen në situata normale të tregut dhe janë instrumenti drejtues kryesor në situatat ekstreme të tregut dhe në tregjet jolikuide ose në tregjet që janë strukturalisht të vështira për t'u matur.
- "Stoploss" - Limitet e ndalimit të humbjes shërbejnë për të forcuar disiplinën e tregtarëve në mënyrë që ata të mos lejojnë që humbjet të grumbullohen në pozicionet e tyre të pronësisë, por në mënyrë të rreptë t'i kufizojnë ato.

Një koncept i plotë i stress test-ve plotëson këtë sistem të limiteve me shumë nivele. Ai simulon ndryshimet e mundshme të vlerës aktuale me skenarë të përcaktuar për portofolin total. Rezultatet mbi përqëndrimet e rrezikut të tregut të treguara nga këto stress -teste raportohen në Komitetin e Rrezikut të Tregut dhe merren parasysh gjatë përcaktimit të kufijve. Raportet e testimit të stresit për portofolet individuale përfshihen në raportimin e përditshëm të rrezikut të tregut.

37. RREZIKU I TREGUT (VAZHDIM)

Vlera në rrezik (VR)

Tabelat e mëposhtme tregojnë VR (99 për qind, një ditë) për kategoritë individuale të rrezikut të tregut në librin tregtar dhe në librin bankar. VR-ja e Grupit kryesisht vjen nga rreziku i monedhës për librin tregtar dhe rreziku i normës së interesit për librin bankar.

Libri tregtar VR 99% 1ditë në mijë LEK	VR më 31 dhjetor 2021	VR më 31 dhjetor 2020
Rreziku i monedhës	100%	100%
Rreziku i normës së interesit	0%	0%
Marzhi i rrezikut të kredisë	0%	0%
Rreziku i çmimit të aksioneve	0%	0%
Rreziku Vega	0%	0%
Rreziku bazë	0%	0%
Total	(14,537)	(6,347)

Libri bankar VR 99% 1ditë në mijë LEK	VR më 31 dhjetor 2021	VR më 31 dhjetor 2020
Rreziku i monedhës	0%	0%
Rreziku i normës së interesit	25.70%	22.2%
Marzhi i rrezikut të kredisë	74.00%	76.7%
Rreziku Vega	0%	0%
Rreziku bazë	0.3%	1.1%
Total	(381,935)	(431,463)

Totali i VR 99% 1ditë në mijë LEK	VR më 31 dhjetor 2021	VR më 31 dhjetor 2020
Rreziku i monedhës	21.5%	17.6%
Rreziku i normës së interesit	19.7%	18.0%
Marzhi i rrezikut të kredisë	58.4%	63.4%
Rreziku i çmimit të aksioneve	0%	0%
Rreziku Vega	0%	0%
Rreziku bazë	0.3%	2.3%
Total	(485,449)	(470,295)

Rreziku i kursit të këmbimit dhe raporti i kapitalit

Rreziku i tregut në Grup rezulton kryesisht nga rreziku i kursit të këmbimit, gjithashtu edhe luhatjet e kursit të këmbimit ndikojnë në të ardhurat dhe shpenzimet aktuale. Ato gjithashtu ndikojnë në kërkesat e kapitalit rregullator për aktivet e shprehura në monedha të huaja, edhe nëse ato financohen në të njëjtën monedhë dhe kështu nuk krijojnë një pozicion të hapur të këmbimit valutor.

Grupi synon stabilizimin e raportit të kapitalit gjatë administrimit të rreziqeve të kursit të këmbimit. Ky rrezik administrohet në baza mujore në Komitetin e Aktivit/Pasivit të Grupit bazuar në luhatjet historike të këmbimit valutor, parashikimet e kurseve të këmbimit dhe ndjeshmërinë e raportit të kapitalit rregullator ndaj ndryshimeve në kurset individuale të këmbimit valutor.

37. RREZIKU I TREGUT (VAZHDIM)

Tabela e mëposhtme tregon të gjitha pozicionet materiale të hapura të kursit të këmbimit në datën 31 dhjetor 2020 dhe vlerat korresponduese për vitin e kaluar.

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
AUD	(15,073)	(13,340)
CAD	(3,209)	(27,017)
CHF	(82,155)	28,679
DKK	1,157	1,186
EUR	11,923,295	13,339,309
GBP	(22,716)	140,274
JPY	5,098	5,972
NOK	25	165
SEK	1,232	1,236
USD	844,289	(6,113)

Rreziku i normës së interes në librin tregtar

Tabelat në vijim tregojnë ndryshimet më të mëdha të vlerës aktuale për librin tregtar të Grupit, duke pasur parasysh një rritje të normës bazë të interesit me një pikë për të gjithë kurbën e yield-it në mijë Lekë për datat e raportimit më 31 dhjetor 2021 dhe 31 dhjetor 2020.

2021 në mijë Lek	Total	< 3 m	> 3 deri 6 m	> 6 deri 12 m	> 1 deri 2 v	> 2 deri 3 v	> 3 deri 5 v	> 5 deri 7 v	> 7 deri 10 v	> 10 deri 15 v	> 15 deri v	>20v
ALL	-0.97			-0.97								
2020 në mijë Lek	Total	< 3 m	> 3 deri 6 m	> 6 deri 12 m	> 1 deri 2 v	> 2 deri 3 v	> 3 deri 5 v	> 5 deri 7 v	> 7 deri 10 v	> 10 deri 15 v	> 15 deri v	>20v
ALL	-0.25			-0.25								

37. RREZIKU I TREGUT (VAZHDIM)

Rreziku i normës së interesit në librin bankar

Maturimet e ndryshme dhe skemat e rivlerësimit të aktiveve dhe detyrimeve përkatëse (Depozitat dhe financimet nga tregjet e parasë dhe tregjet e kapitalit) shkaktojnë rrezikun e normës së interesit në Grup. Ky rrezik lind në veçanti nga ndryshimet në ndjeshmërinë e normave të interesit, rregullimet e normave dhe opsionaliteti tjetër i flukseve të pritshme të parasë. Rreziku i normës së interesit në librin bankar është i rëndësishëm për EUR dhe USD si monedha kryesore.

Administrimi i pasqyrës së pozicionit financiar është detyra kryesore e sektorit të Thesarit, i cili mbështetet nga Komiteti i Aktivit/Pasivit të Grupit. Ato bazojnë vendimet e tyre në analiza të ndryshme të të ardhurave nga interesi dhe simulime që sigurojnë ndjeshmërinë e duhur të interesit, rregullimet e normave dhe opsionaliteti tjetër të pritshme të parasë. Rreziku i normës së interesit në librin bankar është subjekt i raportimit tremujor në kontekstin e statistikave të rrezikut të normës së interesit të paraqitura tek mbikëqyrësi bankar.

Rreziku i normës së interesit në librin bankar nuk matet vetëm brenda kuadrit të vlerës në rrezik, por gjithashtu administrohet nga mjetet tradicionale të analizave të hendekut të normës nominale dhe të normës së interesit. Rreziku i normës së interesit është subjekt i raportimit tremujor në kontekstin e statistikave të rrezikut të normës së interesit të paraqitura tek mbikëqyrësi bankar.

Tabela në vijim tregon ndryshimin në vlerën aktuale të librit bankar të Grupit bazuar mbi një rritje të normës bazë të interesit me një pikë për të gjithë kurbën e yield-it në mijë Lek për datat e raportimit 31 dhjetor 2021 dhe 31 dhjetor 2020.

2021 në mijë Lek	Total	< 3 m	> 3 deri 6 m	> 6 deri 12 m	> 1 deri 2 v	> 2 deri 3 v	> 3 deri 5 v	> 5 deri 7 v	> 7 deri 10 v	> 10 deri 15 v	> 15 deri v	>20v
ALL	2,687	(108)	(60)	(368)	421	2,958	(691)	(160)	255	574	38	(172)
CHF	17	-	-	(2)	(4)	(1)	(3)	(2)	(2)	(1)	-	-
EUR	3,224	232	19		1,296	536	1,219	(1,497)		(279)	(254)	(106)
GBP	12	13	2	(296)	1	-	-	-	(4,094)	-	-	-
USD	1,092	13	2	22	1	-	-	-	-	-	-	-

2020 në mijë Lek	Total	< 3 m	> 3 deri 6 m	> 6 deri 12 m	> 1 deri 2 v	> 2 deri 3 v	> 3 deri 5 v	> 5 deri 7 v	> 7 deri 10 v	> 10 deri 15 v	> 15 deri v	>20v
ALL	3,964	(46)	(103)	(700)	1,091	2,011	1,659	119	741	72	(464)	(416)
CHF	-30	-	-	-	(7)	(6)	(7)	(5)	(4)	(2)	-	-
EUR	2,725	42	(216)	(37)	(138)	1,170	3,866	(766)	(514)	(420)	(204)	(59)
GBP	32	2	3	28	-	-	-	-	-	-	-	-
USD	879	24	2	225	181	250	198	-	-	-	-	-

38. ADMINISTRIMI I LIKUIDITETIT

Struktura e Financimit

Struktura e financimit të Grupit është shumë e fokusuar në marrjen e depozitave me pakicë në tregun vendas. Burimet e ndryshme të financimit përdoren në përputhje me parimin e diversifikimit. Këto përfshijnë përdorimin e kredive të financuara nga pala e tretë dhe skemat e ndarjes së rrezikut me organizata të ndryshme mbikombëtare. Pjesërisht për shkak të kufizimeve të vendit dhe pjesërisht për shkak të çmimeve të volitshme, Grupi po përdor gjithashtu huamarrje ndërbankare dhe vendosje me bankat vendase dhe ndërkombëtare.

Parimet

Administrimi i likuiditetit në Grup siguron disponueshmërinë e vazhdueshme të fondeve të nevojshme për të mbuluar operacionet e përditshme të biznesit. Prandaj është një nga proceset më të rëndësishme të biznesit në drejtimin e përgjithshëm të Grupit. Mjaftueshmëria e likuiditetit sigurohet përgjatë gjithë spektrit të maturimit si nga një aspekt ekonomik ashtu edhe nga një rregullator.

Në perspektivën ekonomike, Grupi RBI ka krijuar një kuadër qeverisjeje që përfshin kufijtë e brendshëm dhe masat e kontrollit mbi pozicionet e likuiditetit, që është në përputhje me Parimet për Administrimin e Rrezikut të Likuiditetit

38. ADMINISTRIMI I LIKUIDITETIT - VAZHDIM

të Lartë dhe Mbikëqyrjen e themeluar nga Komiteti i Bazelit për Mbikëqyrjen Bankare. Grupi gjithashtu ka zbatuar të njëjtin kuadër, si një nga bankat e rrjetit të Grupit RBI.

Komponenti rregullator trajtohet duke përbushur kërkesat e raportimit sipas Basel III (Raporti i mbulimit të likuiditetit, Raporti neto i financimit të qëndrueshëm dhe matjet shtesë të monitorimit të likuiditetit) dhe duke mbajtur kërkesat minimale përkatëse në formën e kufijve rregullatorë. Për më tepër, Grupi ka shtuar kuadrin e likuiditetit bazuar në grup, kërkesat shtesë për likuiditet dhe raportim të përcaktuara nga Banka e Shqipërisë (BSH) dhe Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare.

Përgjegjësia dhe organizimi

Përgjegjësia për të siguruar nivele të përshtatshme të likuiditetit qëndron në Bordin e Administrimit. Megjithatë, sa i përket funksioneve, anëtarët përgjegjës të Bordit janë Drejtori Ekzekutiv (Thesari dhe IB) dhe Drejtori Kryesor i Rrezikut / Drejtori i Larte Financiar. Rrjedhimisht, proceset lidhur me rrezikun e likuiditetit kryhen kryesisht nga dy sektorë brenda Grupit. Së pari, Departamenti i Thesarit / Dhoma e tregimit administron pozicionet e rrezikut të likuiditetit brenda strategjisë, udhëzimeve dhe parametrave të vendosura nga vendimet e marra në takimet e Komitetit të Aktiveve/Detyrimeve (KAD) të cilat pasqyrojnë të gjitha kufizimet rregullatore. Së dyti, këto janë monitoruar dhe mbështetur nga ndarja e pavarur e Rrezikut të Integruar (Departamenti i Rrezikut të Tregut). Departamenti i Rrezikut të Tregut mat dhe zbaton kufizime në pozicione të ndryshme të likuiditetit, si dhe monitoron pajtueshmërinë e tyre. Përveç funksioneve të lartpërmendura, KAD dhe Departamenti i Kërkimeve janë përgjegjëse për zbatimin e metodologjisë së gjerë të Grupit për modelet e rrezikut të likuiditetit.

Strategjia e Likuiditetit

Objektivat strategjike të likuiditetit të Grupit përfshijnë vetë-qëndrueshmërinë e pozicionit të likuiditetit të Grupit, stabilizimin e vazhdueshëm të bazës së depozitave të klientëve dhe pajtueshmërinë e vazhdueshme me kërkesat rregullatore dhe me politikat dhe kufijtë e brendshëm. Një objektiv tjetër është shmangia e likuiditetit të tepërt të kushtueshëm dhe shfrytëzimi eficient i fondeve. Njësitë e Administrimit të Rrezikut të Likuiditetit (Dhoma e Thesarit / Tregtisë, Rreziku i Tregut, KAD dhe Kërkimet) në Grup kanë një sërë masash të drejtpërdrejta ose indirekte për të drejtuar bilancet dhe pozicionet e likuiditetit të Grupit.

Dhoma e Thesarit/Tregtisë është e angazhuar për të arritur të gjithë treguesit kryesorë të performancës (KPIs) dhe për të qenë në përputhje me parimet e bazuara në rrezik. Treguesit kryesorë të performancës përfshijnë objektiva të përgjithshme (kthimi nga kapitalin i rregulluar me rrezikun (KKRR) ose raportet e mbulimit), si dhe objektivat specifike të Thesarit për likuiditet (si një horizont minimal i mbijetesës në skenarët e përcaktuar të stresit testeve ose diversifikimin e strukturës së rifinancimit). Përveç arritjes së një kontributi strukturor nëpërmjet transformimit të maturitetit që pasqyron likuiditetin dhe rrezikun e tregut të supozuar nga Grupi, Dhoma e Thesarit/Tregtisë ndjek një politikë të matur dhe të qëndrueshme të rrezikut në administrimin e bilancit të saj.

Kuadri i Rrezikut të Likuiditetit

Grupi parashikon rregullisht pozicionin e saj të likuiditetit nën parimin e vijimësisë dhe thekson skenarët e hendekut të likuiditetit, si dhe periudhën e mbijetesës së stresit të matur brenda vendit dhe në rast se është e nevojshme Raportin e Mbulimit të Likuiditetit (RML). Të dhënat e përdorura për këto parashikime janë kryesisht dinamika e bilancit (maturitetet e burimeve kryesore të financimit, depozitat e klientëve, institucionet financiare dhe kreditë e tjera) dhe disbursimet e reja të planifikuara të kredisë. Përveç kësaj, merret në konsideratë edhe stoku i planifikuar i depozitave me afat të korporatave, llogaritë rrjedhëse të korporatave dhe financimi afatshkurtër.

Me qëllim të projektimit të RML-së, depozitat e qeverisë dhe bankave qendrore janë gjithashtu të rëndësishme dhe merren në konsideratë. Aktivitetet e financimit rregullohen duke marrë parasysh parashikimet e matësve të likuiditetit (vijimësia, theksimi i hendekut të likuiditetit dhe RML). Raportet e brendshme dhe rregullatore të likuiditetit gjenerohen në bazë të supozimeve të modelimeve të veçanta. Ndërsa raportet rregullatore llogariten mbi specififikimet e dhëna nga autoritetet, raportet e brendshme janë modeluar me supozime nga vëzhgimet empirike.

Sjellja ndaj rrezikut dhe niveli i likuiditetit

Pozicioni i likuiditetit monitorohet në nivel Grupi dhe në nivel të njësisë individuale dhe është i kufizuar me anë të një sistemi gjithëpërfshirës. Kufijtë janë të përcaktuar si për një biznes normal ashtu edhe për atë që i është nënshtruar testit të stresit. Në përputhje me sjelljen e përcaktuar të rrezikut, Grupi ka një horizont mbijetese prej disa muajsh (TTË) në një skenar të stresit të rëndë dhe të kombinuar (stres reputacioni dhe tregu). Kjo sigurohet nga profili pozitiv i likuiditetit dhe nga një zbutës mjaft i lartë likuiditeti. Në një mjedis normal të vazhdueshëm, transformimi i maturitetit mbulohet plotësisht nga zbutës të likuiditetit në dispozicion pëe periudhën afatmesme. Kjo do të thotë që pozicioni kumulativ i likuiditetit për një periudhë deri në një vit është pozitiv. Në afat të gjatë (një vit ose më shumë), transformimi i maturitetit lejohet deri në një nivel të caktuar. Për modelet e brendshme, këto kufizime plotësohen nga kufijtë për pajtueshmërinë me raportet rregullatore të likuiditetit, siç është raporti i mbulimit të likuiditetit (RML). Të gjitha limitet e pozicionit të likuiditetit përbushen në baza ditore. Përveç kësaj, Grupi është në përputhje me rregulloret e Bankës së Shqipërisë për administrimin e rrezikut të likuiditetit, i cili rregullohet me rregulloren nr. 71, datë 14.10.2009, ndryshuar me rregulloren nr.75, datë 26.10.2011 dhe ndryshuar më tej me rregulloret nr. 28, datë 27.03.2013 dhe nr. 14, datë 7.2.2018 të Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë). Sipas rregullave të Bankës së Shqipërisë, Grupi llogarit dhe garanton përputhjen e "raportit të aktiveve likuide me detyrimet afatshkurtëra " në baza ditore.

38. ADMINISTRIMI I LIKUIDITETIT (VAZHDIM)

Kufijtë e Likuiditetit

Grupi duhet të përlogarisë dhe të sigurojë në çdo kohë rishikimin e raportit të aktiveve afatshkurtra ndaj detyrimeve afatshkurtra:

- të shprehur në monedhën vendase (LEK) me një nivel minimal prej 15% (pesëmbëdhjetë përqind);
- të shprehur në monedhë të huaj (FCY) me një nivel minimal prej 20% (njëzet përqind);
- si shumë me një nivel minimal prej 20% (njëzet përqind).

Monitorimi i likuiditetit

Grupi përdor një sërë instrumentesh matëse të personalizuar dhe tregues të paralajmërimit të hershëm, të cilat i japin Bordit të Administrimit dhe Drejtimit të lartë informacionin përpara në kohë. Kuadri rregullator sigurohet që Grupi mund të vazhdojë të operojë në një periudhë të vështirë stresi.

Monitorimi i limiteve dhe raportimi mbi përputhjen me limitet kryhet në mënyrë të rregullt dhe efektive. Çdo shkelje e kryer nga linja të ndryshme biznesi të Grupit, raportohet në KAP të Grupit dhe përshkallëzohet. Në raste të tilla, ndërmerren hapat e duhur në konsultim me njësinë përgjegjëse ose çështja përshkallëzohet në instancën tjetër me të lartë përgjegjëse.

Raportet e likuiditetit sipas rregullatorit lokal

Raportet e likuiditetit sipas rregullatorit lokal përlogariten në baza ditore dhe raportohen çdo javë nga departamenti i rrezikut të tregut. Rezultatet raportohen në departamentin e Thesarit, i cili është në dijeni të pozicionit aktual të likuiditetit të Grupit në raport me kërkesat e rregullatorit lokal. Thesari është përgjegjës për zvogëlimin ose rritjen e tepriçës së likuiditetit në varësi të pozicionit aktual.

Testimi i stresit të likuiditetit

Testet e stresit kryhen për njësitë individuale të Grupit në baza ditore dhe në nivel Grupi në baza javore, në RBI HO. Testet mbulojnë tre skenarë (tregun, emrin e mirë dhe krizën e kombinuar), duke konsideruar efektet e skenarëve për një periudhë disa mujore dhe paraqesin ngjarjet e stresit që mund të rezultojnë njëkohësisht në një kërkesë likuiditeti në kohë për disa valuta. Skenarët e stresit përfshijnë financimin kryesor dhe rreziqet e likuiditetit të tregut, pa marrë parasysh efektet e dobishme të diversifikimit. Kjo do të thotë se në testet e stresit të Grupit, të gjitha njësitë e rrjetit janë njëkohësisht subjekt i një krize të kombinuar të theksuar për të gjitha produktet e tyre kryesore. Rezultatet e testeve të stresit raportohen tek Shefi i Rrezikut dhe Shefi i Financës, si dhe tek anëtarët e tjerë të Drejtimit në baza javore; ato gjithashtu formojnë një komponent kyç në takimet mujore të KAP dhe përfshihen në planifikimin strategjik dhe në planifikimin e emergjencave të Grupit.

Një qasje konservatore miratohet kur përcaktohen raportet e flukseve dalëse në bazë të të dhënave historike dhe opinioneve të ekspertëve. Simulimi supozon mungesën e qasjes në tregun e parasë ose të kapitalit dhe njëkohësisht flukseve dalëse të depozitave të klientëve. Në këtë drejtim, rreziku i përqendrimit të depozitave përcaktohet duke vendosur raporte më të larta të flukseve dalëse për klientët e mëdhenj. Më tej, supozimet mbi stresin formulohen për tërheqjen e garancive dhe detyrimet të kredive. Përveç kësaj, pozicionet e zbutësve të likuiditetit përshtaten me skontimet për të mbuluar rrezikun e lëvizjeve të pafavorshme të tregut dhe vlerësohen daljet e mundshme të flukseve që rrjedhin nga transaksionet derivative të kolateralit.

Grupi vazhdimisht monitoron nëse supozimet e stresit janë të përshtatshme apo nëse ka rreziqe të reja të cilat duhet të merren parasysh. Koncepti "në kohë reale" është përcaktuar si instrument kryesor i kontrollit për administrimin e përditshëm të likuiditetit dhe për këtë arsye është një përbërës kryesor i planifikimit financiar dhe buxhetimit. Ky koncept është thelbësor në përcaktimin e raporteve të performancës në lidhje me likuiditetin.

Zbutësit e Likuiditetit

Siç paraqitet nga raportet e përditshme të rrezikut të likuiditetit, Grupi mban dhe administron në mënyrë aktive zbutësit e likuiditetit, duke përfshirë aktivet afatshkurtra me cilësi të lartë (AAACL) të cilat janë gjithmonë të mjaftueshme për të mbuluar flukset dalëse neto të parashikuara në skenarët e krizës. Grupi mban portofole të letrave me vlerë afatshkurta të pagarantuara në shumën të konsiderueshme dhe të tregtueshme në ankandet e Bankës Qendrore, me qëllim që të sigurojë likuiditet të mjaftueshëm në monedhën vendase. Grupi është përgjegjës për sigurimin e disponueshmërisë së zbutësve të likuiditetit, duke testuar aftësinë e saj për të përdorur fondet e Bankës Qendrore e duke vlerësuar vazhdimisht pozicionin e kolateralit në përputhje me vlerën e tyre të tregut, si dhe kontrollin e kapacitetit kundërbalancues, duke marrë në konsideratë potencialin e financimit të siguruar dhe të pasiguar dhe likuiditetin e aseteve. Në përgjithësi, aplikohen skontime në të gjitha pozicionet e zbutësve të likuiditetit. Këto skontime përfshijnë skontimin e të rrezikut të tregut dhe skontimin e Bankës Qendrore. Skontimi i rrezikut të tregut paraqet luhatshmërinë e mundshme të çmimeve të letrave me vlerë të mbajtura si aktive si pjesë e zbutësve të likuiditetit gjatë 20 ditëve të ardhshme, ndërsa skontimi i Bankës Qendrore paraqet një skontim shtesë nga Banka Qendrore që mund të ofrohet si kolateral. Kriteret e pranueshmërisë në nivel grupi marrin në konsideratë kufizimet e kreditimit brenda grupit, si p.sh. kufiri ligjor i huadhënies.

38. ADMINISTRIMI I LIKUIDITETIT (VAZHDIM)

Administrimi i Likuiditetit brenda ditës

Në përputhje me kërkesat rregullatore për administrimin e likuiditetit brenda ditës, Departamenti i Tregtisë përmbush kërkesat e mëposhtme:

- Përmbushja e kërkesave ligjore bankare për likuiditet (kërkesat e rezervës minimale);
- Optimizimi i flukseve dalëse të likuiditetit, kostove të financimit dhe kthimit nga investimeve;
- Ofrimi i fondeve në dispozicion për pagesat në dalje në llogaritë NOSTRO me bankat korrespondente;
- Ndjekja dhe raportimi i vazhdueshëm i situatës së likuiditetit në tregu.

Departamenti i Tregut të Parave si pjesë e Departamentit të Tregtisë është përgjegjës për të administruar nevojat ditore për likuiditet dhe për të administruar rrezikun afatshkurtër të likuiditetit në monedhën vendase dhe në valutë. Thesari merr informacion për të gjitha pagesat kombëtare dhe ndërkombëtare nga departamentet e tjera dhe parashikon fondet në dispozicion në llogarinë tonë NOSTRO me datë valutë T+2, por mund të ndodhë të ngrihen kërkesa të veçanta për datë valutë T+1, T+0. Për të gjitha pagesat në tregun kombëtar dhe ndërkombëtar duhet të respektohet koha e përcaktuar e Grupit deri në momentin që transaksioni të ketë përfunduar. Për pagesat në monedhën vendase, orari i fiksuar nga Banka e Shqipërisë (BSH) është 3.30 pas dite. Për pagesat në valutë të huaj orari i fiksuar është 4:30 pasdite.

Grupi përdor sistemin AIPS (Sistemin e Pagesave Ndërbankare Shqiptare) si platformë për monitorimin online të llogarisë tonë Nostro me Bankën e Shqipërisë për të gjitha pagesat / të ardhurat në monedhën vendase LEK. Monitorimi i llogarive tona Nostro në monedhë të huaj bëhet duke përdorur platforma online, të cilat lehtësojnë administrimin e përditshëm të likuiditetit. Çdo ditë, nga sistemi kryesor bankar MIDAS ngrihen pyetje të cilat përdoren për administrimin e përditshëm të likuiditetit.

Platforma negociuese Reuters përdoret për të hyrë në marrëveshje tregtare në tregun ndërbankar. Departamenti i Tregut të Parave është përgjegjës për të siguruar fonde të mjaftueshme për pagesat e kryera në çdo datë valutë. Informacioni kryesor mbi pagesat e kryera merret me postë elektronike nga Njësia e Proçedimit të Pagesave dhe SWIFT-eve (Departamenti i Operacioneve Qendrore dhe Administrimit të Objekteve) me datë valutë T+2 dhe kur bëhet me kërkesë specifike me datë valutë T+0.

Pozicioni i likuiditetit të Grupit monitorohet dhe përditësohet pas çdo transaksioni të kryer gjatë ditës. Shoqëria e monitoron pozicionin e likuiditetit duke përdorur excel-in dhe duke e përditësuar atë manualisht me informacionin e marrë nga burime të ndryshme si Njësia e Proçesimit të Pagesave dhe SWIFT-ve (Departamenti i Administrimit të Operacioneve Qendrore dhe Departamenti i Financave të Tregtisë dhe Financimit Afatshkurtër), Zyra e Thesarit (Departamenti i Operacioneve dhe Departamenti i Administrimit të Objekteve), Departamenti i Këmbimit Valutor, Departamenti i Korporatave.

Likuiditeti i tepërt në monedhë të huaj investohet si afatshkurtër në tregun e brendshëm dhe ndërkombëtar.

Departamenti i Tregtisë është përgjegjës për administrimin e likuiditetit në monedhën vendase dhe në valutë për të gjithë bankën, e jo për çdo degë në mënyrë të veçantë. Departamenti i Tregut të Parave merr kërkesë për fonde për pagesat e klientëve në baza ditore dhe siguron likuiditetin e nevojshëm. Shoqëria po përdor monitorimin e platformave online për shumicën e llogarive NOSTRO për të kontrolluar të gjitha transaksionet e kryera në këto llogari. Pozicioni i mbyllur për çdo llogari NOSTRO merret me postë nga Departamenti SWIFT-eve (në mëngjes) nëpërmjet mesazhit MT 950. Pozicioni i çdo llogarie LORO përgatitet nga Departamenti i Letrave me Vlerë, Investigimit, Rakordimeve dhe Suportit në frekuenca të ndryshme siç është rënë dakord me secilin prej tyre dhe dërgohet nga SWIFT-i nëpërmjet MT 950.

Plani i Financimit Emergjent

Në kushtet e një vështirësie likuiditeti, Grupi kalon në një proces emergjence në të cilin ndjek planin e emergjencës së parakohshme të likuiditetit. Këto plane të emergjencës përbëjnë një element në kuadrin e administrimit të likuiditetit dhe janë të detyrueshme për të gjithë anëtarët e Grupit RBI. Procesi i administrimit të emergjencave është hartuar në mënyrë që Grupi të mund të mbajë një pozicion të fortë likuiditeti edhe në situata serioze krizash.

Pozicioni i Likuiditetit

Pozicioni i likuiditetit të Grupit ngrihet mbi një bazë të fortë të depozitave të klientëve të plotësuar me financimin në shumën më të madhe. Instrumentet e financimit janë të diversifikuara në mënyrë të përshtatme dhe përdoren në raste nevojë. Aftësia për të siguruar fondet monitorohet dhe vlerësohet saktësisht nga Departamenti i Thesarit / Tregtisë, Shitjet e Thesarit, si dhe nga Departamenti i Kërkimeve dhe KAP.

Në vitin e kaluar dhe deri më sot, likuiditeti i Grupit ka qënë në mënyrë të konsiderueshme mbi të gjitha kufijtë rregullatorë dhe kufijtë e brendshëm. Rezultati për testin e stresit të brendshëm në kohë reale tregon se Grupi do të mbijetonte gjatë fazës së stresit të modeluar prej disa muajsh edhe pa aplikuar masat e emergjencës. Raporti i "Parimit të vijimësisë" tregon pozicionin strukturor të likuiditetit, qëmbulon të gjithë nxitësit e rrezikut material të cilët mund të japin ndikim në Grup sipas një skenari të zakonshëm biznesi.

35. ADMINISTRIMI I LIKUIDITETIT (VAZHDIM)

Rezultatet e skenarit të parimit të vijmësisë tregohen në tabelën në vijim, ku paraqitet likuiditeti i tepërt dhe raporti i flukseve hyrëse të pritshme të mjeteve monetare duke i shtuar kapacitetin e kundërbalancimit ndaj daljeve të parave të gatshme (raporti i likuiditetit) për maturitetet e përzgjedhura në baza kumulative.

Bazuar në supozimet e ekspertëve, analizat statistikore dhe specifikat e vendit, kjo përlllogaritje përfshin edhe vlerësimet e stabilitetit të bazës së depozitave të klientëve, daljet nga zërat jashtë pozicionit financiar dhe lëvizjet e tregut në rënie në raport me pozicionet që ndikojnë në kapacitetin kundërbalancues të likuiditetit.

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021		31 dhjetor 2020	
Maturiteti	1 muaj	1 vit	1 muaj	1 vit
Hendeku i likuiditetit	75,485,877	68,217,612	86,222,692	75,421,907

Raporti i mbulimit të likuiditetit (RML)

Raporti i mbulimit të likuiditetit (RML) i referohet përqindjes së aktiveve më likuide (HQLAs) të mbajtura nga Grupi për të përmbushur detyrimet potenciale të shoqëruara me flukse dalëse (detyrimet afatshkurtra). HQLAs mund të konvertohen në para në dorë për të plotësuar nevojat e likuiditetit për një minimum prej 30 ditë kalendarike në skenarin e stresit të likuiditetit.

Llogaritja e hyrjeve dhe daljeve të pritshme të fondeve dhe HQLAs bazohet në specifikimet rregullatore. Në vitin 2020 dhe 2021, kufiri rregullator për RML u rrit në nivelin aktual prej 100 përqind.

Në mijë Lek	2021	2020
Aktivitetet e likuideve mesatare	90,236,519	81,262,024
Daljet neto	10,070,846	7,444,771
Hyrjet	43,339,834	38,201,186
Daljet	40,283,385	29,779,083
Raporti i Mbulimit të Likuiditetit	896%	1,098%

Raporti i financimit të qëndrueshëm neto (RFQN)

RFQN është përcaktuar si përqindje e Financimit të Qëndrueshëm në Dispozicion ("FQD") nëpërmjet detyrimeve mbi Financimin e Qëndrueshëm të Kërkuar ("FQK") për aktivet. Burimet e Financimeve të Qëndrueshme në Dispozicion përfshijnë: depozitat e klientëve, financimet afatgjata me shumicë (nga tregu ndërbankar i huasë), dhe kapitali.

në mijë LEK	2021	2020
Financimi i Qëndrueshëm i Kërkuar	93,352,028	95,460,162
Financimi i Qëndrueshëm në Dispozicion	218,056,194	202,358,832
Raporti i financimit të qëndrueshëm	234 %	212%

Raporti i Mbulimit të Likuiditetit dhe Raporti i Financimit të Qëndrueshëm janë paraqitur në takimet e KAP në baza mujore. Grupi synon të sigurojë konsistencë midis likuiditetit dhe kërkesave të Bazel III.

Rreziku i likuiditetit nga financimi

Rrezikut i likuiditetit nga financimi është nxitur kryesisht nga ndryshimet në strategjinë e rrezikut të huadhënësve ose nga një përkeqësim në aftësinë kreditore të një banke që ka nevojë për financim të jashtëm. Normat e financimit dhe rritja ose rënia e ofertës me përhapjen e kredisë, ndryshojnë për shkak të situatës specifike të tregut ose Grupit.

Si pasojë, financimi afatgjatë varet nga rikthimi i besimit në banka dhe rritja e përpjekjes në mbledhjen e depozitave të klientëve. Aktivitetet bankare financohen duke kombinuar fondet e depozitave të individëve dhe fondet nga shitja me shumicë. Në planet e financimit të Grupit, një vëmendje e veçantë i kushtohet strukturës së ndryshme të financimit për të zbutur rrezikun e likuiditetit nga financimi. Masat e financimit me shumicë në Grup janë përgjegjësi e Departamentit të Shitjes së Thesarit dhe Departamentit IB, ku Menaxheri i Financimit është Z. Christian Canacaris, Drejtori Ekzekutiv i Grupit. Gjatë këtij procesi kontrollohet hendeku midis aktiveve dhe detyrimeve dhe rishikohet nëse ka nevoja për financim. Megjithatë, për shkak të faktit se Grupi jonë ka patur gjithmonë likuiditete të tepërta, ka treguar nevoja minimale për financim brenda Grupit. E vetmja marrëveshje financimi është kredia me RBI-në.

Më tej, për të pasur një RWA më të optimizuar të portofolit, Grupi ka lidhur një marrëveshje me RBI për një garanci të lëshuar nga MIGA (grupi i Bankës Botërore) në mënyrë që rezerva jonë minimale të llogaritet me 0 peshë të rrezikut në portofol. Procesi i raportimit dhe monitorimit për të dyja këto marrëveshje bëhet nga Departamenti i Thesarit dhe Departamenti IB.

Tabela e mëposhtme tregon një ndarje të flukseve të mjeteve monetare sipas maturitetit kontraktual të aktiveve financiare:

2021 Në mijë Lek	Vlera kontabël	Flukset monetare kontraktuale	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
Aktivet financiare jo-derivative	266,984,659	292,614,649	112,490,899	39,260,741	104,524,771	36,338,240
Arka, banka qen- dore dhe llogarite pa afat	42,813,051	42,813,051	42,813,051	-	-	-
Hua dhe paradhenie	143,764,409	165,500,616	53,377,531	31,579,900	52,071,875	28,471,311
Banka qendore	6,035,130	6,035,130	6,035,130	-	-	-
Institucione shtetërore	238	238	238	-	-	-
Bankat	30,686,615	30,686,615	30,686,615	-	-	-
Korporata të tjera financiare	6,437	6,437	269	-	6,168	-
Korporatat jofi- nanciare	62,518,456	72,615,037	12,550,716	26,320,368	27,581,847	6,162,107
Individet	44,517,533	56,157,159	4,104,563	5,259,532	24,483,860	22,309,204
Letrat me vlerë të borxhit	80,407,199	84,300,982	16,300,317	7,680,841	52,452,896	7,866,929
Institucione shtetërore	76,781,834	80,661,264	16,300,317	4,041,123	52,452,896	7,866,929
Bankat	3,625,365	3,639,718	-	3,639,718	-	-

Rreziku i likuiditetit nga financimi - vazhdim

2020 Në mijë Lek	Vlera kontabël	Flukset monetare kontraktuale	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
Aktivet financiare jo-derivative	231,042,484	244,481,515	97,416,694	43,536,539	79,445,780	24,082,501
Arka, banka qendore dhe llogarite pa afat	56,327,181	56,327,181	56,327,181	0	0	0
Hua dhe paradhenie	115,538,754	126,023,423	34,720,093	29,923,967	37,435,104	23,944,258
Banka qendore	6,180,462	6,180,462	6,180,462	0	0	0
Institucione shtetërore	164	164	164	0	0	0
Bankat	21,044,904	21,044,904	21,044,904	0	0	0
Korporata të tjera financiare	7,774	7,774	112	0	0	7,663
Korporatat jofi- nanciare	49,453,077	51,937,800	5,909,613	22,295,501	18,707,025	5,025,660
Individet	38,852,373	46,852,318	1,584,838	7,628,465	18,728,079	18,910,935
Letrat me vlerë të borxhit	59,176,549	62,130,911	6,369,420	13,612,572	42,010,676	138,243
Institucione shtetërore	51,029,739	53,952,053	1,936,223	13,595,242	38,282,345	138,243
Bankat	8,146,810	8,178,858	4,433,198	17,330	3,728,330	0

Tabela e mëposhtme tregon një analizë të maturimit të flukseve monetare të paskontuara sipas maturitetit kontraktual të pasiveve financiare:

2021 Në mijë Lek	Vlera kontabël	Flukset monetare kontraktuale	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
Detyrimet financiare jo-derivative	267,481,823	267,485,401	217,699,230	35,925,766	11,197,319	2,663,087
Depozitat	240,366,198	240,369,776	211,544,003	26,991,884	1,455,405	378,484
Banka qendrore	-	-	-	-	-	-
Institucione shtetërore	6,806,812	6,806,812	6,806,812	-	-	-
Bankat	3,201,236	3,201,236	3,201,236	-	-	-
Korporata të tjera financiare	10,627,083	10,628,371	10,370,329	166,262	91,780	-
Korporatat jofinanciare	44,684,199	44,684,350	44,436,458	40,587	192,293	15,011
Individet	175,046,868	175,049,007	146,729,168	26,785,035	1,171,332	363,473
Llogari të tjera financiare	1,668,497	1,668,497	1,668,497	-	-	-
Garanci financiare të dhëna dhe marrëveshje të tjera	7,948,185	7,948,185	1,478,493	3,933,904	2,535,788	-
Marrëveshje për kredi të dhëna	17,498,943	17,498,943	3,008,237	4,999,978	7,206,126	2,284,603

Rreziku i likuiditetit nga financimi - vazhdim

2020 Në mijë Lek	Vlera kontabël	Flukset monetare kontraktuale	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
Detyrimet financiare jo-derivative	228,062,431	228,066,282	176,653,622	39,213,826	9,456,887	2,741,947
Depozitat	206,021,523	206,025,374	174,015,252	30,560,833	1,233,718	215,571
Banka qendrore	-	-	-	-	-	-
Institucione shtetërore	3,310,089	3,310,089	3,310,089	-	-	-
Bankat	1,681,086	1,681,086	1,681,086	-	-	-
Korporata të tjera financiare	2,790,585	2,791,629	2,326,554	411,884	53,191	-
Korporatat jofinanciare	34,701,575	34,701,818	34,232,806	49,565	385,222	34,225
Individet	163,538,188	163,540,752	132,464,717	30,099,384	795,305	181,346
Llogari të tjera financiare	225,072	225,072	225,072	-	-	-
Garanci financiare të dhëna dhe marrëveshje të tjera	7,128,504	7,128,504	1,276,310	3,617,560	2,234,634	-
Marrëveshje për kredi të dhëna	14,687,332	14,687,332	1,136,988	5,035,433	5,988,535	2,526,376

39. RREZIKU OPERACIONAL

Rreziku operacional përcaktohet si rreziku i humbjeve që rezultojnë nga proceset brendshme të papërshtatme ose të dështuara, njerëz dhe sisteme, ose nga ngjarje të jashtme, përfshirë rrezikun ligjor. Në këtë kategori rreziku, nxitësit e rrezikut të brendshëm, siç janë aktivitetet e paautorizuara, mashtrimet ose vjedhjet, humbjet e lidhura me sjelljen, gabimet e modelimit, gabimet në ekzekutim dhe procesim, apo ndërprerjet e biznesit dhe dështimet e sistemit mund të administrohen. Gjithashtu, mund të administrohen dhe kontrollohen edhe faktorët e jashtëm siç janë dëmtimi i pasurisë fizike ose mashtrimi.

Kjo kategori rreziku është analizuar dhe administruar bazuar në të dhënat historike të humbjeve dhe rezultatet e vlerësimeve të rrezikut.

Ashtu si me llojet e tjera të rrezikut, parimi i "firewalling" për administrimin e rrezikut dhe kontrollit aplikohet edhe për rrezikun operacional të Grupit. Me këtë qëllim, janë përzgjedhur dhe trajnuar si Menaxhues të Rrezikut Operacional disa individë në secilën fushë biznesi. Menaxherët e Rrezikut Operacional sigurojnë Kontrollin Qendror të Rrezikut Operacional nëpërmjet raporteve mbi vlerësimet e rrezikut, ngjarjet e humbjes, treguesit dhe masat e marra. Ato mbështeten në punën e specialistëve të dedikuar të rrezikut operacional (DORS).

Njësitë kontrolluese të rrezikut operacional janë përgjegjës për raportimin, zbatimin e kuadrit, zhvillimin e masave të kontrollit dhe monitorimin e përmbushjes së kërkesave. Brenda kuadrit të ciklit vjetor të administrimit të rrezikut, koordinohet edhe pjesëmarrja e linjës së dytë përkatëse të departamenteve të mbrojtjes (Administrimi i Krimit Financiar, Përputhshmëria, Administrimi i Furnitorëve, Administrimi i Transferimeve, Administrimi i Sigurimeve, Siguria e Informacionit, Siguria Fizike, BCM, Sistemi i Kontrollit të Brendshëm) dhe të gjithë linjat e para të partnerëve të mbrojtjes (Menaxherët e Rrezikut Operacional).

Identifikimi i rrezikut

Identifikimi dhe vlerësimi i rreziqeve që mund të rrezikojnë ekzistencën e Grupit (por ndodhja e të cilave është pothuajse e pamundur) dhe zonat ku humbjet kanë më shumë gjasa të ndodhin më shpesh (por kanë ndikim të kufizuar) janë aspekte të rëndësishme të administrimit të rrezikut operacional.

Vlerësimi i rrezikut operacional realizohet në mënyrë të zgjeruar, të njëtrajtshme dhe të strukturuar për Bankën sipas kategorive të rrezikut siç janë proceset e biznesit dhe llojet e ngjarjeve. Për më tepër, vlerësimi i rrezikut vlen edhe për produktet e reja. Të gjitha njësitë e Grupit vlerësojnë ndikimin e probabilitetit të lartë/ndikimit të ulët të ngjarjeve dhe probabilitetit të ulët/ ndikimit të lartë të incidenteve sipas vlerësimit të tyre të potencialit të humbjes për vitin e ardhshëm dhe në dhjetë vitet në vijim. Për ngjarjet me probabilitet të ulët/ ndikim të lartë përdoret një instrument analitik i Grupit (me skenarë). Profili i rrezikut të brendshëm, humbjet dhe ndryshimet e jashtme përcaktojnë se cilat raste duhet të trajtohen në detaje.

Monitorimi

Për të monitoruar rreziqet operationale përdoren indikatorë të paralajmërimit të hershëm që lejojnë identifikimin e shpejtë dhe minimizimin e humbjeve.

Të dhënat mbi humbjet grumbullohen në një bazë të dhënash qendrore të quajtur AKRO (Aplikacioni i Kontrollit të Rrezikut Operational) në një mënyrë të strukturuar dhe në nivel banke sipas llojit të ngjarjes dhe të biznesit. Përveç kërkesave për raportim të brendshëm dhe të jashtëm, informacionet mbi ngjarjet e humbjes krahasohen me të dhënat ndërkombëtare për të zhvilluar më tej menyrën e administrimit të rrezikut operacional, si dhe për të ndjekur masat e marra dhe efektivitetin e kontrollit. Që nga viti 2010, Grupi ka qenë pjesëmarrëse në grumbullimin e të dhënave të ORX (Shoqata e Shkëmbimit të të Dhënave të Rrezikut Operacional), të dhënat e të cilës aktualisht përdoren për qëllime dhe analiza të brendshme dhe si pjesë e modelit të rrezikut operacional. ORX është një shoqatë bankash dhe sigurimesh për qëllime statistikore. Rezultatet e analizave si dhe ngjarjet që rezultojnë nga rreziqet operationale janë raportuar në baza të rregullta në një mënyrë gjithëpërfshirëse në Komitetin e administrimit dhe Kontrollit të Rrezikut Operacional të përshtatshëm dhe Komitetin e Kontrollit të Rrezikut Operacional të Grupit RBI.

Saktësimi dhe minimizimi i rreziqeve

Që nga tetori 2016, veprimtaritë me rrezikun operacional ndërmerren nga Administrimi i Krimit Financiar. Administrimi i Krimit Financiar siguron një mbështetje për parandalimin dhe identifikimin e mashtrimit. Grupi gjithashtu ka zhvilluar një program trajnimi të gjerë të stafit dhe ka plane të ndryshme emergjencash dhe sisteme mbështetëse rezervë.

INFORMACIONE TË TJERA

40. BANKA SI QIRADHËNËS

Qiratë operative nga pikëpamja e qiradhënësit

Pagesat e ardhshme minimale të qirasë sipas qirasë operative të pa-anullueshme janë si më poshtë:

Në mijë Lek	2021	2020
Deri në 1 vit	2,853	3,420
Më shumë se 1 vit, deri në 2 vjet	1,750	1,930
Më shumë se 2 vjet, deri në 3 vjet	1,750	1,781
Më shumë se 3 vjet, deri në 4 vjet	676	1,781
Më shumë se 4 vjet, deri në 5 vjet	-	1,781
Total	7,029	10,694

41. QIRATË OPERATIVE NGA PIKËPAMJA E QIRAMARRËSIT

Pagesat e ardhshme minimale të qirasë sipas qirasë operative të pa-anullueshme janë si më poshtë:

Në mijë Lek	2021	2020
Deri në 1 vit	243,476	280,990
Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	847,500	845,279
Më shumë se 5 vjet	410,994	250,150
Total	1,501,970	1,376,419

42. PALËT E LIDHURA

Transaksionet me palët e lidhura (shoqëritë dhe individët) janë të kufizuara në transaksionet e biznesit bankar që kryhen në kushte të tregut të drejtë. Dhënia e informacioneve shpjeguese për palët e lidhura (individët) raportohen në shënim (44) Marrëdhëniet me persolin drejtues kryesor.

Në mijë LEK	2021	2020
Asete financiare te perzgjedhura		
Letra me vlerë të borxhit	-	4,433,226
Raiffeisenbank a.s.	-	4,433,226
Kredi dhe paradhënie	13,771,068	7,953,518
Raiffeisen Bank International AG	13,754,823	7,930,032
Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.	16,245	23,487
Asete te tjera	77,755	81,283
Raiffeisen Bank International AG	77,755	78,959
Regional Card Processing Center s.r.o.	-	1,948
Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.	-	376

Asete financiare te perzgjedhura		
Depozita	21,611	7,359
Raiffeisen Bank International AG	17,882	7,359
Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.	3,729	
Provigjione dhe detyrime të tjera	77,467	70,894
Raiffeisen Bank International AG	77,467	70,894
Angazhime për hua, garanci financiare dhe angazhime të tjera të dhëna	1,586,886	1,468,074
Raiffeisen Bank International AG	1,586,333	1,467,507
Raiffeisenbank Austria d.d.	553	567
Në mijë LEK	2021	2020
Të ardhura nga interesi	5,828	48,584
Raiffeisenbank a.s.	4,986	27,690
Raiffeisen Bank International AG	842	20,894
Shpenzime interesi	(54,437)	(77,767)
Raiffeisen Bank International AG	(54,437)	(77,767)
Të ardhurat nga tarifat dhe komisione	472	221
Raiffeisen Bank International AG	472	208
Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.	-	13
Shpenzime nga tarifat dhe komisione	(226,395)	(190,944)
Ukrainian Processing Center PJSC	(57,764)	(59,755)
Regional Card Processing Center s.r.o.	(82,641)	(62,465)
Centralised Raiffeisen International Services & Payments S.R.L.	(12,119)	(9,843)
Raiffeisen Bank International AG	(73,871)	(58,880)

43. NUMRI MESATAR I STAFIT

Ekuivalentë me kohë të plotë	2021	2020
Punonjësit me pagë	1,214	1,233
Punonjësit e pagave	40	40
Total	1,254	1,273

44. MARRËDHËNIET ME PERSONELIN DREJTUES KRYESOR

Marrëdhëniet e Grupit me drejtimin kyç

Në mijë Lek	2021	2020
Aktivet	238,221	238,442
Detyrimet	177,207	177,460

Shpërblimi i anëtarëve të Bordit Drejtues

Tabela e mëposhtme tregon shpërblimin total të anëtarëve të Bordit Drejtues sipas SNK 24.17. Shpenzimet sipas SNK 24 u njohën në bazë të të drejtave dhe detyrimeve të konstatuara gjithashtu sipas rregullave të standardeve bazë (SNK 19 dhe SNRF 2).

Në mijë Lek	2021	2020
Përfitimet afatshkurtra të punonjësve	215,042	191,128
Përfitime të tjera afatgjata	39,809	51,157
Total	254,851	242,285

Shpërblimi i anëtarëve të Bordit Mbikëqyrës

Në mijë Lek	2021	2020
Bordi Drejtues i Shpërblimit	14,648	1,128

45. BORDI DREJTUES

Bordi Drejtues më 31 dhjetor 2021 ishte si më poshtë:

Antarët e Bordit Drejtues	Detyra e parë	Fund periudhe
Christian Canacaris	01/10/2010	31/12/2024
Alexander Zsolnai	27/04/2010	31/12/2024
Elona Mullahi	09/10/2015	30/06/2024
Egon Lerchster	13/11/2017	31/12/2023

Bordi Mbikëqyrës

Bordi Mbikëqyrës më 31 dhjetor 2021 ishte si vijon:

Antarët e Bordit Mbikëqyrës	Detyra e parë	Fund periudhe
Peter Lennkh	07/07/2017	09/03/2025
Heinz Wiedner	24/01/2019	24/01/2023
Slavoljub Dordevic	24/01/2019	24/01/2023
Harald Kreuzmair	08/08/2014	08/08/2022
Thomas Matejka	11/08/2020	11/08/2024

46. MENAXHIMI I KAPITALIT DHE KAPITALI TOTAL

Objektivat e Grupit lidhur me administrimin e kapitalit janë: (i) të jetë në përputhje me kërkesat për kapitalin të përcaktuara nga Banka Qendrore e Shqipërisë dhe (ii) të mbrojnë aftësinë e Grupit për të vijuar aktivitetin e saj.

Kapitali ligjor

Grupi monitoron mjaftueshmërinë e kapitalit duke përdorur, ndër të tjera, rregullat dhe raportet e vendosura nga rregullatori shqiptar, Banka e Shqipërisë ("BSH"), e cila përcakton kapitalin ligjor të kërkuar për të mbështetur biznesin. Rregullorja "Për mjaftueshmërinë e kapitalit" është krijuar në zbatim të ligjit nr. 8269, datë 23 dhjetor 1997 "Për Bankën e Shqipërisë" dhe "Ligjin Bankar të Republikës së Shqipërisë".

Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit

Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit është përqindja e kapitalit rregullator ndaj aktiveve të ponderuara me rrezik dhe zërave jashtë bilancit, shprehur në përqindje. Raporti minimal i mjaftueshmërisë së kapitalit është 12%.

Raporti i modifikuar i mjaftueshmërisë së kapitalit është përqindja e kapitalit bazë ndaj aktiveve të ponderuara me rrezik dhe zërave jashtë bilancit, të shprehura në përqindje. Raporti minimal i modifikuar i mjaftueshmërisë së kapitalit është 6%.

Aktivitet e ponderuara me rrezik (APRR)

Aktivitet janë të ponderuara me rrezik sipas kategorive të gjera të rrezikut kombëtar, duke u caktuar një peshë rreziku sipas shumës së kapitalit që konsiderohet të jetë e nevojshme për t'i mbështetur ato. Janë aplikuar pesë kategori të peshave të rrezikut (0%, 20%, 50%, 100%, 150%); për shembull, mjetet monetare dhe instrumentet e tregut të parasë kanë një peshë zero të rrezikut, që do të thotë se nuk kërkohet asnjë kapital për të mbështetur mbajtjen e këtyre pasurive. Ndërtesat dhe pajisjet mbartin një peshë 100% të rrezikut, që do të thotë se duhet të mbështetet nga kapitali i barabartë me 12% të vlerës kontabël.

Janë marrë parasysh edhe marrëveshjet e angazhimit të lidhura me kredinë, si mjete financiare jashtë bilancit. Shumave më pas u caktohet një peshë rreziku duke përdorur të njëjtat përqindje si për aktivet në bilanc.

Në mijë Lek	2021	2020
Totali i aktiveve të ponderuara me rrezik	134,521,667	115,825,796
Kapitali rregullator	27,301,468	27,876,687
Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit	20.30%	24.07 %

Politika e Grupit është të mbajë një bazë të fortë kapitali në mënyrë që të ruajë besimin e investitorëve, kreditorëve, tregut si dhe të mbështesë zhvillimin e biznesit në të ardhmen. Grupi njeht ndikimin e nivelit të kapitalit në kthimin e aksionarëve, nevojën për të ruajtur një balancë midis kthimeve më të larta që mund të jenë të mundshme nëpërmjet një niveli më të lartë borxhi dhe avantazhet dhe sigurinë e përfituar nga një pozicion i shëndoshë kapitali.

Grupi ka përmbushur të gjitha kërkesat e kapitalit të përcaktuara nga institucioni rregullator ("Banka e Shqipërisë") gjatë gjithë periudhës. Nuk ka pasur ndryshime materiale në administrimin e kapitalit të Grupit gjatë periudhës.

Kapitali rregullator i Shoqërisë së Menaxhimit të Fondeve Pensionale Suplementare dhe Fondeve të Investimeve (degë e Bankës)

Në bazë të ligjit nr.10197 dhe 10198 datë 10.12.2009, shoqëritë e administrimit të fondeve të pensioneve suplementare dhe të fondeve të investimit, duhet të mbajnë në çdo kohë një kapital minimal prej 15,625 mijë lekë, të logarituar si aktive neto të Fondit në pasqyrën e pozicioni financiar. Kur vlera e aktiveve neto të fondeve në administrim të shoqërisë administruese tejkalon shumën 31,250 milionë lekë, shoqëria administruese duhet të rrisë kapitalin, në masën që rritja e kapitalit të jetë të paktën 0.02% e shumës. Me të cilat vlera e aktiveve neto të fondeve në administrim tejkalon kufirin e sipërpërmendur. Megjithatë, nuk është e nevojshme që kapitali të rritet përtej kufirit prej 1,250,000 mijë lekë. Më 31 dhjetor 2021 dhe 2020, Raiffeisen INVEST është në përputhje me kërkesat ligjore për kapitalin rregullator.

Kapitali rregullator i Kompanisë së Leasing-ut (degë e Bankës)

Bazuar në rregulloren e Bankës së Shqipërisë "Licencimi i institucioneve jobankare" aktiviteti i lizingut financiar përfshihet në aktivitetet e institucioneve financiare jobankare dhe ndër të tjera, kërkesa për kapital minimal për fillimin e aktivitetit të lizingut është 100,000 mijë lekë. Më 31 dhjetor 2021 dhe 2020, Raiffeisen Leasing sh.a është në përputhje me kërkesat ligjore për kapitalin rregullator.

Politika e Grupit është të mbajë një bazë të fortë kapitali në mënyrë që të ruajë besimin e investitorëve, kreditorëve dhe tregut dhe të mbështesë zhvillimin e ardhshëm të biznesit. Ndikimi i nivelit të kapitalit në kthimin e aksionarëve njihet gjithashtu dhe Grupi njeht nevojën për të mbajtur një ekuilibër midis kthimeve më të larta që mund të jenë të mundshme me ingranazh më të madh dhe avantazheve dhe sigurisë që ofron një pozicion i shëndoshë kapitali.

Grupi dhe operacionet e tij të rregulluara individualisht kanë qenë në përputhje me të gjitha kërkesat e kapitalit të imponuara nga jashtë gjatë gjithë periudhës. Nuk ka pasur ndryshime materiale në menaxhimin e kapitalit të Grupit gjatë periudhës.

46. SUBJEKTET E STRUKTURARA TË PAKONSOLIDUARA

Bazuar në kërkesat e SNRF 10, ekspozimi ndaj kthimeve variabile duhet të jetë shumë më i lartë se ekspozimi nga tarifat e menaxhimit të aktiveve në nivel tregu, në mënyrë që të merret në konsideratë konsolidimi i fondeve të menaxhuara nga njësia ekonomike, që nuk është rasti për Grupin i cili zotëron të drejta 1.5% të vlerës neto të aktiveve të Fondeve. Më tej, Grupi nuk zotëron asnjë njësi investimi as në fondin e pensione, as në fondet e investimeve. Asetet e Fondit janë "të rrethuara" nga kompania e Administrimit (degë e Grupit). Sipas legjislacionit shqiptar për fondet e pensione dhe fondet e investimeve, titulli ligjor mbi aktivet e Fondit u mbetet kontribuesve. Si pasojë, Grupi nuk ka konsoliduar asnjë nga fondet e administruara nga një prej filialeve të tij në pasqyrat financiare të konsoliduara të vitit 2021. Informacioni rreth subjekteve të strukturuar të pakonsoliduara është si më poshtë:

	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2021		
Në mijë LEK	Të ardhura nga njësia ekonomike e strukturuar për vitin	Vlera kontabël e aktiveve të njësive ekonomike të strukturuar	Vlera kontabël e detyrimeve të njësive ekonomike të strukturuar	Asetet neto të njësive ekonomike të strukturuar
Fondi Prestige	1,481,387	47,077,915	116,128	46,961,787
Fondi Pension	56,566	1,043,816	5,558	1,038,258
Fondi Vizion	594,375	17,452,512	33,233	17,419,279
Fondi Euro	175,797	8,118,005	12,225	8,105,780
Fondi Mix	20,146	535,102	958	534,144
Total	2,328,271	74,227,350	168,102	74,059,248

PARIMET E NJOHJES DHE MATJES

Baza e konsolidimit

Pasqyrat financiare të konsoliduara përfshijnë pasqyrat financiare të Shoqërisë Raiffeisen Bank Sh.a dhe subjekteve të kontrolluara nga Shoqëria Raiffeisen Leasing Sh.a dhe Raiffeisen Invest Sh.a të bëra deri më 31 dhjetor të çdo viti. Kontrolli arrihet kur Kompania:

- ka kontroll mbi të investuarin;
- është e ekspozuar ose ka të drejta ndaj kthimeve të ndryshueshme nga përfshirja e tij me të investuarin; dhe
- ka aftësinë të përdorë fuqinë e tij për të ndikuar në kthimet e tij.

Kompania rivlerëson nëse kontrollon apo jo një të investuar nëse faktet dhe rrethanat tregojnë se ka ndryshime në një ose më shumë nga tre elementët e kontrollit të listuar më sipër.

Konsolidimi i një filiali fillon kur Shoqëria merr kontrollin mbi filialin dhe pushon kur Kompania humbet kontrollin e filialit. Konkretisht, Raiffeisen Bank Sh.a ka kontroll 100% në filialet e saj. Kur është e nevojshme, bëhen rregullime në pasqyrat financiare të filialeve për të sjellë politikat kontabël të përdorura në përputhje me politikat kontabël të Grupit. Të gjitha aktivet dhe detyrimet brenda grupit, kapitali, të ardhurat, shpenzimet dhe flukset monetare që lidhen me transaksionet ndërmjet anëtarëve të Grupit eliminohen në konsolidim.

Klasifikimi dhe matja e aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare

Sipas SNRF 9, të gjitha aktivet financiare, detyrimet financiare dhe instrumentet financiare derivative duhet të njihen në pasqyrën e pozicionit financiar. Një instrument financiar përcaktohet si çdo kontratë nga e cila buron një aktiv financiar në një njësi ekonomike dhe një detyrim financiar ose instrument kapitali neto në një njësi ekonomike tjetër. Në njohjen fillestare, instrumentet financiare duhet të maten me vlerën e drejtë, e cila në përgjithësi korrespondon me çmimin transaksionit në kohën e blerjes ose emetimit. Sipas SNRF 13, vlera e drejtë përcaktohet si çmimi i daljes. Ky është çmimi që do të zbatohet në shitjen e një aktivi ose që do të paguhet për të transferuar një detyrim në një transaksion të rregullt ndërmjet pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes. Për matjen vijuese, instrumentet financiare njihen në pasqyrën e pozicionit financiar sipas kategorisë përkatëse të matjes sipas SNRF 9, qoftë me kosto (të amortizuar) ose me vlerën e drejtë.

SNRF 9 përmban një metodë klasifikimi dhe matjeje e cila bazohet fillimisht në modelin e biznesit sipas të cilit administrohet aktivi dhe së dyti në karakteristikat e fluksit të mjeteve monetare të aktiveve. Për Bankën, kjo rezultoi në tre kategori klasifikimi për aktivet financiare:

- Pasuritë financiare të matura me koston e amortizuar (KA)
- Pasuritë financiare të matura me vlerë të drejtë përmes ATGJ (VDNATGJ)
- Pasuritë financiare të matura me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes (VDNFH)

Në Grup, një aktiv financiar matet me koston e amortizuar nëse objektivi është mbajtja e aktivitetit për mbledhjen e

KLASIFIKIMI DHE MATJA E AKTIVEVE FINANCIARE DHE DETYRIMEVE FINANCIARE – VAZHDIM

flukse monetare kontraktuale dhe nëse kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar japin në datat e përcaktuara flukse mjeteve monetare të cilat janë vetëm pagesa e principalit dhe interes mbi principalin e papaguar. Një aktiv vlerësohet në vijimësi me vlerën e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (VDNATGJ) nëse ajo mbahet brenda një modeli biznesi objektiv i të cilit është si mbledhja e flukseve monetare kontraktuale dhe shitja e aktiveve financiare. Përveç kësaj, kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar japin në datat e përcaktuara flukse mjeteve monetare të cilat janë vetëm pagesa e principalit dhe interesi mbi principalin e papaguar.

Në njohjen fillestare të një instrumenti kapitali neto që nuk mbahet për qëllime tregtimi, Grupi mund të zgjedhë në mënyrë të pakthyeshme të paraqesë ndryshimet e mëposhtme në vlerën e drejtë në të ardhura të tjera përmbledhëse (ATG). Këto zgjedhje bëhen në bazë investim-pas-investimi për secilin investim dhe në thelb mbulon interesi strategjik që nuk janë plotësisht të ndara.

Të gjitha aktivet e tjera financiare - p.sh. aktivet financiare që nuk plotësojnë kriteret për klasifikim të matura me koston e amortizuar ose VDNATGJ - klasifikohen të matura me vlerën e drejtë, me ndryshimet në vlerën e drejtë të njohur në fitim ose humbje. Përveç kësaj, Grupi ka mundësinë që në njohjen fillestare të përcaktojë në mënyrë të pakthyeshme një aktiv financiar si në VDNFH nëse në këtë mënyrë eliminon ose redukton në mënyrë të konsiderueshme mospërputhjen midis matjes ose të njohjes që përndryshe do të lindte nga matja e aktiveve ose detyrimeve, ose duke njohur fitimet dhe humbjet në to, në baza të ndryshme. Një aktiv financiar klasifikohet në një nga këto kategori në njohjen fillestare. Paraqitja e detyrimeve financiare është kryesisht në përputhje me rregullat e SNK 39, me përjashtim të faktit që ndryshimet në vlerën e drejtë të detyrimeve të matura me vlerën e drejtë të cilat janë shkaktuar nga ndryshimet në rrezikun e kredisë së vetë Grupit, të cilat duhet të regjistrohen në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse.

Në përputhje me SNRF 9, derivativët e përfshirë nuk janë të ndara nga kontrata bazë e një aktiviteti financiar. Përkundër, aktivet financiare klasifikohen në përputhje me modelin e biznesit dhe karakteristikat e tyre kontraktuale siç është shpjeguar në kapitullin e vlerësimit të modelit të biznesit dhe në kapitullin Analiza e karakteristikave të rrjedhës kontraktuale të parasë. Njohja e derivativëve të përfshirë në detyrimet financiare dhe në kontratat e organizatave jofinanciare nuk ka ndryshuar në SNRF 9.

Vlerësimi i modelit të biznesit

Grupi bën një vlerësim të objektivitetit të modelit të biznesit në të cilin një aktiv financiar mbahet në një nivel portofoli, sepse kjo reflekton më së miri mënyrën se si administrohet biznesi dhe informacioni i ofrohet drejtimit. Faktorët e mëposhtëm konsiderohen si prova kur vlerësojnë se cili model biznesi është i zbatueshëm:

- Si vlerësohet dhe raportohet performanca e modelit të biznesit (dhe aktiveve financiare të mbajtura brenda atij modeli biznesi) personelit drejtues të njësisë ekonomike;
- Rreziqet që ndikojnë në ecurinë e modelit të biznesit (dhe aktiveve financiare të mbajtura brenda atij modeli të biznesit) dhe mënyrën se si administrohen ato rreziqet;
- Si janë kompensuar menaxherët e biznesit – (për shembull nëse kompensimi bazohet në vlerën e drejtë të aktiveve të administruara ose të flukseve monetare kontraktuale të mbledhura);
- Shpeshtësia, vlera dhe koha e shitjeve në periudhat e mëparshme, arsyet për shitjet e tilla dhe pritshmëritë për aktivitetin e ardhshëm të shitjes; dhe
- Nëse aktiviteti i shitjes dhe arkëtimi i flukseve monetare kontraktuale janë secila pjesë përbërëse ose e rastësishme ndaj modelit të biznesit ("mbajtja për të arkëtuar" kundrejt modelit "të mbajtur dhe shitur" të biznesit).

Aktivitetet financiare që mbahen për qëllime tregtimi dhe ato të cilat administrohen dhe performanca e të cilave vlerësohet në bazë të vlerës së drejtë, do të maten në VDNFH.

Objektivi i një modeli biznesi mund të jetë mbajtja e mjeteve financiare për të arkëtuar flukse monetare kontraktuale edhe kur ka ndodhur ose pritet që të ndodhin disa shitje të aktiveve financiare. Për Grupin, shitjet vijuese mund të jenë në përputhje me modelin e mbajtjes për arkëtim të biznesit:

- Shitjet janë për shkak të rritjes së rrezikut të kredisë të një aktiviteti financiar;
- Shitjet janë të rralla (edhe nëse janë të rëndësishme), ose janë të parëndësishme individualisht dhe në tërësi (edhe nëse janë të shpeshta);
- Shitjet bëhen afër afatit të maturimit të aktivitetit financiar dhe të ardhurat nga shitjet afrohen me arkëtimin e flukseve monetare kontraktuale të mbetura.

Për Grupin, shitja e më shumë se 10 për qind të portofolit (vlera kontabël) gjatë një periudhe tre vjeçare do të konsiderohet potencialisht "më e madhe se e rrallë", përveç nëse këto shitje janë jo materiale në tërësi.

Analiza e karakteristikave të rrjedhës kontraktuale të parasë

Pasi Grupi të përcaktojë se modeli i biznesit i një portofoli specifik është mbajtja e mjeteve financiare për të arkëtuar flukse kontraktuale monetare (ose për të dyja arkëtimin e flukseve kontraktuale monetare dhe për të shitur aktivet financiare), atëherë duhet të vlerësojë nëse kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar përcaktojnë data specifike për flukset e mjeteve monetare të cilat janë vetëm pagesa e principalit dhe interesi për shumën kryesore të papaguar. Për këtë qëllim, interesi përkufizohet si shpërblim për vlerën kohore të parasë dhe për rrezikun e kredisë që shoqërohet me shumën e principalit të papaguar gjatë një periudhe të caktuar kohore dhe për rreziqet dhe kostot themelore të

KLASIFIKIMI DHE MATJA E AKTIVEVE FINANCIARE DHE DETYRIMEVE FINANCIARE – VAZHDIM

huadhënies, si dhe një marzhin e fitimit. Ky vlerësim do të kryhet në bazë instrumentesh-pas-instrumentit në datën e njohjes fillestare të aktivitetit financiar.

Në vlerësimin nëse flukset monetare kontraktuale janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit, Grupi i konsideron kushtet kontraktuale të instrumentit. Kjo përfshin vlerësimin nëse aktivi financiar përmban një term kontraktual që mund të ndryshojë kohën ose shumën e flukseve monetare kontraktuale në mënyrë që ajo të mos plotësojë më këtë kusht. Grupi konsideron:

- Parapagim, zgjatje afati
- Efektet e Levës
- Kërkesa është e kufizuar në Aktivet e specifikuar ose flukset e mjeteve monetare
- Instrumentet e lidhura në mënyrë kontraktuale
- Opsionet e konvertimit
- Karakteristikat e dyfishtë të monedhës

Modifikimi i vlerës kohore të parasë dhe test bazë

Vlera kohore e parave është elementi i interesit që merret në konsideratë vetëm për kalimin e kohës. Nuk merr parasysh rreziqet e tjera (kredisë, likuiditetit etj.) ose kostot (administrative, etj.) e lidhura me mbajtjen e një aktivi financiar. Në disa raste, elementi i vlerës së kohës së parasë mund të modifikohet (e papërsosur). Kjo do të ishte rasti, për shembull, nëse norma e interesit të një aktivi financiar ndryshon periodikisht, por frekuenca e ndryshimit nuk përputhet me maturitetin e interesit. Në këtë rast njësitë duhet të vlerësojnë modifikimin nëse flukset monetare kontraktuale ende përfaqësojnë vetëm pagesat e principalit dhe të interesit, për shembull termi i modifikimit nuk ndryshon ndjeshëm flukset e mjeteve monetare nga një instrument 'i përsosur'. Ky vlerësim nuk është një zgjedhje e politikës kontabël dhe nuk mund të shmanget thjesht duke konkluduar që një instrument, në mungesë të një vlerësimi të tillë, do të matet me vlerën e drejtë.

Një test bazë zbatohet për karakteristikat e mëposhtme kontraktuale kryesore që potencialisht mund të modifikojnë vlerën kohore të parasë:

- Frekuenca e ndryshimit nuk përputhet me maturitetin e interesit
- Treguesi i zhvendosjes
- Klauzolën zbutëse
- Periudha Grace
- Norma e referuar tregut sekondar

Nuk ka raste të modifikimit të vlerës kohore të parasë në bankë.

Aktivitet dhe detyrimet financiare

Aktivitet financiare - kostoja e amortizuar

Në Grup një aktiv financiar matet me koston e amortizuar (KA) nëse plotësohen të dyja kushtet e mëposhtme:

- Aktivi mbahet brenda një modeli biznesi, qëllimi i të cilit është mbajtja e mjeteve me qëllim të arkëtimit të flukseve monetare kontraktuale
- Kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar japin në datat e përcaktuara flukse mjeteve monetare të cilat janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit për shumën kryesore të paguar.

Këto kushte shpjegohen në detaje në paragrafët; Vlerësimi i modelit të biznesit, Analiza e karakteristikave rrjedhëse të rrjedhës së parasë, dhe Modifikimi i vlerës kohore të parasë dhe testit bazë.

Aktivitet financiare - kostot e amortizuara përfshijnë letrat me vlerë të borxhit, huatë dhe paradhëniet për institucionet financiare dhe huatë dhe paradhëniet për klientët, fillimisht maten me vlerën e drejtë plus kostot shtesë të transaksionit dhe më pas me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

Nëse ka dallim mes shumës së paguar dhe vlerës nominale - dhe kjo ka një karakter interesi - përdoret metoda efektive e interesit dhe shuma është e shprehur nën të ardhurat neto nga interesi. Të ardhurat nga interesi llogariten mbi bazën e vlerës kontabël bruto, me kusht që aktivitetet financiare të mos jenë të zhvlerësuar. Kur aktivi financiar zhvlerësohet, të ardhurat nga interesi llogariten në bazë të vlerës kontabël neto. Kostoja e amortizuar rregullohet gjithashtu nga humbja e pritshme e njohur, duke përdorur metodën e humbjes së pritshme në përputhje me SNRF 9, siç përshkruhet në kapitullin e zhvlerësimit të përgjithshëm (SNRF 9).

Aktivitet financiare dhe detyrimet financiare - me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes

Aktivitet dhe detyrimet financiare - vlera e drejtë përmes fitimit ose humbjes njihet në rastin që ka blerje ose emetime kryesisht për qëllim të gjenerimit të fitimit nga luhatjet afatshkurtra të çmimeve të tregut. Letrat me vlerë të mbajtura brenda një modeli biznesi objektiv i të cilit arrihet duke shitur aktivitetet financiare maten me vlerat e tyre të drejta. Nëse letrat me vlerë janë të listuara, vlera e drejtë bazohet në çmimet e bursës. Kur çmimet e tilla nuk janë të disponueshme, zbatohen çmimet e brendshme bazuar në llogaritjet e vlerës aktuale për instrumentet financiare të emetuara dhe kontratat e së ardhmes ose modelet e çmimeve të opsioneve (për opsionet). Llogaritjet

AKTIVET DHE DETYRIMET FINANCIARE – VAZHDIM

e vlerës aktuale bazohen në një kurbë të normës së interesit e cila përbëhet nga normat e tregut të parasë, normat e ardhshme dhe normat e kontratave të këmbimit. Formulatat e çmimit të opsioneve 'Black-Scholes 1972', 'Black 1976' ose 'Garman-Kohlhagen' zbatohen në varësi të llojit të opsionit. Matja për opsionet e ndërlikuara bazohet në modelin binominal dhe simulimet 'Monte Carlo'.

Vlerat e drejta pozitive janë paraqitur nën aktivet financiare - vlera e drejtë përmes fitimit ose humbjes. Vlerat e drejta negative janë paraqitur në detyrimet financiare - vlera e drejtë përmes fitimit ose humbjes. Ndryshimet në vlerën e drejtë janë paraqitur në të ardhurat neto të tregtimit. Të ardhurat nga interesi janë paraqitur në të ardhura të tjera interesi, rezultatet e vlerësimit dhe të ardhurat nga shitjet janë paraqitur në të ardhurat / (humbjet) neto tregtare.

Aktivitet dhe detyrimet financiare – të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes

Kjo kategori përfshin kryesisht të gjitha aktivet financiare të cilat në mënyrë të pakthyeshme janë përcaktuar si instrumente financiarë me vlerë të drejtë (e ashtuquajtura opSION I vlerës së drejtë) pas njohjes fillestare në pasqyrën e pozicionit financiar. Një njësi ekonomike mund të përdorë këtë përcaktim vetëm nëse në këtë mënyrë eliminon ose redukton ndjeshëm mospërputhjet në matje ose paraqitje. Këto llojin nëse matja e aktiveve/detyrimeve financiare ose paraqitja e fitimeve/humbjeve kanë baza të ndryshme. Detyrimet financiare janë gjithashtu të përcaktuara si instrumente financiare me vlerë të drejtë, për të shmangur mospërputhjet e vlerësimit me derivativët përkatës. Vlera e drejtë e detyrimeve financiare sipas opsionit të vlerës së drejtë në këtë kategori pasqyrojnë të gjithë faktorët e rrezikut të tregut, duke përfshirë ato që lidhen me rrezikun e kredisë të emetuesit.

Për detyrimet financiare të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes, ndryshimet në vlerën e drejtë që i atribuohen një ndryshimi në rrezikun e vet të kredisë nuk raportohen në pasqyrën e të ardhurave, por në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse.

Në përputhje me SNRF 9, këto instrumente financiare maten me vlerën e drejtë. Të ardhurat nga interesi janë paraqitur në të ardhurat neto nga interesi; rezultatet e vlerësimit dhe të ardhurat nga shitjet janë paraqitur në të ardhurat / (humbjet) neto tregtare.

Detyrimet financiare - kostoja e amortizuar

Detyrimet financiare - kosto e amortizuar përfshijnë llogaritë rrjedhëse dhe depozitat nga bankat, detyrimet e varura dhe detyrimet e tjera financiare, të cilat fillimisht maten me vlerën e drejtë minus kostot shtesë të transaksionit të drejtpërdrejtë dhe më pas maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

Marrëdhëniet ndërmjet aktiveve / detyrimeve, kritereve të matjes dhe kategorisë sipas SNRF 9

Aktivitet / Detyrimet	Vlera e drejtë	Kostoja e amortizuar	Kategoria sipas IFRS 9
<i>Klasa e aktiveve</i>			
Arka, Banka qendrore dhe llogaritë pa afat		X	KA
Aktivitet financiare - me kosto të amortizuar		X	KA
Aktivitet financiare - me vlerë të drejtë përmes të ardhurave të tjera përmbledhëse	X		VDAGJ
Aktivitet financiare jo-tregtare - me vlerë të drejtë e detyrueshme përmes fitimit / humbjes	X		VDFH
Aktivitet financiare - të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimit / humbjes	X		VDFH
Aktivitet financiare - të mbajtura për tregtim	X		VDFH
<i>Klasat e detyrimeve</i>			
Detyrimet financiare - me kosto të amortizuar		X	KA
Detyrimet financiare - të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimit / humbjes	X		VDFH
Detyrimet financiare - të mbajtura për tregtim	X		VDFH

KA: Kosto të amortizuar

VDAGJ: Vlerë e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse

VDFH: Vlerë e drejtë përmes fitimit ose humbjes

AKTIVET DHE DETYRIMET FINANCIARE – VAZHDIM

Kosto të amortizuar

Metoda e normës efektive të interesit është një metodë për llogaritjen e kostos së amortizuar të një instrumenti financiar dhe shpërndarjen e shpenzimeve të interesit dhe të ardhurave nga interesi në periudhat përkatëse. Norma efektive e interesit është norma e interesit e përdorur për të skontuar flukset hyrëse dhe dalëse të mjeteve monetare (duke përfshirë të gjitha tarifat që janë pjesë e normës efektive të interesit, kostot e transaksionit, primet dhe zbritjet e tjera) gjatë afatit të pritshëm të instrumentit financiar ose një periudhë më të shkurtër, kur është e zbatueshme, për të arritur në vlerën kontabël neto nga njohja fillestare.

Çregjistrimi i aktiveve financiare

Një aktiv financiar çregjistrohet kur të drejtat kontraktuale të flukseve të mjeteve monetare që rrjedhin nga një aktiv financiar kanë skaduar, kur Grupi ka transferuar të drejtat për flukset e mjeteve monetare, ose nëse Grupi ka detyrimin, nëse paraqiten kritere të caktuara, të transferojë flukset e mjeteve monetare për një ose më shumë marrës. Aktivi i transferuar gjithashtu nuk njihet nëse transferohen të gjitha rreziqet materiale dhe përfitimet e pronësisë së aktiveve. Grupi ka një politikë të shlyerjes duke u bazuar në parimin se Grupi që është kreditor i huave nuk pret ndonjë rimarrje / pagesë në tërësinë e ekspozimit (shlyerje të plotë) ose në një pjesë të ekspozimit (fshirje e pjesshme). Për më tepër, kreditë duhet të jenë plotësisht të zhvlerësuara në shumën e ekspozimit të plotë ose, në rast të kredive me kolateral, ato janë të zhvlerësuara në masën që nuk janë të kolateralizuara. Informata të mëtejshme për shlyerjet janë parashikuar në (36) Humbjet e pritshme të kredisë.

Modifikimi i aktiveve financiare

Në Grup, një aktiv financiar çregjistrohet për shkak të një modifikimi nëse kontrata themelore modifikohet në mënyrë thelbësore. Kushtet janë thelbësisht të ndryshme nëse vlera aktuale e skontuar e flukseve të mjeteve monetare sipas termave të reja duke përdorur normën fillestare efektive të interesit ndryshon së paku 10 për qind nga vlera aktuale e skontuar e flukseve të mjeteve monetare të mbetura të aktivitetit financiar fillestar (test i vlerës aktuale). Përveç testit të vlerës aktuale, konsiderohen kritere të tjera sasiore dhe cilësore për të vlerësuar nëse zbatohet një modifikim thelbësor. Këto kritere e konsiderojnë zgjatjen e afatit mesatar të mbetur (ku në rastin e kredive të Nivelit 3 të cilat janë ristrukturuar, kjo shpesh bëhet në përputhje me pagesat maksimale të pritura). Nëse është kështu, kërkohet gjykim i shtesë për të përcaktuar nëse zgjerimi është një instrument i ri në aspektin ekonomik. Grupi ka përcaktuar kritere cilësore për një ndryshim të rëndësishëm në kushtet e konceptit si një ndryshim në monedhën bazë dhe gjithashtu futjen e klauzolave që normalisht do të shkaktojnë dështimin e kritereve të fluksit të parasë kontraktuale sipas SNRF 9 ose një ndryshim në llojin e instrumentit (p.sh. një obligacion konvertohet në një hua).

Çregjistrimi i detyrimeve financiare

Grupi e çregjistron një detyrim financiar nëse detyrimet e Grupit janë shlyer, kanë skaduar ose janë shuajtur. Të ardhurat ose shpenzimet nga riblerja e detyrimeve të veta janë paraqitur në shënimin (5) Të ardhura të tjera operative neto. Riblerja e obligacioneve të veta rezultojnë gjithashtu në çregjistrimin e detyrimeve financiare. Diferencat që lindin nga riblerja midis vlerës kontabël të detyrimit (përfshirë primet dhe zbritjet) dhe çmimit të blerjes raportohen në pasqyrën e të ardhurave nën të ardhura të tjera operative neto.

Riklasifikimi i aktiveve financiare

Riklasifikimi është i mundshëm vetëm për aktivet financiare, jo për detyrimet financiare. Në Grup një ndryshim në kategorinë sipas mënyrës së matjes është e mundur vetëm nëse ka një ndryshim në modelin e biznesit të përdorur për të administruar një aktiv financiar. Riklasifikimi është i detyrueshëm në raste të tilla. Këto ndryshime duhet të përcaktohen nga Bordi Drejtues dhe të jenë të rëndësishme për aktivitetet e korporatave. Nëse një riklasifikim i tillë është i nevojshëm, duhet të zbatohet në mënyrë prospektive nga data e riklasifikimit dhe miratuar nga Bordi Drejtues i Grupit.

Vlera e drejtë

Vlera e drejtë është çmimi që do të merrej për shitjen e një aktivi ose që do të paguhej për transferimin e një detyrimi, në një transaksion të rregullt të biznesit midis pjesëmarrësve të tregut në datën e referencës së matjes. Kjo zbatohet pavarësisht nëse çmimi është direkt i vëzhgueshëm ose është vlerësuar duke përdorur një metodë vlerësimi. Në përputhje me SNRF 13, Grupi përdor hierarkinë e mëposhtme për të përcaktuar dhe raportuar vlerën e drejtë për instrumentet financiare.

Kuotim në një treg aktiv (Niveli I)

Nëse çmimet e tregut janë të disponueshme, vlera e drejtë reflektohet më së miri nga çmimi i tregut. Kjo kategori përmban instrumente kapitali të tregtuara në bursë, instrumente borxhi të tregtuara në tregun ndërbankar dhe

AKTIVET DHE DETYRIMET FINANCIARE – VAZHDIM

derivativët e tregtuar në bursë. Vlerësimi bazohet kryesisht në burimet e jashtme të të dhënave (çmimet e bursës ose kuotat e ndërmjetësit në segmentet likuide të tregut). Në një treg aktiv, transaksionet që përfshijnë aktivet dhe detyrimet financiare tregtohen në frekuencë dhe vëllime të mjaftueshme, në mënyrë që informacioni i çmimeve të jetë i disponueshëm vazhdimisht. Treguesit për tregjet aktive janë numri, frekuenca e përditësimit ose cilësia e kuotimeve (për shembull bankat ose bursat). Për më tepër, marzhet e ngushta ofertë/kërkesë dhe kuotimet nga pjesëmarrësit e tregut brenda një korridori të caktuar janë gjithashtu tregues të një tregu aktiv likuid.

Teknikat e matjes bazuar në të dhënat e vëzhgueshme të tregut (Niveli II)

Kur çmimet e treguara për instrumentet financiare nuk janë të disponueshme, çmimet e instrumenteve financiare të ngjashme përdoren për të përcaktuar vlerën e drejtë aktuale ose metodat e pranuar të matjes duke përdorur çmime ose parametra të vëzhgueshëm (në veçanti llogaritjet e vlerës aktuale ose modelet e çmimit të opsioneve). Këto metoda kanë të bëjnë me shumicën e derivativëve OTC dhe instrumentet e borxhit të papërcaktuar.

Teknikat e matjes nuk bazohen në të dhënat e vëzhgueshme të tregut (Niveli III)

Nëse nuk ka të dhëna të mjaftueshme të tregut aktual të verifikueshëm për matjen me modelet e matjes, parametrat që nuk janë të vëzhgueshëm në treg përdoren gjithashtu. Këto parametra të dhëna mund të përfshijnë të dhëna të cilat llogariten në terma të vlerave të përafërta nga të dhënat historike midis faktorëve të tjerë (hierarkia e vlerës së drejtë të nivelit III). Shfrytëzimi i këtyre modeleve kërkon supozime dhe vlerësime të Drejtimit. Shtrirja e supozimeve dhe vlerësimeve varet nga transparenca e çmimeve të instrumentit financiar, tregut të tij dhe kompleksitetit të instrumentit.

Për instrumentet financiare të vlerësuara me koston e amortizuar (kjo përfshin huatë dhe paradhëniet, depozitat, huatë e tjera afatshkurtra dhe detyrimet afatgjata), Grupi publikon vlerën e drejtë të tyre. Në parim, ka pak ose aspak aktivitet tregtar për këto instrumente, prandaj një shkallë e konsiderueshme e vlerësimit nga Drejtimi është e nevojshme për përcaktimin e vlerës së drejtë.

Informacion i mëtejshëm mbi metodat e matjes dhe informacionin sasior për përcaktimin e vlerës së drejtë është paraqitur në shënimet nën (22) Vlera e drejtë e instrumenteve financiare.

Garancitë financiare

Sipas SNRF 9, një garanci financiare është një kontratë sipas së cilës garantuesi është i detyruar të kryejë pagesa të caktuara. Këto pagesa kompensojnë palën ndaj të cilës garantohet garancia për humbjet që rezultojnë në rast se një debitor i caktuar nuk i përmbush detyrimet e pagesës në kohë siç përcaktohet në kushtet origjinale të një instrumenti borxhi. Në datën e njohjes së një garancie financiare, vlera e drejtë fillestare korrespondon në kushtet e tregut me primin në datën e nënshkrimit të kontratës. Në dallim nga paraqitja e zhvlerësimit të aktiveve financiare, humbjet e pritshme të kredisë janë paraqitur si një provizion në anën e detyrimeve.

Detyrimet dhe angazhimet e kushtëzuara

Ky zë përfshin kryesisht detyrimet kontingjente nga garancitë, garancitë e kredisë, letrat e kreditit dhe angazhimet e huasë të njohura me vlerën nominale. Garancitë përdoren në situata në të cilat Grupi garanton pagimin e kreditorit të një pale të tretë për të përmbushur detyrimin e palës së tretë. Në rast se paraqitet një rritje në rrezikun e kredisë të linjave të pakthyeshme të kredisë atëherë kjo duhet të raportohet. Këto përfshijnë angazhimet për të ofruar hua, për të blerë letra me vlerë ose për të ofruar garanci dhe pranime. Provigjonet për humbjet e kredisë për detyrimet e kushtëzuara dhe angazhimet e pakthyeshme të kredisë janë raportuar në provizionet për detyrimet dhe detyrimet. Shpesh, angazhimet e huasë janë tërhequr vetëm pjesërisht dhe në këtë mënyrë përbëjnë një angazhim të tërhequr dhe të patërhequr. Nëse nuk është e mundur të identifikohen veçmas humbjet e pritshme të kredisë të zbatueshme për një angazhim të tërhequr dhe ato me një angazhim të patërhequr, ato paraqiten së bashku me zhvlerësimet për aktivin financiar, në përputhje me SNRF 7. Humbjet totale të pritshme të kredisë janë paraqitur si një provizion nëse ato tejkalojnë vlerën kontabël bruto të aktivit financiar.

Zhvlerësimi

Zhvlerësimi i përgjithshëm (SNRF 9)

Ky seksion paraqet një pasqyrë të atyre aspekteve të rregullave mbi zhvlerësimin që përfshijnë një shkallë më të lartë gjykimi ose kompleksiteti dhe burime të pasigurisë së vlerësimit që kanë rezultuar në një rregullim material në vitin financiar. Informacioni sasior për secilën nga këto vlerësime dhe gjykime përfshihet në shënimet përkatëse së bashku me informacionin në lidhje me bazën e llogaritjes për çdo element të linjës të prekur në pasqyrat financiare të konsoliduara.

Përmbledhje

Siç është përshkruar në kapitullin mbi zbatimin e standardeve të reja dhe të rishikuara, zbatimi i SNRF 9 ka ndryshuar në thelb mënyrën në të cilën Grupi raporton humbje nga zhvlerësimi për huatë dhe paradhëniet. Nga 1 janari 2018, humbjet nga zhvlerësimi për të gjitha instrumentet e borxhit të cilat nuk maten me vlerën e drejtë dhe për angazhimet e huasë dhe garancitë financiare (në tekstin e mëtejme referuar si në këtë pjesë si instrumente financiare) regjistrohen në shumën e humbjes së pritshme të kredisë. Instrumentet e kapitalit nuk janë subjekt i rregullave të zhvlerësimit të SNRF 9.

Nëse rreziku kreditor për instrumentet financiarë është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, atëherë në çdo datë raportimi, zhvlerësimi për një instrument financiar duhet të matet në shumën e humbjeve të pritshme të kredisë gjatë afatit të mbetur. Nëse rreziku kreditor për instrumentet financiarë nuk është zvogëluar ndjeshëm që nga njohja fillestare, atëherë në çdo datë raportimi, zhvlerësimi për një instrument financiar duhet të matet në vlerën aktuale të humbjes së pritshme dymbëdhjetë mujore. Humbja e pritshme dymbëdhjetë mujore është ajo pjesë e humbjeve kreditore të parashikuara gjatë jetës që korrespondojnë me humbjet e pritshme të kredisë nga ngjarjet e falimentuara të mundshme për një instrument financiar në dymbëdhjetë muajve pas datës së raportimit.

Grupi ka prezantuar metodat e njohjes dhe matjes në mënyrë që të jetë në gjendje të vlerësojë në fund të çdo periudhe raportuese nëse rreziku kreditor për një instrument financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare. Bazuar në metodën e përshkruar më lart, Grupi klasifikon instrumentet financiare në Nivelin 1, Nivelin 2, Nivelin 3 dhe POCI si në vijim:

Niveli 1 përfshin në thelb të gjitha instrumentet financiarë, për të cilat rreziku kreditor nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja e tyre fillestare. Niveli 1 gjithashtu përfshin të gjitha transaksionet që tregojnë një rrezik të ulët të kredisë në datën e raportimit, ku Grupi ka shfrytëzuar mundësinë e vlefshme sipas SNRF 9 për të hequr dorë nga vlerësimi i një rritjeje të ndjeshme të rrezikut të kredisë. Ekziston një rrezik i ulët i kredisë për të gjitha instrumentet financiarë për të cilat vlerësimi i brendshëm i kredisë në datën e raportimit është brenda intervalit të klasifikimit të investimit (korrespondon me të paktën 'BBB- Standard & Poor's', 'Baa3 të Moody's' ose 'Fitch BBB'). Në njohjen fillestare të kredive, banka regjistron një zhvlerësim në shumën e humbjes së pritshme dymbëdhjetë mujore. Niveli 1 gjithashtu përfshin kredi ku rreziku kreditor është përmirësuar dhe që rrjedhimisht janë rriklasifikuar nga Nivelin 2.

Niveli 2 përfshin ato instrumente financiare të cilëve rreziku kreditor u është rritur ndjeshëm që nga njohja e tyre fillestare dhe që, në datën e raportimit, nuk klasifikohen si transaksione me rrezik të kufizuar të kredisë. Zhvlerësimi në Nivelin 2 njihet në shumën e humbjes së pritshme të kredisë. Niveli 2 gjithashtu përfshin kredi ku rreziku kreditor është përmirësuar dhe që rrjedhimisht janë rriklasifikuar nga Nivelin 3.

Niveli 3 përfshin instrumentet financiare të klasifikuar si të zhvlerësuara në datën e raportimit. Kriteri i Grupit për këtë klasifikim është përcaktimi i parazgjedhur në përputhje me nenin 178 CRR. Humbja e pritshme e kredisë gjatë gjithë jetës së mbetur të instrumentit financiar duhet gjithashtu të përdoret si bazë për njohjen e zhvlerësimit të kredive të Nivelit 3.

POCI: Aktivet financiare të blera ose të krijuara nga kreditë janë aktive financiare të cilat ishin zhvlerësuar tashmë në kohën e njohjes fillestare. Në njohjen fillestare, aktiviteti regjistrohet me vlerën e drejtë pa ndonjë zhvlerësim, duke përdorur një normë efektive të interesit që është rregulluar për aftësinë kreditore. Zhvlerësimi i njohur në periudhat vijuese është i barabartë me ndryshimin kumulativ në humbjen e pritshme të kredisë të instrumentit financiar që nga njohja fillestare në pasqyrën e pozicionit financiar. Kjo mbetet baza për matje, edhe nëse vlera e instrumentit financiar është rritur.

Parimet e njohjes dhe matjes për llogaritjen e humbjeve të pritshme të kredisë janë paraqitur në shënimin (24) Humbjet e pritshme të kredisë në kapitullin Përcaktimi i humbjeve të pritshme të kredisë. Parimet e njohjes dhe matjes për përcaktimin e një rritjeje të ndjeshme të rrezikut të kredisë janë paraqitur në shënimin (24) Humbjet e pritshme të kredisë në kapitullin rritja e ndjeshme e rrezikut të kredisë. Humbjet e pritshme të kredisë maten në bazë kolektive ose individuale. Kërkesat për matjen kolektive janë paraqitur në shënimin (24) Humbjet e pritshme të kredisë në seksionin e karakteristikave të rrezikut të kredisë.

Përcaktimi i humbjeve të pritura të kredisë

Grupi llogarit humbjen e pritshme të kredisë si vlerën e pritur të ponderuar me probabilitetin e të gjitha pagesave të pashlyera duke marrë parasysh skenarë të ndryshëm mbi jetëgjatësinë e pritshme të një instrumenti financiar të skontuar me normën efektive të interesit të përcaktuar fillimisht. Një pagesë e pashlyer është diferenca midis flukseve kontraktuale të pagesave sipas marrëveshjes dhe flukseve aktuale të pagesave të pritshme.

Humbja dymbëdhjetë mujore e përdorur për njohjen e zhvlerësimeve në Nivelin 1 është pjesa e humbjes së pritshme të kredisë të parashikuar gjatë gjithë jetës së instrumentit financiar që rezulton nga ngjarjet e mos shlyerjes të cilat pritet të ndodhin brenda dymbëdhjetë muajve pas datës së raportimit. HPK për Nivelin 1 dhe Nivelin 2, si dhe për instrumentet financiare të pakonsierueshëm në Nivelin 3 përcaktohet në bazë të transaksionit individual duke marrë parasysh parametrat e rrezikut statistikor. Këto parametra janë nxjerrë nga qasja IRB e Baselit dhe janë modifikuar për të përmbushur kërkesat e SNRF 9. Parametrat më të rëndësishëm të përdorura nga Banka për përcaktimin e humbjeve të pritshme të kredisë janë si më poshtë:

PD: Në Grup, probabiliteti i mos shlyerjes është probabiliteti që një huamarrës të mos jetë në gjendje të përmbushë detyrimet e tij të pagesave brenda dymbëdhjetë muajve të ardhshëm ose gjatë gjithë jetës së mbetur të instrumentit.

Ekspozimi në momentin e mos shlyerjes (EAD): Ekspozimi i pashlyer është shuma për të cilën Grupi që të ketë të drejtë në momentin e mos shlyerjes, gjatë dymbëdhjetë muajve të ardhshëm ose gjatë gjithë jetës.

Humbja në mos shlyerje (LGD): Humbja e përcaktuar në momentin e mos shlyerjes përfaqëson pritsmërinë e Grupit për shkallën e humbjes në një ekspozim të pashlyer.

Të gjithë parametrat e rrezikut të përdorura nga modelet e brendshme të Grupit rregullohen për të përmbushur kërkesat specifike të SNRF 9 dhe horizonti i parashikimit është zgjeruar për të mbuluar gjithë periudhën e instrumenteve financiare. Për shembull, parashikimi për zhvillimin e ekspozimit gjatë gjithë afatit të instrumentit financiar përfshin gjithashtu, në veçanti, të drejtat kontraktuale dhe ligjore të ndërprerjes. Detajet e mëtejshme për përcaktimin e humbjeve të pritshme të kredisë janë dhënë në shënimin (24) Humbjet e pritshme të kredisë.

Informacionet në perspektive

Si rregull, parametrat e rrezikut specifik për SNRF 9 vlerësohen jo vetëm në informacionin për mos shlyerjet historike, por gjithashtu, në veçanti, në mjedisin e aktual ekonomik (perspektiva pikë-në-kohë) dhe informacione të ardhshme. Ky vlerësim kryesisht përfshin rregullisht rishikimin e efekteve që parashikimet makroekonomike të Grupit do të kenë në lidhje me shumën e HPK dhe duke përfshirë këto efekte në përcaktimin e HPK. Një skenar bazë përdoret për këtë qëllim, i cili mbështetet në konsensus (parashikimet e Raiffeisen Research mbi faktorët e rëndësishëm makroekonomikë, siç janë PBB-ja reale, norma e papunësisë, normat e interesit të referencës dhe informacioni rreth gjendjes aktuale të ciklit të kredisë). Ky skenar bazë pastaj plotësohet me parametra makroekonomikë shtesë që janë të rëndësishëm për modelin. Rreziqet e tjera të cilat nuk mund të përshkruhen në modelin standard dhe humbjet e pritshme të lidhura merren gjithashtu në konsideratë. Detajet e mëtejshme për informacionet në perspektive paraqiten në shënimin (24) Humbjet e pritshme kreditore në kapitullin e informacionit në perspektivë.

Rritje të ndjeshme në rrezikun e kredisë

Sistemet e vlerësimit të Grupit bashkojnë në PD të gjithë informacionin sasior dhe cilësor të vlefshëm që ka të bëjë me parashikimin e rrezikut të kredisë. Kjo metodë bazohet kryesisht në një përzgjedhje statistikore dhe caktimin e peshave të të gjithë indikatorëve të vlefshëm. Përveç kësaj, PD i rregulluar në përputhje me kërkesat e SNRF 9 merr në konsideratë jo vetëm informacionin historik dhe mjedisin aktual ekonomik, por gjithashtu, në veçanti, informacione në perspektivë, të tilla si parashikimet për zhvillimin e kushteve makroekonomike. Si pasojë, Grupi përdor PD vetëm si një kuadër referimi për të vlerësuar nëse rreziku kreditor i një instrumenti financiar është rritur ndjeshëm që nga data e njohjes së saj fillestare. Duke bazuar rishikimin e kriterit relativ të transferimit në proceset dhe procedurat e qëndrueshme sipas kuadrit të Grupit për administrimin e rrezikut të kredisë, Grupi siguron që një rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë të identifikohet në një mënyrë të besueshme dhe në kohë bazuar në kritere objektive. Rishikimi bëhet për të përcaktuar nëse rreziku i mos shlyerjes së kredisë në datën e raportimit financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare e instrumentit financiar përkatës deri në datën e raportimit. Ky rishikim krahason probabilitetin e vërejtur të mos shlyerjes mbi maturimin e mbetur të instrumentit financiar (Lifetime-PD) kundrejt PD-së për gjithë jetën e instrumentit gjatë së njëjtës periudhë siç pritej në datën e njohjes. Detajet e mëtejshme për informacionin në perspektivë janë dhënë në shënimin (24) Humbjet e pritshme të kredisë në seksionin Rritja e ndjeshme e rrezikut të kredisë.

Kolaterali

Me qëllim zvogëlimin e rrezikut të kredisë për aktivet financiare, Grupi përpiqet të përdori kolateralin kudo që të jetë e mundur. Ky kolateral mund të marrë forma të ndryshme, siç janë mjetet monetare, letrat me vlerë, letrat e kredisë / garancisë, pasuritë e paluajtshme, të arkëtueshmet, inventarët, aktivet e tjera jofinanciare dhe përmirësimet e kredisë si marrëveshjet e rrjetëzimit. Parimet e kontabilitetit për kolateralin mbeten të pandryshuara në krahasim me SNK 39. Kolaterali nuk është regjistruar në pasqyrën e pozicionit financiar të Grupit nëse nuk është i riposeduar. Megjithatë, vlera e drejtë e kolateralit ndikon në llogaritjen e HPK. Në përgjithësi, ai vlerësohet të paktën në fillim, dhe i nënshtrohet rishikimeve gjysmë vjetore. Disa kolaterale të tilla si paratë ose letrat me vlerë vlerësohen çdo ditë në lidhje me kërkesat e marzhit. Detajet e mëtejshme jepen në shënimin (25) Kolaterali dhe rreziku maksimal i kredisë.

Një rast i veçantë është klasifikimi i tokës dhe ndërtesave nga blerjet me garanci brenda kuadrit të realizimit të kolateralit pasi pasuria e tillë e patundshme apo aktivet e tjera janë blerë kryesisht për të shmangur humbjet nga biznesi i huadhënies dhe përgjithësisht kanë për qëllim të ri-shiten. Në hapin e parë, Grupi vlerëson nëse një aktiv që është riposeduar mund të përdoret për operacionet e veta të biznesit ose jo. Aktivet që konsiderohen të dobishme për veprimtarinë e biznesit të tyre transferohen në aktivet e qëndrueshme materiale të Grupit në vlerën më të ulët midis vlerës së riblerjes dhe vlerës kontabël të aktivit të kolateralizuar fillimisht. Aktivet të cilat planifikohen të shiten, njihen në inventarët e Grupit me vlerën e drejtë minus kostot e shitjes për aktivet jofinanciare në kohën e riposedimit, në përputhje me udhëzimet e Grupit. Megjithatë, kur realizon kolateralin, Grupi nuk merr në posedim fizikisht aktivet, por kontraktin agjentë të jashtëm për të arkëtuar mjete monetare nëpërmjet ankandëve për të shlyer borxhet e pashlyera të klientit. Shuma e tepërt e mjeteve monetare i kthehet klientëve. Për shkak të kësaj praktike, pasuria e patundshme rezidenciale nuk është raportuar në pasqyrën e pozicionit financiar të Grupit brenda kontekstit të realizimit të kolateralit.

Marrëveshje të shitjes dhe marrëveshjeve të riblerjes

Në një transaksion të vërtetë të shitjes dhe riblerjes, Grupi i shet aktive një palë e tretë dhe bie dakord në të njëjtën kohë për të riblerë këto aktive me një çmim dhe kohë të caktuar. Aktivitet mbeten në pasqyrën e pozicionit financiar të Grupit dhe maten sipas standardeve të zbatuara në zërin në pasqyrën e pozicionit financiar nën të cilin ato janë paraqitur. Letrat me vlerë nuk janë çregjistruar pasi që të gjitha rreziqet dhe përfitimet e Grupit që lidhen me pronësinë e letrave me vlerë të riblerjeve ruhen. Flukset monetare hyrëse që rrjedhin nga një transaksion i shitjes dhe riblerjes njihen në pasqyrën e pozicionit financiar si detyrime financiare - kosto e amortizuar. Sipas marrëveshjeve të anasjellta të riblerjes, aktivet janë blerë nga Grupi me detyrimin për t'i shitur ato në të ardhmen. Letrat me vlerë të blera në të cilat bazohet transaksioni financiar nuk raportohen në pasqyrën e pozicionit financiar të Grupit dhe rrjedhimisht nuk maten. Flukset monetare dalëse që rrjedhin nga marrëveshjet e riblerjes të anasjellta regjistrohen në pasqyrën e pozicionit financiar nën aktivin financiar të elementit - koston e amortizuar. Shpenzimet e interesit nga marrëveshjet e shitjes dhe të riblerjes dhe të ardhurat nga interesi nga marrëveshjet e riblerjes dhe shitjes së anasjelltë, maturohen në një vijë të drejtë përgjatë afatit të tyre deri në maturim dhe paraqiten nën të ardhurat neto nga interesi të Grupit.

Huadhënia e letrave me vlerë

Grupi kryen transaksione të huadhënies së letrave me vlerë me bankat ose klientët në mënyrë që të përmbushë detyrimet ose të kryejë marrëveshjet e shitjes dhe të riblerjes. Në Grup, transaksionet e huadhënies së letrave me vlerë paraqiten në të njëjtën mënyrë si marrëveshjet e shitjes dhe marrëveshjeve e riblerjes. Kjo do të thotë se letrat me vlerë të dhëna hua vazhdojnë të mbesin në portofolin e letrave me vlerë dhe vlerësohen sipas SNRF 9. Letrat me vlerë të marra hua nuk njihen dhe nuk vlerësohen në Grup. Kolaterali i parasë së gatshme i siguruar nga Grupi për transaksionet e huadhënies së letrave me vlerë paraqitet si një e drejtë sipas zërave të aktiveve financiare - kosto e amortizuar ndërsa kolaterali i marrë është paraqitur si detyrime financiare - kostoja e amortizuar në pasqyrën e pozicionit financiar.

Qiratë

Grupi ka aplikuar SNRF 16 duke përdorur qasjen e modifikuar retrospektive dhe për këtë arsye informacioni krahasues për vitin 2018 nuk është rikthyer dhe vazhdon të raportohet nën SNK 17 dhe KIRFN 4. Detajet e politikave të kontabilitetit sipas SNK 17 dhe KIRFN 4 shpalosen të konsoliduara nëse ato janë të ndryshme nga ato nën SNRF 16 dhe ndikimet në pasqyrat financiare të konsoliduara shpalosen në pjesën e aplikimit të standardeve të reja dhe të rishikuara.

Politika e zbatueshme para 1 janarit 2019

Për kontratat para 1 janarit 2019, Grupi përcaktoi nëse aranzhimi ishte ose përmbante një qira bazuar në vlerësimin nëse

- përmbushja e marrëveshjes varet nga një pasuri e veçantë; dhe
- marrëveshja kishte përcjellë të drejtën për të kontrolluar përdorimin e aktivitet themelor.

Ky ishte rasti nëse ndonjë prej kushteve të mëposhtme është përmbushur:

- Blerësi në aranzhim kishte aftësinë ose të drejtën për të drejtuar aktivin ose drejtuar të tjerët për të drejtuar aktivin.
- Blerësi kishte aftësinë ose të drejtën të kontrollonte hyrjen fizike në aktiv.
- Ekzistonte vetëm një mundësi e largët që palët, përveç blerësit, morën më shumë sesa një sasi e parëndësishme e prodhimit të aktivitet dhe çmimi që blerësi do të paguante nuk ishte as i caktuar për njësi të prodhimit, as të barabartë me çmimin aktual të tregut në atë kohë e dorëzimit

Politika e kontabilitetit e zbatueshme nga 1 janari 2019

Në fillimin e një kontrate, Grupi vlerëson nëse kontrata është, ose përmban, një qira. Një kontratë është, ose përmban, një qira nëse kontrata përcjell të drejtën për të kontrolluar përdorimin e një aktivitet të identifikuar për një periudhë kohe në këmbim të vlerësimit. Për të vlerësuar nëse një kontratë përcjell të drejtën për të kontrolluar përdorimin e një pasurie të identifikuar, Grupi vlerëson nëse:

- Kontrata përfshin përdorimin e një aktivitet të identifikuar - ky është rasti kur ose aktivitet specifikohet në mënyrë të qartë në kontratë ose aktivitet specifikohet në mënyrë implicite në kohën kur është vënë në dispozicion për përdorim nga klienti që është i aftë të përdoret për të përmbushur kushtet e kontratës. Nëse furnizuesi ka një të drejtë substanciale zëvendësimi, atëherë aktivitet nuk identifikohet;
- Grupi ka të drejtë të marrë në konsideratë të gjitha përfitimet ekonomike nga përdorimi i aktivitet gjatë gjithë periudhës së përdorimit; dhe
- Grupi ka të drejtë të drejtojë se si dhe për çfarë qëllimi aktivitet përdoret në të gjithë periudhën e përdorimit ose vendimet përkatëse se si dhe për çfarë qëllimi përdoret aktivitet të paracaktuar.

Grupi si qiramarrës

Grupi njih një aktiv të përdorimit të së drejtës dhe një detyrim të qirasë në datën e fillimit të qirasë që është data në të cilën qiradhënësi (një furnizues) e vë një aktiv themelor në dispozicion për t'u përdorur nga Grupi. Aseti i përdorimit të së drejtës matet me koston në datën e fillimit. Kostoja e aktivit të së drejtës së përdorimit përfshin shumën e barabartë me detyrimin e qirasë në njohjen e saj fillestare të rregulluar për çdo pagesa të qirasë të bërë në ose para fillimit të qirasë plus çdo kosto fillestare direkte të ndodhur dhe një vlerësim të kostove për çmontimin dhe heqjen e aktivit themelor ose për të rivendosur aktivin themelor apo vendin në të cilin është vendosur, me më pak elemente nxitës të qerasë. E drejta e përdorimit të aktivit zhvlerësohet më pas duke përdorur metodën e linjës së drejtpërdrejtë nëse përputhje me SNK 16 nga data e fillimit deri në fillim të fundit të jetës së dobishme ose mbarimit të afatit të qirasë së aktivit. E drejta e përdorimit të aktivit zvogëlohet nga zhvlerësimet, nëse ka, dhe rregullohet për rivlerësime të caktuara të detyrimit të qirasë. Në datën e fillimit, Grupi mat detyrimin e qirasë në vlerën aktuale të pagesave të qirasë që nuk janë paguar në atë datë. Pagesat e qirasë zbriten duke përdorur normën e interesit të nënkuptuar të qirasë, nëse kjo normë mund të përcaktohet me lehtësi. Nëse kjo normë nuk mund të përcaktohet me lehtësi, qiramarrësi përdor normën e huamarrjes në rritje.

Pagesat e qirasë të përfshira në matjen e detyrimit të qirasë përfshijnë si më poshtë:

- pagesa fikse përfshirë pagesa fikse në thelb
- pagesa të ndryshueshme të qirasë që varen nga një indeks ose normë, e matur fillimisht duke përdorur indeksin ose kursin në datën e fillimit;
- shumat që pritet të paguhen nga qiramarrësi sipas vlerës së mbetur të garancive
- çmimi i ushtrimit të një opsioni blerjeje nëse Grupi është i sigurt për të ushtruar atë opsion; dhe
- pagesa e gjobave për ndërprerjen e qirasë, nëse afati i qirasë reflekton ushtrimin nga qiramarrësin të një opsioni për përfundimin e qirasë.

Detyrimi i qirasë matet në bazë të vazhdueshme në mënyrë të ngjashme me detyrimet e tjera financiare, duke përdorur një metodë efektive të interesit, në mënyrë që vlera kontabël e detyrimit të qirasë të matet në bazë të koston së amortizuar dhe shpenzimi i interesit të ndahet gjatë afatit të qirasë. Rivlerësohet kur ka një ndryshim në pagesat e ardhshme të qirasë që vijnë nga një ndryshim në një indeks ose normë, nëse ka një ndryshim në vlerësimin e Grupit për shumën që pritet të paguhet nën një garanci të vlerës së mbetur, ose nëse Grupi ndryshon vlerësimin e saj nëse do të ushtrojë një mundësi blerjeje, zgjatjeje ose përfundimi. Kur detyrimi i qirasë është rivlerësuar në këtë mënyrë, bëhet një rregullim përkatës në vlerën kontabël të së drejtës së përdorimit të aktivit ose regjistrohët në fitim ose humbje nëse vlera kontabël e aktivit në përdorim është zvogëluar në zero. Grupi ka zgjedhur të mos njohë të drejtën e përdorimit të aktiveve dhe detyrimet e qirasë për qira afatshkurtra të pajisjeve që kanë një afat qiraje prej dymbëdhjetë muajsh ose më pak dhe qiratë e pasurive me vlerë të ulët, përfshirë pajisjet IT. Grupi njih pagesat e qirasë që lidhen me këto qira si një shpenzim në bazë lineare bazuar në termat afatit të qirave.

Grupi si qiradhënësi

Kur Grupi vepron si qiradhënësi, në fillimin e qirasë përcakton nëse qiraja llogaritet si qira financiare ose qira operative. Në Grup një qira klasifikohet si qira financiare nëse në të vërtetë transferohen të gjitha rreziqet dhe përfitimet e rastësishme nga pronësia. Faktorët tipikë që, individualisht ose në kombinim, normalisht do të çonin në një qira të klasifikohet si qira financiare:

- Transferimi i pronësisë së aktivit deri në fund të afatit të qirasë;
- Opsioni për të blerë aktivin me një çmim që pritet të jetë mjaft më i ulët se vlera e drejtë në datën kur opsioni bëhet i ushtrueshëm që ai të jetë i sigurt në mënyrë të arsyeshme në datën e fillimit se opsioni do të ushtrohet;
- Afati i qirasë është për pjesën kryesore të jetës ekonomike të aktivit (edhe nëse titulli nuk transferohet);
- Në datën e fillimit, vlera e tanishme e pagesave të qirasë është e barabartë të paktën në thelb me vlerën e drejtë të aktivit;
- Aktivi është i një natyre specifike që vetëm qiramarrësi mund ta përdorë atë pa modifikime të mëdha.

Ndonjëherë Grupi është një qiradhënësi i ndërmjetëm që do të thotë se Grupi vepron si qiramarrës dhe qiradhënësi i të njëjtit aktiv themelor dhe llogarit interesin e tij në qiranë kryesore dhe nënqira më vete. Kur qiraja kryesore është një qira afatshkurtër, nënqiraja klasifikohet si një qira operative. Përndryshe, Grupi vlerëson klasifikimin e një nënqiraje duke ju referuar aktivin me të drejtë përdorimi që vjen nga qiraja kryesore, dhe jo duke ju referuar aktivin bazë (për shembull zëri toka, ndërtesa, makineri e pajisje që është objekt i qirasë). Politikat e kontabilitetit të përdorura në vitin 2018 si qiradhënësi në periudhën krahasuese nuk ishin të ndryshme nga SNRF 16.

Pasqyrat financiare të konsoliduara

Filialet janë ato njësi të investuara, duke përfshirë njësitë e strukturuar, që Grupi kontrollon sepse Grupi (i) ka fuqinë për të drejtuar aktivitetet relevante të njërive të investuara që ndikojnë ndjeshëm në kthimet e tyre, (ii) ka ekspozim ose të drejta, për kthime të ndryshueshme nga përfshirja e saj investitorët, dhe (iii) ka aftësinë për të përdorur fuqinë e saj mbi të për të ndikuar në shumën e kthimit të investitorëve. Ekzistenca dhe efekti i të drejtave substanciale, duke përfshirë të drejtat substanciale potenciale të votimit, merren parasysh gjatë vlerësimit nëse Grupi ka fuqi mbi një njësi tjetër. Për të drejtën të jetë thelbësore, mbajtësi duhet të ketë aftësi praktike për të ushtruar këtë të drejtë kur duhet të merren vendime për drejtimin e aktiviteteve përkatëse të të investuarit. Grupi mund të ketë pushtet mbi një njësi të investuar edhe kur mban më pak se shumica e fuqisë votuese. Në një rast të tillë, Grupi vlerëson madhësinë e të drejtave të tij të votimit në lidhje me madhësinë dhe shpërndarjen e zotërimeve të mbajtësve të tjerë të votës për të përcaktuar nëse ai ka de facto fuqi mbi njësinë e investuar. Të drejtat mbrojtëse të investitorëve të tjerë, të tilla si ato që lidhen me ndryshimet fundamentale të aktiviteteve të investuara ose zbatohen vetëm në rrethana të jashtëzakonshme, nuk e pengojnë Grupin që të kontrollojë një njësi në të cilën ka investuar. Filialet janë konsoliduar nga data në të cilën kontrolli është transferuar në Grup, dhe janë dekonsoliduar nga data në të cilën kontrolli pushon.

Metoda e blerjes së kontabilitetit përdoret për të llogaritur blerjen e filialeve. Aktivet e identifikueshme të blera dhe detyrimet dhe detyrimet e papaguara të marra në një kombinim biznesi maten me vlerën e tyre të drejtë në datën e blerjes, pavarësisht nga shkalla e ndonjë interesi jo-kontrollues. Grupi mat interesin jo-kontrollues që përfaqëson interesin aktual të pronësisë dhe i jep të drejtën mbajtësit në një pjesë proporcionale të aktiveve neto në rast të likuidimit në një transaksion në baza transaksioni, ose në: (a) vlerën e drejtë, ose (b) - pjesëmarrja proporcionale e interesave të kontrollit të mjeteve neto të të blerit. Interesat jo-kontrolluese që nuk janë pronë e interesit të pronësisë maten me vlerën e drejtë.

Emri i mirë matet duke zbritur aktivet neto të të blerit nga totali i shumës së transferuar për të blerurin, shumën e interesit jo-kontrollues në të blerurin dhe vlerën e drejtë të një interesi në të blerurin e mbajtur menjëherë para datës së blerjes. Çdo shumë negative ("emri i mirë negativ") njihet në fitim ose humbje, pasi që drejtimi rivlerëson nëse ai ka identifikuar të gjitha aktivet e blera dhe të gjitha detyrimet dhe detyrimet e kushtëzuara të supozuara dhe rishikon përshtatshmërinë e matjes së tyre.

Detyrimi i transferuar për të blerurin matet me vlerën e drejtë të aktiveve të nxjerra, instrumentave të kapitalit neto të emetuara dhe pasiveve të krijuara ose të marra, duke përfshirë vlerën e drejtë të aktiveve ose pasiveve nga marrëveshjet e kushtëzimeve të kushtëzuara, por nuk përfshijnë kostot që lidhen me blerjen siç janë këshillimi, vlerësimin dhe shërbime të ngjashme profesionale. Kostot e transaksionit të shkaktuara për nxjerrjen e instrumentave të kapitalit neto zbriten nga kapitali neto; kostot e transaksionit të kryera për lëshimin e borxhit zbriten nga vlera kontabël e saj dhe të gjitha kostot e tjera të transaksionit që lidhen me blerjen shpenzohen. Transaksionet, llogaritë dhe fitimet e përcaktuara për transaksionet ndërmjet kompanive të grupit eliminohen; humbjet e përcaktuara po ashtu eliminohen nëse kostoja nuk mund të mbulohet. Banka dhe të gjitha filialet e saj përdorin politika uniforme të kontabilitetit në përputhje me politikën e Grupit.

Blerjet dhe shitjet e interesave jo-kontrolluese. Grupi zbaton modelin e njësisë ekonomike për të llogaritur transaksionet me pronarët me interes jo-kontrollues. Çdo diferencë midis shumës së blerjes dhe vlerës kontabël të interesit jo-kontrollues të blerë, regjistrohët si një transaksion kapital direkt në kapital. Grupi njeziferencën midis shumës së shitjes dhe vlerës kontabël të interesit jo-kontrollues të shitur si një transaksion kapital në pasqyrën e ndryshimeve në kapitalin neto.

Investimet në pjesëmarrje janë subjekte mbi të cilat Grupi ka ndikim të konsiderueshëm (direkt ose indirekt), por jo kontroll, duke shoqëruar në përgjithësi një pjesëmarrje midis 20 dhe 50 për qind të të drejtave të votës. Investimet në pjesëmarrje llogariten duke përdorur metodën e kapitalit të kontabilitetit, dhe fillimisht njihen me kosto. Vlera kontabël e pjesëmarrjes përfshin emrin e mirë të identifikuar në blerje minus humbjet e akumuluar të zhvlerësimit, nëse ka. Dividentët e marra nga pjesëmarrjet zvogëlojnë vlerën bartëse të investimit në pjesëmarrje. Ndryshimet e tjera pas blerjes në pjesën e grupit të aktiveve neto të një pjesëmarrjeje njihen si më poshtë: (i) pjesëmarrja e Grupit në fitime ose humbje të pjesëmarrjes regjistrohët në fitimin ose humbjen e konsoliduar për vitin si pjesë e rezultatit të pjesëmarrjes (ii) pjesëmarrja e Grupit në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse njihet në të ardhura të tjera përmbledhëse dhe paraqitet veças; (iii) të gjitha ndryshimet e tjera në pjesën e Grupit në vlerën kontabël të aktiveve neto të pjesëmarrjes njihen në fitim ose humbje në pjesën e rezultatit bashkëpunëtorët.

Megjithatë, kur pjesëmarrja e Grupit në humbje në një pjesëmarrje është e barabartë ose tejkalon interesin e saj në pjesëmarrje, duke përfshirë çdo të arkëtueshmë tjetër të pasiguar, Grupi nuk njeziferencë humbje të mëtejshme, përveç nëse ka kryer detyrime ose ka bërë pagesa në emër të bashkëpunëtorit.

Fitimet e përcaktuara mbi transaksionet ndërmjet Grupit dhe bashkëpunëtorëve të tij eliminohen në masën e interesit të Grupit në pjesëmarrje; humbjet e përcaktuara po ashtu eliminohen nëse transaksioni nuk dëshmon për një zhvlerësim të aktivitetit të transferuar.

Nxjerrjet jashtë përdorimit të filialeve, investimeve e ose ndërmarrjeve të përbashkëta. Kur grupi pushon të ketë kontroll ose ndikim të rëndësishëm, çdo interes i ruajtur në njësinë ekonomike rimerret në vlerën e tij të drejtë,

me ndryshimin në vlerën kontabël të njohur në fitim ose humbje. Vlera e drejtë është vlera kontabël fillestare për qëllime të kontabilizimit të mëvonshëm të interesit të mbajtur si një pjesëmarrje, sipërmarrje e përbashkët ose aktiv financiar. Përveç kësaj, çdo shumë e njohur më parë në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse në lidhje me atë njësi ekonomike, llogaritet sikur Grupi të kishte drejtpërdrejt në dispozicion aktivet ose pasivet përkatëse. Kjo mund të thotë që shumat e njohura më parë në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse riciklohen në fitim ose humbje. Nëse interesi i pronësisë në një pjesëmarrje zvogëlohet, por ndiqet ndikimi i rëndësishëm, vetëm një pjesë proporcionale e shumave të njohura më parë në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse riklasifikohen në fitim ose humbje, aty ku është e përshtatshme.

Arka, banka qendrore dhe depozita të tjera pa afat

Arka, banka qendrore dhe depozita të tjera pa afat përfshijnë kartmonedha dhe monedha në dorë, depozita pa afat dhe rezervat e detyrueshme pranë Bankës Qendrore të Shqipërisë, si dhe depozitat pa afat në banka.

Arka, banka qendrore dhe depozita të tjera pa afat mbahen me koston e amortizuar në pasqyrën e pozicionit financiar.

Paraja dhe ekuivalentet e saj

Paraja dhe ekuivalentet e saj përfshijnë aktive financiare shumë likuide me maturitete prej 3 muajsh ose më pak që nga data e blerjes, të cilat mbartin rrezik të vogël të ndryshimit të vlerës së drejtë dhe përdoren nga Grupi në procesin e administrimit të angazhimeve afatshkurtra.

Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara

Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara të blera

Në Grup, aktivet e qëndrueshme të patrupëzuara të blera veçmas, psh. ato me një jetë të dobishme të përcaktuar jo të blera në një kombinim biznesi, kapitalizohen me koston e blerjes minus amortizimin dhe zhvlerësimin e akumuluar. Amortizimi është përlogarit me metodën lineare gjatë jetës së dobishme të pritshme dhe është raportuar si një shpenzim në pasqyrën e të ardhurave. Jeta e dobishme e pritshme dhe metoda e amortizimit rishikohen në çdo datë raportimi dhe çdo ndryshim i mundshëm në matje merret në konsideratë prospektivisht.

Asetet fikse jo-materiale – koston e kërkimit dhe zhvillimit

Aktivtë jo-materiale të zhvilluara brenda tyre përfshijnë ekskluzivisht programe softuer dhe kapitalizohen nëse është e mundur që përfitimet e ardhshme ekonomike që i atribuohen aktivitetit do t'i grumbullohen Grupit dhe kostoja e aktivitetit mund të matet me besueshmëri. Shpenzimet për kërkime njihen si shpenzim kur ato kryhen.

Një aktiv fiks jo-material i zhvilluar brenda që rezulton nga aktivitetet e zhvillimit ose nga faza e zhvillimit të një projekti të brendshëm kapitalizohet kur jepen dëshmitë e mëposhtme:

-Përfundimi final i aktivitetit fiks jo-material është teknikisht i realizueshëm në mënyrë që ai të jetë i disponueshëm për përdorim ose shitje.

-Synohet të kompletohet përfundimisht aktiviteti fiks jo-material dhe të përdoret ose shitet.

-Ekziston aftësia për të përdorur ose shitur aktivitetin fiks jo-material. Aktiviteti fiks jo-material ka të ngjarë të gjenerojë përfitime ekonomike në të ardhmen.

-Sigurohet disponueshmëria e burimeve të duhura teknike, financiare dhe të tjera të nevojshme për të përfunduar zhvillimin dhe për të përdorur ose shitur aktivitetin fiks jo-material.

-Ekziston aftësia për të përcaktuar me besueshmëri shpenzimet e bëra gjatë zhvillimit të aktivitetit fiks jo-material.

Shuma me të cilën kapitalizohet fillimisht një aktiv fiks jo-material i zhvilluar brenda është shuma e të gjitha shpenzimeve të bëra duke filluar nga dita në të cilën kushtet e sipërpërmendura janë plotësuar fillimisht. Nëse një aktiv fiks jo-material i zhvilluar brenda nuk mund të kapitalizohet, ose nëse ende nuk ka asnjë aktiv fiks jo-material, koston e zhvillimit raportohen në pasqyrën e të ardhurave për periudhën raportuese në të cilën ato janë shkaktuar.

Koston e kapitalizuara të zhvillimit përgjithësisht amortizohen në grup në vijë të drejtë gjatë një jete të dobishme prej pesë vjetësh. Jetëgjatësia normale e përdorimit të softuerit është nga katër deri në gjashtë vjet. Jeta e dobishme normale për projektet e mëdha softuerike mund të zgjasë për një periudhë më të gjatë.

Aktivitet të qëndrueshme të trupëzuara

Tokat dhe ndërtesat, si dhe mobiliet dhe pajisjet e zyrës të raportuara në aktivet fikse, maten me koston e blerjes ose këmbimit minus zhvlerësim. Amortizimi regjistrohet nën shpenzimet e përgjithshme administrative.

Metoda lineare përdoret për amortizimin dhe bazohet në shifrat e mëposhtme të jetës së dobishme:

Jetë e dobishme	Viti
Ndërtesat	20
Mobilje dhe pajisje zyre	4 – 7
Hardware	4 – 7
Program	8

Toka nuk është subjekt amortizimi

Jeta e dobishme e pritshme, vlerat e mbetura dhe metodat e zhvlerësimit rishikohen çdo vit. Çdo ndryshim i domosdoshëm i vlerësimeve merret parasysh. Çdo zhvlerësim i përhershëm i pritur raportohet në pasqyrën e të ardhurave dhe paraqitet në zërin e shpenzimeve të përgjithshme administrative. Në rast se arsyeja për zhvlerësimin nuk është më e vlefshme, një reduktim do të bëhet deri në një maksimum të shumës së koston së amortizuar të aktivitetit.

Një aktiv fiks është çregjistruar kur është shitur ose kur nuk mund të pritët përfitim i ardhshëm ekonomik nga përdorimi i vazhdueshëm i aktivitetit. Fitimi ose humbja që rezultojnë nga shitja ose nxjerrja jashtë përdorimi e një aktiviteti përcaktohet si diferencë midis të ardhurave dhe vlerës kontabël të aktivitetit dhe njihet në të ardhura të tjera operative neto.

Aktive materiale afatgjata për investim

Aktive materiale afatgjata për investim përfshijnë prona që mbahen për të fituar të ardhura nga qiraja dhe / ose për vlerësimin e kapitalit. Aktivitet materiale afatgjata për investim raportohen me koston e amortizuar duke përdorur modelin e koston sipas SNK 40 dhe paraqiten në aktivet fikse për shkak të rëndësisë së ulët. Bazuar në jetën e dobishme zbatohet metoda e amortizimit linear. Jeta normale e dobishme e aktiveve materiale afatgjata për investim është e njëjtë me atë të ndërtesave të njohura nën aktivet. Amortizimi regjistrohet nën zërin shpenzimet e përgjithshme administrative. Aktivitet materiale afatgjata për investim çregjistrohen kur aktivitet nxirren jashtë përdorimi ose kur nuk do të përdoren më dhe nuk mund të pritët përfitim i ardhshëm ekonomik nga nxjerrja jashtë përdorimit. Fitimi ose humbja që rrjedh nga nxjerrja jashtë përdorimi përcaktohet si diferencë midis të ardhurave neto nga nxjerrja jashtë përdorimi dhe vlerës kontabël të aktivitetit dhe njihet në të ardhura të tjera operative neto në periudhën raportuese në të cilën aktivitet është nxjerrë jashtë përdorimi.

Provizionet për detyrimet dhe shpenzimet

Provizionet njihen kur Grupi ka një detyrim aktual si rezultat i një ngjarjeje të kaluar, të cilin ka të ngjarë që të jetë i detyruar të shlyejë detyrimin dhe vlera e shumës mund të matet në mënyrë të besueshme. Niveli i provizioneve është vlerësimi më i mirë i mundshëm i fluksit të pritur dalës të përfitimeve ekonomike në datën e raportimit, duke marrë parasysh rreziqet dhe pasiguritë që shoqërojnë angazhimin për të përmbushur detyrimin. Nëse një provizion është llogaritur bazuar në vlerësimin e flukseve të mjetëve monetare të nevojshme për të përmbushur një detyrim, fluksit e mjetëve monetare duhet të skontohej nëse efekti i interesit është material.

Këto lloje të provizioneve janë raportuar në pasqyrën e pozicionit financiar nën provizionet për detyrimet dhe shpenzimet. Shpërndarja ndaj llojeve të ndryshme të provizionit është e regjistruar përmes zërave të ndryshëm në pasqyrën e të ardhurave në varësi të natyrës së provizionit. Provizionet e ristrukturimit, provizionet për rreziqet ligjore dhe përfitimet e tjera të punonjësve regjistrohen në shpenzimet e përgjithshme administrative. Përsa i përket provizioneve të tjera të cilët nuk i përkasin një zëri të caktuar të shpenzimeve të përgjithshme administrative, ata regjistrohen nën shpenzime të tjera operative neto.

Përfitimet e punonjësve

Plan pensioni me kontribute të përcaktuara

Detyrimet për planet e pensioneve me kontribut të përcaktuar njihen si shpenzime për personelin në pasqyrën e të ardhurave kur ato ndodhin.

Kontributet për sigurimet shoqërore dhe shëndetsore

Grupi paguan kontribute për sigurimet shoqërore të detyrueshme që mundësojnë përfitime të mëvonshme për punonjësit që dalin në pension. Autoritetet Shqiptare janë përgjegjëse për përcaktimin e limitit minimal ligjor të vendosur për pensionet në Shqipëri sipas një plani pensioni me kontribute të përcaktuara.

Leja e paguar vjetore

Grupi njeh si detyrim vlerën e paskontuar të kostos së vlerësuar së lejes vjetore që pritet të paguhet në këmbim të shërbimeve të punëmarrësit për periudhën.

Përfitimet afatshkurtra

Detyrimet për përfitime afatshkurtra nuk skontohen dhe regjistrohen në periudhën kur ofrohet shërbimi. Një provizion mund të regjistrohet për shumën që pritet të paguhet në lidhje me bonuset afatshkurtra në mjete monetare ose planet për ndarjen e fitimeve, nëse Grupi ka një detyrim ligjor aktual ose konstruktiv.

Për të paguar këtë shumë si rezultat i shërbimeve të ofruara nga punonjësi në të shkuarën dhe nëse detyrimi mund të matet në mënyrë të besueshme.

Përfitimet nga ndërprerja e marrëdhënieve të punës

Përfitimet nga ndërprerja e marrëdhënieve të punës regjistrohen si shpenzime atëherë kur Grupi, në mënyrë të dukshme, ka vendosur të zbatojë një plan formal të detajuar për të ndërprerë punësimin para datës së daljes në pension. Përfitime të ofruara për largimin vullnetar do të regjistrohen vetëm atëherë kur oferta është bërë, do të pranohet dhe numri i personave që do të pranojnë ofertën mund të matet në mënyrë të besueshme.

Detyrimet e varura

Detyrimet e varura paraqiten si pjesë e detyrimeve financiare - kosto e amortizuar. Detyrimet janë të varura nëse, në rast të likuidimit ose falimentimit, ato mund të shlyhen vetëm pasi të jenë shlyer detyrimet ndaj depozituesve dhe të gjithë kreditorëve të tjerë. Grupi nuk kishte asnjë mos shlyerje të principalit, interesit ose shkelje të tjera në lidhje me detyrimet e tij të varura gjatë viteve të mbyllura më 31 dhjetor 2021 dhe 2020.

Të ardhurat nga interesat, neto

Të ardhurat nga interesat, neto përfshijnë të ardhurat nga interesi prej aktiveve financiare siç janë kreditë, letrat me vlerë me interes fikse të matura me metodën efektive të interesit dhe të ardhura të tjera interesi. Shpenzimet e interesit përfshijnë interesin e paguar për depozitat, letrat me vlerë të borxhit dhe kapitalin e varur. Interesi negativ nga zërat e aktivitetit është treguar në shpenzimet e interesit; interesi negativ nga zërat e detyrimit paraqitet në të ardhura nga interesi.

Norma efektive e interesit

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi njihen në fitim ose humbje duke përdorur metodën e interesit efektiv. 'Norma efektive e interesit' është norma e interesit që përdoret për të skontuar flukset e pritshme hyrëse ose dalëse përgjatë jetës së pritshme të instrumentit financiar për të llogaritur:

- vlerën kontabël bruto e aktivitetit financiar; ose
- koston e amortizuar të detyrimit financiar.

Gjatë llogaritjes së normës efektive të interesit për instrumentet financiarë, përveç aktiveve të blera ose të krijuar nga kreditë, Grupi vlerëson flukset monetare të ardhshme duke marrë parasysh të gjitha kushtet kontraktuale të instrumentit financiar, por jo HPK. Për aktivet financiare të blera ose të emetuara të zhvlerësuar, llogaritet një normë efektive interesi e rregulluar duke përdorur flukset monetare të ardhshme të vlerësuar duke përfshirë HPK. Llogaritja e normës efektive të interesit përfshin koston dhe tarifat e transaksionit dhe pagesa të tjera të kryera ose të marra që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit. Kostot e transaksionit përfshijnë koston shtesë që janë drejtpërdrejtë të lidhura me blerjen ose emetimin e një aktivi financiar ose detyrimi financiar.

Kostoja e amortizuar dhe vlera kontabël bruto

'Kosto e amortizuar' e një aktivi ose detyrimi financiar është shuma me të cilën aktivi ose detyrimi financiar matet në njohjen fillestare minus riparimet e principalit, plus ose minus amortizimin kumulativ duke përdorur metodën e interesit efektiv të diferencës midis shumës fillestare dhe shumës së maturimit dhe, për aktivet financiare, rregulluar për çdo zbritje të humbjes së pritshme të kredisë (ose zbritje për zhvlerësim përpara datës 1 janar 2018).

'Vlera kontabël bruto e një aktivi financiar' është kostoja e amortizuar e një aktivi financiar përpara se të rregullohet për çdo zbritje të humbjes së pritshme të kredisë.

Llogaritja e të ardhurave dhe shpenzimeve të interesit

Norma efektive e interesit të një aktivi financiar ose detyrimi financiar llogaritet në njohjen fillestare të një aktivi financiar ose detyrimi financiar. Në llogaritjen e të ardhurave dhe shpenzimeve të interesit, norma efektive e interesit zbatohet ndaj vlerës kontabël bruto të aktivitetit (kur aktivi nuk është i zhvlerësuar) ose ndaj koston së amortizuar të detyrimit. Norma efektive e interesit rishikohet si rezultat i rivlerësimit periodik të flukseve të mjeteve monetare të instrumenteve me normë të ndryshueshme interesi për të pasqyruar lëvizjet në normat e interesit të tregut. Norma efektive e interesit rishikohet gjithashtu për rregullimet mbrojtëse të vlerës së drejtë me në datën kur fillon amortizimi i rregullimit mbrojtës.

Sidoqoftë, për aktivet financiare që janë zhvlerësuar pas njohjes fillestare, të ardhurat nga interesi llogariten duke zbatuar normën efektive të interesit ndaj koston së amortizuar të aktivitetit financiar. Nëse aktivi nuk është më i

zhvlerësuar, atëherë llogaritja e të ardhurave nga interesi kryhet në bazë bruto.

Për aktivet financiare të cilat kanë qenë të zhvlerësuara në njohjen fillestare, të ardhurat nga interesi llogariten duke zbatuar normën efektive të interesit të rregulluar ndaj kostos së amortizuar të aktivitetit. Edhe në rast se rreziku kreditor i aktivitetit financiar përmirësohet ndjeshëm, llogaritja e interesit nuk kryhet mbi vlerën kontabël bruto të aktivitetit financiar.

Për informacion mbi rastin kur aktivet financiare janë të zhvlerësuara, shih Shënimin 24 Humbja e pritshme e kredisë, paragrafi "Përkufizimi i aktiveve të pashlyera dhe kredive të zhvlerësuara".

Paraqitja

Të ardhurat nga interesi të llogaritura duke përdorur metodën e interesit efektiv të paraqitur në pasqyrën e konsoliduara të fitimit ose humbjes dhe AGJ përfshijnë:

- interesi mbi aktivet financiare dhe detyrimet financiare të matura me koston e amortizuar;
- interesi mbi instrumentet e borxhit të matura në VDAGJ;

Shpenzimet e interesit të paraqitura në pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe AGJ përfshijnë interesin për detyrimet financiare të matura me koston e amortizuar.

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi mbi të gjitha aktivet dhe detyrimet tregtare konsiderohen të rastësishme në operacionet tregtare të Grupit dhe paraqiten së bashku me të gjitha ndryshimet e tjera në vlerën e drejtë të aktiveve dhe detyrimeve tregtare në të ardhurat neto tregtare (shih Të ardhurat e tjera të interesit më poshtë).

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi njihen si fitim ose humbje në pasqyrën e konsoliduar të fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse duke përdorur metodën e interesit efektiv. Norma efektive e interesit është norma që ul zbritjet e vlerësuara të parave të gatshme dhe arkëtimet gjatë jetës së pritshme të aktivitetit financiar ose detyrimit (ose, kur është e përshtatshme, një periudhë më e shkurtër), në vlerën kontabël të aktivitetit financiar ose detyrimit. Gjatë llogaritjes së normës efektive të interesit, Grupi vlerëson flukset e ardhshme të parave duke marrë parasysh të gjitha kushtet kontraktuale të instrumentit financiar, por jo humbjet e kredisë në të ardhmen.

Llogaritja e normës efektive të interesit përfshinte të gjitha tarifat dhe pikat e paguara ose të pranuar që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit. Kostot e transaksionit përfshijnë kosto shtesë që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes ose emetimit të një aktivi ose detyrimi financiar.

Të ardhurat nga interesi dhe shpenzimet e paraqitura në pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera përfshijnë:

- interesi mbi aktivet financiare dhe detyrimet me koston e amortizuar e llogaritur në bazë të interesit efektiv
- interesi për letrat me vlerë të investimeve në dispozicion për shitje të llogaritura në bazë të interesit efektiv

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi për të gjitha aktivet dhe detyrimet e tregtimit paraqiten së bashku me të gjitha ndryshimet e tjera në vlerën e drejtë të aktiveve tregtare dhe detyrimeve në të ardhurat neto nga tregtimi.

Të ardhura të tjera nga interesat

Të ardhurat e tjera të interesit përfshijnë interesin që lidhet me aktivet dhe detyrimet tregtare dhe aktivet financiare të përcaktuara me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes dhe të ardhura nga interesi i qerave financiare.

Të ardhura nga dividenti

Dividentët nga kapitali, filialet jo të konsoliduara plotësisht, investimet strategjike dhe bashkëpunëtorët që nuk vlerësohen në kapitalin neto njihen nën të ardhurat e dividendit. Dividentët njihen përmes fitimit / humbjes nëse e drejta ligjore e Grupit për pagesa është materializuar.

Të ardhura nga tarifat dhe komisionet, neto

Të ardhura nga tarifat dhe komisionet, neto përfshijnë kryesisht të ardhurat dhe shpenzimet që vijnë nga biznesi i transferimit të pagesave, administrimi i aktiveve, biznesi i këmbimit valutor dhe biznesi i kredihënies. Të ardhurat dhe shpenzimet nga tarifat dhe komisionet janë përllogaritur në periudhën raportuese.

Të ardhurat dhe shpenzimet nga tarifat dhe komisionet që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit mbi një aktiv financiar ose detyrim financiar përfshihen në normën efektive të interesit (shiko të ardhurat nga interesi neto).

Të ardhurat e tjera të tarifave dhe komisioneve - duke përfshirë pagesat e shërbimit të llogarisë, komisionet e shitjes dhe tarifat e vendosjes - njihen si shërbime të lidhura. Nëse një angazhim i huasë nuk pritet të rezultojë në tërheqjen e një kredie, atëherë tarifa për angazhimin e huasë njihet në mënyrë lineare përgjatë periudhës së angazhimit.

Një kontratë me një klient që rezulton në një instrument financiar të njohur në pasqyrat financiare të Grupit mund të jetë pjesërisht në fushën e SNRF 9 dhe pjesërisht në fushën e SNRF 15. Nëse është kështu, atëherë Grupi së pari zbaton SNRF 9 për të ndarë dhe matur pjesën e kontratës që është në fushën e SNRF 9 dhe më pas zbaton SNRF 15 për pjesën e mbetur.

Shpenzimet e tjera të tarifave dhe komisioneve kanë të bëjnë kryesisht me tarifat e transaksionit dhe shërbimit, të cilat janë regjistruar kur janë pranuar shërbimet.

Të ardhura/(humbje) tregtare neto

Të ardhurat/(humbjet) neto tregtare përfshijnë fitimet minus humbjet që lidhen me aktivet dhe detyrimet tregtare dhe përfshijnë të gjitha ndryshimet në vlerën e drejtë dhe diferencat e këmbimit valutor.

Shpenzimet e përgjithshme administrative

Shpenzimet e përgjithshme administrative përfshijnë shpenzimet për personelin dhe shpenzimet e tjera administrative si dhe amortizimin / zhvlerësimin e aktiveve fikse materiale dhe jo-materiale.

Tatimi mbi fitimin

Shpenzimet e tatimit mbi fitimin përfshijnë tatimin aktual dhe të shtyrë. Shpenzimi i tatimit mbi fitimin njihet në pasqyrën e veçantë të të ardhurave gjithëpërfshirëse me përjashtim të pjesës që lidhet me zërat e njohur direkt në kapital, rast në të cilin njihet në kapital. Tatimi aktual është tatimi i pritshëm i pagueshëm mbi të ardhurat e tatueshme për vitin, duke përdorur normat tatimore të miratuara ose të vendosura thelb rastësisht në datën e raportimit dhe çdo rregullim të tatimit të pagueshëm në vitet e mëparshme.

Tatimi i shtyrë llogaritet duke përdorur metodën e pasqyrës së pozicionit financiar, duke parashikuar diferencat e përkohshme midis vlerës kontabël të aktiveve dhe detyrimeve për qëllime të raportimit financiar dhe shumave të përdorura për qëllime tatimore. Tatimi i shtyrë matet me normat tatimore që pritet të zbatohen ndaj diferencave të përkohshme kur ato ndryshojnë, bazuar në ligjet që janë miratuar ose janë miratuar në mënyrë thelbësore në datën e raportimit.

Një aktiv tatimor i shtyrë njihet vetëm në masën që është e mundshme që fitimet e ardhshme të tatueshme do të realizohen, në mënyrë që të shfrytëzohen diferencat e përkohshme të zbritëshme. Detyrimet tatimore të shtyra njihen për të gjitha diferencat e përkohshme të tatueshme. Aktivet tatimore të shtyra dhe detyrimet tatimore të shtyra rishikohen në çdo datë të raportimit dhe reduktohen në masën që nuk është më e mundur që respektivisht përfitimi tatimor dhe detyrimi tatimor përkatës të realizohen. Tatimet shtesë të të ardhurave që rrjedhin nga shpërndarja e dividendeve njihen në të njëjtën kohë kur njihet detyrimi për të paguar dividendin përkatës.

Pasqyra e flukseve të mjeteve monetare

Pasqyra e fluksit të mjeteve monetare paraqet ndryshimin në gjendjen e Mjeteve Monetare, mjete monetare në Bankën Qendrore dhe depozita pa afat nëpërmjet ndryshimit neto në mjete monetare nga aktivitetet operative, investuese dhe aktivitetet e financimit. Flukse monetare për aktivitetet investuese përfshijnë kryesisht të ardhurat nga shitja, ose pagesat për blerja e investimeve financiare dhe Aktivet fikse. Flukset monetare neto nga aktivitetet e financimit paraqesin të gjitha flukset e mjeteve monetare nga kapitali i vet, detyrimet e varura.

Standardet dhe interpretimet që ende nuk janë të zbatueshme

Ndryshimet në SNRF 9, SNK 39, SNRF 7, SNRF 4 dhe SNRF 16 (Reforma e standardit të normës së interesit – faza 2; data e hyrjes në fuqi: 1 janar 2021)

Gjatë reformës IBOR, normat ekzistuese të referencës (IBORs: Normat e Ofruara Ndërbankare) do të zëvendësohen me norma alternative pa rrezik. IBOR. Keto norma do të përdoren për të vendosur normat e interesit për një gamë të gjerë produktesh dhe kontratash financiare. Bazuar në një rekomandim të BSF-së (Bordi i Stabilitetit Financiar), këto norma interesi iu nënshtruan një analize të gjerë dhe filloi një reformë e përkatëse për IBOR. Për Eurozonën, kjo nënkupton që metoda bazë e llogaritjes së EURIBOR-it është reformuar dhe se EONIA (Mesatarja e Indeksit të Euros gjatë natës) do të zëvendësohet me €STR (Norma Afatshkurtër Euro) e zhvilluar rishtazi. Për sa i përket normave të interesit LIBOR, do të ketë një zëvendësim të normave ekzistuese të interesit me norma interesi alternative. Në këtë kontekst, LIBOR USD dhe LIBOR GBP, ndër të tjera, zëvendësohen nga normat e interesit SOFR (Secured Overnight Financing Rate) dhe SONIA (Sterling Index Overnight Index Average). Si EONIA ashtu edhe shumica e normave të interesit LIBOR nuk do të jenë më të disponueshme nga 1 janari 2022 e tutje. Për sa i përket USD LIBOR, normat e interesit për termat 1w dhe 2 milion do të zëvendësohen gjithashtu më 1 janar 2022, ndërsa të gjitha kushtet e tjera pritet të jenë të disponueshme deri më 30 qershor 2023. Aktualisht nuk ka një afat kohor fiks për zëvendësimin e EURIBOR-it të reformuar. Mund të supozohet se nuk do të ketë zëvendësim në të ardhmen e afërt. Ndryshimet e Reformës së Standardit të Normës së Interesit – faza 2 trajtojnë ndikimin në raportimin financiar të rrethanave kur një normë interesi referencë zëvendësohet nga një normë tjetër interesi referencë. Në këtë kontekst, amendamentet ofrojnë lehtësim praktik për modifikimet që i atribuohen drejtpërdrejt reformës IBOR dhe kryhen mbi një bazë ekonomikisht ekuivalente. Modifikimet e dhura mund të njihen në pasqyrat financiare duke rregulluar normën efektive të interesit. Përveç kësaj, ndryshimet kanë të bëjnë edhe me kontabilitetin mbrojtës. Bazuar në lehtësimin, rregullimet në lidhje me reformën IBOR nuk rezultojnë në përfundimin e njohjes së një marrëdhënieje mbrojtëse ekzistuese në pasqyrat financiare. Në vend të kësaj, marrëdhëniet mbrojtëse dhe dokumentacioni përkatës janë ndryshuar për të pasqyruar kushtet e reja. Ndryshimet janë efektive për periudhat raportuese që fillojnë në ose pas 1 janarit 2021. E koordinuar nga Thesari, Banka është duke u përgatitur për reformën që nga viti 2020 me qëllim që të sigurojë një tranzicion të qetë drejt interesit të ri pa rrezik. Kjo kryhet në projekte specifike lokale ose është e koordinuar në operacionet e vazhdueshme të departamenteve lokale të prekura, kryesisht thesari, drejtimi i rrezikut,

drejtimi i klientëve, kontabiliteti dhe ligjor. Anëtarët e bordit drejtues dhe mbikëqyrës informohen rregullisht për ecurinë e proceseve përkatëse dhe rreziqet që lidhen me to. Aktualisht, fokusi është veçanërisht në zëvendësimin e normave të interesit LIBOR. Norma e referencës së vëllimit LCY: Duke filluar nga data 29 shkurt 2020, TRIBOR 12M zëvendësohet me Bono Thesari 12M.

Tabelat e mëposhtme tregojnë vlerat kontabël të aktiveve dhe detyrimeve financiare jo-derivative që përmbajnë një normë interesi referencë të rënë dakord me kontratë që po zëvendësohet:

2021	EURIBOR	USD LIBOR	GBP LIBOR	CHF LIBOR
Depozita të tjera pa afat	-	-	-	-
Hua dhe paradhënie	52,253,835	1,709,388	1,175	94,879
Letra me vlerë të borxhit	-	-	-	-
Total	52,253,835	1,709,388	1,175	94,879

NGJARJE PAS DATËS SË RAPORTIMIT

Konflikti i vazhdueshëm ushtarak në Ukrainë si rezultat i pushtimit rus më 24 shkurt 2022 dhe sanksionet përkatëse të synuara kundër Federatës Ruse mund të kenë ndikim në ekonomitë evropiane dhe globale. Banka nuk ka asnjë ekspozim të drejtpërdrejtë me Ukrainën, Rusinë apo Bjellorusinë. Megjithatë, ndikimi në situatën e përgjithshme ekonomike mund të kërkojë rishikime të supozimeve dhe vlerësimeve të caktuara. Kjo mund të çojë në rregullime materiale të vlerës kontabël të aktiveve dhe detyrimeve të caktuara në të ardhmen. Në këtë fazë nuk ka asnjë ndikim të drejtpërdrejtë në lidhje me ndonjë ndërprerje operacionale, ulje të kërkesës së mundshme për produkte ose shërbime, detyrime kontraktuale që paguhen ose priten brenda një viti, mungesa të mundshme të likuiditetit dhe kapitalit qarkullues, dhe akses në burimet ekzistuese të kapitalit, dhe pasi një menaxhim i tillë nuk është në gjendje të vlerësojë me besueshmëri ndikimin pasi ngjarjet po shpalojnë çdo ditë. Ndikimi afatgjatë do të duhet të vlerësohet vazhdimisht për sa i përket vëllimeve të tregtimit, flukseve monetare dhe përfitimit.

Më 31 janar 2022, Raiffeisen Leasing Sh.a ra dakord të rinovojë linjën e kredisë për tre vite shtesë deri më 31 janar 2024. Interesi është i pagueshëm në baza mujore. Norma e interesit është Euribor 12-mujore plus 0,5 % p.a. për euro dhe bono thesari 6-mujore + 0.5% p.a rishikuar çdo 6 muaj për lekë. Gjithashtu Raiffeisen Leasing Sh.a ra dakord të rrisë limitin me 3 milionë euro, duke arritur në 36 milionë euro.

Në datën 26 Prill 2022 Asambleja e Përgjithshme e Raiffeisen Leasing Sh.a miratoi pagesën e 139,978,345 LEK të dividendëve nga fitimet e pashpërndara për Raiffeisen Bank sh.a. Si rrjedhojë, këto ngjarje janë ngjarje jo rregulluese pas bilancit.

Bordi Drejtues i Grupit nuk është në dijeni të ndonjë ngjarje pas datës së raportimit që do të kërkonte rregullime ose dhënie informacionesh shpjeguese shtesë në këto Pasqyra Financiare.

Tirana, 8 Qershor 2022

Bordi Drejtues

Christian Canacaris

Alexander Zsolnai

Elona Mullahi

Egon Lerchster

DEKLARATA E PËRFAQËSUESVE LIGJORË

Ne konfirmojmë se në dijeninë tonë pasqyrat financiare të konsoliduara japin një pamje të drejtë dhe të vërtetë të aktiveve, detyrimeve, pozicionit financiar dhe fitimit ose humbjes së Grupit siç kërkohet nga standardet e zbatueshme të kontabilitetit dhe se raporti i Drejtimit të Grupit jep një informacion të saktë dhe pamje të drejtë të zhvillimit dhe të performancës së biznesit dhe pozitës së Grupit, së bashku me një përshkrim të rreziqeve dhe pasigurive kryesore që Grupi has.

Bordi Drejtues

Christian Canacaris
Drejtor Ekzekutiv

Alexander Zsolnai
Nën Kryetar i Bordit të Drejtimit

Egon Lerchster
Anëtar i Bordit Drejtues

Elona Mullahi
Anëtar i Bordit Drejtues

Raiffeisen Leasing Sh.a

Raiffeisen Leasing sh.a. ("Shoqëria") është një shoqëri shqiptare me kapital aksioner, e regjistruar në Regjistrin Tregtar Shqiptar nga Gjykata e Rrethit Tiranë me vendim numër 35733, datë 15 Maj 2006. Shoqëria filloi aktivitetin e saj në Maj 2006.

Aktiviteti kryesor i Shoqërisë është të ofrojë qira financiare ndaj shoqërive tregtare dhe individëve.

Kapitali aksionar është i regjistruar në monedhën Lekë. Duke filluar nga 10 Tetor 2016, Raiffeisen Bank Sh.a është aksionar i vetëm i Raiffeisen Leasing sh.a. Zyra e regjistruar e Shoqërisë është në Rruga "Tish Daija", Kompleksi "Haxhiu", Godina nr.1, Kati 7, Tirana

Aksionari kryesor i Shoqërisë është i regjistruar në Tiranë.

Pala kontrolluese përfundimtare është Raiffeisen International Bank-Holding Aktiengesellschaft.

Përbërja e Këshillit Drejtues dhe Këshillit Administrues më 31 Dhjetor 2020 është si me poshtë:

Këshilli Mbikëqyrës

Dieter Schiedl

Erion Balli

Migena Arkaxhiu

Kryetar i Këshillit Mbikëqyrës

Anëtar i Këshillit Mbikëqyrës

Anëtar i Këshillit Mbikëqyrës

Këshilli i Administrimit

Ankleida Shehu

Estela Themeli

Drejtoreshë Ekzekutive (Administratore)

Zv. Drejtoreshë Ekzekutive (Administratore)

Edhe gjatë vitit 2021, Raiffeisen Leasing Albania vijoi të jetë lider në tregun e Qirasë Financiare.

Vlera e financuar për vitin 2021 ka qenë 18,4 milion Euro, ku 17.8 milion Euro janë për mjete të lëvizshme dhe 0,8 milion Euro për pajisje.

Produktet kryesore të Raiffeisen Leasing janë financimi i mjeteve të lëvizshme dhe pajisjeve. Të gjithë produktet e qirasë financiare u janë ofruar segmenteve të biznesit si korporatat dhe bizneset e mesme, ndërkohë që individët e përdorin kryesisht për automjete personale. Kontratat e qirasëqirasë financiare të reja gjatë vitit 2021 janë 47 përqind me klientët korporatë, 16 përqind me biznesin e mesëm, 20 përqind me biznesin e vogël dhe pjesa tjetër 17 përqind me klientët individë.

Shoqëria vazhdon të ruajë një nivel të kënaqshëm likuiditeti ndërsa totali i aktiveve mbulon me rreth 115% totalin e detyrimeve më 31 Dhjetor 2021 krahasuar me 114% të një viti më parë, për të cilat të arktueshmet nga qiratë financiare mbulojnë me rreth 101% borxhin afatgjatë kundrejt 100.7% të një viti më parë. Pagesat e detyrimeve afatshkurtra kundrejt furnitorëve nuk janë ndikuar dhe shoqëria nuk ka reduktuar aktivitetin operacional me furnitorët. Shoqëria nuk parashikon shitje të portofolit të qirave financiare.

Qëllimi ynë ka qenë kryesisht forcimi i bashkëpunimit afatgjatë me klientët e Grupit Raiffeisen, duke ofruar mbështetje të frytshme për nevojat e tyre në biznes.

Raiffeisen Leasing, i ka kushtuar kujdes të veçantë forcimit dhe vendosjes së bashkëpunimit strategjik me rrjetin e koncensionarëve të shitjeve të automjeteve që operojnë në Shqipëri.

Raiffeisen Leasing, u ofron të tij produkte dhe shërbime me cilësi superiore, si dhe informacion të plotë lidhur me strukturën dhe thjeshtësinë e të gjitha veprimeve të qirasë financiare.

Pjesë e aktivitetit tonë është edhe ritregtimi e rishitja e mjeteve. Për sa i përket rishitjes, kemi zbatuar procedura që na kanë pozicionuar si ekspert për vendosjen e standardeve në treg. Gjithsesi shoqëria jonë ka përdorur njohuritë dhe eksperiencën e Raiffeisen Leasing International si dhe të shoqërive të tjera që operojnë në rajon lidhur me produktet dhe shërbimet e qirasë financiare, si dhe në fushën e marketingut. Për më tepër, shoqëria ka akses të plotë në rrjetin e madh të furnitorëve ndërkombëtarë të automjeteve me tonazh të rëndë, makinerive dhe pajisjeve, me të cilët Grupi Raiffeisen ka lidhje të qendrueshme, në dobi të klientëve ekzistues dhe potencialë të shoqërisë për realizimin e planeve të tyre investuese.

Deri në fund të vitit 2021, Raiffeisen Leasing ka pasur 18 punonjës, që uofrojnë klientëve shërbime të shpejta dhe të përshtatshme për nevojat e tyre.

Raiffeisen Leasing ka hapur platformat në rrjetet sociale Instagram, Facebook, LinkedIn dhe ka qenë shumë aktiv në ritjen e pranisë në to duke promovuar produktet dhe shërbimet e Qirasë Financiare.

Gjithashtu kemi prezantuar faqe interneti të re dhe të përmirësuar: www.raiffeisen-leasing.al.

Gjatë vitit 2021 Raiffeisen Leasing Sh.a ka ndërmarrë fushata marketing, kryesisht të bazuar dhe të koordinuar me politikatat dhe aktivitetet e marketingut të koncesionarëve vendas si partnerët tanë kryesorë në biznes.

Menaxhimi dëshiron të përfitojë nga kjo mundësi për të falënderuar klientët dhe partnerët tanë të biznesit për bashkëpunimin e shkëlqyer gjatë 2021-ës dhe sidomos për besimin që ata na kanë dhënë. Gjithashtu jemi shumë mirënjohës ndaj punonjësve tanë për përkushtimin dhe përpjekjet, duke shprehur bindjen tonë që ekipi i Raiffeisen Leasing do të bëjë të mundur që të jemi lider edhe për vitin 2022.

Perspektivat për vitin 2022

Raiffeisen Leasing sh.a do të jetë në pozita që të mbështesë në mënyrë aktive bizneset në planet e tyre të investimeve edhe gjatë 2022, duke ofruar financimin e mjeteve të lëvizshme dhe pajisjeve.

Ne do të jemi tërësisht të përkushtuar në zhvillimin e mëtejshëm të bashkëpunimit afatgjatë me klientët dhe koncesionarët tanë dhe do të vazhdojmë në mënyrë aktive t'i upërgjigjemi nevojave të tyre me gamën e produkteve dhe shërbimeve tona.

Objektivat tona kryesore do të jenë rritja e biznesit, përmirësimi i shitjeve të kryqëzuara me të gjithë segmentet e bankës, përmirësimi i vazhdueshëm i produkteve ekzistuese dhe zhvillimi i produkteve të reja, menaxhimi i përshtatshëm i riskut, reduktimi i kostove dhe përmirësimi i efikasitetit. Ne jemi tërësisht të dedikuar për të mbajtur qendrueshmërinë e portofolit aktual duke aplikuar parimin e cilësisë, në vend të madhësisë dhe implementimin e një politike të fortë risku.

Eksperienca jonë dhe mbështetja e grupit Raiffeisen, baza e fortë e kapitalit dhe cilësia e portofolit përfaqësojnë garanci që ne do të mbetemi një partner i sigurt dhe i përgjegjshëm për klientët dhe koncesionarët për periudhën në vazhdim.

Raiffeisen INVEST

Viti 2021 rezultoi një vit veçanërisht i mirë, por mbeti sërish sfidues për klientët dhe njerëzit tanë. Ne operuam në një mjedis tregu tepër dinamik, me fokus kryesor te klientët tanë dhe arritëm t'u ofrojmë atyre dhe aksionerëve rezultate jashtëzakonisht të kënaqshme.

Ekipi i Raiffeisen Invest është fokusuar vazhdimisht në zbatimin e praktikave më të mira të menaxhimit të aseteve, duke qenë plotësisht transparent me klientët.

Për më tepër, shoqëria mobilizoi të gjitha burimet dhe ekspertizën e saj për të mbështetur klientët në një mjedis pune sfidues ku për shkak të pandemisë, shumë nga personeli ynë kryenin detyrat e tyre në distancë.

Gjatë vitit 2021, Raiffeisen Invest mbeti shoqëria lider në tregun shqiptar për fondet e investimeve, me 94 përqind të pjesës së tregut. Asetet nën menaxhimin e Raiffeisen Invest njohën një rritje të fortë krahasuar me vitin 2020 (+17%), duke regjistruar rreth 613 milionë euro asete në fondet e investimeve dhe në fondin e pensionit vullnetar (604.7 milionë euro në fondet e investimeve dhe 8.6 milionë euro në fondin e pensioneve). Numri i investitorëve që ia besuan menaxhimin e aseteve të tyre Raiffeisen Invest ishte 38,420 investitorë për fondet e investimeve ose +22% në vit dhe 3,220 investitorë për fondin e pensioneve vullnetare ose +3.3% në vit.

Viti 2021 shënoi një vit arritjesh për sa i përket disa nismave strategjike. Ne bëmë përparim të mëtejshëm drejt transformimit digjital të biznesit përmes përmirësimeve të "Modulit të Investimeve" në Raiffeisen ON, rritëm pjesën e kanaleve digjitale në shitjet bruto në krahasim me vitin 2020 dhe mbetëm e vetmja shoqëri e menaxhimit të aseteve në treg që ofron shërbime digjitale për klientët.

U realizua gjithashtu një projekt i rëndësishëm: përputhshmëria e veprimtarisë së Raiffeisen Invest dhe e të gjitha fondeve të saj në menaxhim me kërkesat e kuadrit të ri ligjor për sipërmarrjet e investimeve kolektive.

Viti 2021 evidentoi gjithashtu një progres të madh në disa iniciativa strategjike të mëparshme, si rritja e planeve të investimeve, duke arritur në 7223 plane aktive (kryesisht në Lekë), ose +120% kundrejt vitit 2020.

E fundit, por jo më pak e rëndësishme, si menaxher i aseteve të Grupit RBI, Raiffeisen Invest ka përfunduar strategjinë e vet me vizionin e Grupit, duke përfshirë qendrueshmërinë në objektivat e saj afatshkurtër të zhvillimit. Të shqetësuar nga sfidat globale si ndryshimi i klimës dhe ndotja e mjedisit, Raiffeisen Invest synon të kontribuojë në zhvillimin e një bote të qendrueshme përmes dizajnit të produkteve ESG në një të ardhme të afërt.

Performanca e fondeve dhe zhvillimi i tregjeve financiare

Gjatë vitit 2021, fondet nën menaxhim siguruan kthimet neto për investitorët si më poshtë:

Fondi i pensioneve vullnetare Raiffeisen: +4.44 përqind me bazë vjetore

Fondi Raiffeisen Prestigj: +2.43 përqind me bazë vjetore

Fondi Raiffeisen Vizion: +4.43 përqind me bazë vjetore

Fondi Raiffeisen Invest Euro: -1.00 përqind me bazë vjetore

Fondi Raiffeisen Miks: +4.68 përqind me bazë vjetore

Evolucioni i pandemisë dhe vaksinimi i shpejtë i popullsisë kanë vazhduar të jenë shtytësit më të rëndësishëm të rezultateve ekonomike dhe të tregut gjatë vitit 2021. Ishte një vit i një rikuperimi mbresëlënës për ekonominë globale dhe u karakterizua nga lehtësimi i vazhdueshëm i politikës monetare nga bankat qendrore.

Yield-et e obligacioneve kanë shënuar rënie deri në fund të tremujorit të tretë, të mbështetur nga programet e blerjes së obligacioneve të bankave qendrore. Obligacionet më pas, pësuan një tendencë të fortë rritëse gjatë tremujorit të fundit të 2021 për faktin se rritja e presionit të inflacionit ishte shumë më tepër se një episod "kalimtar". Rikthimi i fortë i inflacionit u krijua nga rihapja ekonomike nga njëra anë dhe nga rritja e çmimeve të mallrave si nafta, gazi ose energjia nga ana tjetër. Në përgjithësi kërkesa u ringjall fuqishëm këtë vit, por në shumë fusha, oferta është përpjekur të mbajë të njëjtin ritëm.

Tregjet financiare u karakterizuan nga luhatshmëri e lartë, e cila ka ndikuar në ecurinë e fondeve tona. Portofoli i investimeve të fondit Raiffeisen Invest Euro dhe portofoli i të ardhurave fikse të fondit Raiffeisen Miks u ndikuan nga performanca e dobët e tregut ndërkombëtar të obligacioneve, për shkak se yield-et janë rritur në kushtet e presioneve

inflationiste dhe shqetësimeve për vendimet shtrënguese të bankës qendrore në të ardhmen e afërt. Fondet në euro janë fokusuar kryesisht në investimet afatmesme, me qëllim uljen e rrezikut të normës së interesit. Pavarësisht përshpejtimit të mprehtë të inflacionit në fund të vitit 2021, bankat qendrore kane ndjekur politika monetare jashtëzakonisht lehtësuese gjatë gjithë vitit dhe ky fakt e ndihmoi tregun e aksioneve të prodhonte një ecuri të fortë vjetore, veçanërisht aksionet amerikane që performuan më mirë se aksionet e vendeve të tjera dhe shënuan nivele të reja rritjeje deri në fund të 2021.

Për fondin Raiffeisen Miks, investimet në aksione kanë rezultuar të jenë shumë të favorshme dhe ky fond ka përfituar nga rritja e Bursave. Fondi regjistroi një kthim vjetor neto shumë të kënaqshëm për vitin 2021. Tregu i brendshëm u karakterizua nga një rënie e vazhdueshme e normave të interesit të letrave me vlerë të qeverisë shqiptare dhe nga kjo prirje rënëse e yield-eve përfituan portofolet e investimeve të të dy fondeve, Prestigj dhe Vizion, duke ofruar një ecuri mjaft të kënaqshme për klientët.

Fondi i pensioneve vullnetare Raiffeisen ka shënuar kthimin vjetor më të lartë gjatë vitit 2021 krahasuar me fondet e tjera të pensioneve vullnetare që operojnë në tregun vendas.

Përgjegjësia sociale

Raiffeisen Invest sh.a. vijoi të dëshmojë përfshirjen e dedikuar në komunitet në përmbushjen e detyrës së angazhimit qytetar për të kontribuar në një shoqëri të qendrueshme. Në këtë mënyrë tregojmë përgjegjshmërinë për veprimet tona si korporatë duke përfshirë investimet në komunitet si një nga praktikatat kryesore të biznesit.

Kështu, gjatë vitit 2021, Raiffeisen Invest sh.a mbeti një nga shoqëritë kryesore që shfaqti një ndjenjë të fortë solidariteti duke mbështetur 60 projekte në të gjithë Shqipërinë. Pas një periudhe të mundimshme kufizimesh dhe mbylljeje dhe vështirësish për shoqërinë, Përgjegjësia Sociale e Korporatës u fokusua në projektet e lidhura me artin dhe kulturën, në përfshirjen e grupeve të marginalizuara të shoqërisë dhe në ofrimin e arsimit cilësor. Edukimi dhe të mësuarit mbetet një nga shtyllat kryesore për një shoqëri të qendrueshme, dhe për këtë arsye fëmijëve të familjeve në nevojë u janë ofruar 150 bursa në Qendrën Tumo dhe për "Institucionin e Fëmijëve të Verbër" janë ofruar pajisje audio të teknologjisë më të fundit për të krijuar librarinë e tyre me audio. Një numër universitetesh dhe shkollash të mesme janë mbështetur gjithashtu në programin e tyre arsimor.

Megjithatë, investimet në shëndet dhe mirëqenie mbeten një pikë kryesore dhe vlen të përmendet mbështetja e vijueshme për rehabilitimin e pavijoneve apo ofrimi i pajisjeve të tjera për spitalet e Shkodrës, Lezhës dhe Sarandës.

Vizioni i Raiffeisen Invest sh.a është të përfaqësojë shoqërinë më të besueshme të menaxhimit të aseteve në vend dhe si pjesë e Raiffeisen Group ne do të vazhdojmë të jemi një mbështetës aktiv i komunitetit duke synuar të ndihmojmë shoqërinë drejt një të ardhmeje më të mirë.

Perspektiva 2022

Pas një rritjeje ekonomike të fortë në 2021, perspektiva për vitin 2022 do të jetë më e dobët dhe rritja në pothuajse çdo ekonomi kryesore do të ngadalësohet. Kombinimi i një rimëkëmbjeje të fortë ekonomike dhe politikës monetare lehtësuese ka gjeneruar kthime të shëndetshme për shumë investitorë gjatë vitit 2021, por perspektiva e përgjithshme makroekonomike tani po bëhet më sfiduese.

Në shumicën e ekonomive të përparuara, një kombinim i mungesës së fortë të kërkesës dhe ofertës do të thotë se inflacioni bazë nuk ka gjasa të zbutet aq shpejt sa presin politikëbërësit. Presioni nga inflacioni dhe rritja e çmimeve të ushqimeve dhe mallrave të tjera do të vazhdojë të jetë çështja kyçe për politikëbërësit dhe tregjet financiare.

Duke qenë se inflacioni do të mbetet i lartë, shumica e bankave qendrore pritet të shtrëngojnë politikën monetare, por niveli i masave shtrënguese ndryshon në ekonomi të ndryshme. Bankat qendrore do të zvogëlojnë programet e blerjes së obligacioneve dhe normat e interesit në SHBA dhe në Eurozonë do të ndjekin një trend rritës. Kthimet nga aksionet mund të jenë pozitive, por rritja më e dobët do të bëjë që ato të jenë më të ulëta në krahasim me vitin 2021.

Edhe për Shqipërinë, viti 2022 pritet të ketë sfida të larta ekonomike me inflacion të lartë të importuar kryesisht nga jashtë. Normat e interesit të letrave me vlerë të qeverisë do të rriten në përgjigje të rritjes së inflacionit, por tendenca e yield-eve do të varet nga nevojat për financim të qeverisë dhe niveli i likuiditetit në treg.

Raiffeisen Invest ka pritshmëri të rrisë më tej asetet nën menaxhim pavarësisht nga mjedisi financiar sfidues, të vazhdojë rrugën e transformimit digjital dhe të prezantojë produkte të qendrueshme, duke synuar të jetë një pionier i transformimit digjital dhe qëndrueshmerisë në tregun shqiptar të fondeve të investimeve. Vizioni ynë do të mbetet ofrimi i një shërbimi me cilësi të lartë për klientët dhe të qenit shoqëria më e rekomanduar e menaxhimit të aseteve në treg.

Një vështrim mbi Raiffeisen Bank International

Raiffeisen Bank International AG përfshin Austrinë, ku përfaqëson një bankë dhe investuese lider, si dhe Evropën Qendrore dhe Lindore (EQL), si tregun e saj bazë. Filialet bankare mbulojnë 13 tregje në të gjithë rajonin. Përveç kësaj, Grupi përfshin shumë ofrues të tjerë të shërbimeve financiare që janë aktivë në fusha të tilla si leasing, menaxhimi i aseteve dhe M&A (Bashkimet dhe Blerjet)

Në total, rreth 46,000 punonjës të RBI u shërbejnë 19 milionë klientëve nga rreth 1,800 njësi biznesi, shumica dërrmuese e të cilave janë në EQL. Në fund të vitit 2021, totali i aseteve të RBI ishte afërsisht 192 miliardë euro.

Aksionet e RBI AG janë të listuara në bursën e Vjenës që nga viti 2005. Bankat rajonale të Raiffeisen mbajnë afërsisht 58.8 për qind të aksioneve të RBI me 41.2 për qind të cilat janë në qarkullim të lirë.

Rrjeti i Raiffeisen Bank SHA

Distrikti Qendror

Rruga e Kavajës,

Pallati 71, Shkalla 1, Ap 4, Tiranë

Telefoni: +355 4 2253 644/6;

+355 4 2233 396

+355 4 2224 540

Faks: +355 4 2230 013

+355 4 2247 912

Rruga "Vangjel Noti",

Nd: 12, H 6, Laprakë, Tiranë

Telefoni: +355 4 2357828

Lagja "Qemal Stafa", Rruga "11 Nëntori",

Pallati i ri, Elbasan

Telefoni: +355 54 42260

Distrikti Jugor

Lagja 3, Rruga "Hamdi Troplini",

Pallati 12-katësh, pranë Bashkisë, Durrës.

Telefoni: +355 52 254 95

+355 52 25 027

Shëtitore "Fan S. Noli", Silver Center, Korçë

Telefoni: +355 82 43179

Faks: +355 82 45870

Distrikti Verior

Hotel Rozafa, Lagja "Vasil Shanto",

Rruga Teuta, Shkodër

Telefoni: +355 22 43171

+355 22 43764

Adresat

Raiffeisen Bank International AG

Austria

Am Stadtpark 9
1030 Vienna
Tel: +43-1-71 707-0
SWIFT/ BIC: RZBATWW
www.rbinternational.com
ir@rbinternational.com
communications@rbinternational.com

Rrjeti i Bankave në EQL

Shqipëri

Raiffeisen Bank Sh.A.
"European Trade Center"
Bulevardi "Bajram Curri"
Tirana
Tel: +355-4-23 81 381
SWIFT/BIC: SGSBALTX
www.raiffeisen.al

Bjellorusi

Priorbank JSC
V. Khoruzhey str. 31-A
220002 Minsk
Tel: +375-17-28 9-9090
SWIFT/BIC: PJCBY2X
www.priorbank.by

Bosnje dhe Hercegovinë

Raiffeisen Bank d.d.
Bosna i Hercegovina
Zmaja od Bosne bb
71000 Sarajevo
Tel: +387-33-75 50 10
SWIFT/BIC: RZBABA2S
www.raiffeisenbank.ba

Bullgari

Raiffeisenbank (Bulgaria) EAD
Nikola I. Vapzarov Blvd.
Business Center EXPO 200 PHAZE III
1407 Sofia
Tel: +359-2-91 985 101
SWIFT/BIC: RZBBGSGF
www.rbb.bg

Kroaci

Raiffeisenbank Austria d.d.
Magazinska cesta 69
10000 Zagreb
Tel: +385-72-626 262
SWIFT/BIC: RZBHHR2X
www.rba.hr

Republika Çeke

Raiffeisenbank a.s.
Hvězdova 1716/2b
14078 Prague 4
Tel: + 420-412 440 000
SWIFT/BIC: RZBCCZPP
www.rb.cz

Hungari

Raiffeisen Bank Zrt.
Váci út 116-118
1133 Budapest
Tel: +36-1-48 444-00
SWIFT/BIC: UBRTHUHB
www.raiffeisen.hu

Kosovë

Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.
Robert Doll St.99
10000 Pristina
Tel: +381-38-222-222
SWIFT/BIC: RBKOKKPR
www.raiffeisen-kosovo.com

Rumani

Raiffeisen Bank S.A.
Calea Floreasca 246C
014476 Bucharest
Tel: +40-21-30 610 00
SWIFT/BIC: RZBRROBU
www.raiffeisen.ro

Rusi

AO Raiffeisenbank
St. Troitskaya 17/1
129090 Moscow
Tel: +7-495-72 1-9900
SWIFT/BIC: RZBMRUMM
www.raiffeisen.ru

Serbi

Raiffeisen banka a.d.
Djordja Stanojevic 16
11070 Novi Beograd
Tel: +381-11-32 021 00
SWIFT/BIC: RZBSRSBG
www.raiffeisenbank.rs

Slovaki

Tatra banka, a.s.
Hodžovo námestie 3
81106 Bratislava 1
Tel: +421-2-59 19-1000
SWIFT/BIC: TATRKBX
www.tatrabanka.sk

Ukrainë

Raiffeisen Bank Aval JSC
Vul Leskova 9
01011 Kiev
Tel: +38-044-49 088 88
SWIFT/BIC: AVALUAUK
www.aval.ua

Shoqëritë Leasing

Austri

Raiffeisen-Leasing
Gesellschaft m.b.H.
Mooslackengasse 12
1190 Vienna
Tel: +43-1-71 601-0
www.raiffeisen-leasing.at

Shqipëri

Raiffeisen Leasing Sh.a.
Rruga "Tish Daija"
Kompleksi "Haxhiu" Godina 1
Kati 7-të
1000 Tiranë
Tel: +355-4-22 749 20
www.raiffeisen-leasing.al

Bjellorusi

„Raiffeisen-Leasing“ JLLC
V. Khoruzhey St. 31 A
220002 Minsk
Tel: +375-17-28 9-9394
www.rl.by

Bosnje dhe Hercegovinë

Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo
Zmaja od Bosne bb.
71000 Sarajevo
Tel: +387-33-254 340
www.rlhb.ba

Bullgari

Raiffeisen Leasing Bulgaria OOD
32A Cherni Vrah Blvd. Fl.6
1407 Sofia
Tel: +359-2-49 191 91
www.rlb.g.bg

Kroaci

Raiffeisen Leasing d.o.o.
Radnicka cesta 43
10000 Zagreb
Tel: +385-1-65 9-5000
www.raiffeisen-leasing.hr

Republika Çeke

Raiffeisen-Leasing s.r.o.
Hvězdova 1716/2b
14000 Prague 4
Tel: +420-2-215 116 11
www.rl.cz

Hungari

Raiffeisen Corporate Lizing Zrt.
Váci út 116-118
1133 Budapest
Tel: +36-1-486 5177
www.raiffeisenlizing.hu

Kosovë

Raiffeisen Leasing Kosovo LLC
Rr. UCK p.n. 222
10000 Pristina
Tel: +38-1-222-222-340
www.raiffeisenleasing-kosovo.com

Rumani

Raiffeisen Leasing IFN S.A.
Calea Floreasca 246 D
014476 Bucharest
Tel: +40-21-30 644 44
www.raiffeisen-leasing.ro

Rusi

OOO Raiffeisen-Leasing
Smolenskaya-Sennaya sq 28
119121 Moscow
Tel: +7-495-72 1-9980
www.raiffeisen-leasing.ru

Serbi

Raiffeisen Leasing d.o.o.
Djordja Stanojevic 16
11070 Novi Beograd
Tel: +381-11-220 7400
www.raiffeisen-leasing.rs

Sillovakia

Tatra-Leasing s.r.o.
Hodžovo námestie 3
811 06 Bratislava
Tel: +421-2-5919-5919
www.tatraleasing.sk

Siloveni

Raiffeisen Leasing d.o.o.
Letališka cesta 29a
1000 Ljubljana
Tel: +386-8-281-6200
www.raiffeisen-leasing.si

Ukrainë

LLC Raiffeisen Leasing Aval
Stepan Bandera av. 9
Build. 6 Office 6-201
04073 Kiev
Tel: +380-44-590 24 90
www.rla.com.ua

**Zyrat e përfaqësimit dhe
degët – Evropë****Francë**

Zyra Përfaqësuese e RBI në Paris
9-11 Avenue Franklin D. Roosevelt
75008 Paris
Tel: +33-1-45 612 700

Gjermani

Dega RBI në Frankfurt
Wiesenhüttenplatz 26
60 329 Frankfurt
Tel: +49-69-29 921 924

Poloni

Dega RBI në Poloni
Ul. Grzybowska 78
00-844 Warsaw
Tel: +48-22-578 56 00

Suedi

Zyra e Përfaqësimit të RBI në
Vendet Nordike
Drottninggatan 89, 14th Floor
11360 Stockholm
Tel: +46-8-440 5086

Mbretëria e Bashkuar

Dega e RBI në Londër
Tower 42, Leaf C 9th Floor
25 Old Broad Street
London EC2N 1HQ
Tel: +44-20-79 33-8000

**Degët dhe zyrat
përfaqësuese – Azi****Kina****Dega e RBI në Pekin**

Dega e RBI në Pekin
Unit 700 (7th Floor), Building No. 6
Jianguomenwai Dajie 21
100020 Beijing
Tel: +86-10-65 32-3388

Indi

Zyra e Përfaqësimit të RBI në
Mumbai
501, Kamla Hub,
Gulmohar Rd, Juhu
Mumbai 400049
Tel: +91-22-26 230 657

Kore

Zyra e Përfaqësimit të RBI në Kore
#1809 Le Meilleur Jongno Town
24 Jongno 1 ga
Seoul 110-888
Tel: +82-2-72 5-7951

Singapor

Dega e RBI në Singapor
50 Raffles Place
#31-03 Singapore Land Tower
Singapore 048623
Tel: +65-63 05-6000

Vietnam

Dega e RBI në Vietnam
Ho-Chi-Minh-City
35 Nguyen Hue Str.,
Harbour View Tower
Room 601A, 6th Floor, Dist. 1
Ho-Chi-Minh-City
Tel: +842-8-38 214 718,
+842-8-38 214 719

Kompani specialiste të zgjedhura

Austri

Kathrein Privatbank
Aktiengesellschaft
Wipplingerstraße 25
1010 Vienna
Tel: +43-1-53 451-300
www.kathrein.at

Raiffeisen Bausparkasse

Gesellschaft m.b.H.
Mooslackengasse 12
1190 Vienna
Tel: +43-1-54 646-0
www.bausparen.at

Raiffeisen Centrobank AG

Am Stadtpark 9
1030 Vienna
Tel: +43-1-51 520-0
www.rcb.at

Raiffeisen Factor Bank AG

Mooslackengasse 12
1190 Vienna
Tel: +43-1-219 74 57-0
www.raiffeisen-factorbank.at

Raiffeisen Kapitalanlage- Gesellschaft m.b.H.

Gesellschaft m.b.H.
Mooslackengasse 12
1190 Vienna
Tel: +43-1-71 170-0
www.rcm.at

Raiffeisen Wohnbaubank

Aktiengesellschaft
Mooslackengasse 12
1190 Vienna
Tel: +43-1-717 07-0
www.raiffeisen-wohnbaubank.at

Valida Holding AG

Mooslackengasse 12
1190 Vienna
Tel: +43-1-31 648-0
www.valida.at

